

**ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЇ НАН УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Забавін В.О., Булик М.В., Небрат С.Г., Полідович Ю.Б.

Звіт

про розвідки на півдні Донецької області у 2020 році

МАРІУПОЛЬ – 2020

**ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЇ НАН УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Забавін В.О., Булик М.В., Небрат С.Г., Полідович Ю.Б.

Звіт

про розвідки на півдні Донецької області у 2020 році

Забавін В.О. Відкритий лист ІА НАН України № 094/02105 від 21.01.2020 р.

Дозвіл Міністерства культури України № 22-036/20 від 28.02.2020 р.

МАРІУПОЛЬ – 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ОПИС АРХЕОЛОГІЧНИХ ПАМ'ЯТОК, ВИЯВЛЕНИХ ТА ОБСТЕЖЕНИХ ПІД ЧАС РОЗВІДОК НА ПІВДНІ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ, ЩО ПРОПОНУЮТЬСЯ ДО ПОСТАНОВКИ НА ДЕРЖАВНИЙ ОБЛІК:	
МАНГУШСЬКИЙ РАЙОН.....	4
Урзуфська сільська рада.....	4
Ялтинська селищна рада.....	6
Мелекінська сільська рада.....	10
Покровська (Іллічівська) сільська рада.....	13
Бердянська сільська рада.....	14
Комишуватська сільська рада.....	19
Стародубівська сільська рада.....	22
Мангушська селищна рада.....	26
ВЕЛИКОНОВОСІЛКІВСЬКИЙ РАЙОН.....	31
Новопетриківська сільська рада.....	31
Старомайорська сільська рада.....	35
ВИСНОВКИ.....	38
СПИСОК ІЛЮСТРАЦІЙ.....	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	55
ДОДАТКИ.....	56

ВСТУП

У 2020 р. Археологічною експедицією МДУ під час проведення розвідки були виконані натурні обстеження території на півдні та заході Донецької області з метою інвентаризації відомих на даний час археологічних об'єктів та визначення режимів використання території зони охорони археологічного культурного шару; створення сприятливих умов для збереження національної історико-культурної спадщини, підвищення суспільної відповідальності за стан охорони і збереження пам'яток археології.

Роботи проводилися на території Мангушського району спільно з ДП «ІЛЛІЧ-АГРО ДОНБАС» публічного акціонерного товариства «Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча» згідно з Договором про партнерство та співробітництво та на території Великоновосілківського району згідно з Договором про проведення науково-дослідних робіт з визначення розташування пам'яток (об'єктів) археологічної спадщини між МДУ та Відділом культури, молоді та спорту Великоновосілківської РДА. Задачею проведення археологічної розвідки був огляд даних об'єктів, визначення їх параметрів і сучасного технічного стану з метою підготовки обліково-охоронної документації.

Роботи здійснювалися на підставі Відкритого листа форми 2 № 094/02105 від 21.01.2020 р., виданого на ім'я В.О. Забавіна і Дозволу Міністерства культури України № 22-036/20 від 28.02.2020 р.

Методика археологічного обстеження. Археологічне обстеження вже відомих пам'яток археології включало в себе обробку архівних і літературних джерел та польові роботи: повний візуальний огляд ділянки, пошук знахідок і підйомного матеріалу, інструментальну зйомку об'єктів за допомогою вимірювального інструменту та геодезичного нівеліру, визначення точних координат пам'яток за допомогою супутникової системи навігації GPS, фотофіксацію тощо. Додатково проводилося обстеження прилеглих ділянок з метою відкриття нових, ще невідомих археологічних об'єктів. Відстань між насипами в курганных групах дається у метрах між їх центрами. Визначення курганів як автентичних елементів історико-культурного ландшафту та прив'язка до гідрографічних об'єктів надано за Військово-топографічною картою Катеринославської губернії (3 версти/1 дюйм, 1846-1863 рр. під редакцією Ф.Ф. Шуберта). Надана додаткова прив'язка археологічних об'єктів в кілометрах та градусах від центра відповідного населеного пункту. За умовний центр обрано місце розташування сільської/селищної ради (на мапі позначено R).

Згідно із Постановою Колегії управління культури Донецької облдержадміністрації від 04.06.05 р. № 11 вже відомим пам'яткам було присвоєно тимчасовий обліковий семизначний номер (за обласною електронною базою даних) та чотиризначний охоронний номер, який надається у випадку якщо вже складено обліково-охоронну документацію. В окремих випадках у дужках надається тризначний номер за старою нумерацією.

У межах земель Мангушського та Великоновосілківського районів під час польової археологічної розвідки було обстежено 44 курганні групи та 47 поодиноких курганів. Всього на території зазначених районів під час розвідки було враховано 178 археологічних об'єктів (3 з них повністю досліджено).

**ОПИС АРХЕОЛОГІЧНИХ ПАМ'ЯТОК, ВИЯВЛЕНИХ ТА ОБСТЕЖЕНИХ
ПІД ЧАС РОЗВІДОК НА ПІВДНІ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ, ЩО ПРОПОНУЮТЬСЯ
ДО ПОСТАНОВКИ НА ДЕРЖАВНИЙ ОБЛІК**

МАНГУШСЬКИЙ РАЙОН

Урзуфська сільська рада

У межах земель Урзуфської сільської ради Мангушського району під час проведення польової археологічної розвідки було обстежено 4 курганні групи та 1 поодинокий курган. За даними обмеженого натурального археологічного обстеження пам'яток археології, Публічної кадастрової карти, планово-картографічного матеріалу Урзуфської сільської ради та даними попередніх досліджень на території ради було обстежено 14 археологічних об'єктів. Задачею проведення археологічної розвідки був огляд даних об'єктів, визначення їх параметрів і сучасного технічного стану з метою підготовки обліково-охоронної документації.

№ 2708016 – 2708017. Курганна група складається з 2 курганів, розташованих ланцюгом, витягнутим на 0,13 км за лінією Пн – Пд. Знаходиться на вододільному плато між р. Зелена та р. Комишуватка (басейн Азовського моря), за 6,75 км на Пн від узбережжя моря, за 5,0 км на ПнСх (33°) від центральної частини с. Урзуф (Сільрада, вул. Центральна, 64), за 6,3 км на ПнСх від околиці с. Урзуф (у межах земельних ділянок кадастровий № 1423985500:03:000:1287; 1423985500:03:000:1290).

Курган 1 (2708016). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 0,8 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип розорювався.

Координати на Google Maps: 46°58'25.49" Пн, 37°9'13.22" Сх.

Курган 2 (2708017). За 0,08 км на Пд від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 0,9 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип розорювався.

Координати на Google Maps: 46°58'22.71" Пн, 37°9'12.91" Сх.

№ 2708022. Поодинокий курган знаходився на вододілі між р. Зеленою та її правою притокою б. Кам'янистою (басейн Азовського моря), за 5,5 км на Пн від узбережжя моря, за 2,4 км на Пн від околиці с. Урзуф (у межах земельних ділянок кадастровий № 1423985500:03:000:1068, 1423985500:03:000:1071). Розкопки не проводилися.

Курган, відомий за картографічними даними, мав насип округлої форми у плані, нині візуально не фіксується. Насип знівельовано оранкою у другій половині ХХ ст. Орієнтовний діаметр насипу 30 м, охоронної зони – 50 м, площа її – 0,20 га.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

№ 2708023 – 2708024. Курганна група складається з 2 курганів, розташованих ланцюгом, витягнутим на 0,09 км за лінією ПдПдЗх – ПнПнСх. Знаходиться на вододільному плато між р. Зелена та р. Комишуватка (басейн Азовського моря), за 6,4 км на Пн від узбережжя моря, за 4,8 км на Пн (5°) від центральної частини с. Урзуф (Сільрада, вул. Центральна, 64), за 3,4 км на Пн від околиці с. Урзуф (у межах земельної ділянки кадастровий № 1423985500:03:000:1107).

Курган 1 (2708024). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з

грунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 1,0 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався.

Координати на Google Maps: 46°57'30.06" Пн, 37°6'22.20" Сх.

Курган 2 (2708023). За 0,05 км на ПнПнСх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,7 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався.

Координати на Google Maps: 46°57'28.48" Пн, 37°6'21.68" Сх.

№ 2708029 – 2708034. Курганна група «Могила Сувач» складається з 6 курганів, розташованих ланцюгом, витягнутим на 0,45 км за лінією ПнЗх – ПдСх (обліковий № 2331). Знаходиться на вододільному плато між двома балками – правими притоками р. Зелена (басейн Азовського моря), за 3,25 км на ПнПнЗх (340°) від центральної частини с. Урзуф (Сільрада, вул. Центральна, 64), за 5,0 км на Пн від узбережжя моря, за 2,0 км на ПнЗх від Пн околиці с. Урзуф (у межах земельної ділянки, яка межує із земельною ділянкою кадастровий № 1423985500:03:000:0861). Пам'ятка виявлена у 1988 р. (Дубовська О.Р., Швецов М.Л.) [Швецов, Кравченко Э.Е. 1988], додатково обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.) [Кравченко та ін. 2009].

Курган 1 (2708029). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 20×20 м. Висота – 0,8 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорюється. ПнСх пола під ґрунтовою дорогою.

Координати на Google Maps: 46°56'33.00" Пн, 37°4'57.00" Сх.

Курган 2 (2708030). За 0,05 км на ПдСх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 35×35 м. Висота – 0,98 м. Загальна площа 0,09 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 46°56'33.00" Пн, 37°4'59.00" Сх.

Курган 3 (2708031). За 0,075 км на ПдСх від К.2. Насип овальної у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 60×80 м. Висота – 3,0 м. Загальна площа 0,38 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Задовільний. Насип залужений. Залишки триангуляційного пункту.

Координати на Google Maps: 46°56'32.00" Пн, 37°5'18.00" Сх.

Курган 4 (2708032). За 0,115 км на ПдСх від К.3. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з каменю. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 34×34 м. Висота – 1,1 м. Загальна площа 0,09 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався.

Координати на Google Maps: 46°56'29.79" Пн, 37°5'6.01" Сх.

Курган 5 (2708033). За 0,105 км на ПдСх від К.4. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з каменю. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,9 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався.

Координати на Google Maps: 46°56'27.60" Пн, 37°5'9.73" Сх.

Курган 6 (2708034). За 0,65 км на ПдСх від К.5. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з каменю. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 35×35 м. Висота – 0,9 м. Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався.

Координати на Google Maps: 46°56'326.00" Пн, 37°5'12.52" Сх.

№ 2708045 – 2708047. Курганна група складається з 3 курганів, розташованих ланцюгом, витягнутим на 0,215 км за лінією Зх – Сх. Знаходиться на вододільному плато між двома балками – правими притоками р. Зелена (басейн Азовського моря), за 6,75 км на Пн від узбережжя моря, за 4,5 км на ПнЗх (315°) від центральної частини с. Урзуф (Сільрада, вул. Центральна, 64), за 3,5-3,7 км на ПнЗх від околиці с. Урзуф (у межах земельних ділянок – кадастрові №№1423985500:03:000:0588; 1423985500:03:000:0591; 1423985500: 03:000:0594). Пам'ятка відома за топографічними даними (верстовка), виявлена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.) [Кравченко та ін. 2009].

Курган 1 (2708045). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 0,7 м. Загальна площа 0,13 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 46°56'37.92" Пн, 37°3'16.68" Сх.

Курган 2 (2708046). За 0,135 км на Сх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,6 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 46°56'37.46" Пн, 37°3'24.21" Сх.

Курган 3 (2708047). За 0,035 км на Сх від К.2. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 0,85 м. Загальна площа 0,13 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 46°56'37.28" Пн, 37°3'25.16" Сх.

Ялтинська селищна рада

У межах земель Ялтинської селищної ради Мангушського району під час проведення польової археологічної розвідки було обстежено 6 курганних груп та 3 поодинокі кургани. За даними обмеженого натурного археологічного обстеження пам'яток археології, Публічної кадастрової карти, планово-картографічного матеріалу Ялтинської селищної ради та даними попередніх досліджень на території ради було обстежено 23 археологічних об'єкти. Задачею проведення археологічної розвідки був огляд даних об'єктів, визначення їх параметрів і сучасного технічного стану з метою підготовки обліково-охоронної документації.

№ 2702507 – 2702511 (522-526). Курганна група складається з 5 курганів, розташованих ланцюгом, витягнутим на 0,24 км за лінією ПнЗх – ПдСх. Знаходиться на вододільному плато між р. Комишуватка та її правою притокою б. Очеретова (Попова) (басейн Азовського моря), за 10,7 км на Пн від узбережжя моря, за 9,6-9,1 км на ПнЗх (320°) від центральної частини смт Ялта (Селищна рада, вул. Грецька, 21), за 8,0-8,5 км на ПнЗх від околиці смт. Ялта, за 2,2-2,7 км на Пд від с. Дем'янівка (у межах земельних ділянок – кадастрові №№ 1423955500:04:000:0540; 1423955500:04:000:0541). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Курган 1 (2702507). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,2 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорювався, у центральній частині насипу – грабіжницька яма 2,5×2,5, глибиною близько 1,5 м.

Координати на Google Maps: 47°1'39.69" Пн, 37°11'12.46" Сх.

Курган 2 (2702508). За 0,04 км на ПнЗхПн від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 25×25 м. Висота – 0,5 м. Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався.

Координати на Google Maps: 47°1'40.80" Пн, 37°11'11.55" Сх.

Курган 3 (2702509). За 0,05 км на ПнЗх від К.2. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 25×25 м. Висота – 0,45 м. Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався.

Координати на Google Maps: 47°1'41.67" Пн, 37°11'10.00" Сх.

Курган 4 (2702510). За 0,16 км на ПдСх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 25×25 м. Висота – 0,1 м. Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°1'37.34" Пн, 37°11'15.17" Сх.

Курган 5 (2702511). За 0,075 км на Пд від К.4. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 25×25 м. Висота – 0,1 м. Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°1'335.81" Пн, 37°11'14.74" Сх.

№ 2702512 (529). Поодинокий курган знаходився на вододільному плато між р. Комишуватка та її правою притокою б. Очеретова (Попова) (басейн Азовського моря), за 7,8 км на ПнЗх від околиці смт. Ялта (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955500:04:000:0319). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16).

Курган, відомий за картографічними даними, мав насип округлої форми у плані, нині візуально не фіксується. Насип знівельовано оранкою у другій половині ХХ ст. Орієнтовний діаметр насипу 30 м, охоронної зони – 50 м, площа її – 0,20 га.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

№ 2702513 – 2702514 (501-502). Курганна група складалася з 2 курганів, розташованих ланцюгом, витягнутим за лінією ПнЗхПн – ПдСхПд. Під час обстежень 2020 р. виявлено тільки один насип. Група знаходиться на вододілі між б. Очеретова (права притока р. Комишуватка) та р. Зелена (басейн Азовського моря), за 8,9 км на Пн від узбережжя моря, за 9,9 км на ЗхПнЗх (290°) від центральної частини смт Ялта (Селищна рада, вул. Грецька, 21), за 8,6 км на ЗхПнЗх від околиці смт. Ялта (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955500:04:000:0308). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Курган 1 (2702513). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,25 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 46°59'31.20" Пн, 37°8'58.34" Сх.

Курган 2 (2702514). Відомий за картографічними даними, мав насип округлої форми у плані, візуально не фіксується. Насип знівельовано оранкою у другій половині ХХ ст. Орієнтовний діаметр насипу 30 м, охоронної зони – 50 м, площа її – 0,20 га.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

№ 2702515 – 2702520 (503-508). Курганна група складалася з 6 курганів, розташованих чотирикутником (за картографічними даними з 7 курганів). Під час

обстежень 2020 р. виявлено тільки 4 насипи. Група знаходиться на вододілі між б. Очеретова (права притока р. Комишуватка) та р. Зелена (басейн Азовського моря), за 8,0 км на Пн від узбережжя моря, за 9,15 км на ЗхПнЗх (285°) від центральної частини смт Ялта (Селищна рада, вул. Грецька, 21), за 8,0 км на ЗхПнЗх від цегельного заводу у ПдЗх частині смт. Ялта (у межах земельної ділянки – кадастрові №№ 1423955500:04:000:0273; 1423955500:04:000:0274). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Курган 1 (2702515). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 0,9 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався.

Координати на Google Maps: 46°59'0.58" Пн, 37°9'13.95" Сх.

Курган 2 (2702516). За 0,08 км на ПнСх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,5 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався.

Координати на Google Maps: 46°59'2.75" Пн, 37°9'16.65" Сх.

Курган 3 (2702517). За 0,09 км на Сх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,1 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 46°59'0.36" Пн, 37°9'17.64" Сх.

Курган 4 (2702518). За 0,15 км на ПдСх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,2 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 46°58'58.14" Пн, 37°9'19.11" Сх.

Курган 5 (2702519). Відомий за картографічними даними, мав насип округлої форми у плані, візуально не фіксується. Насип знівельовано оранкою у другій половині ХХ ст. Орієнтовний діаметр насипу 30 м, охоронної зони – 50 м, площа її – 0,20 га.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

Курган 6 (2702520). Відомий за картографічними даними, мав насип округлої форми у плані, візуально не фіксується. Насип знівельовано оранкою у другій половині ХХ ст. Орієнтовний діаметр насипу 30 м, охоронної зони – 50 м, площа її – 0,20 га.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

№ 2702521 – 2702522 (527-528). Курганна група складається з 2 курганів, розташованих ланцюгом, витягнутим на 0,075 км за лінією ПнСх – ПдЗх. Знаходиться на вододільному плато між р. Комишуватка та її правою притокою б. Очеретова (Попова) (басейн Азовського моря), за 9,4 км на Пн від узбережжя моря, за 9,0 км на ЗхПнЗх (305°) від центральної частини смт Ялта (Селищна рада, вул. Грецька, 21), за 7,8 км на ПнЗх від околиці смт. Ялта (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955500:04:000:0488). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Курган 1 (2702521). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,45 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 46°0'36.52" Пн, 37°10'36.27" Сх.

Курган 2 (2702522). За 0,075 км на ПдЗх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 20×20 м. Висота – 0,3 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 46°0'35.01" Пн, 37°10'33.42" Сх.

№ 2702523 – 2702524 (509-510). Курганна група складалася з 2 курганів, розташованих ланцюгом, витягнутим за лінією ПнЗх – ПдСх. Знаходиться на вододільному плато між р. Комишуватка та її правою притокою б. Очеретова (Попова) (басейн Азовського моря), приблизно за 7,5 км на Пн від узбережжя моря, за 7,1 км на ЗхПнЗх від цегельного заводу у ПдЗх частині смт. Ялта (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955500:04:000:0269). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 2010 р. Ю.Б. Полідовичем [Кравченко та ін. 2010].

Курган 1 (2702523). Відомий за картографічними даними, мав насип округлої форми у плані, візуально не фіксується. Насип знівельовано оранкою у другій половині ХХ ст. Орієнтовний діаметр насипу 30 м, охоронної зони – 50 м, площа її – 0,20 га.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

Курган 2 (2702524). Відомий за картографічними даними, мав насип округлої форми у плані, візуально не фіксується. Насип знівельовано оранкою у другій половині ХХ ст. Орієнтовний діаметр насипу 30 м, охоронної зони – 50 м, площа її – 0,20 га.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

№ 2702527 (534). Поодинокий курган знаходиться на вододільному плато між р. Комишуватка та її правою притокою б. Очеретова (Попова) (басейн Азовського моря), за 6,0 км на Пн від узбережжя моря, за 6,1 км на ЗхПнЗх (295°) від центральної частини смт Ялта (Селищна рада, вул. Грецька, 21), за 5,0 км на ПнЗх від околиці смт. Ялта (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955500:04:000:0407). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Курган (2702527). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,97 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 46°59'16.91" Пн, 37°11'56.50" Сх.

№ 2702528 – 2702530 (531-533). Курганна група «Могила Горбарєва» складається з 3 курганів, розташованих трикутником. Знаходиться на вододільному плато між р. Комишуватка та її правою притокою б. Очеретова (Попова) (басейн Азовського моря), за 7,6 км на Пн від узбережжя моря, за 6,93 км на ПнЗх (310°) від центральної частини смт Ялта (Селищна рада, вул. Грецька, 21), за 6,0 км на ПнЗх від околиці смт. Ялта (у межах земельних ділянок – кадастрові №№ 1423955500:04:000:0455; 1423955500:04:000:0454). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.) [Кравченко та ін. 2009].

Курган 1 (2702528). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,7 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – задовільний. Насип залужений.

Координати на Google Maps: 47°0'10.26" Пн, 37°11'59.52" Сх.

Курган 2 (2702529). За 0,035 км на ПнСхПн від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 25×25 м. Висота – 0,25 м. Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°0'11.31" Пн, 37°11'58.94" Сх.

Курган 3 (2702530). За 0,045 км на СхПнСх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 25×25 м. Висота – 0,15 м. Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°0'10.42" Пн, 37°12'1.57" Сх.

№ 2702035 (536). Поодинокий курган знаходився на вододільному плато між р. Комишуватка та її правою притокою б. Очеретова (Попова) (басейн Азовського моря), приблизно за 6,5 км на Пн від узбережжя моря, за 54,6 км на ПнПнЗх від Пн околиці смт. Ялта (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955500:04:000:0446). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Курган (2702035). Відомий за картографічними даними, мав насип округлої форми у плані, нині візуально не фіксується. Насип знівельовано оранкою у другій половині ХХ ст. Орієнтовний діаметр насипу 30 м, охоронної зони – 50 м, площа її – 0,20 га.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

Мелекінська сільська рада

У межах земель Мелекінської сільської ради Мангушського району під час проведення польової археологічної розвідки було обстежено 4 курганні групи та 3 поодинокі кургани. За даними обмеженого натурного археологічного обстеження пам'яток археології, Публічної кадастрової карти, планово-картографічного матеріалу Мелекінської сільської ради та даними попередніх досліджень на території ради було обстежено 16 археологічних об'єкти. Задачею проведення археологічної розвідки був огляд даних об'єктів, визначення їх параметрів і сучасного технічного стану з метою підготовки обліково-охоронної документації.

№ 2706001. Поодинокий курган знаходиться на вододілі між р. Суха Білосарайка та балкою Широкою (басейн Азовського моря), за 3,3 км на ПнЗх від узбережжя моря, за 5,5 км на ПнПнСх (5°) від центральної частини с. Мелекіне (Сільрада, вул. Гагаріна, 22а), за 0,8 км на ПнЗх від ПнЗх околиці с. Портовське (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423984400:07:000:0278). Пам'ятка відома за картографічними даними (Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000), обстежено у 2009 та 2013 рр. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.) [Кравченко та ін. 2009; Полідович та ін. 2013].

Курган (2706001). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 2,2 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°0'37.60" Пн, 37°24'35.76" Сх.

№ 2706002 – 2706005. Курганна група складалася з 4 курганів, з яких на нинішній час залишилось 3. Кургани розташовано ланцюжком, що протягся з північного сходу на південний захід на 180 м. Знаходилася на вододілі між р. Суха Білосарайка та балкою Самарина (басейн Азовського моря), за 5,6 км на ПнПнЗх (350°) від центральної частини с. Мелекіне (Сільрада, вул. Гагаріна, 22а), за 0,9 км на Сх від Сх околиці с. Огородне (у

межах земельної ділянки – кадастрові №№ 1423984400:07:000:0410 - 1423984400:07:000:0412). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежено у 1988 р. (Дубовська О.Р. , Швецов М.Л.) [Швецов, Кравченко 1988], додатково обстежено у 2000 р. (Полідович Ю.Б.).

Курган 1 (2706002). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,44 м (на 1988 р. – 0,49 м). Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється, через його центр у 1980-ті рр. було прокладено трубопровід.

Координати на Google Maps: 47°0'40.47" Пн, 37°23'22.92" Сх.

Курган 2 (2706003). За 0,13 км на ЗхПдЗх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 0,67 м (на 1988 р. – 0,95 м). Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорювався у минулому, через його південно-західну частину у 1980-ті рр. було прокладено меліоративну (?) траншею шириною 5 м.

Координати на Google Maps: 47°0'38.76" Пн, 37°23'17.47" Сх.

Курган 3 (2706004). За 0,05 км на ПдЗх від К.2. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,55 м (на 1988 р. – 0,62 м). Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорювався у минулому, у центрі – яма діаметром 3,0 м, глибиною 1,5 м..

Координати на Google Maps: 47°0'37.45" Пн, 37°23'15.56" Сх.

Курган 4 (2706005). Відомий за топографічними планшетами; насип повністю розорано у 1950-80-ті рр.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

№ 2706006 – 2706008а. Курганна група складається з 4 курганів. Кургани розташовано ланцюжком, що протягся з південного заходу на північний схід на 0,16 км, поли курганів 1 та 2 між собою з'єднуються. Знаходилася на вододілі між р. Суха Білосарайка та балкою Самарина (басейн Азовського моря), за 5,5 км на ПнПнЗх (330°) від центральної частини с. Мелекіне (Сільрада, вул. Гагаріна, 22а), за 0,55 км на ПдСхПд від Сх околиці с. Огородне (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423984400:07:000:0444). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежено у 1988 р. (Дубовська О.Р. , Швецов М.Л.) [Швецов, Кравченко 1988], додатково обстежено у 2000 р. (Полідович Ю.Б.).

Курган 1 (2706006). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 60×60 м. Висота – 2,7 м (на 1988 р. – 2,74 м). Загальна площа 0,28 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – задовільний. Насип залужений. Насип кургану раніше розорювався (на 1988 і 2000 рр.).

Координати на Google Maps: 47°0'24.94" Пн, 37°22'45.49" Сх.

Курган 2 (2706007). За 0,05 ка на ПнСх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 50×50 м. Висота – 3,25 м. Загальна площа 0,2 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – задовільний. Насип залужений. Насип кургану раніше розорювався (на 1988 і 2000 рр.), його верхів'я підрізане і сплющене; використовується як геодезичний пункт.

Координати на Google Maps: 47°0'25.71" Пн, 37°22'47.67" Сх.

Курган 3 (2706008). За 0,05 ка на ПнСх від К.2. Насип овальної у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×40 м. Висота – 0,68 м. Загальна площа 0,09 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип частково залужений, під лісосмугою, частково розорюється, ПдСх пола кургану під ґрунтовою дорогою.

Координати на Google Maps: 47°0'25.04" Пн, 37°22'50.11" Сх.

Курган 4 (2706008а). За 0,055 ка на Зх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,15 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°0'24.90" Пн, 37°22'42.95" Сх.

№ 2706009 – 2706011. Курганна група з 3 курганів знаходилася на вододілі між р. Суха Білосарайка та балкою Широкою (басейн Азовського моря), за 1,6 – 2,1 км на СхПнСх від Сх околиці с. Огороднє (у межах земельної ділянки – кадастрові №№ 1423984400:07:000:0320; 1423984400:07:000:0319; 1423984400:07:000:0305). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), повністю досліджена у 1978 р. (курганна група з 3 курганів «Портовське») [Привалов 1978; Моруженко 1979].

Курган 1 (2706009). Курган мав округлу у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,43 м. Загальна площа 0,00 га.

Технічний стан – розкопано.

Координати на Google Maps: не встановлено.

Курган 2 (2706010). Курган мав округлу у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,2 м. Загальна площа 0,00 га.

Технічний стан – розкопано.

Координати на Google Maps: не встановлено.

Курган 3 (2706011). Курган мав округлу у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,1 м. Загальна площа 0,00 га.

Технічний стан – розкопано.

Координати на Google Maps: не встановлено.

№ 2706014. Поодинокий курган знаходився на вододілі між р. Суха Білосарайка та балкою Широкою (басейн Азовського моря), за 2,8 км на ПнСх від Пн околиці с. Азовське (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423984400:07:000:0513). Пам'ятка відома за топографічними планшетами; насип повністю розорано у 1950-80-ті рр.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

№ 2706017 – 2706018. Курганна група складається з 2 курганів. Знаходиться на вододілі між балкою Широкою та високим мисом над узбережжям Азовського моря, за 0,48 км на ПнЗх від узбережжя моря, за 5,35 км на ПнСх (35°) від центральної частини с. Мелекіне (Сільрада, вул. Гагаріна, 22а), за 1,3 км на Сх від Сх околиці с. Портовське (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423984400:07:000:0134). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), виявлена у 1988 р. (Дубовська О.Р., Швецов М.Л.) [Швецов, Кравченко 1988].

Курган 1 (2706017). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 2,2 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип не розорювався, але на вершині залишки триангуляційного пункту, навколо якого по периметру прокладений рів зі стороною 8 м, глибиною до 0,8 м.

Координати на Google Maps: 47°0'4.89" Пн, 37°26'39.51" Сх.

Курган 2 (2706018). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 1.57 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – задовільний. Насип не розорювався, під лісосмугою.

Координати на Google Maps: 47°0'5.37" Пн, 37°26'41.30" Сх.

№ 2706019. Поодинокий курган знаходиться на вододілі між балкою Широкою та високим мисом над узбережжям Азовського моря, за 0,7 км на ПнЗх від узбережжя моря, за 2,2 км на ПнПнСх (26°) від центральної частини с. Мелекіне (Сільрада, вул. Гагаріна, 22а), за 1,4 км на Сх від с. Бурякова Балка. Курган – відомий за топографічними планшетами, зокрема, 1941 р.; насип повністю розорано у 1950-80-ті рр.

Курган (2706019). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 20×20 м. Висота – 0,15 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався у минулому.

Координати на Google Maps: 46°58'44.81"Пн, 37°25'6.16"Сх.

Покровська (Іллічівська) сільська рада

У межах земель Покровської сільської ради Мангушського району під час проведення польової археологічної розвідки було обстежено 1 курганну групу. За даними обмеженого натурального археологічного обстеження пам'яток археології, Публічної кадастрової карти, планово-картографічного матеріалу Покровської сільської ради та даними попередніх досліджень на території ради було обстежено 4 археологічних об'єкти. Задачею проведення археологічної розвідки був огляд даних об'єктів, визначення їх параметрів і сучасного технічного стану з метою підготовки обліково-охоронної документації.

№ 2704002 – 2704005 (014-017) (охоронний № 2349). Курганна група складалася щонайменше з 5 курганів, з яких на нинішній час залишилось 4. Вірогідно, у минулому кількість курганів була більшою, зокрема кургани знаходилися на південний захід від кургану 1 (на землях Мелекінської с/р), на схід від кургану 3 та між курганами 1 і 2, про що, зокрема, свідчить знахідки 2 фрагментів ліпних посудин за 30 м на захід від кургану 2. Кургани розташовано ланцюжком, що протягся за лінією ЗхПдЗХ – СхПнСх на 0,3 км. Знаходиться на вододілі між балкою Самариною і р. Суха Білосарайка (басейн Азовського моря), за 1,1 км від інших курганів на цьому вододілі, за 4,3 км на ПнЗх від узбережжя моря, за 1,3 км на Сх від Сх околиці с. Портовське, за 2,8 км на захід – північний захід від с. Червоне (у межах земельної ділянки – кадастрові № 1423982200:05:000:0283; 1423982200:05:000:0285; 1423982200:05:000:0286). Пам'ятка відома за картографічними даними, зокрема картою 1941 р., виявлена у 1988 р. (Дубовська О.Р., Швецов М.Л.) [Швецов, Кравченко 1988] додатково обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.) [Кравченко та ін. 2009].

Курган 1 (2704002). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,97 (на 2009 р. – 2,24 м). Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип залужений, ПдЗх пола частково підрізана під час спорудження лісосмуги, ПнСх пола кургану під ґрунтовою дорогою. Верхівка кургану пошкоджена важкою технікою, частково пошкоджений сучасними невеликими

ямами і норами лисиць.

Координати на Google Maps: 47°1'36.71" Пн, 37°24'25.41" Сх.

Курган 2 (2704003). За 0,11 км на ПнСх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 24×24 м. Висота – 0,35 м. Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°1'38.24" Пн, 37°24'29.95" Сх.

Курган 3 (2704004). За 0,09 км на Сх від К.2. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 36×36 м. Висота – 1,1 м. Загальна площа 0,09 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався протягом багатьох десятиліть другої половини ХХ ст.; з середини 2008 р. насип кургану повністю виведено з сільськогосподарського використання.

Координати на Google Maps: 47°1'37.92" Пн, 37°24'34.29" Сх.

Курган 4 (2704005). За 0,1 км на ПнСх від К.3. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 24×24 м. Висота – 0,2 м. Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався протягом багатьох десятиліть другої половини ХХ ст.

Координати на Google Maps: 47°1'39.16" Пн, 37°24'38.93" Сх.

Бердянська сільська рада

У межах земель Бердянської сільської ради Мангушського району під час проведення польової археологічної розвідки було обстежено 4 курганні групи та 13 поодиноких курганів. За даними обмеженого натурального археологічного обстеження пам'яток археології, Публічної кадастрової карти, планово-картографічного матеріалу Бердянської сільської ради та даними попередніх досліджень на території ради було обстежено 24 археологічних об'єкти. Задачею проведення археологічної розвідки був огляд даних об'єктів, визначення їх параметрів і сучасного технічного стану з метою підготовки обліково-охоронної документації.

№ 2703001 – 2703002 (охоронний № 2358). Курганна група складається з 2 курганів, розташованих за 0,05 км один від одного за лінією ПнЗх – ПдСх. Знаходиться на вододілі між балками – правими притоками р. Кальчик (права притока р. Кальміус, басейн Азовського моря), за 7,1 км на ПнПнСх (15°) від центральної частини с. Бердянське (Сільрада, вул. Київська, 55), за 0,15 км на Пн від ПнЗх околиці смт Старий Крим (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423981100:07:000:0129). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 1988 р. (Дубовська О.Р., Швецов М.Л.) та у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган 1 (2703001). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 2,2 м (на 1988 р. – 2,2 м). Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип залужений, використовується як геодезичний пункт; на південь від центру яма діаметром 3 м і глибиною до 1 м.

Координати на Google Maps: 47°10'2.74" Пн, 37°28'30.10" Сх.

Курган 2 (2703002). За 0,05 км на ПдСх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,8 м (на 1988 р. – 1,2 м). Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип кургану розорювався у минулому. На поверхні у 2009 р. знайдено кістки коня (копита і кістки кінцівок).

Координати на Google Maps: 47°10'1.57" Пн, 37°28'31.88" Сх.

№ 2703003 (охоронний № 2359). Поодинокий курган знаходиться на вододілі між балками – правими притоками р. Кальчик (права притока р. Кальміус, басейн Азовського моря), за 7,2 км на ПнПнСх (12°) від центральної частини с. Бердянське (Сільрада, вул. Київська, 55), за 0,47 км на ПнЗх від ПнЗх околиці смт Старий Крим (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423981100:07:000:1652). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 1988 р. (Дубовська О.Р. , Швецов М.Л.) та у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган (2703003). Насип округлої у плані форми (за даними 1988 р. курган мав насип овальної форми, розмірами 38×25 м), споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,95 м (на 1988 р. – 1,08 м). Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип кургану розорювався у минулому, поли дещо підрізани і розорюються.

Координати на Google Maps: 47°10'9.09" Пн, 37°28'11.94" Сх.

№ 2703004 – 2703008 (охоронний № 2360). Курганна група складається з 5 курганів, розташованих нерівним ланцюжком, що протягся із заходу на схід на 0,29 км. Знаходиться на вододілі між балками – правими притоками р. Кальчик (права притока р. Кальміус, басейн Азовського моря), за 7,2 км на ПнПнСх (17°) від центральної частини с. Бердянське (Сільрада, вул. Київська, 55), за 0,1 км на Пн від Пн околиці смт. Старий Крим, між цвинтарем та селищем (у межах земельної ділянки – кадастрові № 1423981100:07:000:0648; 0123; 0124; 0125). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 1988 р. (Дубовська О.Р. , Швецов М.Л.) та у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган 1 (2703004). Самий західний у групі. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,3 м (на 2009 р. – до 0,5 м). Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°10'0.23" Пн, 37°28'53.82" Сх.

Курган 2 (2703005). За 0,065 км на схід від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 60×60 м. Висота – 1,1 м (на 1988 р. – 1,35 м). Загальна площа 0,28 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – задовільний. Насип кургану залужений (розорювався на 2009 р.).

Координати на Google Maps: 47°9'59.83" Пн, 37°28'56.89" Сх.

Курган 3 (2703006). За 0,075 км на СхПнСх від К.2. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,77 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Західна частина насипу кургану розорюється, східну було виведено з ріллі, майже через центр проходить ґрунтова дорога, засипана шлаком.

Координати на Google Maps: 47°10'0.70" Пн, 37°29'0.29" Сх.

Курган 4 (2703007). За 0,09 км на СхПнСх від К3. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 25×25 м. Висота – до 0,2 м (за даними 1988 р. – 0,34 м). Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип кургану розорювався.

Координати на Google Maps: 47°10'1.04" Пн, 37°29'4.51" Сх.

Курган 5 (2703008). За 0,055 км на ПдСх від К4. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 25×25 м. Висота – до 0,2 м (за даними 1988 р. – 0,34 м). Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану розорювався.
Координати на Google Maps: 47°10'1.04" Пн, 37°29'4.51" Сх.

№ 2703009 – 2703010. Курганна група складається з 2 курганів, розташованих за 0,065 км один від одного за лінією ЗхПнЗх – СхПдСх. Знаходиться на вододілі між балками – правими притоками р. Кальчик (права притока р. Кальміус, басейн Азовського моря), за 6,0 км на ПнПнЗх (353°) від центральної частини с. Бердянське (Сільрада, вул. Київська, 55), за 2,6 км на Зх від ПдЗх околиці смт. Старий Крим, за 4,2 км на ПнПнЗх від с. Радянська Україна (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423981100:07:000:0252). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000) обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган 1 (2703009). Західний у групі. Насип у плані видовженої гантелеподібної форми з двома вираженими вершинами висотою 3,2 і 1,6 м і “сідловиною” між ними (висотою 1,3 м), довга вість проходить за лінією ПнПнЗх – ПдПдСх, загальними розмірами 70 x 30-40 м; його споруджено із ґрунту і каміння. Загальна площа 0,95 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип залужений, використовується як геодезичний пункт; на південь від центру яма діаметром 3 м і глибиною до 1 м, краї частково зарослі кущами і пориті норами.

Координати на Google Maps: 47°9'33.79" Пн, 37°26'14.29" Сх.

Курган 2 (2703010). Східний у групі. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 1,05 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Задовільний. Насип кургану залужений, під лісосмугою.

Координати на Google Maps: 47°9'33.12" Пн, 37°26'17.15" Сх.

№ 2703011. Поодинокий курган знаходиться на вододілі між балками – правими притоками р. Кальчик (права притока р. Кальміус, басейн Азовського моря), за 6,1 км на ПнПнЗх (350°) від центральної частини с. Бердянське (Сільрада, вул. Київська, 55), за 3,6 км на Зх від ПдЗх околиці смт. Старий Крим, на Пд від траси Маріуполь – Нікольське (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423981100:07:000:0254). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган (2703011). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 25×25 м. Висота – 0,23 м. Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип кургану розорювався у минулому.

Координати на Google Maps: 47°9'31.02" Пн, 37°25'24.86" Сх.

№ 2703012. Поодинокий курган знаходився на вододілі між балками – правими притоками р. Кальчик (права притока р. Кальміус, басейн Азовського моря), за 4 км на Зх від ПдЗх околиці смт. Старий Крим, на Пд від траси Маріуполь – Нікольське (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423981100:07:000:0261). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000). Насип кургану повністю зруйновано під час будівництва автодороги.

Координати на Google Maps: не встановлено.

№ 2703013. Поодинокий курган знаходиться на вододілі між балками – правими притоками р. Кальчик (права притока р. Кальміус, басейн Азовського моря), за 6,75 км на ПнПнЗх (348°) від центральної частини с. Бердянське (Сільрада, вул. Київська, 55), за 4 км

на ЗхПнЗх від ПдЗх околиці смт. Старий Крим, на Пн від траси Маріуполь – Нікольське (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423981100:07:000:0239). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган (2703013). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 20×20 м. Висота – 0,1 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°9'48.43" Пн, 37°25'4.19" Сх.

№ 2703014. Поодинокий курган знаходиться на вододілі між балками – правими притоками р. Кальчик (права притока р. Кальміус, басейн Азовського моря), за 5,29 км на ПнПнЗх (355°) від центральної частини с. Бердянське (Сільрада, вул. Київська, 55), за 1,7 км на ЗхПдЗх від ПдЗх околиці смт. Старий Крим, на Пн від траси Маріуполь – Нікольське (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423981100:07:000:0217). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16).

Курган (2703014). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 24×24 м. Висота – 0,49 м. Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип кургану розорювався.

Координати на Google Maps: 47°9'13.88" Пн, 37°26'59.47" Сх.

№ 2703019. Поодинокий курган знаходився на вододілі між балками – правими притоками р. Кальчик (права притока р. Кальміус, басейн Азовського моря) та балками водостоку Азовського моря, за 3,8 км на ПдЗх від ПдЗх околиці смт. Старий Крим, за 2,2 км на ПнПнСх. від с. Радянська Україна, на Пд від траси Маріуполь – Нікольське (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423981100:07:000:0337). Пам'ятка відома за топографічними планшетами; насип повністю розорано у 1950-80-ті рр.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

№ 2703022. Поодинокий курган знаходиться на вододілі між балками – лівими притоками р. Суха Білосарайка (басейн Азовського моря), за 1,63 км на ЗхПнЗх (278°) від центральної частини с. Бердянське (Сільрада, вул. Київська, 55), за 1,0 км на Зх від ПнЗх околиці с. Бердянське, 0,35 км на Пд від ПдСх околиці с. Шевченко (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423981100:07:000:0616). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган (2703022). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 24×24 м. Висота – 0,47 м. Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°6'35.57" Пн, 37°25'36.12" Сх.

№ 2703023. Поодинокий курган знаходиться на вододілі між балками – лівими притоками р. Суха Білосарайка (басейн Азовського моря), за 2,15 км на ЗхПдЗх (252°) від центральної частини с. Бердянське (Сільрада, вул. Київська, 55), за 1,25 км на Пд від західної частини с. Шевченко (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423981100:08:000:0050). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган (2703023). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту.

Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 24×24 м. Висота – 0,3 м. Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип кургану розорювався у минулому.

Координати на Google Maps: 47°6'5.16" Пн, 37°25'12.42" Сх.

№ 2703024. Поодинокий курган знаходиться на вододілі між балками – лівими притоками р. Суха Білосарайка (басейн Азовського моря), за 2,14 км на ЗхПдЗх (248°) від центральної частини с. Бердянське (Сільрада, вул. Київська, 55), за 1,4 км на Зх від Зх околиці с. Бердянське, 1,45 км на Пд від Пд околиці с. Шевченко (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423981100:08:000:0050). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган (2703024). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 24×24 м. Висота – 0,16 м. Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип кургану розорювався у минулому.

Координати на Google Maps: 47°5'58.31" Пн, 37°25'16.13" Сх.

№ 2703025. Поодинокий курган знаходився на вододілі між балками – лівими притоками р. Суха Білосарайка (басейн Азовського моря), за 1,2 км на Зх від Зх околиці с. Агробаз, за 1,9 км на Пд. від західної частини с. Шевченко. Пам'ятка відома за топографічними планшетами, обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.). Насип повністю розорано, на 2009 р. насип кургану розорювався, був у плані округлої форми висотою 0,2 м, діаметром 20 м; його споруджено переважно із ґрунту.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

№ 2703026. Поодинокий курган знаходиться на вододілі між балками – лівими притоками р. Суха Білосарайка (басейн Азовського моря), за 2,48 км на ПдЗх (230°) від центральної частини с. Бердянське (Сільрада, вул. Київська, 55), за 1,4 км на Зх від Зх околиці с. Агробаз, 0,5 км на Сх від ПнСх околиці дачного товариства (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423981100:08:000:0058). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16).

Курган (2703026). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,5 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°5'33.73" Пн, 37°25'17.33" Сх.

№ 2703027. Поодинокий курган знаходився на вододілі між балками – лівими притоками р. Суха Білосарайка (басейн Азовського моря), за 2,8 км на Пд.Зх. від південної окраїни с. Бердянське (Агробаз), за 0,47 км на Пд. від траси Маріуполь – Мангуш. Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16). Пам'ятка відома за топографічними планшетами; насип повністю розорано у 1950-80-ті рр.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

№ 2703028. Поодинокий курган знаходиться на вододілі між балками – правими притоками р. Суха Білосарайка (басейн Азовського моря), за 5,47 км на ПдЗх (225°) від центральної частини с. Бердянське (Сільрада, вул. Київська, 55), за 1,9 км на ПнЗх від

ПнЗх околиці с. Широка Балка, 0,8 км на Пд від траси Маріуполь – Мангуш (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423981100:08:000:0086). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16).

Курган (2703028). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 24×24 м. Висота – 0,15 м. Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип кургану розорювався у минулому.

Координати на Google Maps: 47°4'23.39" Пн, 37°23'38.74" Сх.

№ 2703510 – 2703511. Курганна група складалася з 2 курганів. Знаходиться на вододілі правого берега р. Мокра Білосарайка (басейн Азовського моря), за 11,14 км на ЗхПнЗх (277°) від центральної частини с. Бердянське (Сільрада, вул. Київська, 55), за 5,25 км на ПдЗх від с. Приазовське (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423981100:06:000:0446 – 0447). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган 1 (2703510). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,1 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°7'34.53" Пн, 37°18'13.34" Сх.

Курган 2 (2703511). Відомий за топографічними планшетами; насип кургану повністю розорано у другій половині ХХ ст..

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

Комишуватська сільська рада

У межах земель Комишуватської сільської ради Мангушського району під час проведення польової археологічної розвідки було обстежено 3 курганні групи та 3 поодинокі кургани. За даними обмеженого натурного археологічного обстеження пам'яток археології, Публічної кадастрової карти, планово-картографічного матеріалу Комишуватської сільської ради та даними попередніх досліджень на території ради було обстежено 12 археологічних об'єктів. Задачею проведення археологічної розвідки був огляд даних об'єктів, визначення їх параметрів і сучасного технічного стану з метою підготовки обліково-охоронної документації.

№ 2705001. Поодинокий курган знаходиться на вододілі між балками – правими притоками р. Комишувата (басейн Азовського моря), за 3,6 км на ПнПнЗх (335°) від центральної частини с. Комишувате (Сільрада, вул. Львівська, 6), за 2,7 км на Пн від окраїни с. Комишувате (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423983300:05:000:0186). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган (2705001). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,5 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°6'57.28" Пн, 37°9'32.88" Сх.

№ 2705002 – 2705003. Курганна група "Могила Довга" складалася з 2 курганів, курган 2 знаходиться за 26 м на ПдЗх від кургану 1. Знаходиться на вододілі між балками – правими притоками р. Комишувата (басейн Азовського моря), за 3,6 км на ПнПнЗх

(330°) від центральної частини с. Комишувате (Сільрада, вул. Львівська, б), за 2,6 км на Пн від с. Комишувате (у межах земельної ділянки – кадастрові №№ 1423983300:05:000:0175; 1423983300:05:000:0178). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган 1 (2705002) має довгий насип, довга вісь проходить за лінією СхПнСх – ЗхПдЗх; ПдЗх частина більш широка і вища – до 4,3 м, ПнСх вужча і нижча – до 2,5 м; загальні розміри – 162×50-30 м; його споруджено із ґрунту і каміння. Загальна площа 0,71 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Північна пола насипу кургану розорювалася. На північній вершині залишки грабіжницької ями діаметром 1,5 м, глибиною до 1 м. Південна пола частково розорюється, частково – під лісосмугою, частково – під ґрунтовою дорогою. На південній вершині залишки триангуляційного пункту.

Координати на Google Maps: 47°6'45.25" Пн, 37°8'54.30" Сх (Пн вершина); 47°6'44.50" Пн, 37°8'51.50" Сх (Пд вершина).

Курган 2 (2705003) має довгий насип, довга вісь проходить за лінією СхПнСх – ЗхПдЗх; висота – до 0,95 м; загальні розміри – 30×50 м; його споруджено із ґрунту і каміння. Загальна площа 0,13 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану розорювався.

Координати на Google Maps: 47°6'43.30" Пн, 37°8'46.50" Сх (Пн вершина); 47°6'42.55" Пн, 37°8'45.60" Сх (Пд вершина).

№ 2705004. Поодинокий курган знаходиться на вододілі між балками – правими притоками р. Комишувата (басейн Азовського моря), за 2,18 км на ПнЗх (307°) від центральної частини с. Комишувате (Сільрада, вул. Львівська, б), за 1,3 км на ПнЗх від окраїни с. Комишувате (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423983300:05:000:0375). Пам'ятка відома за картографічними даними (Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000), обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган (2705004). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 0,7 м (за даними на 1941 р. – 2,5 м). Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. У 1950-70 рр. поряд з курганом знаходився польовий стан, можливо насип було використано для спорудження погребу (за даними планшета М:1:10 000)

Координати на Google Maps: – 47°5'45.90" Пн, 37°8'51.87" Сх.

№ 2705005. Поодинокий курган знаходиться на вододілі між балками – правими притоками р. Комишувата (басейн Азовського моря), за 1,1 км на Пд від с. Комишувате (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423983300:05:000:0557). Пам'ятка відома за картографічними даними (Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000). Насип кургану повністю розорано у другій половині ХХ ст.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

№ 2705008 – 2705010 (охоронний № 2340). Курганна група складається з 3 курганів, розташованих вигнутим ланцюжком, що протягся із заходу на схід на 150 м. Знаходиться на вододілі між балками – правими притоками р. Комишувата (басейн Азовського моря), за 2,0 км на Зх (265°) від центральної частини с. Комишувате (Сільрада, вул. Львівська, б), на Пн від дороги за 0,9 км на Зх від південно-західної окраїни с. Комишувате. Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-

16), обстежена у 1988 р. (Дубовська О.Р., Швецов М.Л.) та у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган 1 (2705008). Самий західний у групі. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 24×24 м. Висота – 0,6 м. Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорюється, використовувався як геодезичний пункт, через західну полу проходить ґрунтова дорога.

Координати на Google Maps: 47°4'58.36" Пн, 37°8'36.84" Сх.

Курган 2 (2705009). За 0,055 км на Сх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 1,06 м (на 1988 р. – 1,09 м і 40 м). Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°4'58.30" Пн, 37°8'39.46" Сх.

Курган 3 (2705010). За 0,1 км на СхПдСх від К.2. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 24×24 м. Висота – 0,55 м (на 1988 р. – 0,64 м і 32 м). Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°4'57.15" Пн, 37°8'43.70" Сх.

№ 2705011 – 2705014 (охоронний № 2345). Курганна група «Могила Гнедишева» складалася з 4 курганів. Знаходиться на вододілі між балками – правими притоками р. Комишувата (басейн Азовського моря), за 3,5 км на ПдЗх (248°) від центральної частини с. Комишувате (Сільрада, вул. Львівська, б), за 2,5 км на ПдЗх від с. Комишувате (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423983300:05:000:0445). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 1988 р. (Дубовська О.Р., Швецов М.Л.).

Курган 1 (2705011). Самий східний у групі. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,42 м. За даними топографічних планшетів та зйомки 1988 р. курган мав насип, що складається з двох частин, які на початку були самостійними насипами; довга вісь проходить за лінією ПнЗх – ПдСх; північна частина у плані округлої форми висотою до 1,34 м і діаметром 22 м, південна – у плані округлої форми висотою 0,4 м, діаметром 20 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану розорювався. На вершині залишки триангуляційного пункту.

Координати на Google Maps: 47°4'17.06" Пн, 37°7'49.41" Сх.

Курган 2 (2705012). За 0,175 км на ПнЗх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,75 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°4'21.04" Пн, 37°7'43.33" Сх.

Курган 3 (2705013). За 0,05 км на ЗхПдЗх від К.2. Насип овальної у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×50 м. Висота – 0,8 м. Загальна площа 0,16 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насипу кургану розорювався. На вершині залишки триангуляційного пункту.

Координати на Google Maps: 47°4'20.85" Пн, 37°7'41.41" Сх.

Курган 4 (2705014). За 0,11 км на ПнСх від К.2. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,25 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорюється.
Координати на Google Maps: 47°4'24.26" Пн, 37°7'43.44" Сх.

Стародубівська сільська рада

У межах земель Стародубівської сільської ради Мангушського району під час проведення польової археологічної розвідки було обстежено 6 курганних груп та 1 поодинокий курган. За даними обмеженого натурального археологічного обстеження пам'яток археології, Публічної кадастрової карти, планово-картографічного матеріалу Стародубівської сільської ради та даними попередніх досліджень на території ради було обстежено 22 археологічних об'єкти. Задачею проведення археологічної розвідки був огляд даних об'єктів, визначення їх параметрів і сучасного технічного стану з метою підготовки обліково-охоронної документації.

№ 2707004 – 2707007 (007 – 010) (охоронний № 2343). Курганна група «Могила Бик» з 4 курганів, розташованих ланцюжком, що протягся з південного заходу на північний схід на 0,24 км. Знаходиться на вододільному плато між річками Берда та Зелена (басейн Азовського моря), за 2,8 км на ПдСх (148°) від центральної частини с. Стародубівка (Сільрада, вул. Мира, 38), за 2,3 км на ПдСх від с. Стародубівка (у межах земельної ділянки – кадастрові №№ 1423986600:04:000:0156 – 0158). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-15), обстежена у 1988 р. (Дубовська О.Р., Швецов М.Л.) та у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган 1 (2707004). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 60×60 м. Висота – 4,6 м. Загальна площа 0,28 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорювався. На вершині грабіжницька яма діаметром 3,0 м, глибиною до 3,0 м та залишки триангуляційного пункту. Поли кургану розорюються.

Координати на Google Maps: 47°5'2.62" Пн, 37°3'37.43" Сх.

Курган 2 (2707005). За 0,07 км на ПдПдЗх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 20×20 м. Висота – 0,3 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°5'0.72" Пн, 37°3'35.52" Сх.

Курган 3 (2707006). За 0,095 км на СхПнСх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 50×50 м. Висота – 2,6 м. Загальна площа 0,2 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насипу кургану розорювався. Поли кургану розорюються.

Координати на Google Maps: 47°5'3.37" Пн, 37°3'41.88" Сх.

Курган 4 (2707007). За 0,09 км на ПнСх від К.2. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 1.42 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорювався. На вершині грабіжницька яма діаметром 1,5 м, глибиною до 1,0 м. Поли кургану розорюються.

Координати на Google Maps: 47°5'4.60" Пн, 37°3'45.63" Сх.

№ 2707017 – 2707018а (011 – 013). Курганна група з 3 курганів, розташованих ланцюжком, що протягся з південного заходу на північний схід на 0,15 км. Знаходиться на вододільному плато між річками Берда та Зелена (басейн Азовського моря), за 4,2 км на ПдПдСх (178°) від центральної частини с. Стародубівка (Сільрада, вул. Мира, 38), за 3,3 км на Пд від МТС с. Стародубівка (у межах земельної ділянки – кадастрові №№

1423986600:04:000:0533; 1423986600:04:000:1198). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-15), обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган 1 (2707017). Знаходиться у ПдЗх частині групи. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,4 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану розорювався. Поли кургану розорюються.

Координати на Google Maps: 47°4'4.55" Пн, 37°2'32.35" Сх.

Курган 2 (2707018). Знаходиться за 0,1 км на ПнСх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,5 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану розорювався. Поли кургану розорюються.

Координати на Google Maps: 47°4'5.39" Пн, 37°2'37.01" Сх.

Курган 3 (2707018а) – виявлено у 2009 р. Знаходиться за 0,04 км на ПнСх від К.2. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 20×20 м. Висота – 0,3 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°4'5.77" Пн, 37°2'38.98" Сх.

№ 2707531 – 27070532 (549 – 550) (охоронний № 2336). Курганна група з 2 курганів, розташованих ланцюжком, що протягся з південного заходу на північний схід на 0,24 км. Знаходиться на вододілі між двома балками – лівими притоками р. Берда (басейн Азовського моря), за 5,2 км на ПнЗх (300°) від центральної частини с. Стародубівка (Сільрада, вул. Мира, 38), на ПдСх околиці с. Захарівка, за 1,2 км на Пн від МТС (у межах земельної ділянки – кадастрові №№ 1423986600:03:000:0610; 0607; 0612). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-15), обстежена у 1988 р. (Дубовська О.Р., Швецов М.Л.) та у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган 1 (2707531). Знаходиться у ПнСх частині групи. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,74 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану розорювався. Поли кургану розорюються.

Координати на Google Maps: 47°8'3.88" Пн, 36°59'15.62" Сх.

Курган 2 (2707532). Знаходиться у ПдЗх частині групи. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 10×10 м. Висота – 0,56 м. Загальна площа 0,01 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану розорювався. Поли кургану розорюються.

Координати на Google Maps: 47°8'0.66" Пн, 36°59'5.46" Сх.

№ 2707533 – 27070538а (551 – 556) (охоронний № 2337). Курганна група з 7 курганів (за даними обстеження 1988 р. – 6 курганів, за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта) – щонайменше 9 курганів), розташованих ланцюжком, що протягся з північного заходу на південний схід на 0,45 км. Знаходиться на вододілі між р. Берда і її лівою притокою р. Каратиш (басейн Азовського моря), за 1,84 – 2,29 км на ПнЗх (320°) від центральної частини с. Стародубівка (Сільрада, вул. Мира, 38), за 1,7 км на ПнПнЗх від с. Стародубівка (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423986600:03:000:0436). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-15), обстежена у 1988 р. (Дубовська О.Р., Швецов М.Л.).

Курган 1 (2707533). Знаходиться у ПнЗх частині групи. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 18×18 м. Висота – 0,44 м (за даними зйомки 1988 р. – 0,81 м). Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану розорювався у минулому. Поли кургану розорюються.

Координати на Google Maps: 47°7'25.07" Пн, 37°1'37.11" Сх.

Курган 2 (2707534). Знаходиться за 0,035 км на ПдЗх від К.1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 3,37 м (за даними зйомки 1988 р. – 3,07 м). Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Задовільний. Насип кургану залужений, під лісосмугою. На вершині залишки триангуляційного пункту.

Координати на Google Maps: 47°7'24.20" Пн, 37°1'36.34" Сх.

Курган 3 (2707535). Знаходиться за 0,085 км на ПдПдСх від К.2. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 1,41 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану залужений, під лісосмугою. На вершині кургану залишки грабіжницької ями 2,0×1,5 м, глибиною до 1 м.

Координати на Google Maps: 47°7'21.53" Пн, 37°1'37.25" Сх.

Курган 4 (2707536). Знаходиться за 0,105 км на ПдСх від К.3. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,85 м (за даними зйомки 1988 р. – 2,03 м). Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану розорювався у минулому. Поли кургану розорюються.

Координати на Google Maps: 47°7'18.93" Пн, 37°1'40.45" Сх.

Курган 5 (2707537). Знаходиться за 0,055 км на ПдСх від К.4. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 15×15 м. Висота – 0,35 м (за даними зйомки 1988 р. – 0,46 м). Загальна площа 0,02 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану розорювався у минулому. Поли кургану розорюються.

Координати на Google Maps: 47°7'17.58" Пн, 37°1'42.24" Сх.

Курган 6 (2707538). Знаходиться за 0,125 км на ПдСх від К.5. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 32×32 м. Висота – 1,44 м (за даними зйомки 1988 р. – 1,44 м). Загальна площа 0,08 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорювався у минулому. Поли кургану розорюються. На вершині кургану залишки грабіжницької ями 2,5×1,5 м, глибиною до 1 м.

Координати на Google Maps: 47°7'14.85" Пн, 37°1'46.66" Сх.

Курган 7 (2707538а). Знаходиться за 0,08 км на ПдСх від К.6. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,55 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану частково залужений, північна пола під лісосмугою. Через центральну частину кургану прокладена ґрунтова дорога, південна пола розорюється.

Координати на Google Maps: 47°7'13.71" Пн, 37°1'50.05" Сх.

№ 2707539 – 27070540 (557 – 558) (охоронний № 2338). Курганна група з 2 курганів, курган 2 знаходиться за 0,2 км на СхПнСх від кургану 1. Знаходиться на вододілі

між р. Берда і її лівою притокою р. Каратиш (басейн Азовського моря), за 1,5 км на ПнЗх (300°) від центральної частини с. Стародубівка (Сільрада, вул. Мира, 38), за 1,0 км на ПнЗх від с. Стародубівка (у межах земельної ділянки – кадастрові №№ 1423986600:03:000:0574; 0571). Пам'ятка відома за картографічними даними, обстежена у 1988 р. (Дубовська О.Р., Швецов М.Л.).

Курган 1 (2707539). Знаходиться у ПнЗх частині групи. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 1,27 м (за даними зйомки 1988 р. – 1,4 м). Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану розорювався у минулому. Поли кургану розорюються.

Координати на Google Maps: 47°6'48.51" Пн, 37°1'31.29" Сх.

Курган 2 (2707540). Знаходиться у ПнЗх частині групи. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 15×15 м. Висота – 0,39 м (за даними зйомки 1988 р. – 0,46 м). Загальна площа 0,02 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану розорювався у минулому. Поли кургану розорюються.

Координати на Google Maps: 47°6'51.50" Пн, 37°1'39.97" Сх.

№ 27070540а (559). Поодинокий курган знаходиться на вододілі між р. Берда і її лівою притокою р. Каратиш (басейн Азовського моря), за 2,13 км на ЗхПдЗх (265°) від центральної частини с. Стародубівка (Сільрада, вул. Мира, 38), за 0,85 км на ПнЗх від Зх околиці с. Стародубівка (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423986600:03:000:0454). Пам'ятка відома за картографічними даними.

Курган (2707540а). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,58 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°6'17.68" Пн, 37°0'49.46" Сх.

№ 2707010 – 2707012 (014 – 016). Курганна група складалася з 3 курганів, розташованих ланцюжком (розташування потребує уточнення). Знаходиться на вододілі між двома балками – лівими притоками р. Каратиш (ліва притока р. Берда, басейн Азовського моря), за 2,3 км на СхПдСх від с. Стародубівка (у межах земельної ділянки – кадастрові №№ 1423986600:04:000:0382 – 0385). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-15), обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган 1 (2707010). Відомий за топографічними планшетами; насип кургану повністю розорано у другій половині ХХ ст.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

Курган 2 (2707011). Відомий за топографічними планшетами; насип кургану повністю розорано у другій половині ХХ ст.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

Курган 3 (2707011). Відомий за топографічними планшетами; насип кургану повністю розорано у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. (за даними зйомки 2009 р. – висотою 0,3 м, діаметром 26 м).

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

Мангушська селищна рада

У межах земель Мангушської селищної ради Мангушського району під час проведення польової археологічної розвідки було обстежено 7 курганних груп та 10 поодиноких курганів. За даними обмеженого натурального археологічного обстеження пам'яток археології, Публічної кадастрової карти, планово-картографічного матеріалу Мангушської селищної ради та даними попередніх досліджень на території ради було обстежено 26 археологічних об'єктів. Задачею проведення археологічної розвідки був огляд даних об'єктів, визначення їх параметрів і сучасного технічного стану з метою підготовки обліково-охоронної документації.

№ 2701006 -2701008 (охоронний № 2342). Курганна група «Могила Беш-Оба» з 3 курганів, розташованих ланцюжком, що протягся із заходу на схід на 110 м; поли курганів 2 та 3 змикаються. Знаходиться на вододілі між балками – правими притоками р. Мокра Білосарайка (басейн Азовського моря), за 4,6 км на ПнЗх (315°) від центральної частини смт Мангуш (Селищна рада, вул. Мира, 66), за 2,6 км на ПнЗх від смт. Мангуш (у межах земельної ділянки – кадастрові № 1423955100:03:000:0377; 1423955100:03:000:0729). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 1988 р. (Дубовська О.Р., Швецов М.Л.), у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган 1 (2701006) самий західний у групі. Насип овальної у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×30 м. Висота – 1,3 м. Загальна площа 0,09 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану розорювався.

Координати на Google Maps: 47°2'46.36" Пн, 37°20'7.16" Сх.

Курган 2 (2701007) у 0,08 км на схід від кургану 1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,75 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Задовільний. Насип кургану залужений, на вершині залишки триангуляційного пункту.

Координати на Google Maps: 47°5'27.56" Пн, 37°16'15.71" Сх.

Курган 3 (2701008) самий східний у групі, поли курганів 2 та 3 змикаються. Насип овальної у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,81 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Задовільний. Насип кургану залужений.

Координати на Google Maps: 47°5'28.03" Пн, 37°16'17.46" Сх.

№ 2701015 (014). Поодинокий курган. Знаходиться на вододілі між двома балками – правими притоками р. Мокра Білосарайка (басейн Азовського моря), за 2,3 км на Пн (359°) від центральної частини смт Мангуш (Селищна рада, вул. Мира, 66), за 0,7 км на Пн від смт Мангуш, біля басейну, на Зх від дороги (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955100:03:000:0337). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16); обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган (2701015). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 20×20 м. Висота – 0,25 м (за даними зйомки 2009 р. – 0,4 м). Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°4'38.23" Пн, 37°18'23.66" Сх.

№ 2701016 (015). Поодинокий курган. Знаходиться на вододілі між двома балками – правими притоками р. Мокра Білосарайка (басейн Азовського моря), за 1,7 км на Пн від центральної частини смт Мангуш, на Сх від дороги (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955100:03:000:0283). Пам'ятка відома за картографічними даними. насип кургану повністю розорано у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

№ 2701017 (016). Поодинокий курган. Знаходиться на вододілі між двома балками – правими притоками р. Мокра Білосарайка (басейн Азовського моря), за 1,8 км на Пн від центральної частини смт Мангуш, на Сх від дороги (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955100:03:000:0282). Пам'ятка відома за картографічними даними. насип кургану повністю розорано у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

№ 2701019 (022). Поодинокий курган знаходиться на вододільному плато між балками Комишувата і Буйловата, правою притокою р. Мокра Білосарайка (басейн Азовського моря), за 0,6-0,8 км від інших курганів, розташованих на цьому ж вододілі. Знаходиться за 4,8 км на ПнЗх (310°) від центральної частини смт Мангуш (Селищна рада, вул. Мира, 66), за 3,0 км на ПнЗх від смт. Мангуш (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955100:03:000:0419). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган (2701019). Насип овальної у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 20×20 м. Висота – 0,22 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип кургану розорювався.

Координати на Google Maps: 47°5'15.22" Пн, 37°15'41.77" Сх.

№ 2701020 (023). Поодинокий курган знаходиться на вододільному плато між балками Комишувата і Буйловата, правою притокою р. Мокра Білосарайка (басейн Азовського моря), за 1,0 км від інших курганів, розташованих на цьому ж вододілі. Знаходиться за 5,4 км на ПнЗх (310°) від центральної частини смт Мангуш (Селищна рада, вул. Мира, 66), за 3,6 км на ПнЗх від смт. Мангуш (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955100:03:000:0409). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 2005 р. (Полідович Ю.Б.).

Курган (2701020). Насип овальної у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,4 м (за даними зйомки 2005 р. – 0,6 м). Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип кургану розорювався.

Координати на Google Maps: 47°5'32.85" Пн, 37°15'21.96" Сх.

№ 2701027 (007). Поодинокий курган. Знаходився на вододілі між двома балками – лівими притоками р. Комишуватка (басейн Азовського моря), за 3,0 км на ЗхПнЗх від смт. Мангуш (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955100:03:000:0536). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16); насип кургану повністю розорано у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

№ 2701501 – 2701501a. Курганна група з 2 курганів, поли курганів майже зникаються. Знаходиться у надзаплавній терасі правого берега р. Мокра Білосарайка (басейн Азовського моря), за 7,3 км на ПнПнСх (20°) від центральної частини смт Мангуш (Селищна рада, вул. Мира, 66), за 5,2 км на ПнПнСх від смт. Мангуш (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955100:02:000:1839). Пам'ятка відома за картографічними даними.

Курган 1 (2701501). Знаходиться у Пд частині групи. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,92 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°7'3.14" Пн, 37°20'30.0" Сх.

Курган 2 (2701501a). Знаходиться у Пн частині групи. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 20×20 м. Висота – 0,68 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°7'4.27" Пн, 37°20'29.62" Сх.

№ 2701507. Поодинокий курган. Знаходився на вододілі між р. Мокра Білосарайка і р. Суха Білосарайка (басейн Азовського моря), за 4,2 км на ПнСх від смт. Мангуш (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955100:02:000:0316). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), насип кургану повністю розорано у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

№ 2701508. Поодинокий курган. Знаходився на вододілі між р. Мокра Білосарайка і р. Суха Білосарайка (басейн Азовського моря), за 4,0 км на ПнСх від смт. Мангуш (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955100:02:000:0469). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), насип кургану повністю розорано у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

№ 2701508a (538). Поодинокий курган. Знаходиться на вододілі між р. Мокра Білосарайка і р. Суха Білосарайка (басейн Азовського моря), за 5,75 км на ПнСх (52°) від центральної частини смт Мангуш (Селищна рада, вул. Мира, 66), за 3,0 км на СхПнСх від смт. Мангуш (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955100:02:000:0469). Пам'ятка відома за картографічними даними.

Курган (2701508a). Знаходиться у Пд частині групи. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 20×20 м. Висота – 0,15 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°5'17.50" Пн, 37°21'58.12" Сх.

№ 2701509 – 2701510. Курганна група з 2 курганів, поли курганів майже зникаються. Знаходиться на вододілі між р. Мокра Білосарайка і р. Суха Білосарайка (басейн Азовського моря), за 4,0 км на ПнСх (57°) від центральної частини смт Мангуш (Селищна рада, вул. Мира, 66), за 2,2 км на СхПнСх від смт Мангуш (у межах земельної

ділянки – кадастровий № 1423955100:02:000:0473). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган 1 (2701509). Знаходиться у Пд частині групи. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,45 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану розорювався.

Координати на Google Maps: 47°4'33.13" Пн, 37°21'1.64" Сх.

Курган 2 (2701510). Знаходиться у Пн частині групи. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,22 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°4'35.41" Пн, 37°21'0.47" Сх.

№ 2701511 – 2701512. Курганна група з 2 курганів, поли курганів майже зникаються. Знаходиться на вододілі між р. Мокра Білосарайка і р. Суха Білосарайка (басейн Азовського моря), за 5,75 км на ПнСх (61°) від центральної частини смт Мангуш (Селищна рада, вул. Мира, 66), за 7,0 км на СхПнСх від смт Мангуш (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955100:02:000:0473). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган 1 (2701511). Знаходиться у Пн частині групи. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 1,12 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°5'13.30" Пн, 37°23'13.72" Сх.

Курган 2 (2701512). Знаходиться у Пд частині групи. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 20×20 м. Висота – 0,25 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°5'11.60" Пн, 37°23'14.00" Сх.

№ 2701514. Поодинокий курган. Знаходиться на вододілі між р. Мокра Білосарайка і р. Суха Білосарайка (басейн Азовського моря), за 2,3 км на СхПдСх (98°) від центральної частини смт Мангуш (Селищна рада, вул. Мира, 66), за 0,85 км на Сх від Сх околиці смт. Мангуш, на ПдСх від госп. двору (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955100:02:000:0519). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган (2701514). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 1,32 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорювався. Через весь насип проходить розгалужена система сучасних окопів загальною довжиною до 25 м, шириною 0,7 м, глибиною до 1 м.

Координати на Google Maps: 47°3'13.56" Пн, 37°20'9.86" Сх.

№ 2701515 – 2701517. Курганна група «Могила Керменова» з 3 курганів, розташованих ланцюжком витягнутим за лінією ПнПнЗх – ПдПдСх на 0,23 км. Знаходиться на вододілі між р. Мокра Білосарайка і р. Суха Білосарайка д (басейн Азовського моря), за 2,5 км на СхПдСх (117°) від центральної частини смт Мангуш (Селищна рада, вул. Мира, 66), за 1,2 км на Сх від ПдСх околиці смт. Мангуш (у межах земельної ділянки – кадастрові № 1423955100:02:000:0556 – 1423955100:02:000:0557).

Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган 1 (2701515). Знаходиться у Пн частині групи. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,35 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану розорювався.

Координати на Google Maps: 47°2'46.36" Пн, 37°20'7.16" Сх.

Курган 2 (2701516). За 0,065 км на ПдСх від кургану 1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,15 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану розорювався.

Координати на Google Maps: 47°2'44.75" Пн, 37°20'9.23" Сх.

Курган 3 (2701517). За 0,16 км на ПдПдСх від кургану 2. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,35 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Насип кургану розорювався.

Координати на Google Maps: 47°2'39.23" Пн, 37°20'9.45" Сх.

№ 2701526 – 2701527. Курганна група з 2 курганів, курган 2 знаходиться за 0,15 км на Пд від кургану 1. Знаходиться на вододілі між р. Мокра Білосарайка і р. Суха Білосарайка д (басейн Азовського моря), за 3,6 км на ПдСх (145°) від центральної частини смт Мангуш (Селищна рада, вул. Мира, 66), за 1,7 – 1,85 км на ПдСх від Пд околиці смт. Мангуш (у межах земельної ділянки – кадастровий № 1423955100:02:000:0657). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16), обстежена у 2009 р. (Полідович Ю.Б., Усачук А.М.).

Курган 1 (2701526). Знаходиться у Пн частині групи. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,57 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Аварійний. Насип кургану розорюється.

Координати на Google Maps: 47°1'50.09" Пн, 37°19'59.76" Сх.

Курган 2 (2701529). Знаходиться у Пд частині групи. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,27 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Задовільний. Насип під лісосмугою.

Координати на Google Maps: 47°1'45.45" Пн, 37°19'58.60" Сх.

№ 2701528 – 2701529. Курганна група з 2 курганів, курган 2 знаходиться за 0,22 км на ПнЗх від кургану 1. Знаходиться на вододілі між р. Мокра Білосарайка і р. Суха Білосарайка д (басейн Азовського моря), за 5,1 км на ПдСх (156°) від центральної частини смт Мангуш (Селищна рада, вул. Мира, 66), за 3,0 – 2,7 км на ПдСхПд від Пд околиці смт. Мангуш (у межах земельної ділянки – кадастрові №№ 1423955100:02:000:0673 – 1423955100:02:000:0675). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16).

Курган 1 (2701528). Знаходиться у ПдСх частині групи. Курган довгий, складається з двох первинних насипів, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 130×60 м. Висота – 1,6 м. Загальна площа 0,64 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Незадовільний. Довгий курган залужений частково. Верхівки розорювалися в минулому. Сідловина кургану між двома верхівками розорюється.

Координати на Google Maps: 47°0'52.58" Пн, 37°19'57.11" Сх – 47°0'50.41" Пн, 37°19'59.09" Сх.

Курган 2 (2701529). Знаходиться у ПнЗх частині групи. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 50×50 м. Висота – 0,5 м. Загальна площа 0,2 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – Задовільний. Насип під лісосмугою.

Координати на Google Maps: 47°0'58.25" Пн, 37°19'50.62" Сх.

ВЕЛИКОНОВОСІЛКІВСЬКИЙ РАЙОН

Новопетриківська сільська рада

У межах земель Новопетриківської сільської ради Великоновосілківського району під час проведення польової археологічної розвідки було обстежено 5 курганних груп та 8 поодиноких курганів. За даними обмеженого натурного археологічного обстеження пам'яток археології, Публічної кадастрової карти, планово-картографічного матеріалу Урзуфської сільської ради та даними попередніх досліджень на території ради було обстежено 25 археологічних об'єктів. Задачею проведення археологічної розвідки був огляд даних об'єктів, визначення їх параметрів і сучасного технічного стану з метою підготовки обліково-охоронної документації.

№ 0410002. Поодинокий курган знаходиться на вододільному плато між балками (Глевата і Поперечний Яр) – лівими притоками р. Мокрі Яли (ліва притока р. Вовча), за 2,7 км на ПдЗх (210°) від центральної частини с. Новопетриківка (Сільрада, вул. Центральна, 8). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 28-15), Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000).

Курган (0410002). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,7 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався.

Координати на Google Maps: 47°36'47.00" Пн, 36°54'20.45"Сх.

№ 0410003. Поодинокий курган знаходиться на вододілі між двома балками, лівими притоками б. Глеватої (ліва притока р. Мокрі Яли (ліва притока р. Вовча), за 5,5 км на ПдЗх (223°) від центральної частини с. Новопетриківка (Сільрада, вул. Центральна, 8). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 28-15), Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000).

Курган (0410003). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 0,35 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°35'48.70"Пн, 36°52'35.83"Сх.

№ 0410005. Поодинокий курган знаходиться на вододільному плато між балками (Глевата і Поперечний Яр) – лівими притоками р. Мокрі Яли (ліва притока р. Вовча), за 4,75 км на ПдПдЗх (195°) від центральної частини с. Новопетриківка (Сільрада, вул. Центральна, 8). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 28-15), Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000).

Курган (0410005). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 0,15 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°35'26.40"Пн, 36°54'32.65"Сх.

№ 0410006. Поодинокий курган знаходиться на вододільному плато між р. Мокрі Яли (ліва притока р. Вовча) та її лівою притокою б. Поперечний Яр, за 4,75 км на ПдПдСх (155°) від центральної частини с. Новопетриківка (Сільрада, вул. Центральна, 8). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 28-15), Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000).

Курган (0410006). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 0,15 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися. На поверхні знайдено розрізнені кістки людини та фрагменти кераміки доби пізньої бронзи (зрубна культура).

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°35'41.37"Пн, 36°57'14.64"Сх.

№ 0410007. Поодинокий курган знаходиться на вододільному плато між р. Мокрі Яли (ліва притока р. Вовча) та її лівою притокою б. Поперечний Яр, за 5,85 км на ПдПдСх (153°) від центральної частини с. Новопетриківка (Сільрада, вул. Центральна, 8). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 28-15), Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000).

Курган (0410007). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,75 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип залужений (чагарник терну), на вершині залишки грабіжницької ями діаметром близько 3 м.

Координати на Google Maps: 47°35'10.85"Пн, 36°57'35.32"Сх.

№ 0410008. Поодинокий курган знаходиться в заплаві на лівому березі р. Мокрі Яли (ліва притока р. Вовча), за 5,1 км на ПдСх (120°) від центральної частини с. Новопетриківка (Сільрада, вул. Центральна, 8), за 1,3 км на ПдСх від ПдСх околиці села. Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 28-15), Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000).

Курган (0410008). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,25 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°36'38.90"Пн, 36°59'7.01"Сх.

№ 0410302 – 0410307а. Курганна група «Собача Могила» складається з 7 курганів, розташованих ланцюгом, витягнутим на 0,3 км за лінією ПдЗхЗх – ПнСхСх. Знаходиться на вододільному плато між р. Мокрі Яли (ліва притока р. Вовча) та її лівою притокою б. Глеватою, за 4,85 – 5,15 км на ЗхПдЗх (260°) від центральної частини с. Новопетриківка (Сільрада, вул. Центральна, 8), за 4,2 км на ПдЗх від ПдЗх околиці с. Георгіївка. Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 28-15), Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000).

Курган 1 (0410302). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,55 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався у минулому.

Координати на Google Maps: 47°37'30.15"Пн, 36°51'24.91"Сх.

Курган 2 (0410303). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 0,87 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався у минулому.

Координати на Google Maps: 47°37'32.66"Пн, 36°51'28.34"Сх.

Курган 3 (0410304). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,67 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався у минулому.

Координати на Google Maps: 47°37'33.57"Пн, 36°51'32.12"Сх.

Курган 4 (0410305). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 20×20 м. Висота – 0,28 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°37'29.90"Пн, 36°51'28.50"Сх.

Курган 5 (0410306). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 20×20 м. Висота – 0,15 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°37'36.25"Пн, 36°51'31.95"Сх.

Курган 6 (0410307). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 20×20 м. Висота – 0,1 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°37'36.26"Пн, 36°51'37.96"Сх.

Курган 7 (0410307а). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,65 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°37'35.70"Пн, 36°51'38.84"Сх.

№ 0410309 – 0410312. Курганна група складається з 4 курганів, розташованих ланцюгом, витягнутим на 0,2 км за лінією ЗхПнЗх – СхПдСх. Знаходиться на вододільному плато між р. Мокрі Яли (ліва притока р. Вовча) та її лівою притокою б. Глеватою, за 2,3 км на Зх (263°) від центральної частини с. Новопетриківка (Сільрада, вул. Центральна, 8), за 2,6 км на ПдПдЗх від ПдЗх околиці с. Георгіївка. Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 28-15), Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000), обстежена у 2012 р. В.І. Кузіним та Ю.Г. Ковалем [Полідович та ін. 2012].

Курган 1 (0410309). Самий західний у групі. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 26×26 м. Висота – 0,48 м. Загальна площа 0,05 га. Розкопки не проводилися. На поверхні знайдено розрізнені кістки людини та фрагменти кераміки доби пізньої бронзи (зрубна культура).

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався у минулому.

Координати на Google Maps: 47°37'53.98"Пн, 36°53'31.55"Сх.

Курган 2 (0410310). Знаходиться у 0,065 км на СхПдСх від кургану 1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 20×20 м. Висота – 0,4 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався у минулому.

Координати на Google Maps: 47°37'53.53"Пн, 36°53'34.37"Сх.

Курган 3 (0410311). Знаходиться у 0,06 км на Сх від кургану 2. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 16×16 м. Висота – 0,2 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип розорювався у минулому.

Координати на Google Maps: 47°37'53.51"Пн, 36°53'37.36"Сх.

Курган 4 (0410312). Самий східний у групі, знаходиться у 0,07 км на Сх від кургану 3. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 20×20 м. Висота – 0,1 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°37'54.12"Пн, 36°53'40.20"Сх.

№ 0410314 – 0410315. Курганна група складається з 2 курганів. Знаходиться в заплаві на лівому березі р. Мокрі Яли (ліва притока р. Вовча), за 0,7 км на ПнЗхПн (330°) від центральної частини с. Новопетриківка (Сільрада, вул. Центральна, 8), за 0,1 км на ПнСх від дороги Новопетриківка – Старомлинівка. Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 28-15), Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000).

Курган 1 (0410314). Західний у групі, за 0,12 км на ПдЗх від кургану 2. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,4 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°38'17.33"Пн, 36°55'11.29"Сх.

Курган 2 (0410315). Східний у групі, за 0,12 км на ПнСх від кургану 1. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,4 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°38'19.17"Пн, 36°55'17.70"Сх.

№ 0410601 – 0410601а. Курганна група складається з 2 курганів, розташованих ланцюгом, витягнутим на 0,1 км за лінією Зх – Сх. Знаходиться на вододілі між балками (Яр Осози та Куру Тарама), правими притоками р. Мокрі Яли (ліва притока р. Вовча), за 2,15 км на ПнЗх (35°) від центральної частини с. Новопетриківка (Сільрада, вул. Центральна, 8), за 0,8 км на Сх від північної частини с. Ялинське. Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 28-15), Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000).

Курган 1 (0410601). Західний у групі. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,2 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°38'52.89"Пн, 36°57'3.70"Сх.

Курган 2 (0410601а). Східний у групі. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 20×20 м. Висота – 0,1 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°38'52.44"Пн, 36°57'2.08"Сх.

№ 0410602 – 0410602а. Курганна група складається з 2 курганів, розташованих ланцюгом, витягнутим на 0,075 км за лінією ПнЗх – ПдСх. Знаходиться на вододілі між балками (Яр Осози та Куру Тарама), правими притоками р. Мокрі Яли (ліва притока р. Вовча), за 5,0 км на ПнЗх (65°) від центральної частини с. Новопетриківка (Сільрада, вул. Центральна, 8), за 2,3 км на Пн від центральної частини с. Малий Керменчик. Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 28-15), Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р. М:1:100000).

Курган 1 (0410602). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з

грунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 0,6 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°38'52.70"Пн, 36°59'11.72"Сх.

Курган 2 (0410602а). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 20×20 м. Висота – 0,2 м. Загальна площа 0,03 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°38'51.17"Пн, 36°59'13.61"Сх.

№ 0410603. Поодинокий курган знаходиться в заплаві правого берега р. Мокрі Яли, між балками (Яр Осози та Куру Тарама), правими притоками р. Мокрі Яли (ліва притока р. Вовча), за 3,25 км на СхПдСх (100°) від центральної частини с. Новопетриківка (Сільрада, вул. Центральна, 8), за 1,0 км на ПнЗх від західної частини с. Малий Керменчик. Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 28-15), Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000).

Курган (0410603). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,72 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – задовільний. Насип залужений.

Координати на Google Maps: 47°37'39.67"Пн, 36°58'3.90"Сх.

№ 0410604. Поодинокий курган знаходиться на вододілі між балками (Яр Осози та Куру Тарама), правими притоками р. Мокрі Яли (ліва притока р. Вовча), за 6,45 км на ПнЗх (67°) від центральної частини с. Новопетриківка (Сільрада, вул. Центральна, 8), за 2,6 км на Пн від ПнСх частини с. Малий Керменчик. Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 28-15), Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000).

Курган 1 (0410604). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,03 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°39'17.90"Пн, 37° 0'15.14"Сх.

Старомайорська сільська рада

У межах земель Старомайорської сільської ради Великоновосілківського району під час проведення польової археологічної розвідки було обстежено 4 курганні групи та 1 поодинокий курган. За даними обмеженого натурального археологічного обстеження пам'яток археології, Публічної кадастрової карти, планово-картографічного матеріалу Урзуфської сільської ради та даними попередніх досліджень на території ради було обстежено 12 археологічних об'єктів. Задачею проведення археологічної розвідки був огляд даних об'єктів, визначення їх параметрів і сучасного технічного стану з метою підготовки обліково-охоронної документації.

№ 0414001. Поодинокий курган «Могила Роздольна» знаходиться на вододілі між балкою Вороною (ліва притока р. Ворона, басейн р. Вовчої) та балкою Грушеватюю (права притока р. Янчур, басейн р. Вовчої), за 9,8 км на ПнЗх (295°) від центральної частини с. Старомайорське (Сільрада, вул. Кооперативна, 20), за 0,95 км на Зх від Зх околиці с. Равнопіль. Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 27-15), Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000).

Курган 1 (0410604). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з

грунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,4 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°47'10.16"Пн, 36°40'32.48"Сх.

№ 0414002 – 0414003. Курганна група складається з 2 курганів, розташованих ланцюгом, витягнутим на 0,2 км за лінією ЗхПдЗх – СхПнСх. Знаходиться на вододілі між балкою Вороною (ліва притока р. Ворона, басейн р. Вовчої) та балкою Грушеватою (права притока р. Янчур, басейн р. Вовчої), за 8,3 км на ПнЗх (292°) від центральної частини с. Старомайорське (Сільрада, вул. Кооперативна, 20), за 1,05 км на Пд від Зх околиці с. Равнопіль. Пам'ятка відома за картографічними даними (Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000).

Курган 1 (0414002). Західний у групі. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,3 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°46'33.60"Пн, 36°41'25.30"Сх.

Курган 2 (0414003). Східний у групі. Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 0,7 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – незадовільний. Насип під деревами, в центрі насипу залишки триангуляційного пункту, поли кургану розорюються.

Координати на Google Maps: 47°46'34.00"Пн, 36°41'30.09"Сх.

№ 0414006 – 0414007. Курганна група складається з 2 курганів, розташованих ланцюгом, витягнутим на 0,075 км за лінією ПнЗх – ПдСх. Знаходиться на вододілі між двома балками лівими притоками р. Мокрі Яли (ліва притока р. Вовча), за 5,6 км на ПнПнЗх (345°) від центральної частини с. Старомайорське (Сільрада, вул. Кооперативна, 20), за 1,6 км на Зх від Пд частини с. Сторожеве. Пам'ятка відома за картографічними даними (Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000).

Курган 1 (0414006). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,05 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°47'44.50"Пн, 36°46'15.50"Сх.

Курган 2 (0414007). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,65 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°47'42.80"Пн, 36°46'18.70"Сх.

№ 0414013 – 0414014в. Курганна група «Сім Могил» складається з 5 курганів, розташованих чотирикутником з насипом посередині. Знаходиться на вододілі між двома балками лівими притоками р. Мокрі Яли (ліва притока р. Вовча), за 4,0 км на ПнЗх (310°) від центральної частини с. Старомайорське (Сільрада, вул. Кооперативна, 20), за 3,75 км на Зх від Пд частини с. Макарівка. Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 28-15), Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000).

Курган 1 (0414013). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,5 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°46'10.99"Пн, 36°44'57.74"Сх.

Курган 2 (0414014). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 1,2 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°46'9.76"Пн, 36°45'1.78"Сх.

Курган 3 (0414014а). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,4 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°46'11.87"Пн, 36°45'4.67"Сх.

Курган 4 (0414014б). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,2 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°46'13.78"Пн, 36°45'7.03"Сх.

Курган 5 (0414014в). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 30×30 м. Висота – 0,2 м. Загальна площа 0,07 га. Розкопки не проводилися.

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°46'11.63"Пн, 36°45'9.22"Сх.

№ 0414016 – 0414017. Курганна група складається з 2 курганів. Знаходиться на вододілі між двома балками лівими притоками р. Мокрі Яли (ліва притока р. Вовча), за 1,6 км на Зх (260°) від центральної частини с. Старомайорське (Сільрада, вул. Кооперативна, 20). Пам'ятка відома за картографічними даними (карта Ф.Ф. Шуберта (лист 27-15), Топографічний планшет (карта генштабу 1941 р.) М:1:100000).

Курган 1 (0414016) відомий за картографічними даними, мав насип округлої форми у плані, нині візуально не фіксується. Насип знівельовано оранкою у другій половині ХХ ст. Орієнтовний діаметр насипу 30 м, охоронної зони – 50 м, площа її – 0,20 га.

Технічний стан – аварійний. Насип кургану розорюється. Пам'ятка має прихований характер, на місцевості не ідентифікується.

Координати на Google Maps: не встановлено.

Курган 2 (0414017). Насип округлої у плані форми, споруджено переважно з ґрунту. Матеріал – ґрунт, камінь. Горизонтальні розміри – 40×40 м. Висота – 0,6 м. Загальна площа 0,12 га. Розкопки не проводилися. На поверхні знайдено розрізнені кістки людини та фрагменти кераміки доби пізньої бронзи (зрубна культура).

Технічний стан – аварійний. Насип розорюється.

Координати на Google Maps: 47°44'47.97"Пн, 36°46'21.81"Сх.

ВИСНОВКИ

У межах земель Мангушського та Великоновосілівського районів Донецької області під час польової археологічної розвідки було обстежено 44 курганні групи та 47 поодиноких курганів. Всього за даними обмеженого натурального археологічного обстеження пам'яток археології, Публічної кадастрової карти, планово-картографічного матеріалу (Топографічний планшет Ф.Ф. Шуберта (Листи 27-15; 28-15, 28-16; 29-15; 29-16), Топографічний планшет М:1:126000 видання 1919 – 1920 рр., Топографічний планшет М:1:100000 видання 1941 р.), супутниковими знімками Google Maps та даними попередніх досліджень на території зазначених районів під час розвідки було враховано 175 археологічних об'єктів. У тому числі визначено точне місцезнаходження та координати 12 нових, ще невідомих археологічних об'єктів – курганів, раніше відомих лише за картографічними даними.

Підсумовуючи результати досліджень археологічної спадщини у межах земель Мангушського та Великоновосілівського районів, можна зробити наступні висновки. Значна частина курганів має незадовільний або аварійний технічний стан. З врахованих 175 археологічних об'єктів 77 (44 %) – розорується на момент дослідження, ще 22 (12,6 %) пам'ятки мають прихований характер, на місцевості не ідентифікуються; 61 (34,9 %) курган розорювався у попередні часи. Лише 15 (8,6 %) курганів задреновано і мають задовільний технічний стан. Значна частина курганів пошкоджена пізніми перекопами і має втрати, пов'язані із спорудженням триангуляційних пунктів тощо.

Оскільки наявність 153 об'єктів з пропонованих до постановки на державний облік курганів напевно встановлено, для їхньої території (до завершення процедури постановки на облік) пропонується запровадити режим, аналогічний режиму використання пам'яток археології. Таким чином, усі архітектурні чи ландшафтні перетворення, будівельні, меліоративні, шляхові, земляні роботи у передбачених межах можуть здійснюватися лише з дозволу відповідного органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини. На території даної зони забезпечується охорона археологічного культурного шару, дозволяється проведення археологічних досліджень з консервацією та музеєфікацією виявлених розкопками цінних об'єктів, а також збереження недоторканих (резервних) ділянок культурного шару для дослідження їх у майбутньому. Передбачається збереження насипів курганів, що передбачає заборону їх розорювання. Будь-яким земляним роботам, будівельним роботам, пов'язаним з розкриттями, мають передувати археологічні дослідження (розкопки).

Відповідно до технічного стану археологічних об'єктів, які мають прихований характер та на місцевості не ідентифікуються, пропонується наступний режим використання їх земельних ділянок: у межах археологічного об'єкта допускається сільськогосподарське використання території розташування археологічного об'єкта до встановлення місця його розташування і точних параметрів; за межами археологічного об'єкта – рілля за межами кургану.

Перспективним вважається додаткове обстеження території Донецької області в цілому та зони охорони археологічного культурного шару з метою виявлення раніше невідомих поховальних і побутових (поселень) пам'яток, що насичують цю територію потенційними у майбутньому археологічними джерелами інформації про її освоєння з найдавніших часів.

СПИСОК ІЛЮСТРАЦІЙ

Мангушський район. Урзуфська сільська рада

Рис. 1. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Мангушський район, Урзуфська сільська рада.

Рис. 2. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 2 курганів 2708016 – 2708017.

Рис.3. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 2 курганів 2708016 – 2708017 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 4. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2708016 – 2708017 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 5. Курганна група 2708016 – 2708017 в околицях с. Урзуф за картою Ф.Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 6. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 2 курганів 2708016 – 2708017. Вид з півночі.

Рис. 7. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 1 (2708016). Вид з півночі.

Рис. 8. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 2 (2708017). Вид з півночі.

Рис. 9. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема колишнього розташування кургану 2708022.

Рис. 10. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема колишнього розташування кургану 2708022 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 11. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2708022 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 12. Курган 2708022 в околицях с. Урзуф за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 13. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Орієнтовне місце колишнього розташування кургану 2708022. Вид з північного заходу.

Рис. 14. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 2 курганів 2708023 – 2708024.

Рис. 15. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 2 курганів 2708023 – 2708024 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 16. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2708023 – 2708024 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 17. Курганна група з 2 курганів 2708023 – 2708024 в околицях с. Урзуф за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-15).

Рис. 18. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 1 (2708023). Вид із заходу.

Рис. 19. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 2 (2708024). Вид із заходу.

Рис. 20. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 6 курганів «Могила Сувач» 2708029 – 2708034 (обліковий номер 2331).

Рис. 21. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 6 курганів «Могила Сувач» 2708029 – 2708034 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 22. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 6 курганів «Могила Сувач» за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 23. Курганна група «Могила Сувач» в околицях с. Урзуф за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-15).

Рис. 24. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 6 курганів «Могила Сувач». Курган 1 (2708029). Вид з північного сходу.

Рис. 25. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 6 курганів «Могила Сувач». Кургани 2,3 (2708030 – 031). Вид з північного заходу.

Рис. 26. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 6 курганів «Могила Сувач». Курган 3 (2708031). Вид з північного сходу.

Рис. 27. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 6 курганів «Могила Сувач». Курган 4 (2708032). Вид з північного сходу.

Рис. 28. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 6 курганів «Могила Сувач». Курган 5 (2708033). Вид з північного сходу.

Рис. 29. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 6 курганів «Могила Сувач». Курган 6 (2708034). Вид з північного сходу.

Рис. 30. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 3 курганів 2708045 – 2708047.

Рис. 31. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 3 курганів 2708045 – 2708047 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 32. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів 2708045 – 2708047 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 33. Курганна група з 3 курганів 2708045 – 2708047 в околицях с. Урзуф за картою Ф.Ф. Шуберта (лист 29-15).

Рис. 34. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 3 курганів 2708045 – 2708047. Вид з північного заходу.

Рис. 35. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 3 курганів. Курган 1 (2708045). Вид з півночі.

Рис. 36. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 3 курганів. Курган 2 (2708046). Вид з північного сходу.

Рис. 37. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 3 курганів. Курган 3 (2708047). Вид із заходу.

Мангушський район. Ялтинська селищна рада

Рис. 38. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Мангушський район, Ялтинська селищна рада.

Рис. 39. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Схема розташування курганної групи з 5 курганів 2702507 – 2702511 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 40. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 5 курганів 2702507 – 2702511 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 41. Курганна група з 5 курганів 2702507 – 2702511 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 42. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 5 курганів (2702507 – 2702511). Курган 1-3 (22702507 – 2702509). Вид з півночі.

Рис. 43. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 5 курганів (2702507 – 2702511). Курган 1 (22702507). Грабіжницька яма.

Рис. 44. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 5 курганів (2702507 – 2702511). Курган 2 (22702508). Вид з півночі.

Рис. 45. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 5 курганів (2702507 – 2702511). Курган 3 (22702509). Вид з півночі.

Рис. 46. Мангушський район. Ялтинська сільська рада. Схема орієнтовного розташування кургану 2702512 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 47. Схема орієнтовного розташування археологічного об'єкту – кургану 2702512 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 48. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Орієнтовне місце колишнього розташування кургану 2702512. Вид з півночі.

Рис. 49. Мангушський район. Ялтинська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 2 курганів 2702513 – 2702514 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 50. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2702513 – 2702514 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 51. Курганна група з 2 курганів 2702513 – 2702514 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 52. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2702513 – 2702514). Курган 1 (2702513). Вид з півдня.

Рис. 53. Мангушський район. Ялтинська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 6 курганів 2702515 – 2702520 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 54. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 6 курганів 2702515 – 2702520 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 55. Курганна група з 6 курганів 2702515 – 2702520 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 56. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 6 курганів (2702515 – 2702520). Курган 1 (2702515). Вид зі сходу.

Рис. 57. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 6 курганів (2702515 – 2702520). Курган 2 (2702516). Вид зі сходу.

Рис. 58. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 6 курганів (2702515 – 2702520). Курган 3 (2702517). Вид з півночі.

Рис. 59. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 6 курганів (2702515 – 2702520). Курган 4 (2702518). Вид з півночі.

Рис. 60. Мангушський район. Ялтинська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 2 курганів 2702521 – 2702522 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 61. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2702521 – 2702522 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 62. Курганна група з 2 курганів 2702521 – 2702522 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 63. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2702521 – 2702522). Курган 1 (2702521). Вид з півночі.

Рис. 64. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2702521 – 2702522). Курган 2 (2702522). Вид з півночі.

Рис. 65. Мангушський район. Ялтинська сільська рада. Схема орієнтовного розташування курганної групи 2702523 – 2702524 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 66. Схема орієнтовного розташування археологічного об'єкту – курганної групи 2702523 – 2702524 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 67. Курганна група з 2 курганів 2702523 – 2702524 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 68. Мангушський район. Ялтинська сільська рада. Схема розташування кургану 2702527 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 69. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2702527 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 70. Курган 2702527 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 71. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курган 2702527. Вид з південного заходу.

Рис. 72. Мангушський район. Ялтинська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 3 курганів «Могила Горбарєва» 2702528 – 2702530 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 73. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів «Могила Горбарєва» 2702528 – 2702530 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 74. Курганна група з 3 курганів «Могила Горбарєва» 2702528 – 2702530 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 75. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 3 курганів «Могила Горбарєва» (2702528 – 2702530). Курган 1 (2702528). Вид з північного заходу.

Рис. 76. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 3 курганів «Могила Горбарєва» (2702528 – 2702530). Курган 2 (2702529). Вид з північного заходу.

Рис. 77. Мангушський район. Ялтинська сільська рада. Схема орієнтовного розташування кургану 2702035 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 78. Схема орієнтовного розташування археологічного об'єкту – кургану 2702035 за Публічною кадастровою картою України.

Мангушський район. Мелекінська сільська рада

Рис. 79. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Мангушський район, Мелекінська сільська рада.

Рис. 80. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Схема розташування кургану 2706001 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 81. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2706001 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 82. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курган 2706001. Вид з південного заходу.

Рис. 83. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 4 курганів 2706002 – 2706005 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 84. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 4 курганів 2706002 – 2706005 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 85. Курганна група з 4 курганів 2706002 – 2706005 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 86. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2706002 – 2706005). Вид із заходу.

Рис. 87. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2706002 – 2706005). Курган 1 (2706002). Вид із заходу.

Рис. 88. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2706002 – 2706005). Курган 2 (2706003). Вид із заходу.

Рис. 89. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2706002 – 2706005). Курган 3 (2706004). Вид із заходу.

Рис. 90. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 4 курганів 2706006 – 2706008а за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 91. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 4 курганів 2706006 – 2706008а за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 92. Курганна група з 4 курганів 2706006 – 2706008а за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 93. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2706006 – 2706008а). Кургани 1-2 (2706006 – 2706007). Вид з північного заходу.

Рис. 94. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2706006 – 2706008а). Кургани 1 (2706006). Вид з північного заходу.

Рис. 95. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2706006 – 2706008а). Кургани 2 (2706007). Вид з північного заходу.

Рис. 96. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2706006 – 2706008а). Кургани 3 (2706008). Вид з півдня.

Рис. 97. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2706006 – 2706008а). Кургани 4 (2706008а). Вид з північного заходу.

Рис. 98. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Схема орієнтовного розташування курганної групи з 3 курганів 2706009 – 2706011 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 99. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів 2706009 – 2706011 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 100. Курганна група з 3 курганів 2706009 – 2706011 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 101. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Схема орієнтовного розташування кургану 2706014 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 102. Схема орієнтовного розташування археологічного об'єкту – кургану 2706014 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 103. Курган 2706014 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 104. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Орієнтовне місце колишнього розташування кургану 2706014. Вид з півдня.

Рис. 105. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 2 курганів 2706017 – 2706018 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 106. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2706017 – 2706018 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 107. Курганна група з 2 курганів 2706017 – 2706018 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 108. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2706017 – 2706018). Вид з півдня.

Рис. 109. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2706017 – 2706018). Курган 1(2706017). Вид з півдня.

Рис. 110. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2706017 – 2706018). Курган 2(2706018). Вид з півдня.

Рис. 111. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Схема розташування кургану 2706019 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 112. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2706019 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 113. Курган 2706019 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 114. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курган (2706019). Вид з південного сходу.

Мангушський район. Покровська сільська рада

Рис. 115. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Мангушський район, Покровська сільська рада.

Рис. 116. Мангушський район. Покровська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 4 курганів 2704002 – 2704005 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 117. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 4 курганів 2704002 – 2704005 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 118. Курганна група з 4 курганів 2704002 – 2704005 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 119. Мангушський район. Покровська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2704002 – 2704005). Курган 1 (2704002). Вид зі сходу.

Рис. 120. Мангушський район. Покровська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2704002 – 2704005). Курган 2 (2704003). Вид з півдня.

Рис. 121. Мангушський район. Покровська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2704002 – 2704005). Курган 3 (2704004). Вид з півдня.

Рис. 122. Мангушський район. Покровська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2704002 – 2704005). Курган 4 (2704005). Вид з півдня.

Мангушський район. Бердянська сільська рада

Рис. 123. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Мангушський район, Бердянська сільська рада.

Рис. 124. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 2 курганів 2703001 – 2703002 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 125. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2703001 – 2703002 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 126. Курганна група з 2 курганів 2703001 – 2703002 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 127. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2703001 – 2703002), охоронний № 2358. Вид з півдня.

Рис. 128. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703003 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 129. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703003 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 130. Курган 2703003 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 131. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курган (2703003), охоронний № 2359. Вид із заходу.

Рис. 132. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 5 курганів 2703004 – 2703008, охоронний № 2360 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 133. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 5 курганів 2703004 – 2703008 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 134. Курганна група з 5 курганів 2703004 – 2703008 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 135. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курганна група з 5 курганів (2703004 – 2703008), охоронний № 2360. Курган 1 (2703004). Вид з північного заходу.

Рис. 136. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курганна група з 5 курганів (2703004 – 2703008), охоронний № 2360. Курган 2 (2703005). Вид із заходу.

Рис. 137. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курганна група з 5 курганів (2703004 – 2703008), охоронний № 2360. Курган 3 (2703006). Вид з півдня.

Рис. 138. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курганна група з 5 курганів (2703004 – 2703008), охоронний № 2360. Курган 4-5 (2703007 – 2703008). Вид з півдня.

Рис. 139. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2703009 – 2703010 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 140. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2703009 – 2703010 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 141. Курганна група з 2 курганів 2703009 – 2703010 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 142. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2703009 – 2703010). Курган 1 (2703009). Вид із заходу.

Рис. 143. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2703009 – 2703010). Курган 2 (2703010). Вид зі сходу.

Рис. 144. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703011 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 145. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703011 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 146. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курган (2703011). Вид з північного сходу.

Рис. 147. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема орієнтовного розташування кургану 2703012 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 148. Схема орієнтовного розташування археологічного об'єкту – кургану 2703012 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 149. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703013 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 150. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703013 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 151. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курган (2703013). Вид з півночі.

Рис. 152. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703014 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 153. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703014 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 154. Курган 2703014 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 155. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курган (2703014). Вид зі сходу.

Рис. 156. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703019 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 157. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703019 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 158. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703022 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 159. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703022 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 160. Курган 2703022 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 161. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курган (2703022). Вид із заходу.

Рис. 162. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703023 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 163. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703023 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 164. Курган 2703023 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 165. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курган (2703023). Вид з півдня.

Рис. 166. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703024 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 167. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703024 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 168. Курган 2703024 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 169. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема орієнтовного розташування кургану 2703025 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 170. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703025 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 171. Курган 2703025 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 172. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703026 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 173. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703026 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 174. Курган 2703026 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 175. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема орієнтовного розташування кургану 2703027 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 176. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703027 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 177. Курган 2703027 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 178. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703028 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 179. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703028 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 180. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703510 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 181. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703510 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 182. Курган 2703510 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 183. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курган (2703510). Вид з півдня.

Мангушський район. Комишуватська сільська рада

Рис. 184. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Мангушський район, Комишуватська сільська рада.

Рис. 185. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Схема розташування кургану 2705001 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 186. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2705001 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 187. Курган 2705001 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 188. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курган (2705001). Вид з північного сходу.

Рис. 189. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів «Могила Довга» 2705002 – 2705003 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 190. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів «Могила Довга» 2705002 – 2705003 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 191. Курганна група з 2 курганів «Могила Довга» 2705002 – 2705003 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 192. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 2 курганів «Могила Довга» (2705002 – 2705003). Курган 1 (2705002). Вид із заходу.

Рис. 193. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 2 курганів «Могила Довга» (2705002 – 2705003). Курган 2 (2705003). Вид із заходу.

Рис. 194. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Схема розташування кургану 2705004 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 195. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2705004 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 196. Курган 2705004 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 197. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курган (2705004). Вид з півдня.

Рис. 198. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Схема розташування кургану 2705005 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 199. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2705005 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 200. Курган 2705005 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 201. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів 2705008 – 2705010 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 202. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів 2705008 – 2705010 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 203. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 3 курганів (2705008 – 2705010). Вид з півдня.

Рис. 204. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 3 курганів (2705008 – 2705010). Курган 1 (2705008). Вид з півночі.

Рис. 205. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 3 курганів (2705008 – 2705010). Курган 2 (2705009). Вид з півночі.

Рис. 206. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 3 курганів (2705008 – 2705010). Курган 3 (2705010). Вид з півночі.

Рис. 207. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 4 курганів «Могила Гнедишева» 2705011 – 2705014 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 208. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 4 курганів «Могила Гнедишева» 2705011 – 2705014 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 209. Курганна група з 4 курганів «Могила Гнедишева» 2705011 – 2705014 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 210. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 4 курганів «Могила Гнедишева» (2705011 – 2705014). Курган 1 (2705011). Вид з півночі.

Рис. 211. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 4 курганів «Могила Гнедишева» (2705011 – 2705014). Курган 2 (2705012). Вид з півночі.

Рис. 212. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 4 курганів «Могила Гнедишева» (2705011 – 2705014). Кургани 2-3 (2705012-013). Вид з півночі.

Рис. 213. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 4 курганів «Могила Гнедишева» (2705011 – 2705014). Курган 4 (2705014). Вид з півдня.

Мангушський район. Стародубівська сільська рада

Рис. 214. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Мангушський район, Стародубівська сільська рада.

Рис. 215. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 4 курганів «Могила Бик» 2707004 – 2707007 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 216. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 4 курганів «Могила Бик» 2707004 – 2707007 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 217. Курганна група з 4 курганів «Могила Бик» 2707004 – 2707007 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-15).

Рис. 218. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 4 курганів «Могила Бик» (2707004 – 2707007). Вид з півночі.

Рис. 219. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 4 курганів «Могила Бик» (2707004 – 2707007). Курган 1 (2707004). Вид з півдня.

Рис. 220. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 4 курганів «Могила Бик» (2707004 – 2707007). Курган 2 (2707005). Вид з півночі.

Рис. 221. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 4 курганів «Могила Бик» (2707004 – 2707007). Кургани 3-4 (2707006-007). Вид із заходу.

Рис. 222. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 4 курганів «Могила Бик» (2707004 – 2707007). Курган 4 (2707007). Вид із заходу.

Рис. 223. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів 2707017 – 2707018а за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 224. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів 2707017 – 2707018а за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 225. Курганна група з 3 курганів 2707017 – 2707018а за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-15).

Рис. 226. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 3 курганів (2707017 – 2707018а). Кургани 1 – 3. Вид із заходу.

Рис. 227. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 3 курганів (2707017 – 2707018а). Курган 1 (2707017). Вид зі сходу.

Рис. 228. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 3 курганів (2707017 – 2707018а). Курган 2 (2707018). Вид із заходу.

Рис. 229. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 3 курганів (2707017 – 2707018а). Курган 3 (2707018а). Вид із заходу.

Рис. 230. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2707531 – 2707532 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 231. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2707531 – 2707532 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 232. Курганна група з 2 курганів 2707531 – 2707532 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-15).

Рис. 233. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2707531 – 2707532). Курган 1 (2707531). Вид з півдня.

Рис. 234. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2707531 – 2707532). Курган 2 (2707532). Вид з півдня.

Рис. 235. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 7 курганів 2707533 – 2707538а за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 236. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 7 курганів 2707533 – 2707538а за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 237. Курганна група з 7 курганів 2707533 – 2707538а за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-15).

Рис. 238. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 7 курганів (2707533 – 2707538а). Курган 1 (2707533). Вид зі сходу.

Рис. 239. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 7 курганів (2707533 – 2707538а). Кургани 1-2 (2707533-534). Вид зі сходу.

Рис. 240. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 7 курганів (2707533 – 2707538а). Курган 2 (2707534). Вид з північного сходу.

Рис. 241. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 7 курганів (2707533 – 2707538а). Курган 3 (2707535). Вид зі сходу.

Рис. 242. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 7 курганів (2707533 – 2707538а). Курган 4 (2707536). Вид із заходу.

Рис. 243. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 7 курганів (2707533 – 2707538а). Курган 5 (2707537). Вид зі сходу.

Рис. 244. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 7 курганів (2707533 – 2707538а). Курган 6 (2707538). Вид із заходу.

Рис. 245. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 7 курганів (2707533 – 2707538а). Курган 7 (2707538а). Вид з північного сходу.

Рис. 246. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2707539 – 2707540 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 247. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2707539 – 2707540 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 248. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2707539 – 2707540). Курган 1 (2707539). Вид з півночі.

Рис. 249. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2707539 – 2707540). Курган 2 (2707540). Вид з півдня.

Рис. 250. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Схема розташування кургану 2707540а за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 251. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2707540а за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 252. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курган (2707540а). Вид з півночі.

Рис. 253. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Схема орієнтовного розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів 2707010 – 2707012 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 254. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів 2707010 – 2707012 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 255. Курганна група з 3 курганів 2707010 – 2707012 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-15).

Мангушський район. Мангушська селищна рада

Рис. 256. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Мангушський район, Мангушська селищна рада.

Рис. 257. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів «Могила Беш-Оба» 2701006 – 2701008 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 258. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів «Могила Беш-Оба» 2701006 – 2701008 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 259. Курганна група з 4 3 курганів «Могила Беш-Оба» 2701006 – 2701008 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 260. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 3 курганів «Могила Беш-Оба» (2701006 – 2701008). Вид з південного сходу.

Рис. 270. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 3 курганів «Могила Беш-Оба» (2701006 – 2701008). Курган 1 (2701006) Вид з півдня.

Рис. 271. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 3 курганів «Могила Беш-Оба» (2701006 – 2701008). Курган 2 (2701007) Вид з півдня.

Рис. 272. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 3 курганів «Могила Беш-Оба» (2701006 -2701008). Курган 3 (2701008) Вид з півдня.

Рис. 273. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701015 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 274. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701015 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 275. Курган 2701015 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 276. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курган (2701015). Вид з півдня.

Рис. 277. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701016 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 278. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701016 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 279. Курган 2701016 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 280. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701017 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 281. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701017 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 282. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701019 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 283. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701019 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 284. Курган 2701019 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 285. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курган (2701019). Вид з півночі.

Рис. 286. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701020 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 287. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701020 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 288. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курган (2701020). Вид з півночі.

Рис. 289. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701027 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 290. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701027 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 291. Курган 2701027 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 292. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курган (2701027). Вид з північного заходу.

Рис. 293. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701501 – 2701501а за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 294. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701501 – 2701501а за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 295. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2701501 – 2701501а). Вид з півночі.

Рис. 296. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2701501 – 2701501а). Курган 1 (2701501). Вид з півночі.

Рис. 297. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2701501 – 2701501а). Курган 2 (2701501а). Вид зі сходу.

Рис. 298. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701507 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 299. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701507 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 300. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701508 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 301. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701508 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 302. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701508а за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 303. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701508а за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 304. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курган (2701508а). Вид з півночі.

Рис. 305. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701509 – 2701510 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 306. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701509 – 2701510 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 307. Курганна група з 2 курганів 2701509 – 2701510 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 308. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701511 – 2701512 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 309. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701511 – 2701512 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 310. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2701511 – 2701512). Курган 1 (2701511). Вид зі сходу.

Рис. 311. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2701511 – 2701512). Курган 2 (2701512). Вид з півночі.

Рис. 312. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701514 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 313. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701514 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 314. Курган 2701514 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 315. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курган (2701514). Вид з півночі.

Рис. 316. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курган (2701514). Окоп на вершині кургану. Вид з півночі.

Рис. 317. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів «Могила Керменова» 2701515 – 2701517 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 318. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів «Могила Керменова» 2701515 – 2701517 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 319. Курганна група з 3 курганів «Могила Керменова» 2701515 – 2701517 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 320. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 3 курганів «Могила Керменова» (2701515 – 2701517). Курган 1 (2701515). Вид з півночі.

Рис. 321. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 3 курганів «Могила Керменова» (2701515 – 2701517). Курган 2 (2701516). Вид з півночі.

Рис. 322. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 3 курганів «Могила Керменова» (2701515 – 2701517). Курган 3 (2701517). Вид з півночі.

Рис. 323. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701526 – 2701527 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 324. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701526 – 2701527 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 325. Курганна група з 2 курганів 2701526 – 2701527 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 326. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2701526 – 2701527). Курган 1 (2701526). Вид з півночі.

Рис. 327. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2701526 – 2701527). Курган 2 (2701527). Вид з півночі.

Рис. 328. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701528 – 2701529 за супутниковою картою Google Maps.

Рис. 329. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701528 – 2701529 за Публічною кадастровою картою України.

Рис. 330. Курганна група з 2 курганів 2701528 – 2701529 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16).

Рис. 331. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2701528 – 2701529). Курган 1 (2701528). Вид з півночі.

Рис. 332. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2701528 – 2701529). Курган 2 (2701529). Вид з півдня.

Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада

Рис. 333. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Великоновосілківський район, Новопетриківська сільська рада.

Рис. 334. Курган 0410002 на Google Maps.

Рис. 335. Курган 0410002 на публічній кадастровій карті України.

- Рис. 336. Курган 0410002 на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15).
- Рис. 337. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курган 0410002. Вид з північного сходу.
- Рис. 338. Курган 0410003 на Google Maps.
- Рис. 339. Курган 0410003 на публічній кадастровій карті України.
- Рис. 340. Курган 0410003 на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15).
- Рис. 341. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курган 0410003. Вид з південного заходу.
- Рис. 342. Курган 0410005 на Google Maps.
- Рис. 343. Курган 0410005 на публічній кадастровій карті України.
- Рис. 344. Курган 0410005 на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15).
- Рис. 345. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курган 0410005. Вид з південного заходу.
- Рис. 346. Курган 0410006 на Google Maps.
- Рис. 347. Курган 0410006 на публічній кадастровій карті України.
- Рис. 348. Курган 0410006 на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15).
- Рис. 349. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курган 0410006. Вид з півночі.
- Рис. 350. Курган 0410007 на Google Maps.
- Рис. 351. Курган 0410007 на публічній кадастровій карті України.
- Рис. 352. Курган 0410007 на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15).
- Рис. 353. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курган 0410007. Вид із заходу.
- Рис. 354. Курган 0410008 на Google Maps.
- Рис. 355. Курган 0410008 на публічній кадастровій карті України.
- Рис. 356. Курган 0410008 на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15).
- Рис. 357. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курган 0410008. Вид зі сходу.
- Рис. 358. Курганна група 0410302 – 0410307а «Собача могила».
- Рис. 359. Курганна група 0410302 – 0410307а «Собача могила» на публічній кадастровій карті України.
- Рис. 360. Курганна група 0410302 – 0410307а «Собача могила» на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15).
- Рис. 361. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 7 курганів «Собача Могила». Курган 1 (0410302). Вид з півдня.
- Рис. 362. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 7 курганів «Собача Могила». Курган 2 (0410303). Вид з півдня.
- Рис. 363. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 7 курганів «Собача Могила». Курган 3 (0410304). Вид зі сходу.
- Рис. 364. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 7 курганів «Собача Могила». Курган 4 (0410305). Вид з північного заходу.
- Рис. 365. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 7 курганів «Собача Могила». Курган 5 (0410306). Вид з південного сходу.
- Рис. 366. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 7 курганів «Собача Могила». Курган 6 (0410307). Вид з північного заходу.

- Рис. 367. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 7 курганів «Собача Могила». Курган 7 (0410307а). Вид з півдня.
- Рис. 368. Курганна група 0410309 – 0410312 на Google Maps.
- Рис. 369. Курганна група 0410309 – 0410312 на публічній кадастровій карті України.
- Рис. 370. Курганна група 0410309 – 0410312 на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15).
- Рис. 371. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 4 курганів. Курган 1 (0410309). Вид з північного заходу.
- Рис. 372. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 4 курганів. Курган 2 (0410310). Вид з північного заходу.
- Рис. 373. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 4 курганів. Курган 3 (0410311). Вид з північного заходу.
- Рис. 374. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 4 курганів. Курган 4 (0410312). Вид з північного заходу.
- Рис. 375. Курганна група 0410314 – 0410315 на Google Maps.
- Рис. 376. Курганна група 0410314 – 0410315 на публічній кадастровій карті України.
- Рис. 377. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 1 (0410314). Вид зі сходу.
- Рис. 378. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 2 (0410315). Вид із заходу.
- Рис. 379. Курганна група 0410601 – 0410601а на Google Maps.
- Рис. 380. Курганна група 0410601 – 0410601а на публічній кадастровій карті України.
- Рис. 381. Курганна група 0410601 – 0410601а на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15).
- Рис. 382. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 1 (0410601). Вид з північного заходу.
- Рис. 383. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 2 (0410601а). Вид з південного заходу.
- Рис. 384. Курганна група 0410602 – 0410602а на Google Maps.
- Рис. 385. Курганна група 0410602 – 0410602а на публічній кадастровій карті України.
- Рис. 386. Курганна група 0410602 – 0410602а на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15).
- Рис. 387. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 1 (0410602). Вид з північного сходу.
- Рис. 388. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 2 (0410602а). Вид з південного заходу.
- Рис. 399. Курган 0410603 на Google Maps.
- Рис. 400. Курган 0410603 на публічній кадастровій карті України.
- Рис. 401. Курган 0410603 на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15).
- Рис. 402. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курган (0410603). Вид з півночі.
- Рис. 403. Курган 0410604 на Google Maps.
- Рис. 404. Курган 0410604 на публічній кадастровій карті України.
- Рис. 405. Курган 0410604 на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15).
- Рис. 406. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курган (0410604). Вид з півночі.

Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада

Рис. 407. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Великоновосілківський район, Старомайорська сільська рада.

Рис. 408. Курган 0414001 на Google Maps.

Рис. 409. Курган 0414001 на публічній кадастровій карті України.

Рис. 410. Курган 0414001 на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 27-15).

Рис. 411. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада. Курган «Могила Роздольна» (0414001). Вид з півдня.

Рис. 412. Курганна група 0414002 – 0414003 на Google Maps.

Рис. 413. Курганна група 0414002 – 0414003 на публічній кадастровій карті України.

Рис. 414. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 1 (0414002). Вид зі сходу.

Рис. 415. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 2 (0414003). Вид зі сходу.

Рис. 416. Курганна група 0414006 – 0414007 на Google Maps.

Рис. 417. Курганна група 0414006 – 0414007 на публічній кадастровій карті України.

Рис. 418. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 1 (0414006). Вид з південного сходу.

Рис. 419. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 2 (0414007). Вид з північного заходу.

Рис. 420. Курганна група 0414013 – 0414014в «Сім могил» на Google Maps.

Рис. 421. Курганна група 0414013 – 0414014в «Сім могил» на публічній кадастровій карті України.

Рис. 422. Курганна група 0414013 – 0414014в «Сім могил» на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 27-15).

Рис. 423. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада. Курганна група «Сім Могил» з 5 курганів. Курган 1 (0414013). Вид з південного сходу.

Рис. 424. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада. Курганна група «Сім Могил» з 5 курганів. Курган 2 (0414014). Вид з півдня.

Рис. 425. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада. Курганна група «Сім Могил» з 5 курганів. Курган 3 (0414014а). Вид з півдня.

Рис. 426. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада. Курганна група «Сім Могил» з 5 курганів. Курган 4 (0414014б). Вид з півдня.

Рис. 427. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада. Курганна група «Сім Могил» з 5 курганів. Курган 5 (0414014в). Вид з півдня.

Рис. 428. Курган 0414017 на Google Maps.

Рис. 429. Курган 0414017 на публічній кадастровій карті України.

Рис. 430. Курган 0414017 на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 27-15).

Рис. 431. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада. Курган 0414017. Вид із заходу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Звіти

1. Кравченко Е. Є., Підобід В. А., Полідович Ю. Б., Усачук А. М., Циміданов В. В., Кузін В. І., Колесник О. В. Звіт про проведення археологічних робіт (розвідок) на території Донецької області у 2009 році. Науковий архів Інституту археології НАН України. — 2009/180.
2. Кравченко Е. Є., Полідович Ю. Б., Циміданов В. В., Кузін В. І., Колесник О. В., Усачук А. М. Звіт про проведення археологічних робіт (розвідок) на території Донецької області в 2010 році. — Науковий архів Інституту археології НАН України. — 2010/105.
3. Полідович Ю.Б., Кравченко Е.Є., Коваль Ю.Г., Усачук А.М., Дегерменджі С.М., Підобід В.А., Циміданов В.В. Звіт про проведення археологічних робіт (розвідок) на території Донецької області у 2012 році. — Науковий архів Інституту археології НАН України. — 2012/132.
4. Полідович Ю. Б., Кравченко Е. Є., Дегерменджі С. М., Коваль Ю. Г., Підобід В. А., Усачук А. М., Циміданов В. В. Звіт про проведення археологічних робіт на території Донецької області у 2013 році. — Науковий архів Інституту археології НАН України. — 2013/93.
5. Привалов А. И., Андриенко В. П., Моруженко А. А. Отчет новостроечной экспедиции Донецкого госуниверситета за 1978 г. — НА ІА НАН України. — № 1978/73.
6. Швецов М. Л., Кравченко Э. Е. Отчет об археологических исследованиях экспедиции в 1988 г. — Науковий архів Інституту археології НАН України. — 1988/165.

Література

7. Моруженко А. А. Исследования на юге Донецкой области / [А. А. Моруженко, А. И. Привалов, В. П. Андриенко и др.] // АО 1978 года. — М. : Наука, 1979. — С. 375—376.

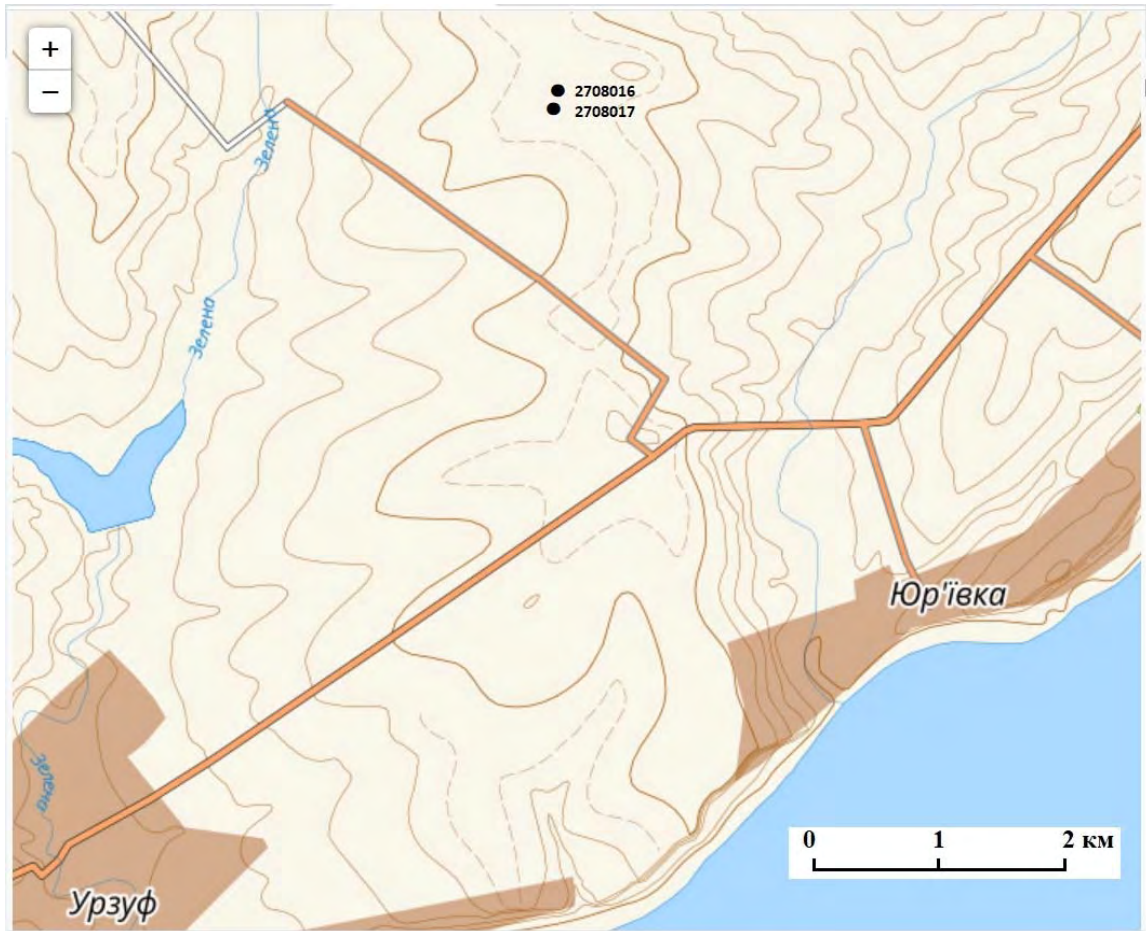
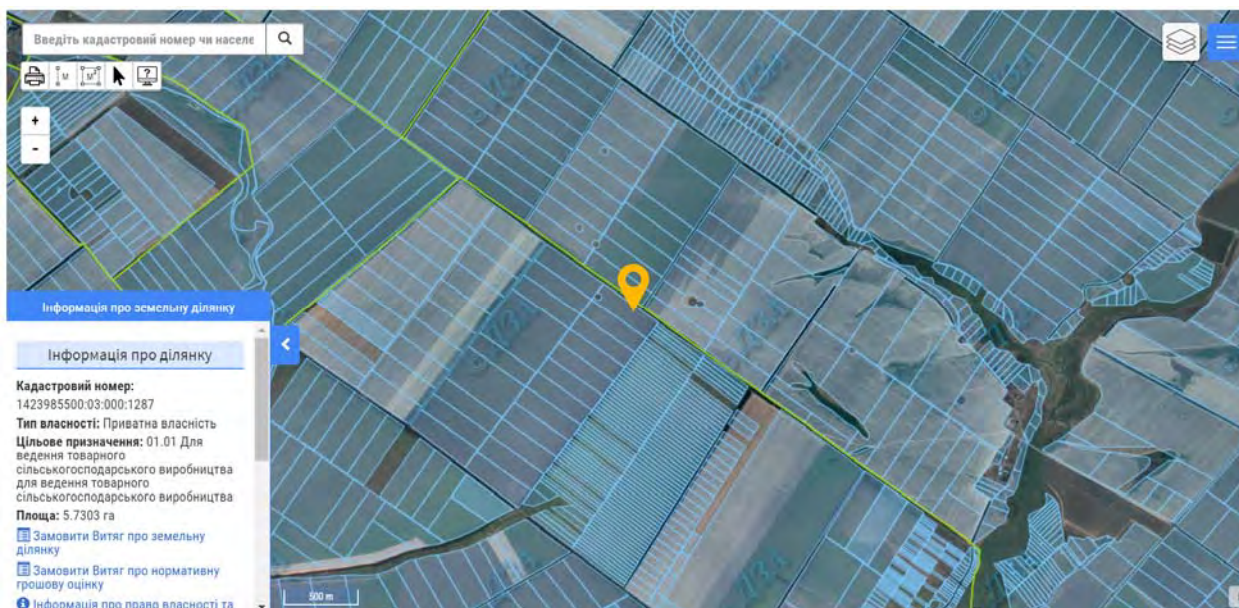

Рис. 2. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 2 курганів 2708016 – 2708017

Рис.3. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 2 курганів 2708016 – 2708017 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 4. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2708016 – 2708017 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 5. Курганна група 2708016 – 2708017 в околицях с. Урзуф за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 6. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 2 курганів 2708016 – 2708017. Вид з півночі

Рис. 7. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 1 (2708016). Вид з півночі

Рис. 8. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 2 (2708017). Вид з півночі

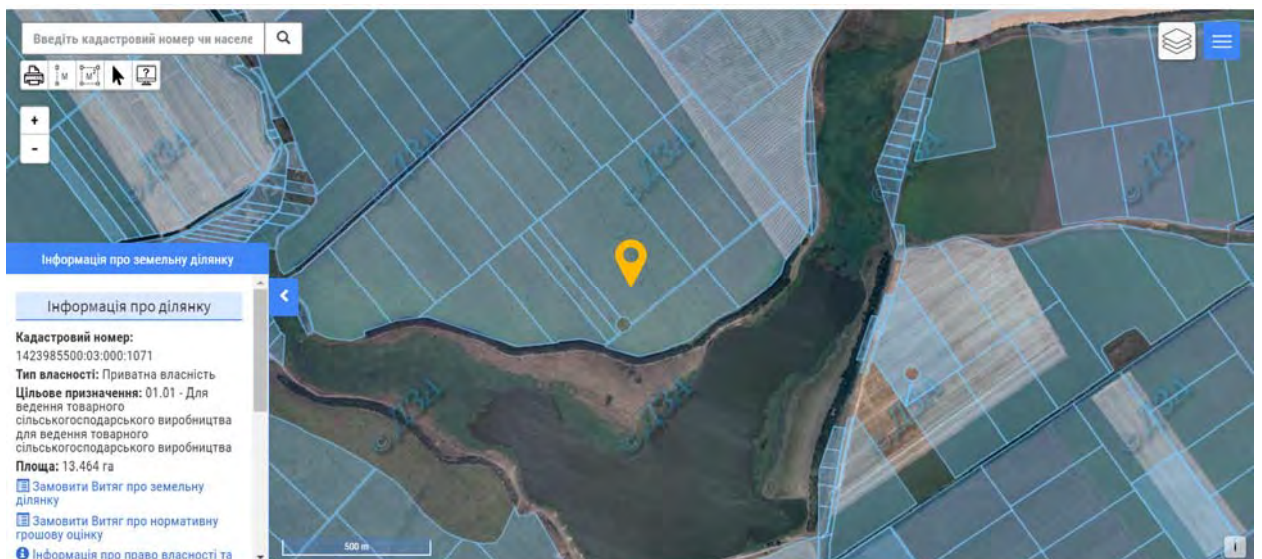

Рис. 9. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема колишнього розташування кургану 2708022

Рис. 10. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема колишнього розташування кургану 2708022 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 11. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2708022 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 12. Курган 2708022 в околицях с. Урзуф за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 13. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Орієнтовне місце колишнього розташування кургану 2708022. Вид з північного заходу

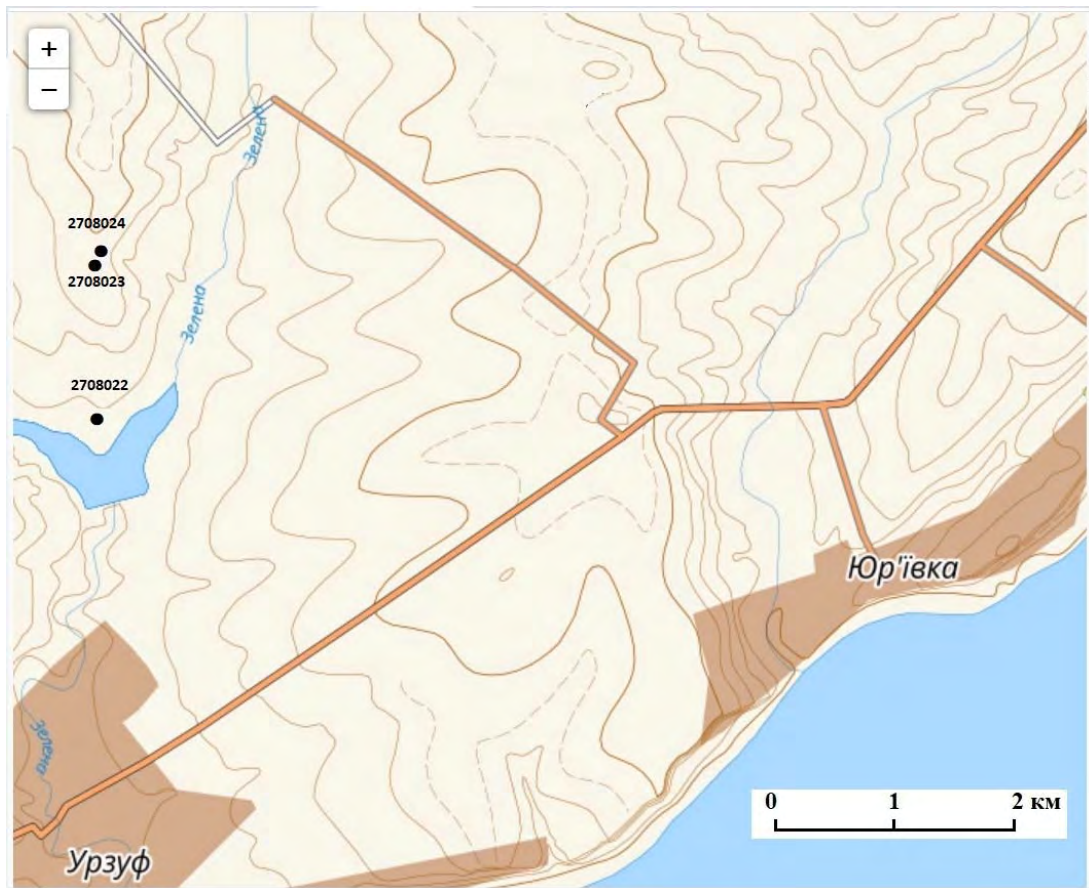

Рис. 14. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 2 курганів 2708023 – 2708024

Рис. 15. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 2 курганів 2708023 – 2708024 за супутниковою картою Google Maps

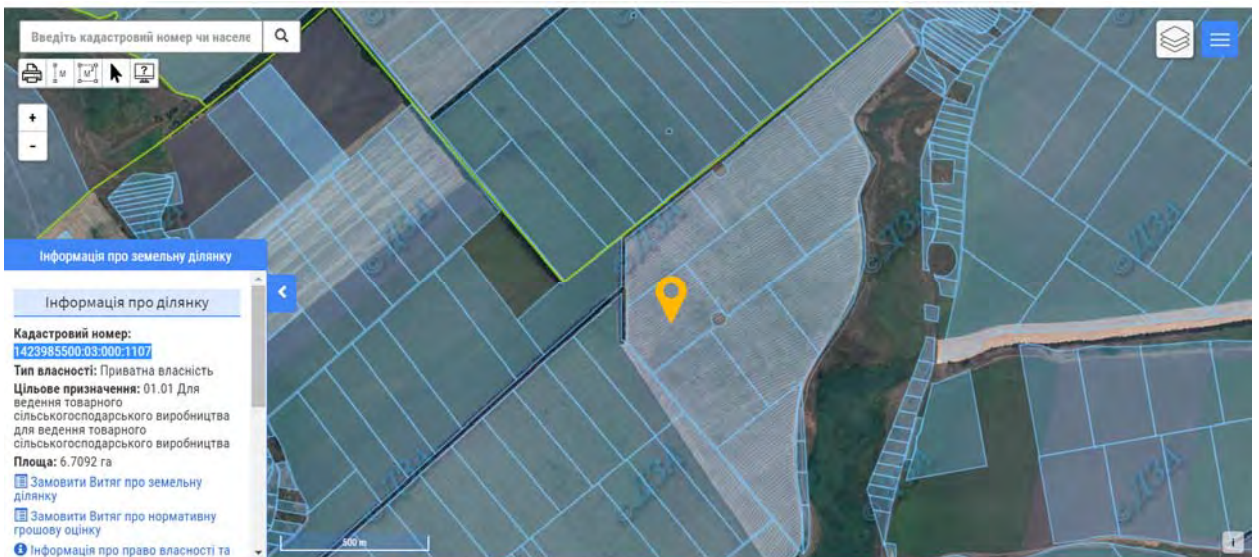

Рис. 16. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2708023 – 2708024 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 17. Курганна група з 2 курганів 2708023 – 2708024 в околицях с. Урзуф за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-15)

Рис. 18. Мангуиський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 1 (2708023). Вид із заходу

Рис. 19. Мангуиський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 2 (2708024). Вид із заходу

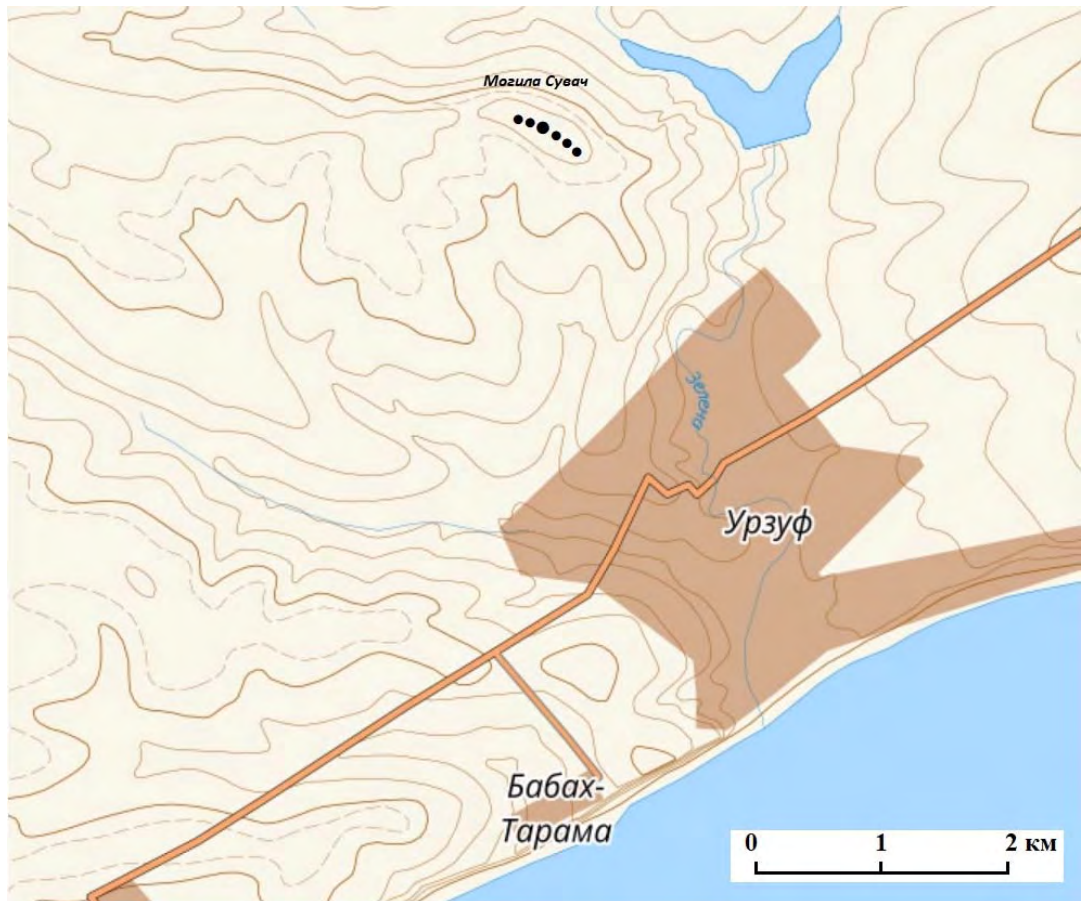
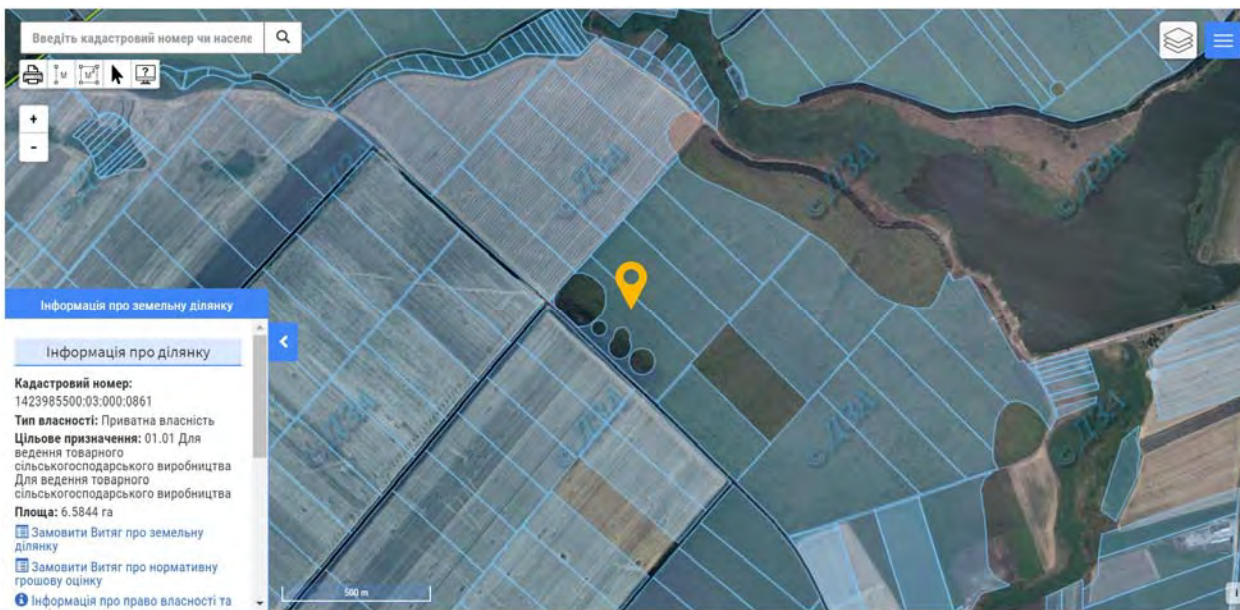

Рис. 20. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 6 курганів «Могила Сувач» 2708029 – 2708034 (обліковий номер 2331)

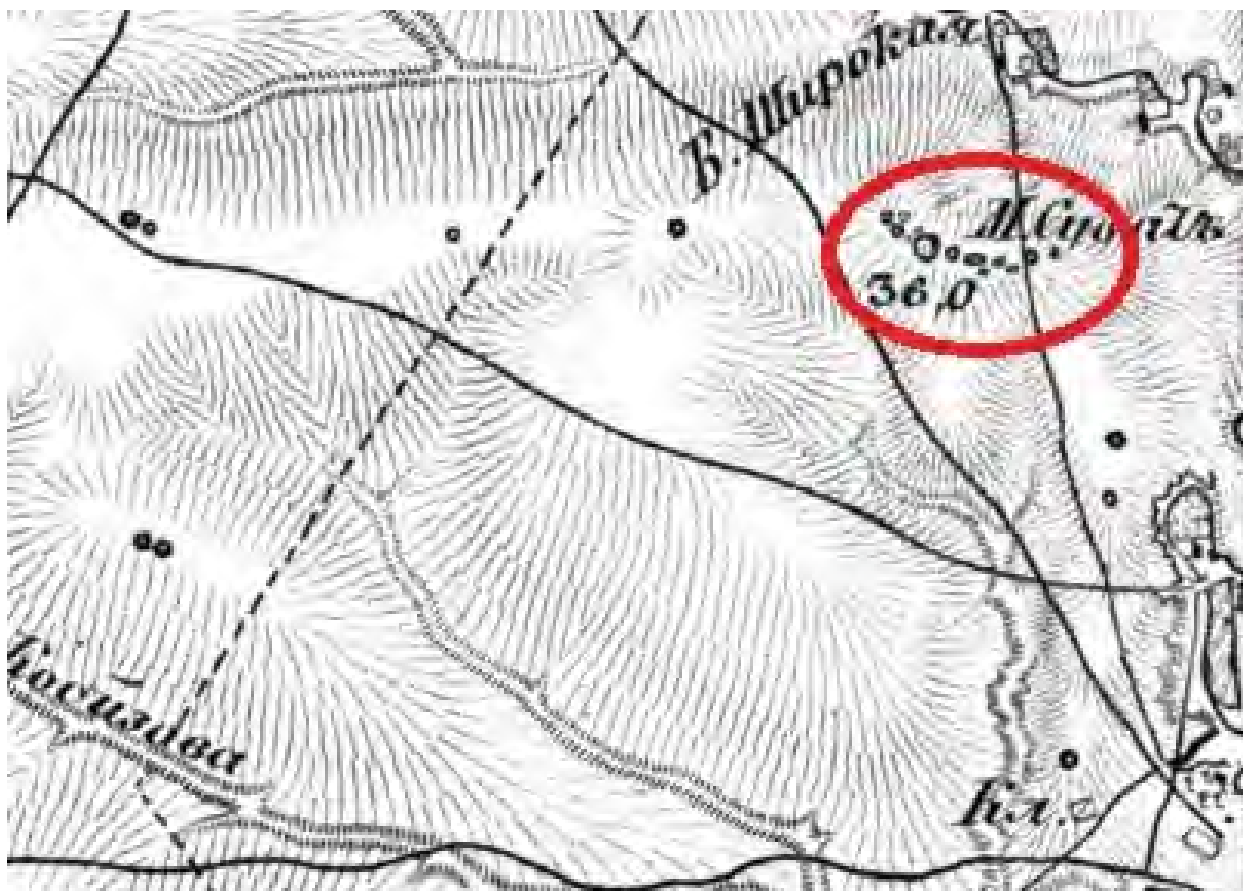

Рис. 21. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 6 курганів «Могила Сувач» 2708029 – 2708034 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 22. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 6 курганів «Могила Сувач» за Публічною кадастровою картою України

Рис. 23. Курганна група «Могила Сувач» в околицях с. Урзуф за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-15)

Рис. 24. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 6 курганів «Могила Сувач». Курган 1 (2708029). Вид з північного сходу

Рис. 25. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 6 курганів «Могила Сувач». Кургани 2,3 (2708030 – 031). Вид з північного заходу

Рис. 26. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 6 курганів «Могила Сувач». Курган 3 (2708031). Вид з північного сходу

Рис. 27. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 6 курганів «Могила Сувач». Курган 4 (2708032). Вид з північного сходу

Рис. 28. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 6 курганів «Могила Сувач». Курган 5 (2708033). Вид з північного сходу

Рис. 29. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 6 курганів «Могила Сувач». Курган 6 (2708034). Вид з північного сходу

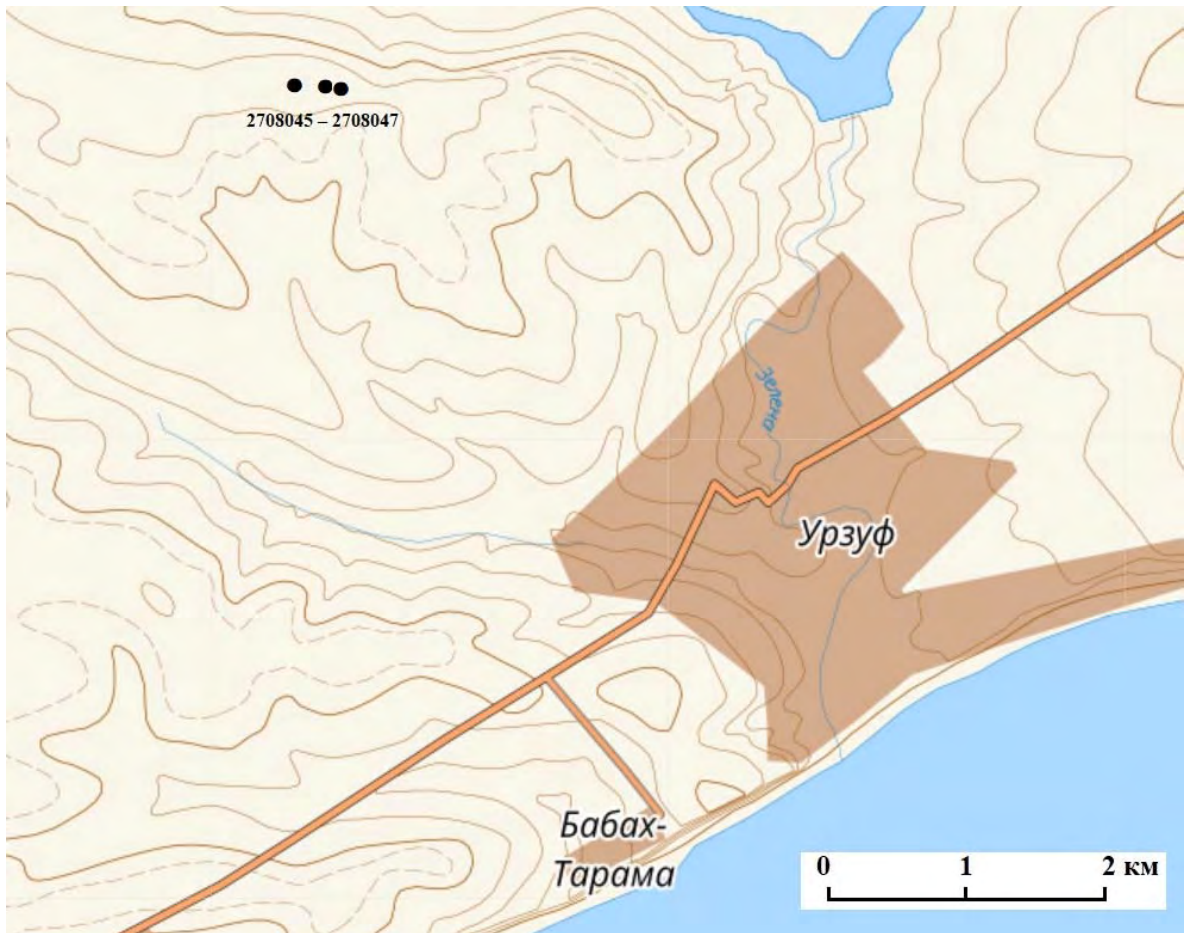

Рис. 30. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 3 курганів 2708045 – 2708047

Рис. 31. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 3 курганів 2708045 – 2708047 за супутниковою картою Google Maps

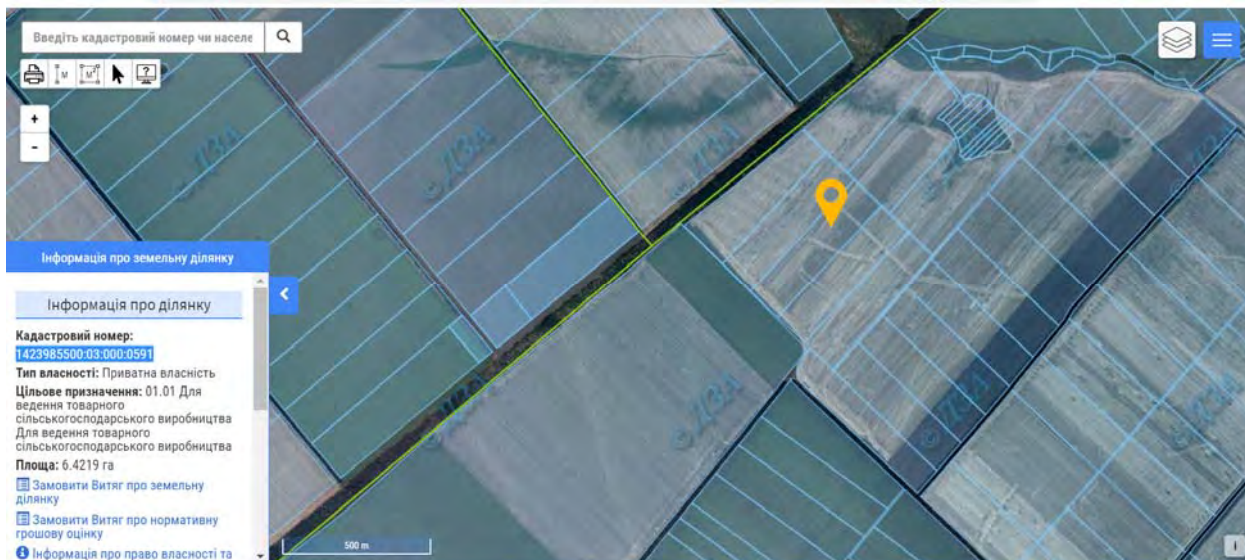

Рис. 32. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів 2708045 – 2708047 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 33. Курганна група з 3 курганів 2708045 – 2708047 в околицях с. Урзуф за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-15)

Рис. 34. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 3 курганів 2708045 – 2708047. Вид з північного заходу

Рис. 35. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 3 курганів. Курган 1 (2708045). Вид з півночі

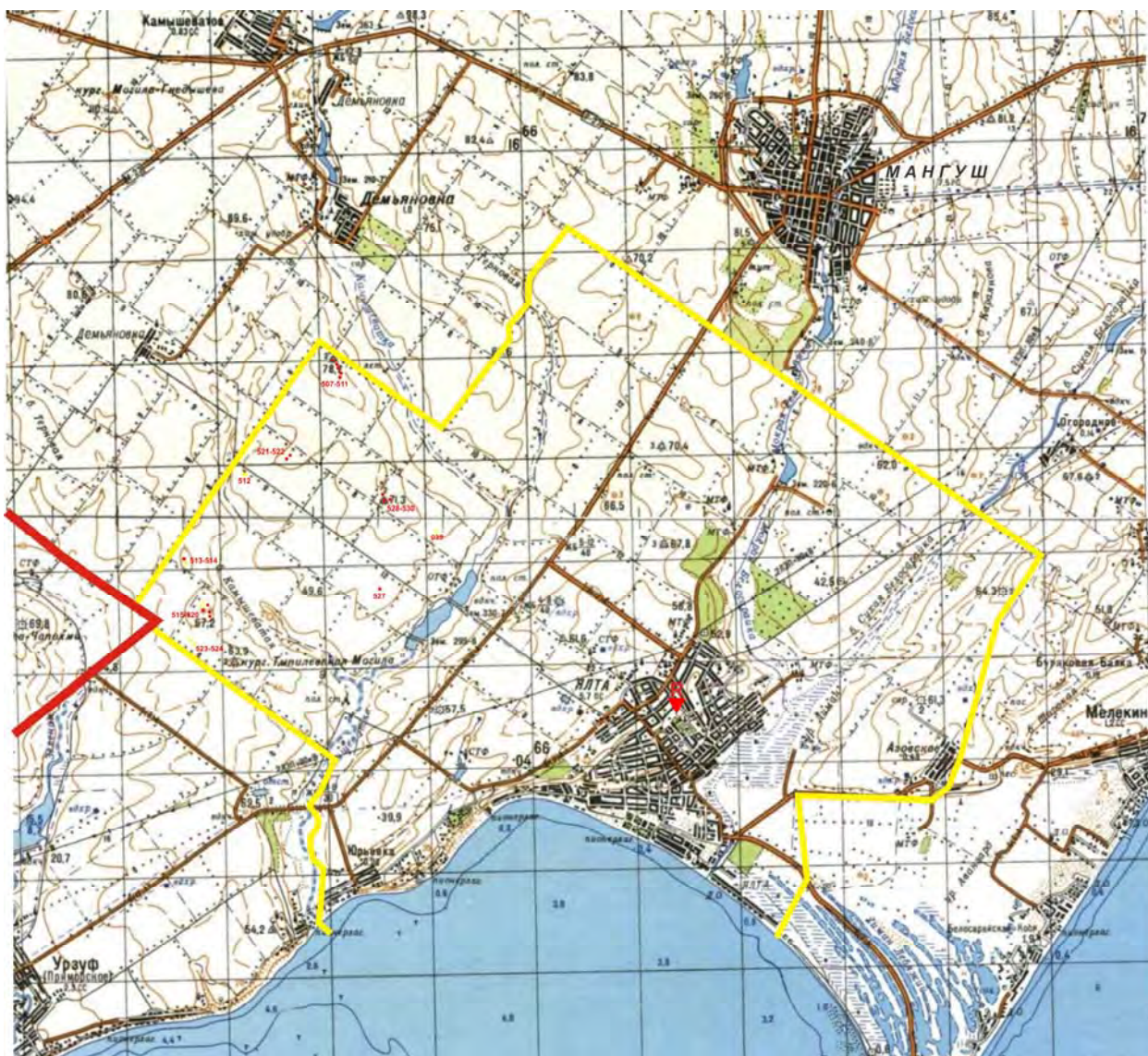
Рис. 36. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 3 курганів. Курган 2 (2708046). Вид з північного сходу

Рис. 37. Мангушський район. Урзуфська сільська рада. Курганна група з 3 курганів. Курган 3 (2708047). Вид із заходу

**МАНГУШСЬКИЙ РАЙОН ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ,
ЯЛТИНСЬКА СЕЛИЩНА РАДА**

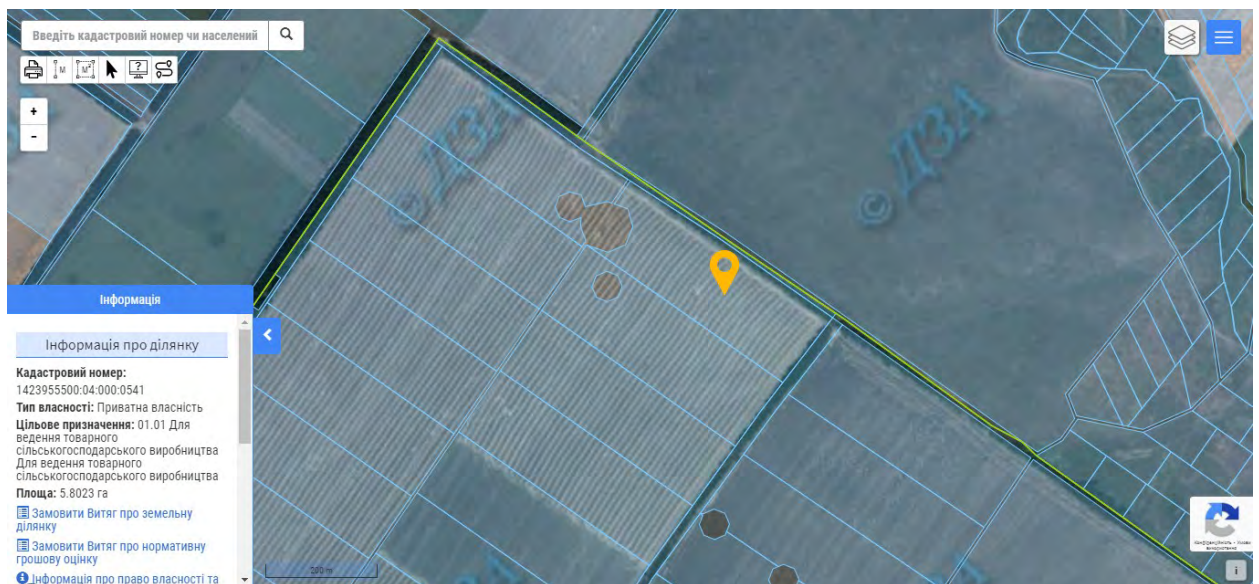

Рис. 38. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Мангушський район, Ялтинська селищна рада

Рис. 39. Мангуїський район. Ялтинська селищна рада. Схема розташування курганної групи з 5 курганів 2702507 – 2702511 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 40. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 5 курганів 2702507 – 2702511 за Публічною кадастровою картою України

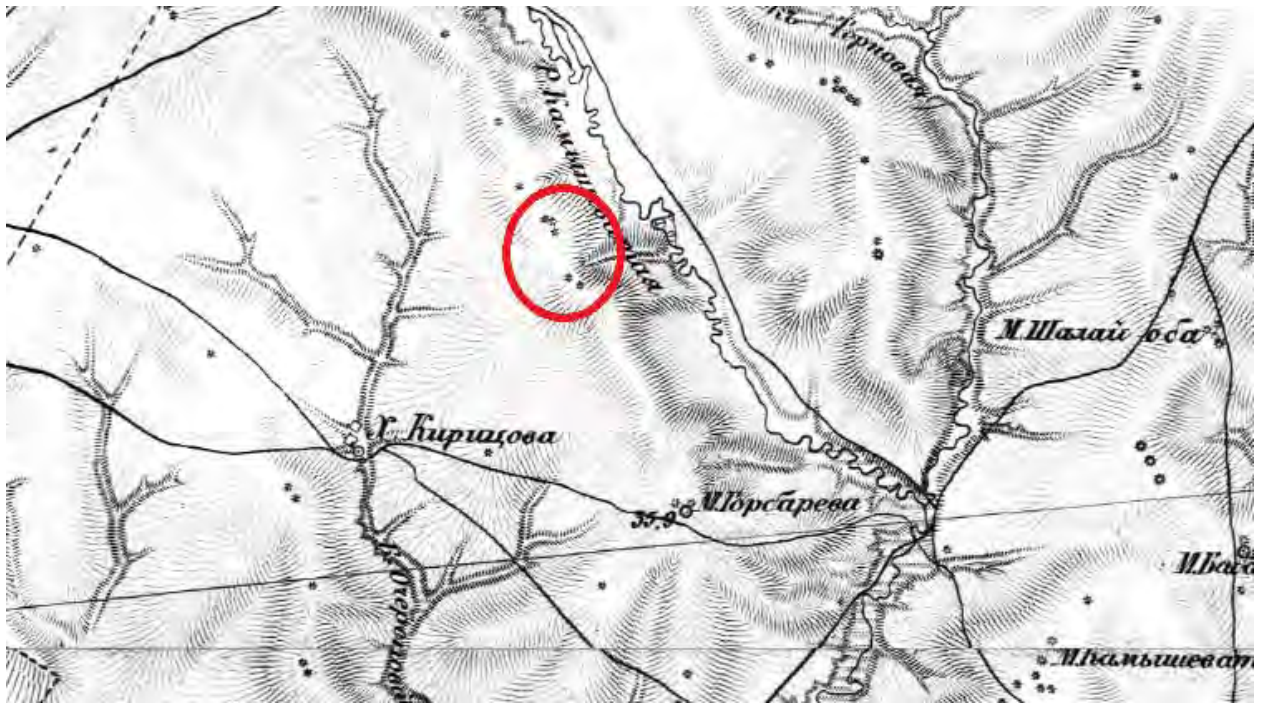

Рис. 41. Курганна група з 5 курганів 2702507 – 2702511 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 42. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 5 курганів (2702507 – 2702511). Курган 1-3 (2702507 – 2702509). Вид з півночі

Рис. 43. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 5 курганів (2702507 – 2702511). Курган 1 (22702507). Грабіжницька яма

Рис. 44. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 5 курганів (2702507 – 2702511). Курган 2 (22702508). Вид з півночі

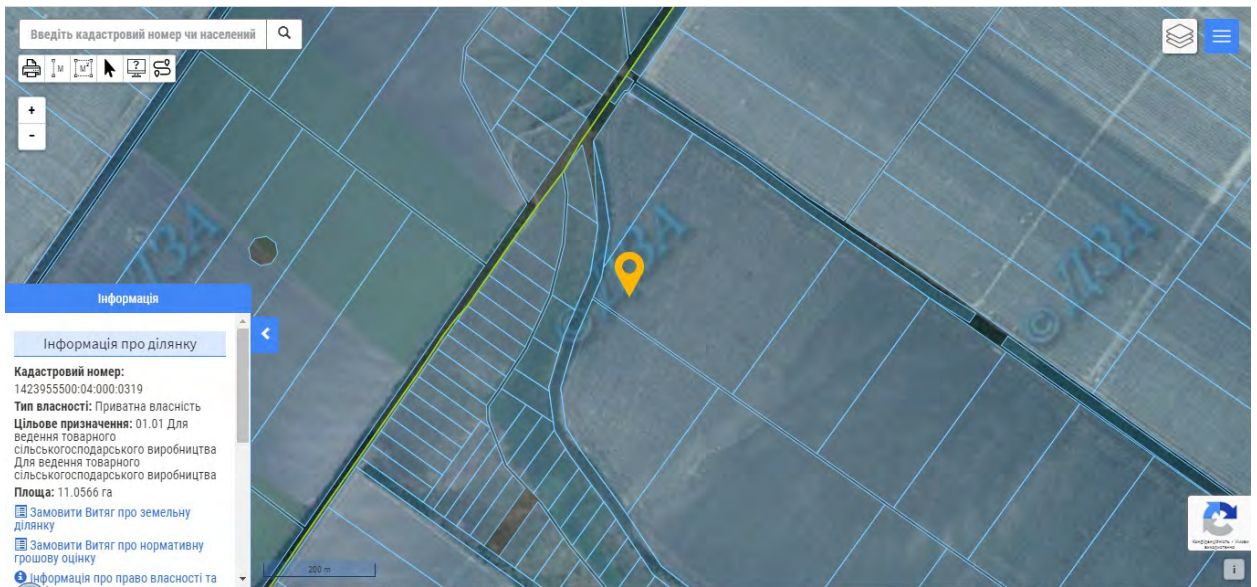

Рис. 45. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 5 курганів (2702507 – 2702511). Курган 3 (22702509). Вид з півночі

Рис. 46. Мангушський район. Ялтинська сільська рада. Схема орієнтовного розташування кургану 2702512 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 47. Схема орієнтовного розташування археологічного об'єкту – кургану 2702512 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 48. Мангуиський район. Ялтинська селищна рада. Орієнтовне місце колишнього розташування кургану 2702512. Вид з півночі

Рис. 49. Мангушський район. Ялтинська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 2 курганів 2702513 – 2702514 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 50. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2702513 – 2702514 за Публічною кадастровою картою України

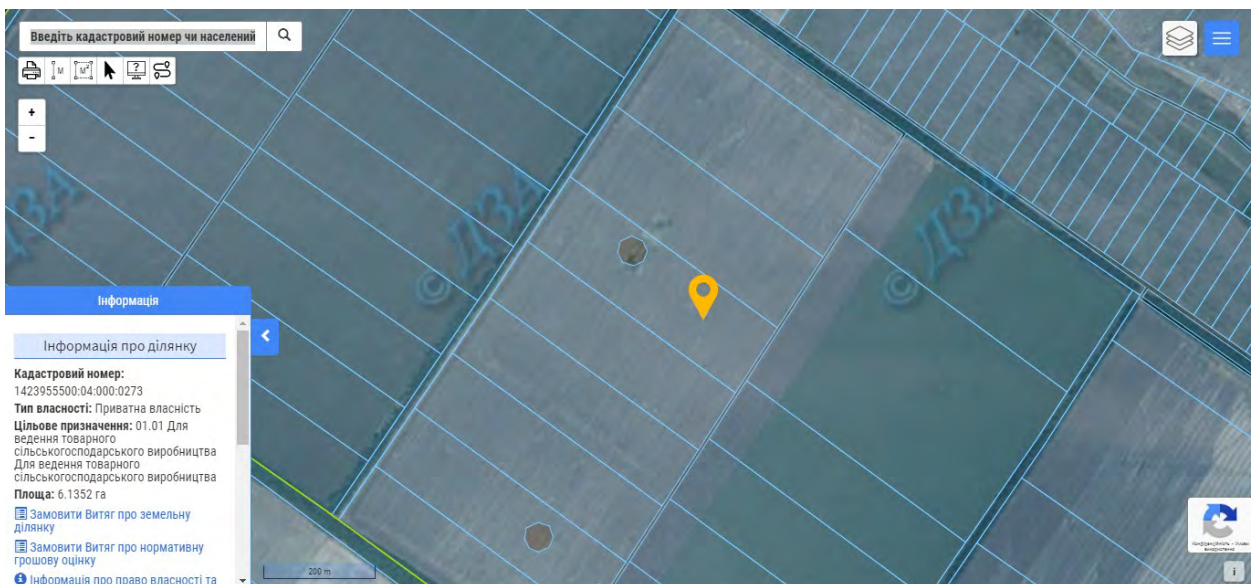
Рис. 51. Курганна група з 2 курганів 2702513 – 2702514 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 52. Мангушський район. Ятинська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2702513 – 2702514). Курган 1 (2702513). Вид з півдня

Рис. 53. Мангушський район. Ялтинська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 6 курганів 2702515 – 2702520 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 54. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 6 курганів 2702515 – 2702520 за Публічною кадастровою картою України

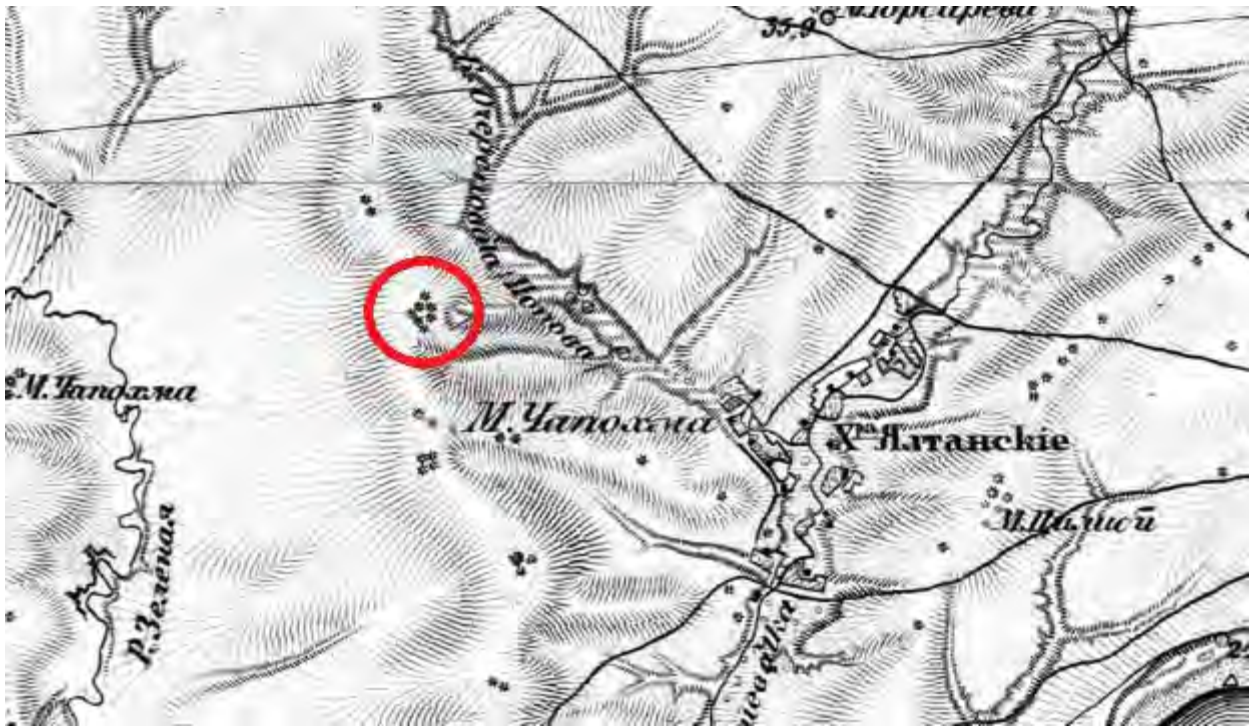

Рис. 55. Курганна група з 6 курганів 2702515 – 2702520 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 56. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 6 курганів (2702515 – 2702520). Курган 1 (2702515). Вид зі сходу

Рис. 57. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 6 курганів (2702515 – 2702520). Курган 2 (2702516). Вид зі сходу

Рис. 58. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 6 курганів (2702515 – 2702520). Курган 3 (2702517). Вид з півночі

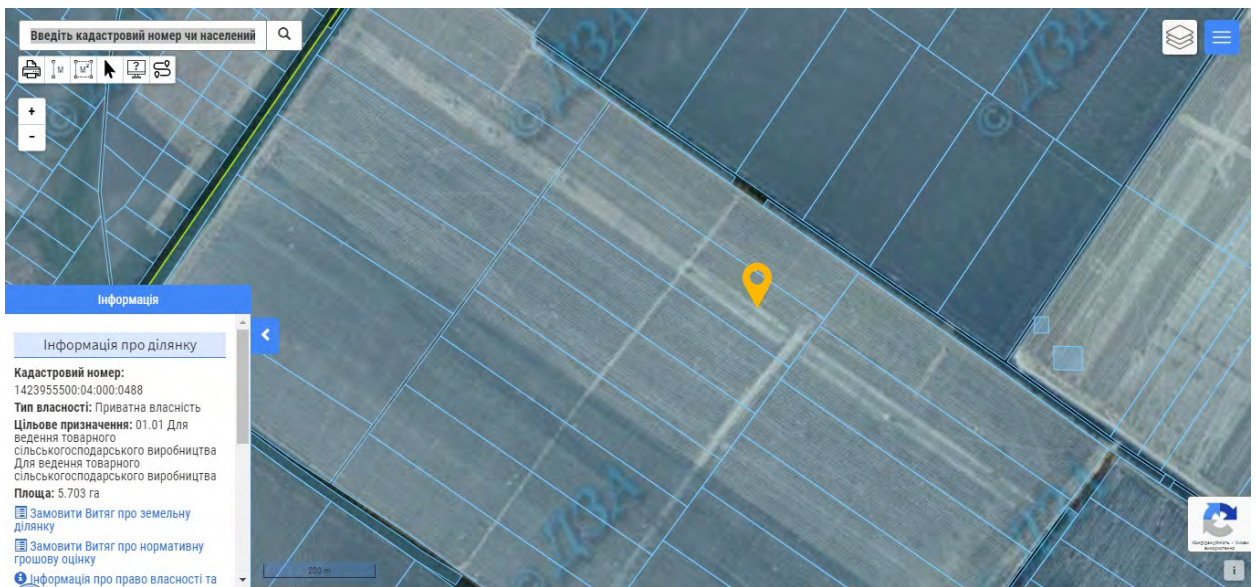

Рис. 59. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 6 курганів (2702515 – 2702520). Курган 4 (2702518). Вид з півночі

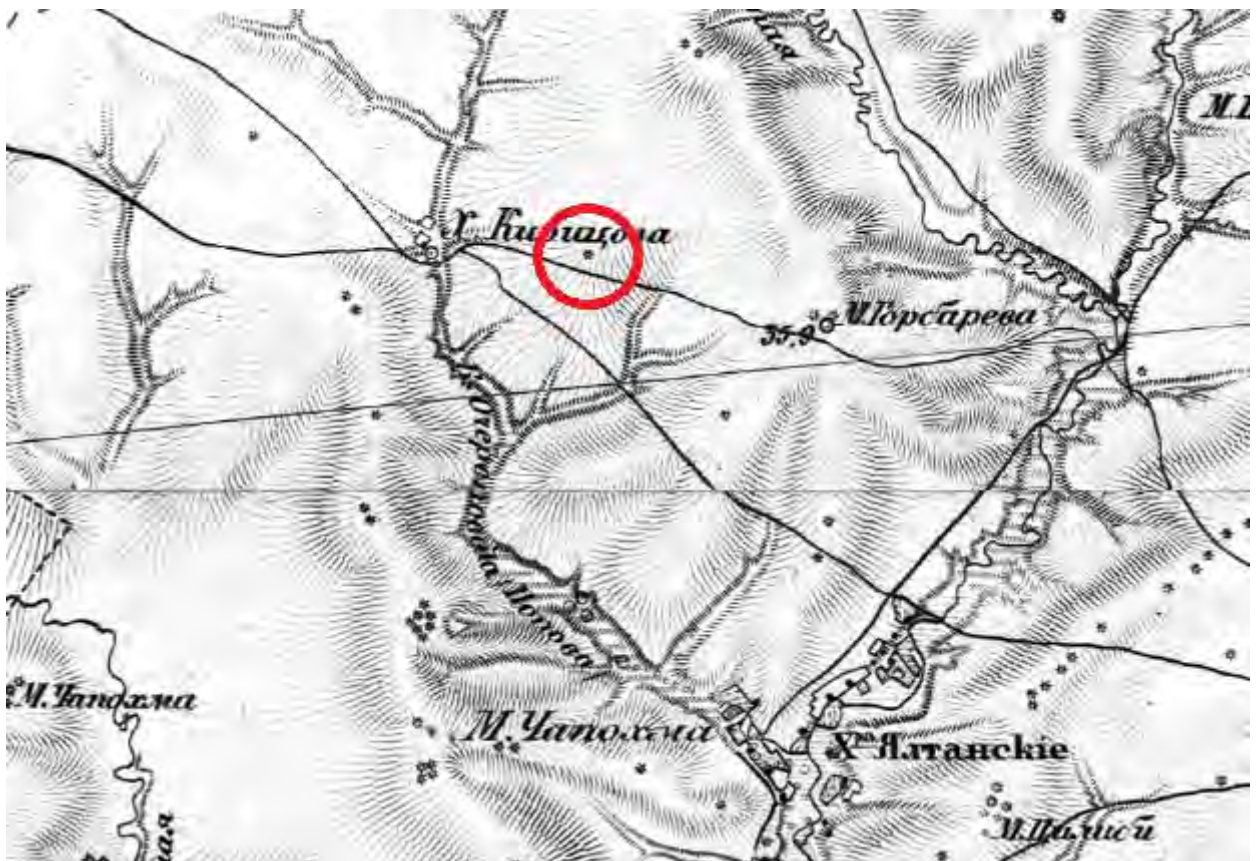

Рис. 60. Мангушський район. Ялтинська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 2 курганів 2702521 – 2702522 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 61. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2702521 – 2702522 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 62. Курганна група з 2 курганів 2702521 – 2702522 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

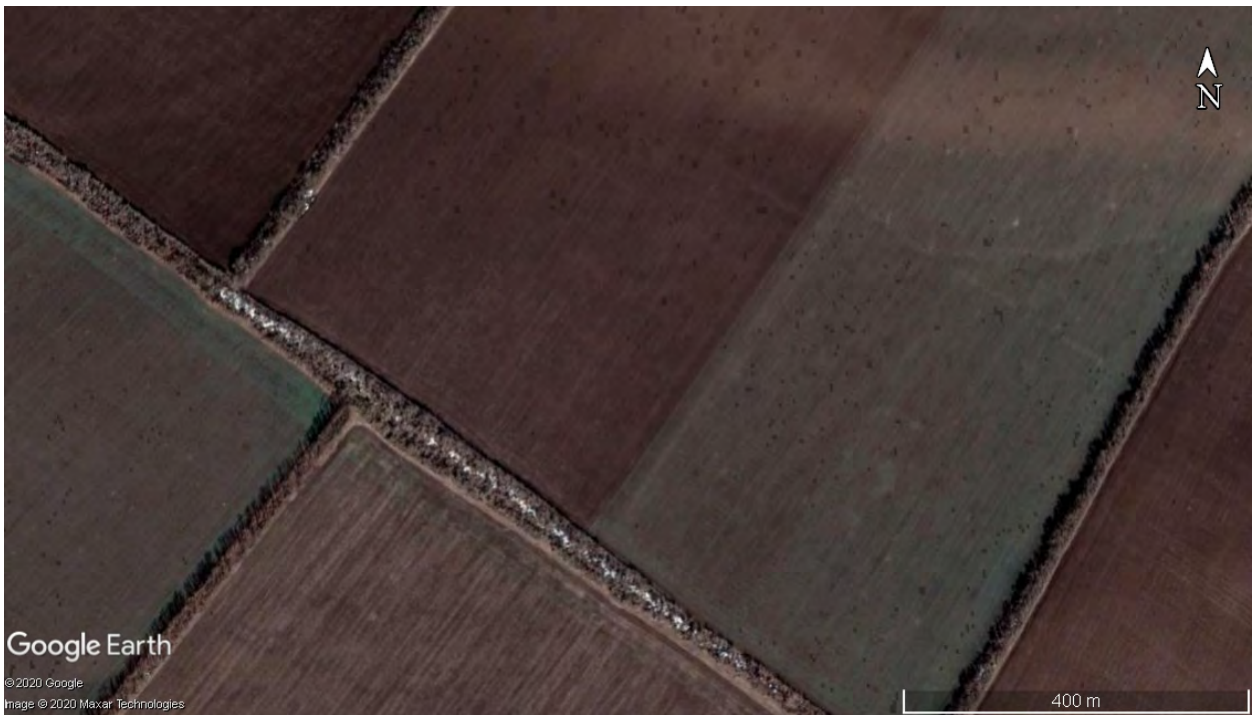

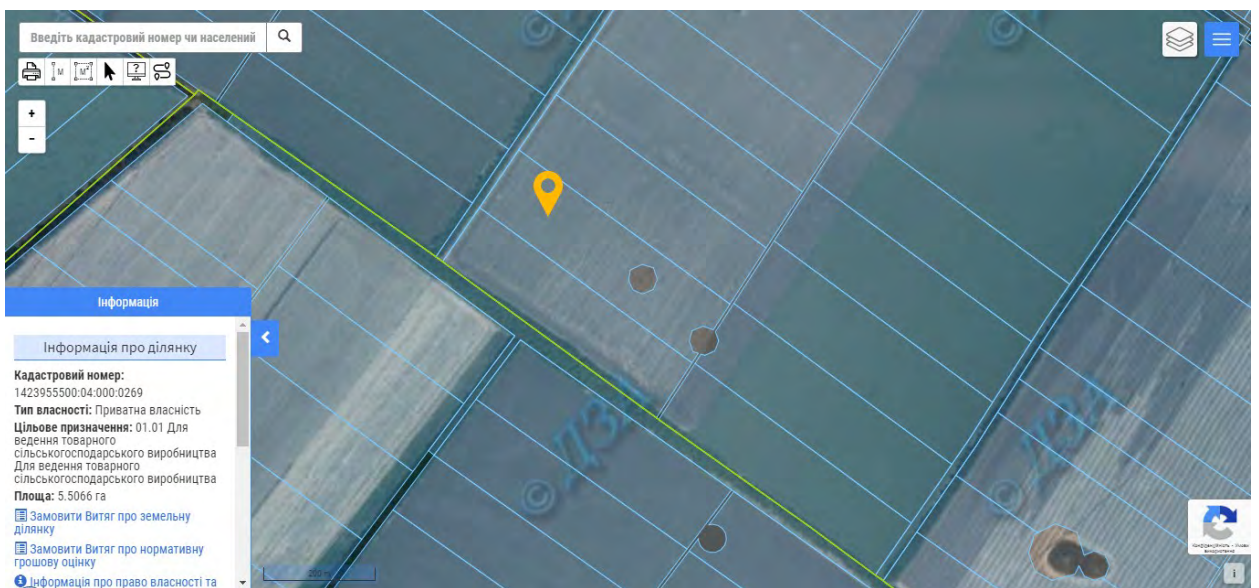
Рис. 63. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2702521 – 2702522). Курган 1 (2702521). Вид з півночі

Рис. 64. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2702521 – 2702522). Курган 2 (2702522). Вид з півночі

Рис. 65. Мангушський район. Ялтинська сільська рада. Схема орієнтовного розташування курганної групи 2702523 – 2702524 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 66. Схема орієнтовного розташування археологічного об'єкту – курганної групи 2702523 – 2702524 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 67. Курганна група з 2 курганів 2702523 – 2702524 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 68. Мангушський район. Ялтинська сільська рада. Схема розташування кургану 2702527 за супутниковою картою Google Maps

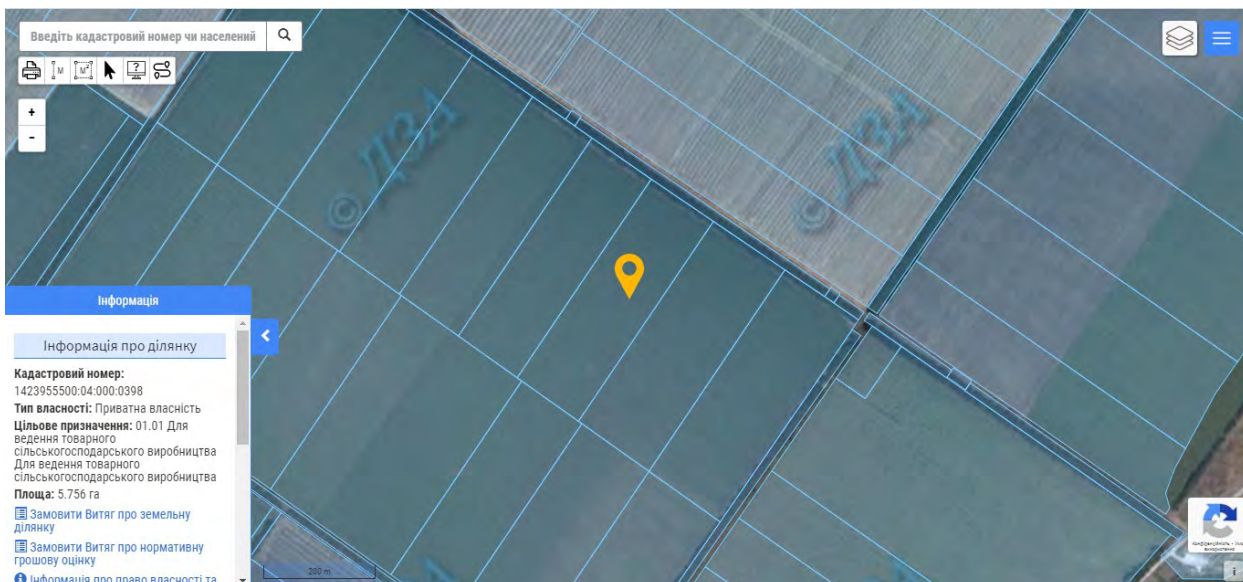

Рис. 69. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2702527 за Публічною кадастровою картою України

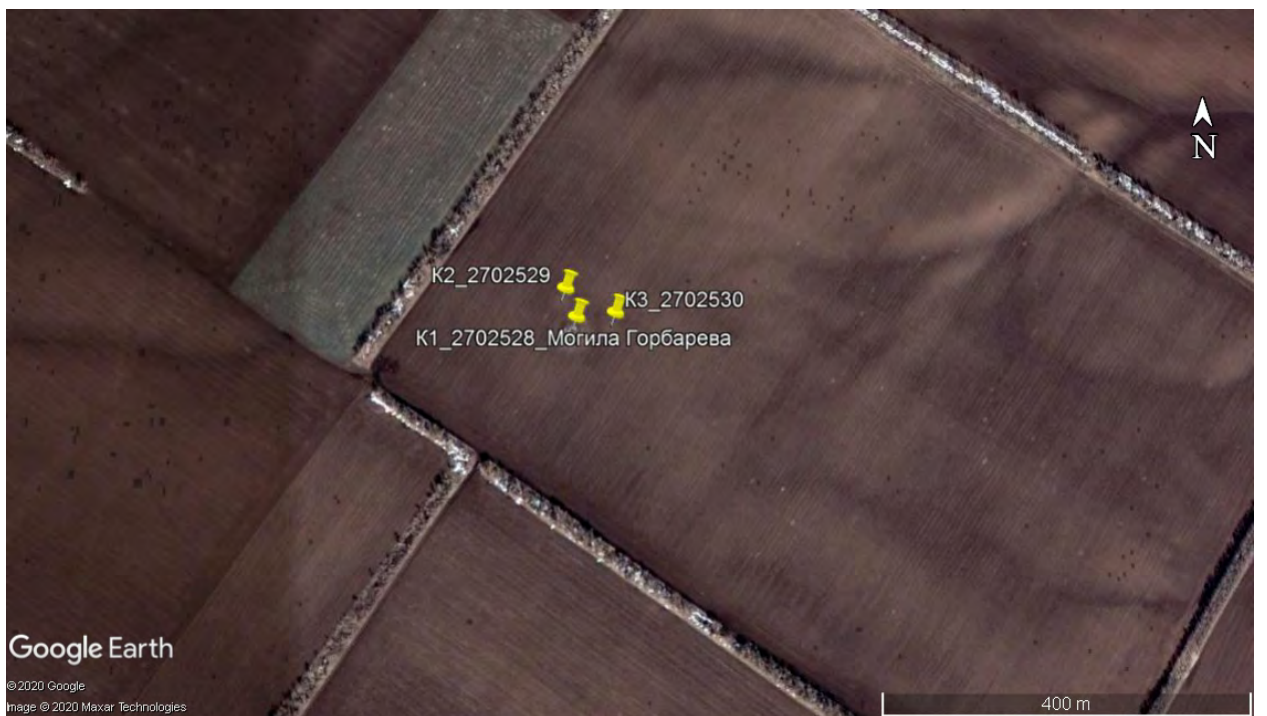

Рис. 70. Курган 2702527 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 71. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курган 2702527. Вид з південного заходу

Рис. 72. Мангушський район. Ялтинська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 3 курганів «Могила Горбарева» 2702528 – 2702530 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 73. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів «Могила Горбарєва» 2702528 – 2702530 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 74. Курганна група з 3 курганів «Могила Горбарєва» 2702528 – 2702530 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 75. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 3 курганів «Могила Горбарева» (2702528 – 2702530). Курган 1 (2702528). Вид з північного заходу

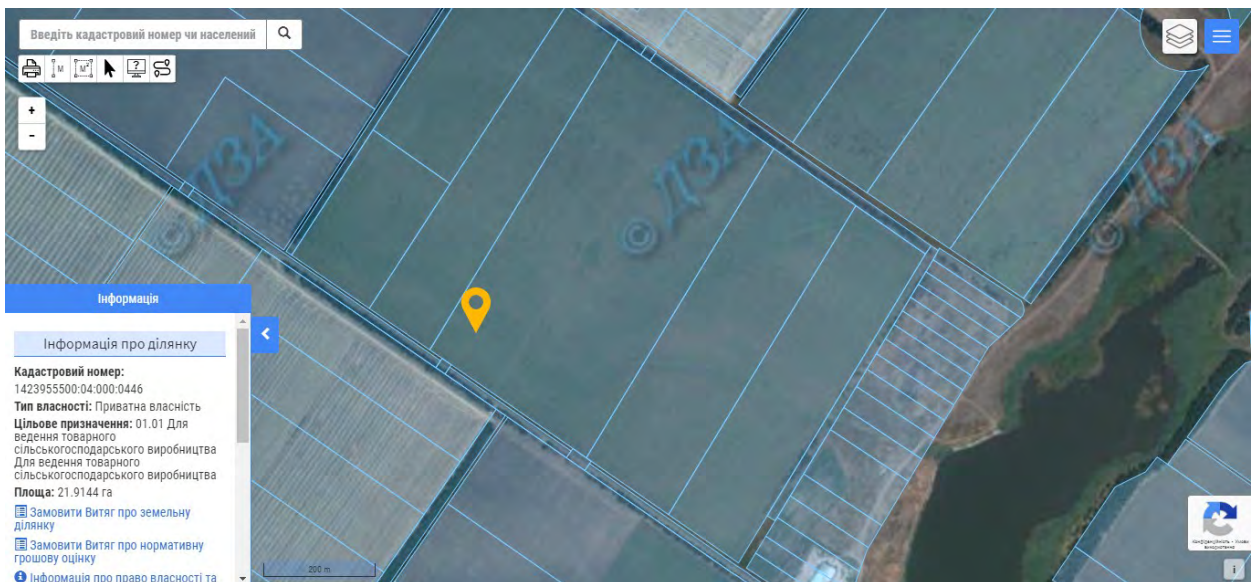

Рис. 76. Мангушський район. Ялтинська селищна рада. Курганна група з 3 курганів «Могила Горбарева» (2702528 – 2702530). Курган 2 (2702529). Вид з північного заходу

Рис. 77. Мангушський район. Ялтинська сільська рада. Схема орієнтовного розташування кургану 2702035 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 78. Схема орієнтовного розташування археологічного об'єкту – кургану 2702035 за Публічною кадастровою картою України

**МАНГУШСЬКИЙ РАЙОН ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ,
МЕЛЕКІНСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА**

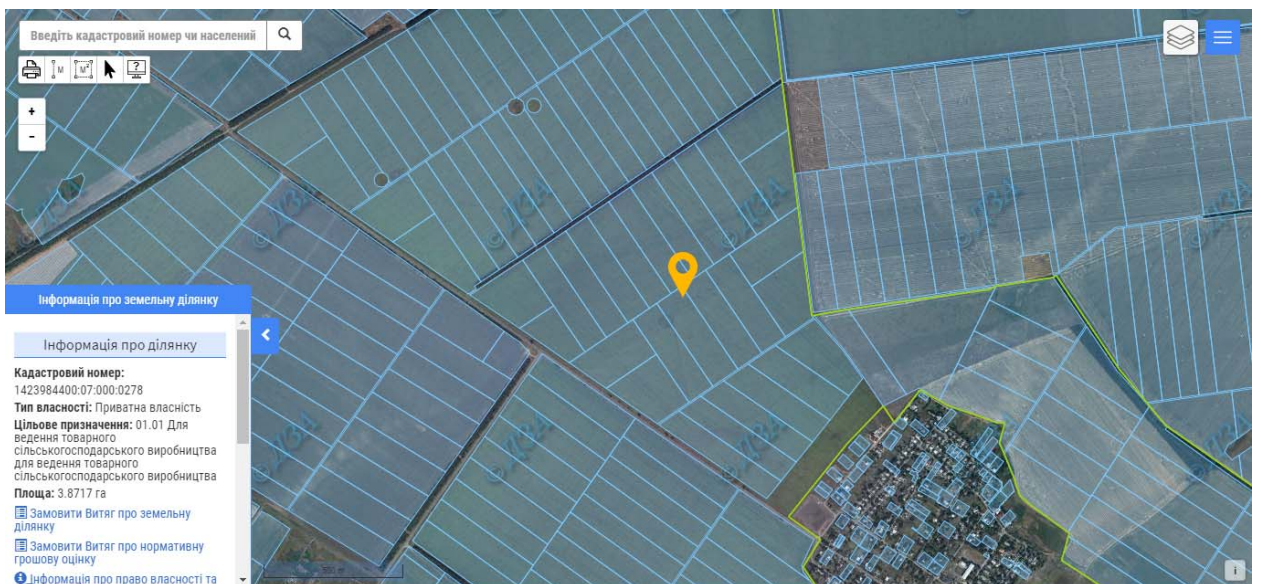

Рис. 79. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Мангушський район, Мелекінська сільська рада

Рис. 80. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Схема розташування кургану 2706001 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 81. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2706001 за Публічною кадастровою картою України

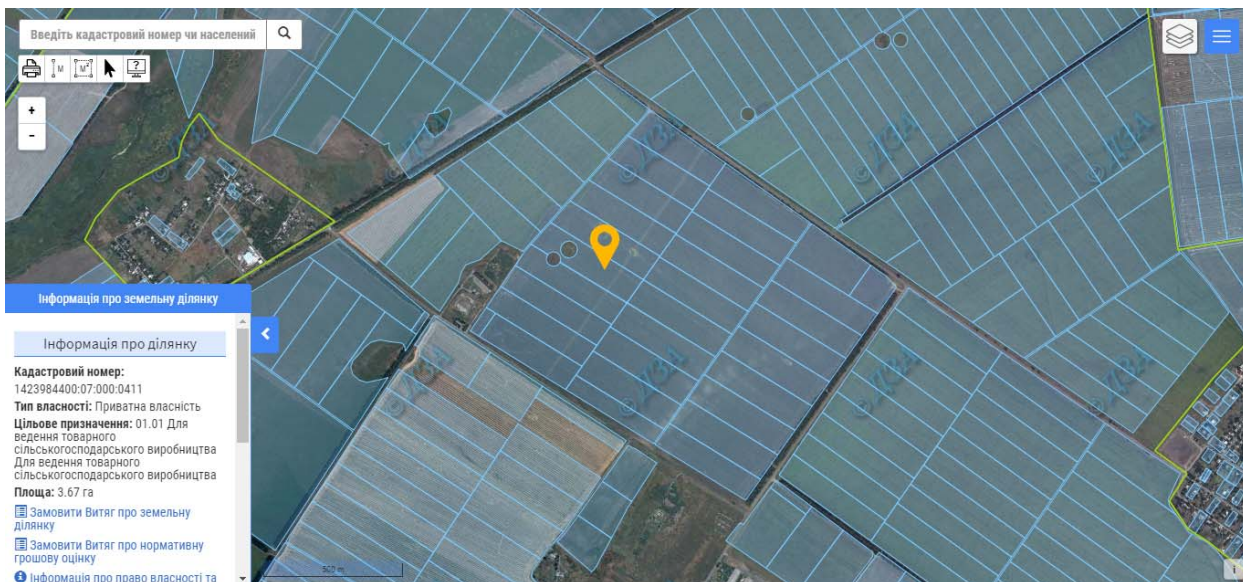

Рис. 82. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курган 2706001. Вид з південного заходу

Рис. 83. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 4 курганів 2706002 – 2706005 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 84. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 4 курганів 2706002 – 2706005 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 85. Курганна група з 4 курганів 2706002 – 2706005 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 86. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2706002 – 2706005). Вид із заходу

Рис. 87. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2706002 – 2706005). Курган 1 (2706002). Вид із заходу

Рис. 88. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2706002 – 2706005). Курган 2 (2706003). Вид із заходу

Рис. 89. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2706002 – 2706005). Курган 3 (2706004). Вид із заходу

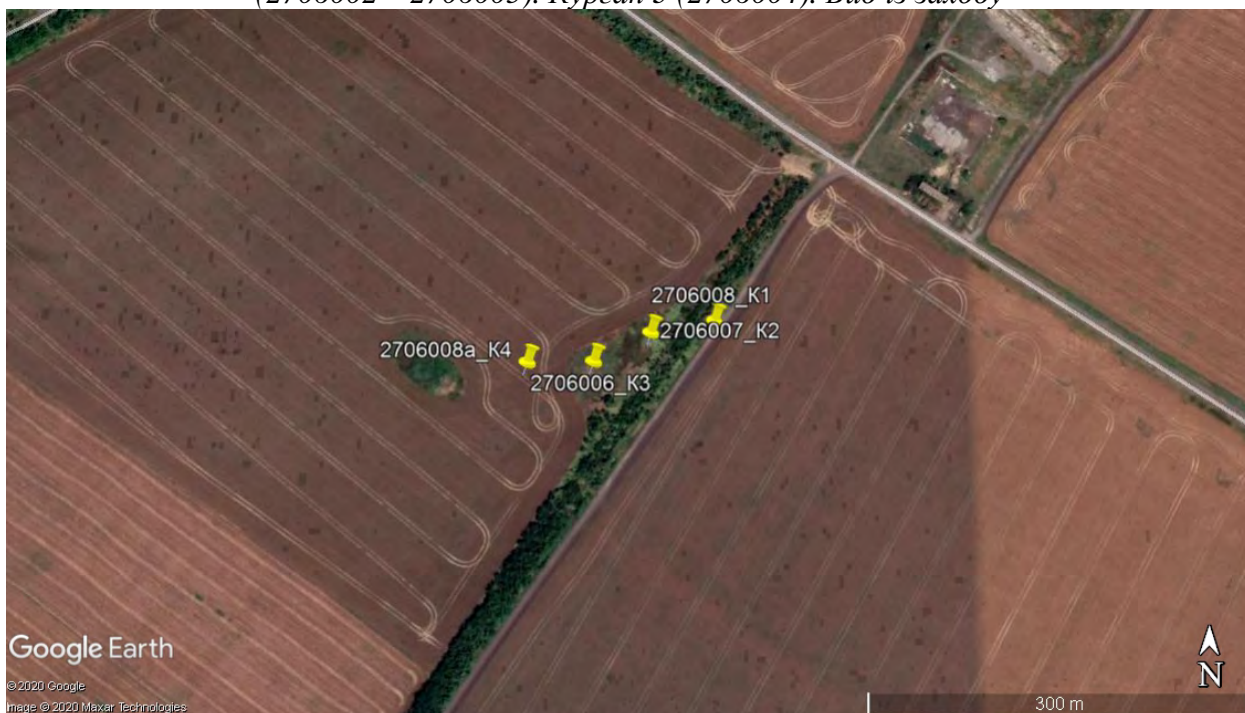

Рис. 90. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 4 курганів 2706006 – 2706008а за супутниковою картою Google Maps

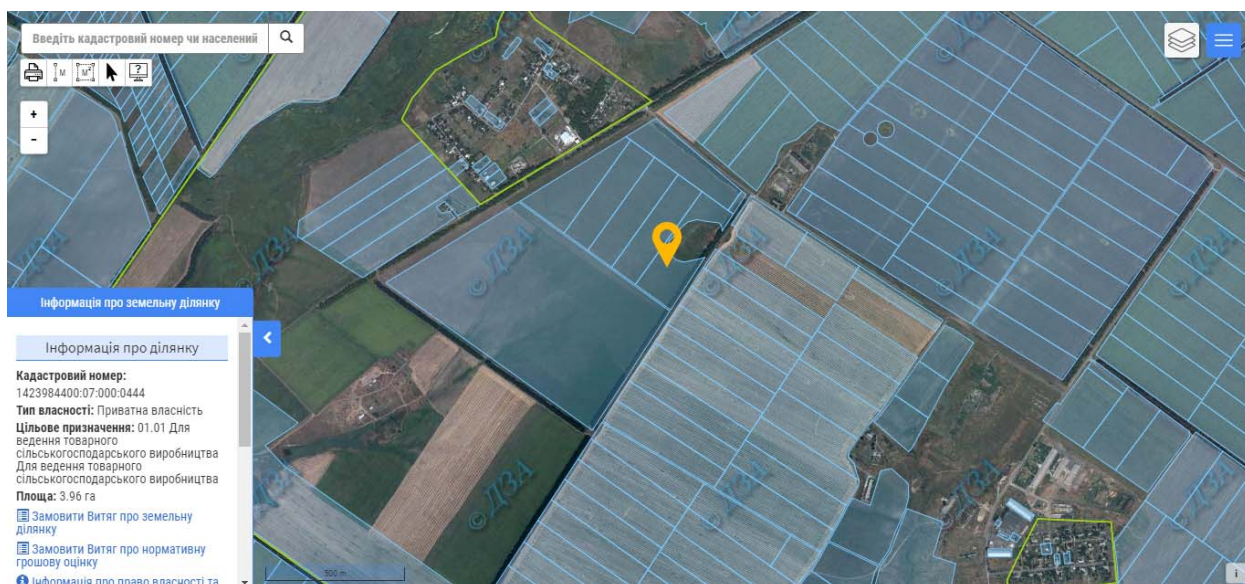

Рис. 91. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 4 курганів 2706006 – 2706008а за Публічною кадастровою картою України

Рис. 92. Курганна група з 4 курганів 2706006 – 2706008а за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 93. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2706006 – 2706008а). Кургани 1-2 (2706006 – 2706007). Вид з північного заходу

Рис. 94. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2706006 – 2706008а). Кургани 1 (2706006). Вид з північного заходу

Рис. 95. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2706006 – 2706008а). Кургани 2 (2706007). Вид з північного заходу

Рис. 96. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2706006 – 2706008а). Кургани 3 (2706008). Вид з півдня

Рис. 97. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2706006 – 2706008а). Кургани 4 (2706008а). Вид з північного заходу

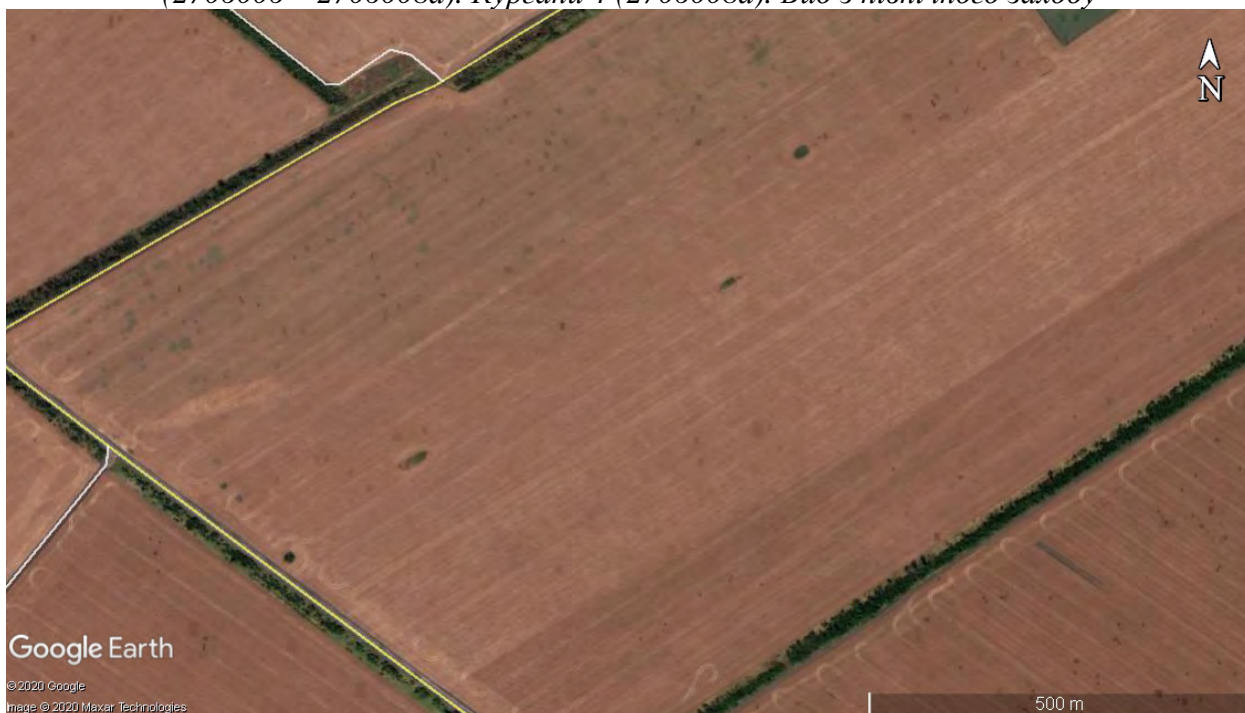

Рис. 98. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Схема орієнтовного розташування курганної групи з 3 курганів 2706009 – 2706011 за супутниковою картою Google Maps

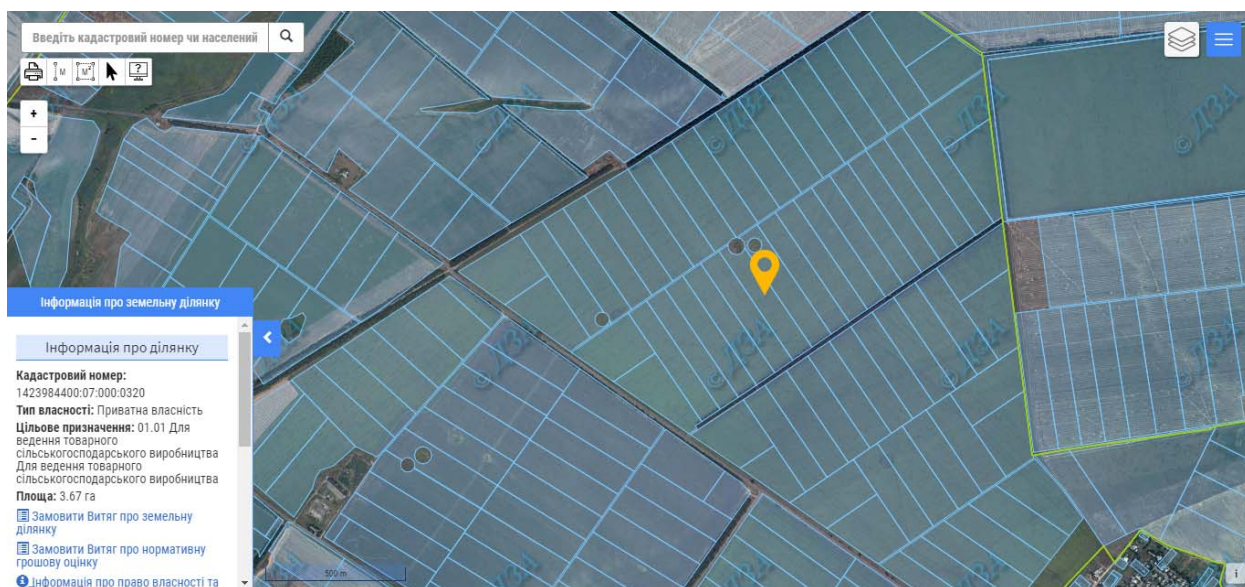
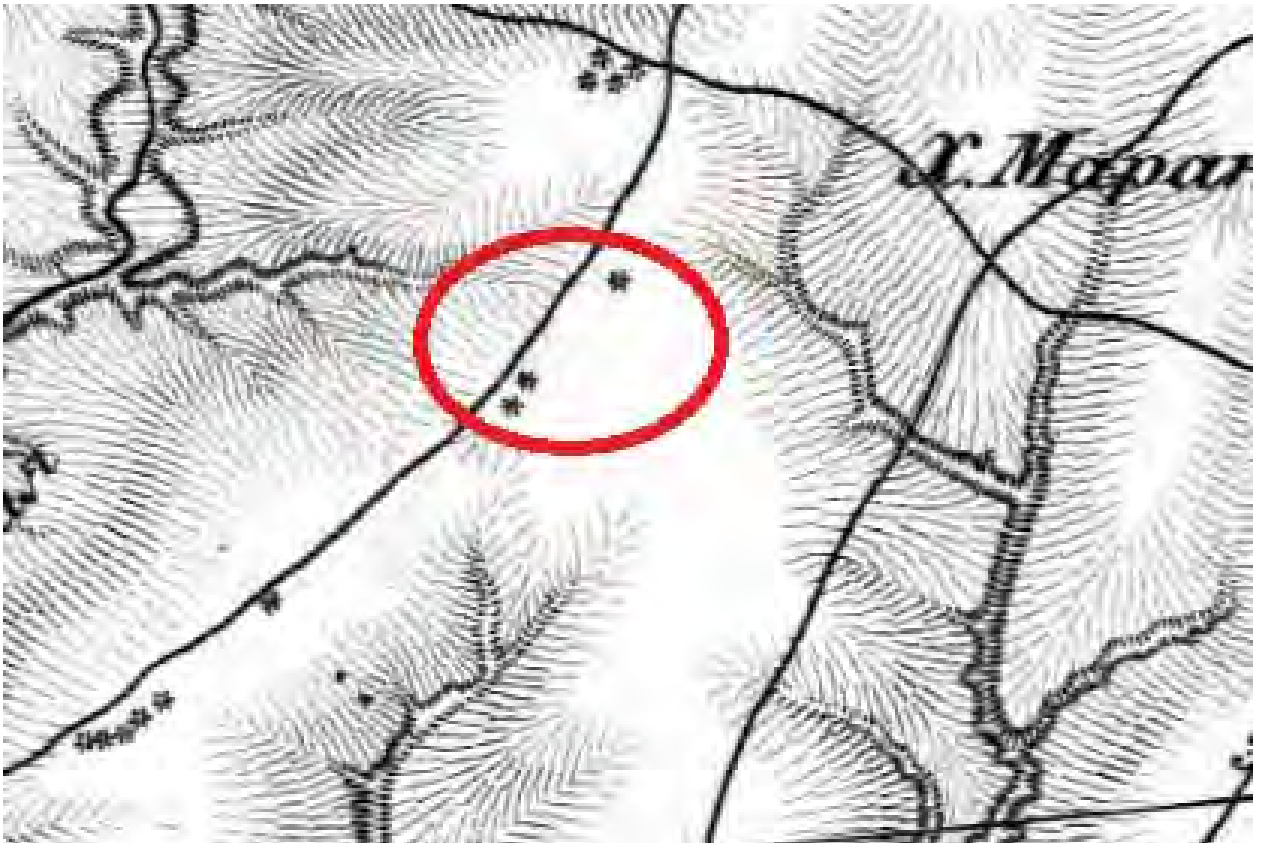
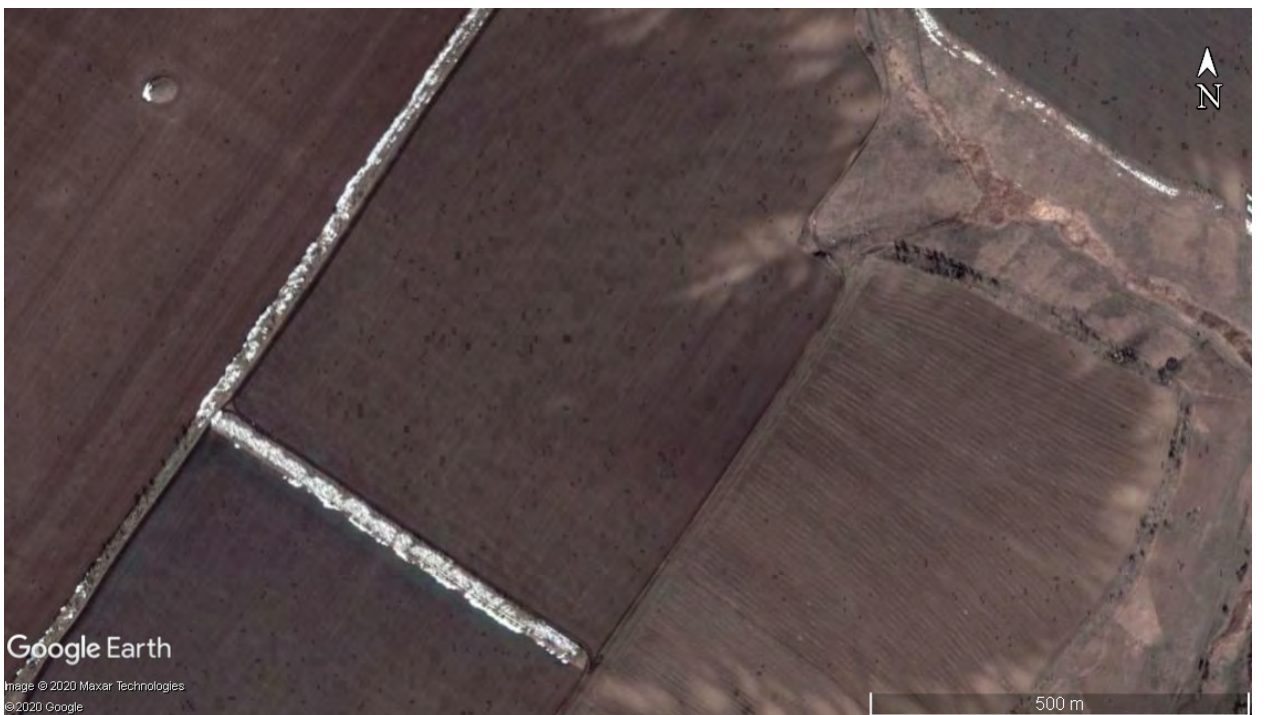

Рис. 99. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів 2706009 – 2706011 за Публічною кадастровою картою України

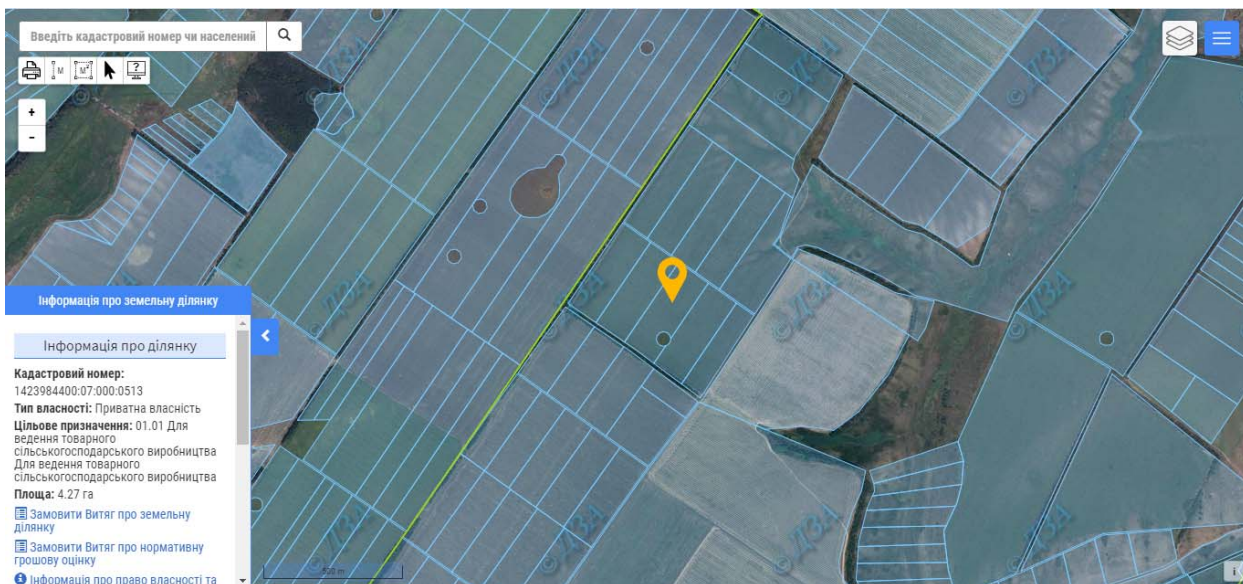

Рис. 100. Курганна група з 3 курганів 2706009 – 2706011 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 101. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Схема орієнтовного розташування кургану 2706014 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 102. Схема орієнтовного розташування археологічного об'єкту – кургану 2706014 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 103. Курган 2706014 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 104. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Орієнтовне місце колишнього розташування кургану 2706014. Вид з півдня

Рис. 105. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 2 курганів 2706017 – 2706018 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 106. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2706017 – 2706018 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 107. Курганна група з 2 курганів 2706017 – 2706018 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 108. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2706017 – 2706018). Вид з півдня

Рис. 109. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2706017 – 2706018). Курган 1(2706017). Вид з півдня

Рис. 110. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2706017 – 2706018). Курган 2(2706018). Вид з півдня

Рис. 111. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Схема розташування кургану 2706019 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 112. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2706019 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 113. Курган 2706019 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 114. Мангушський район. Мелекінська сільська рада. Курган (2706019). Вид з південного сходу

МАНГУШСЬКИЙ РАЙОН ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ,
ПОКРОВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА

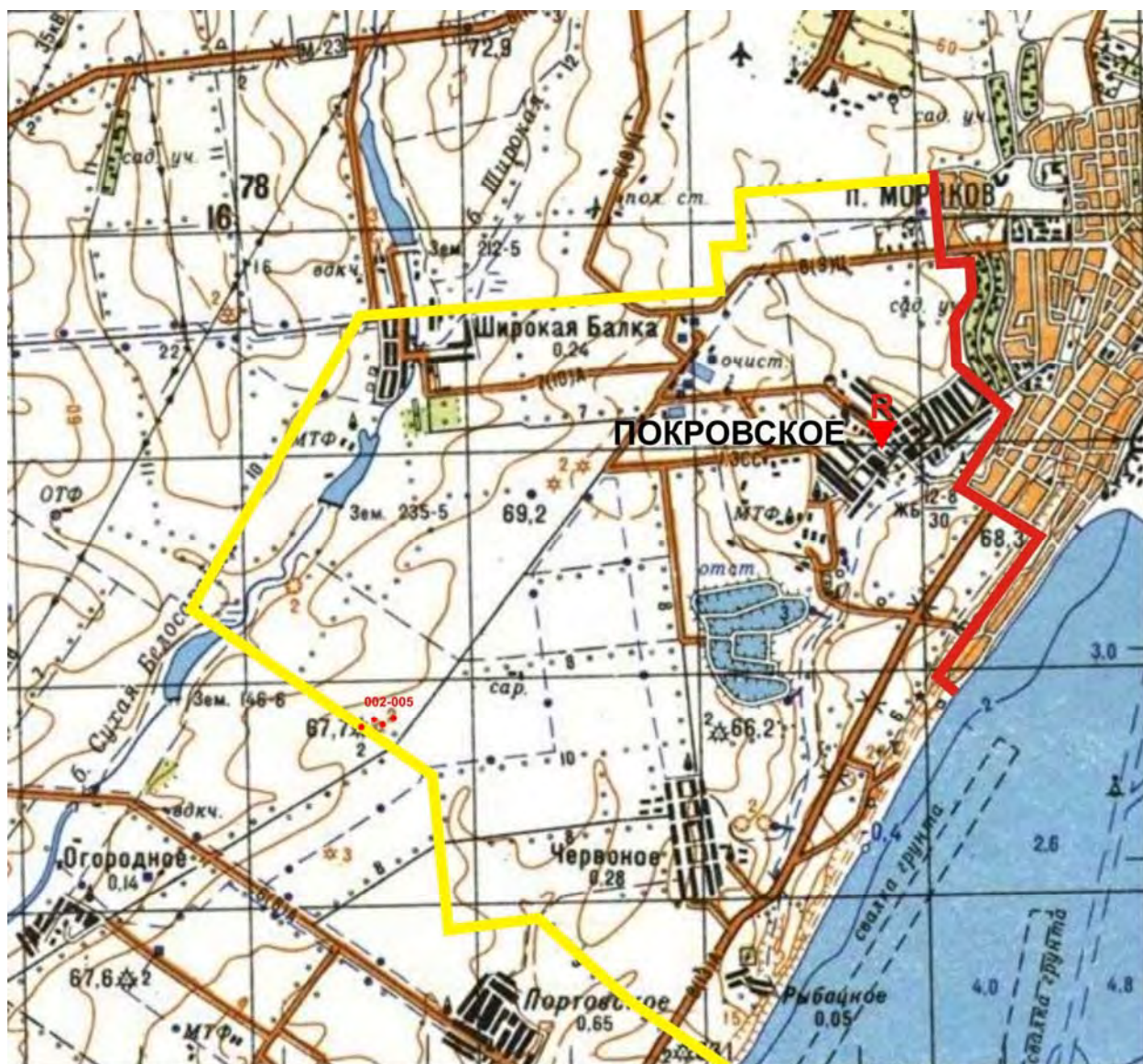
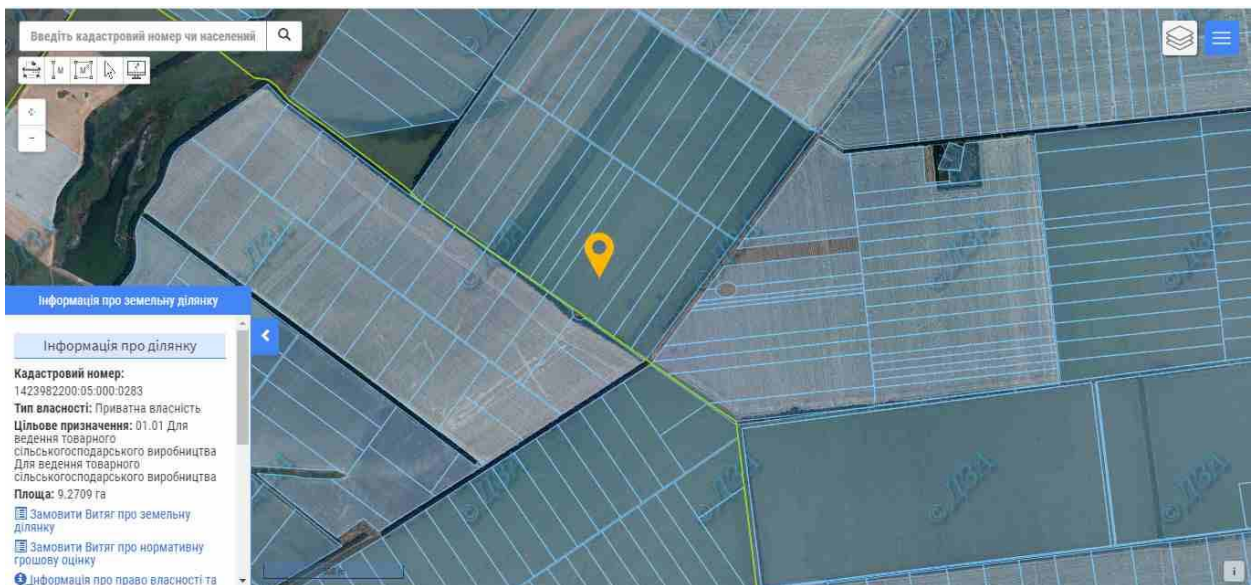

Рис. 115. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Мангушський район,
Покровська сільська рада

Рис. 116. Мангушський район. Покровська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 4 курганів 2704002 – 2704005 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 117. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 4 курганів 2704002 – 2704005 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 118. Курганна група з 4 курганів 2704002 – 2704005 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 119. Мангушський район. Покровська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2704002 – 2704005). Курган 1 (2704002). Вид зі сходу

Рис. 120. Мангушський район. Покровська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2704002 – 2704005). Курган 2 (2704003). Вид з півдня

Рис. 121. Мангушський район. Покровська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2704002 – 2704005). Курган 3 (2704004). Вид з півдня

Рис. 122. Мангушський район. Покровська сільська рада. Курганна група з 4 курганів (2704002 – 2704005). Курган 4 (2704005). Вид з півдня

МАНГУШСЬКИЙ РАЙОН ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ,
БЕРДЯНСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА

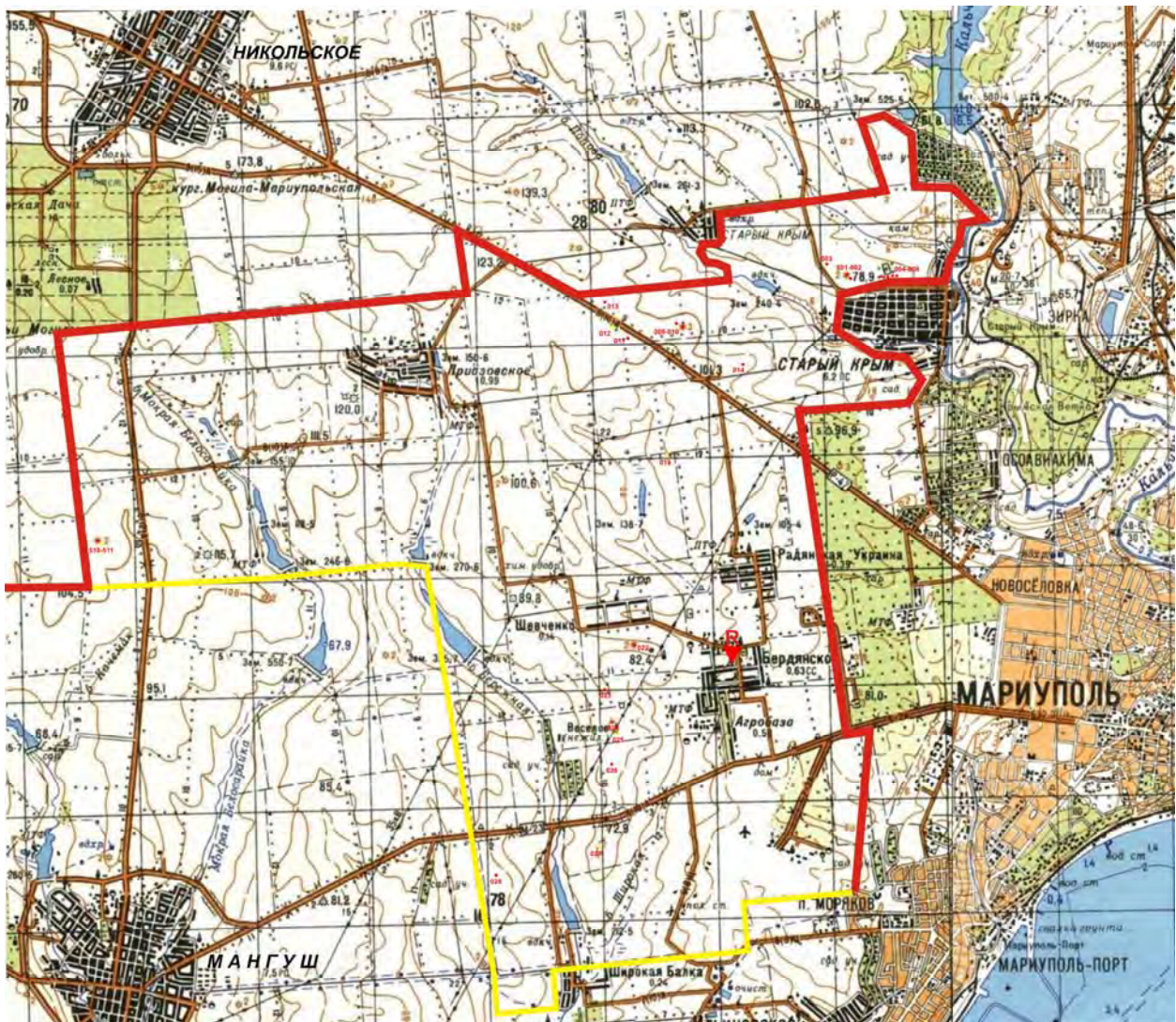
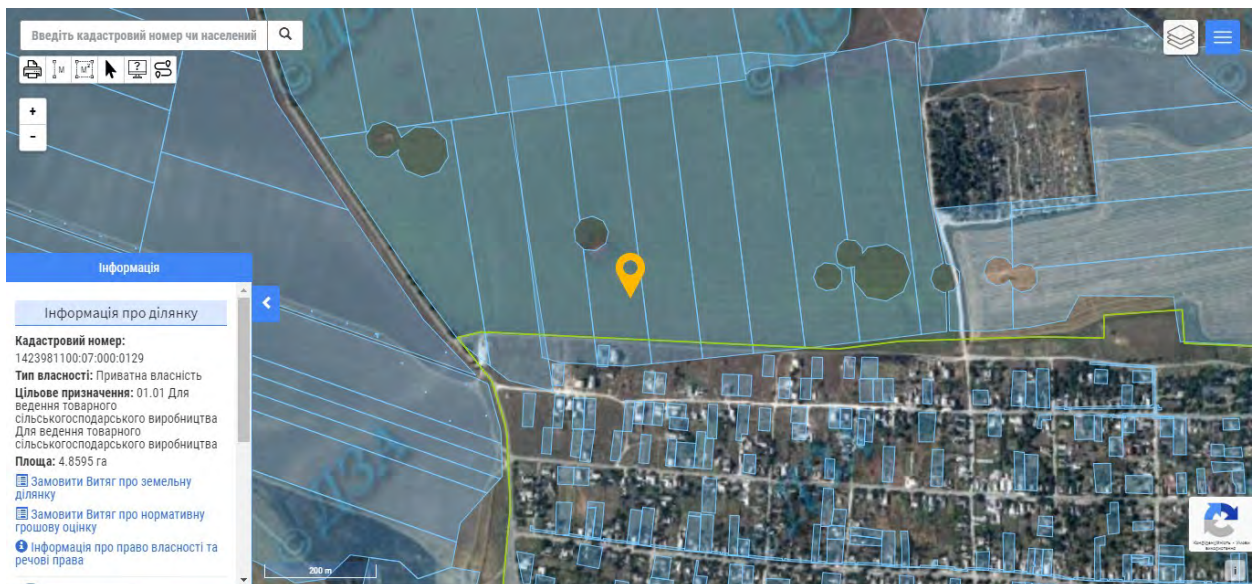

Рис. 123. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Мангушський район, Бердянська сільська рада

Рис. 124. Мангуиський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування курганної групи з 2 курганів 2703001 – 2703002 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 125. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2703001 – 2703002 за Публічною кадастровою картою України

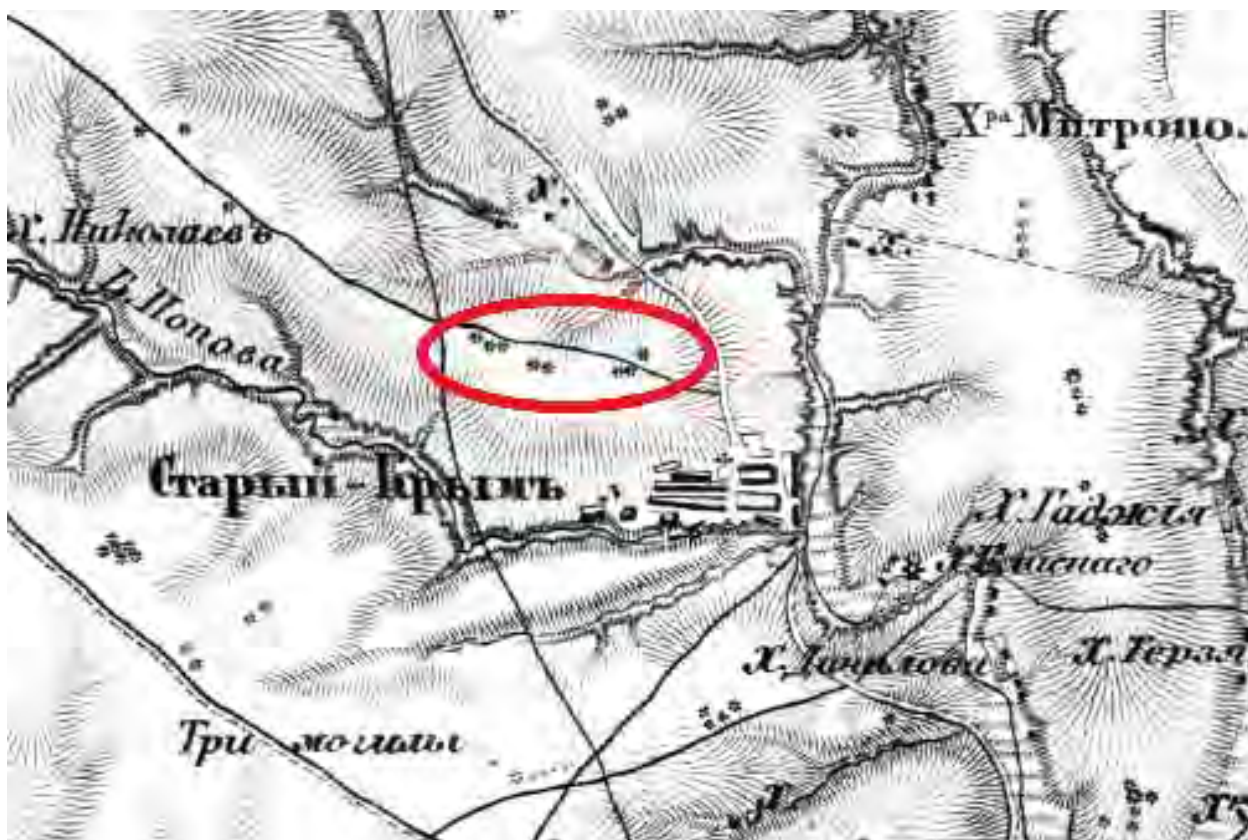
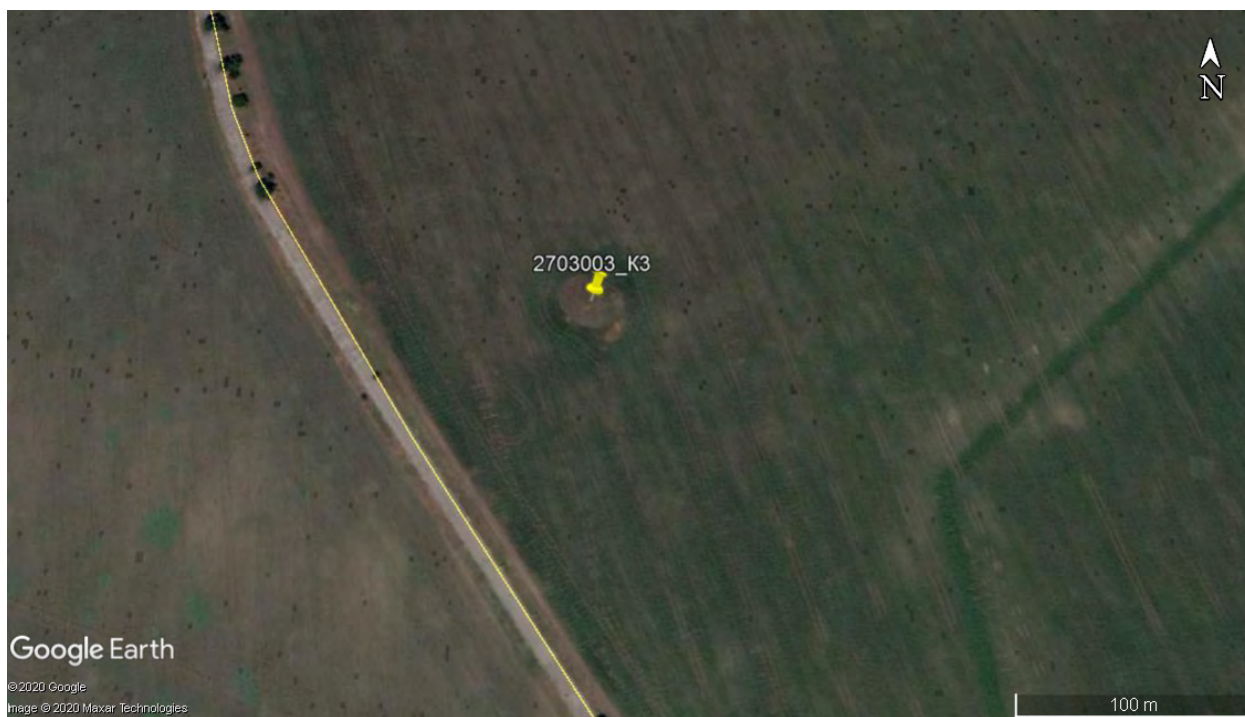

Рис. 126. Курганна група з 2 курганів 2703001 – 2703002 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 127. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2703001 – 2703002), охоронний № 2358. Вид з півдня

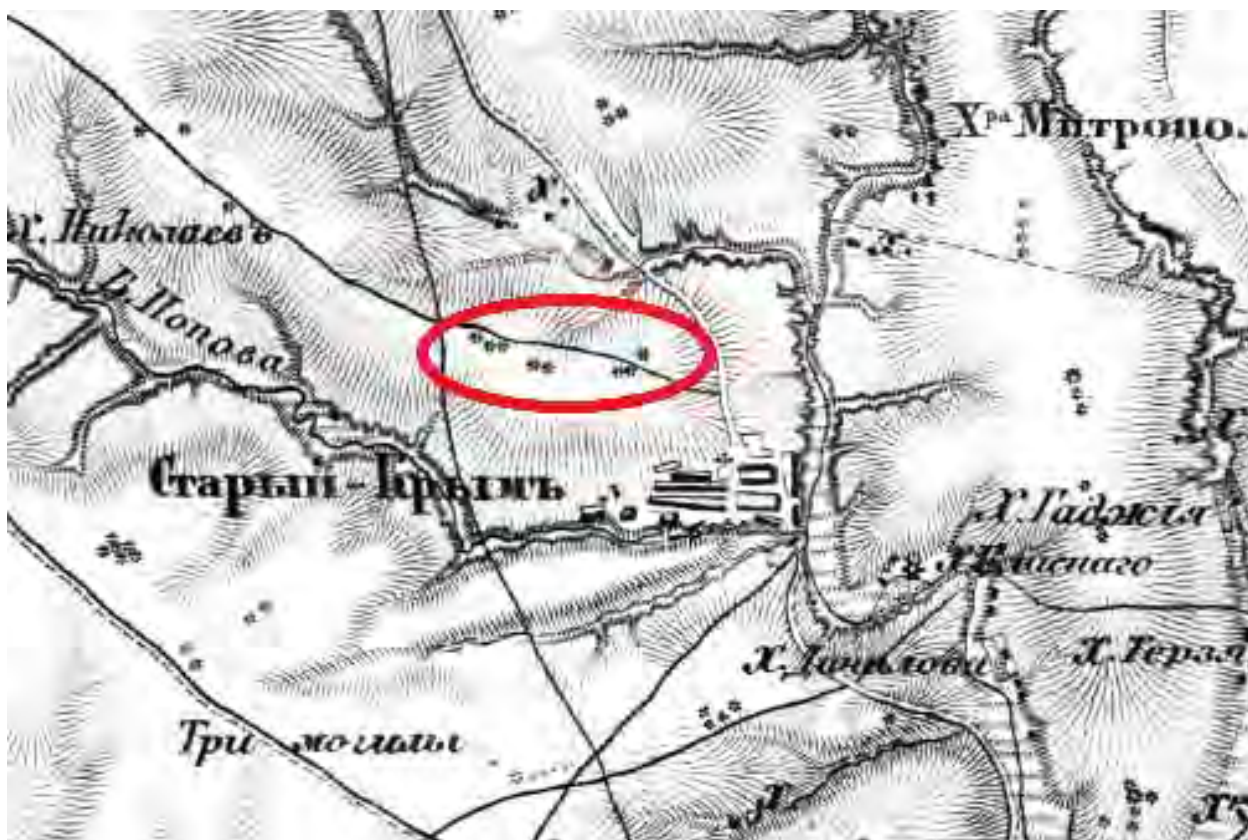

Рис. 128. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703003 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 129. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703003 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 130. Курган 2703003 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

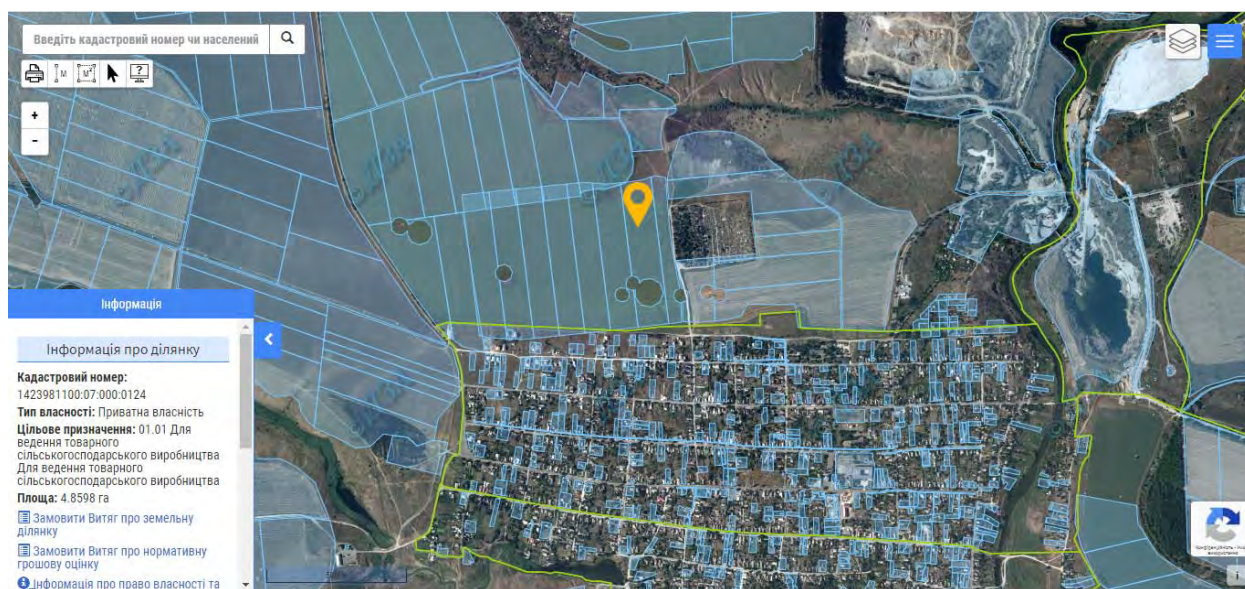

Рис. 131. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курган (2703003), охоронний № 2359. Вид із заходу

Рис. 132. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 5 курганів 2703004 – 2703008, охоронний № 2360 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 133. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 5 курганів 2703004 – 2703008 за Публічною кадастровою картою України

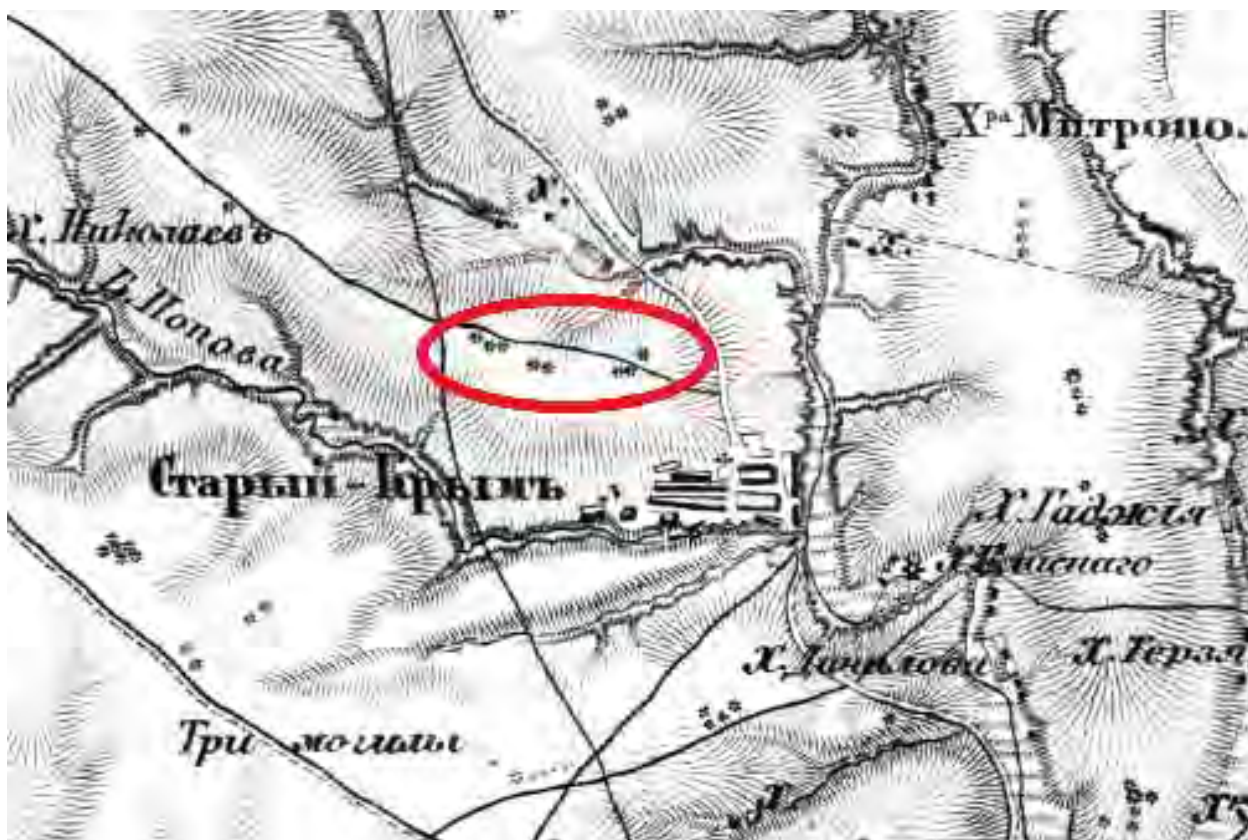

Рис. 134. Курганна група з 5 курганів 2703004 – 2703008 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 135. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курганна група з 5 курганів (2703004 – 2703008), охоронний № 2360. Курган 1 (2703004). Вид з північного заходу

Рис. 136. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курганна група з 5 курганів (2703004 – 2703008), охоронний № 2360. Курган 2 (2703005). Вид із заходу

Рис. 137. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курганна група з 5 курганів (2703004 – 2703008), охоронний № 2360. Курган 3 (2703006). Вид з півдня

Рис. 138. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курганна група з 5 курганів (2703004 – 2703008), охоронний № 2360. Курган 4-5 (2703007 – 2703008). Вид з півдня

Рис. 139. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2703009 – 2703010 за супутниковою картою Google Maps

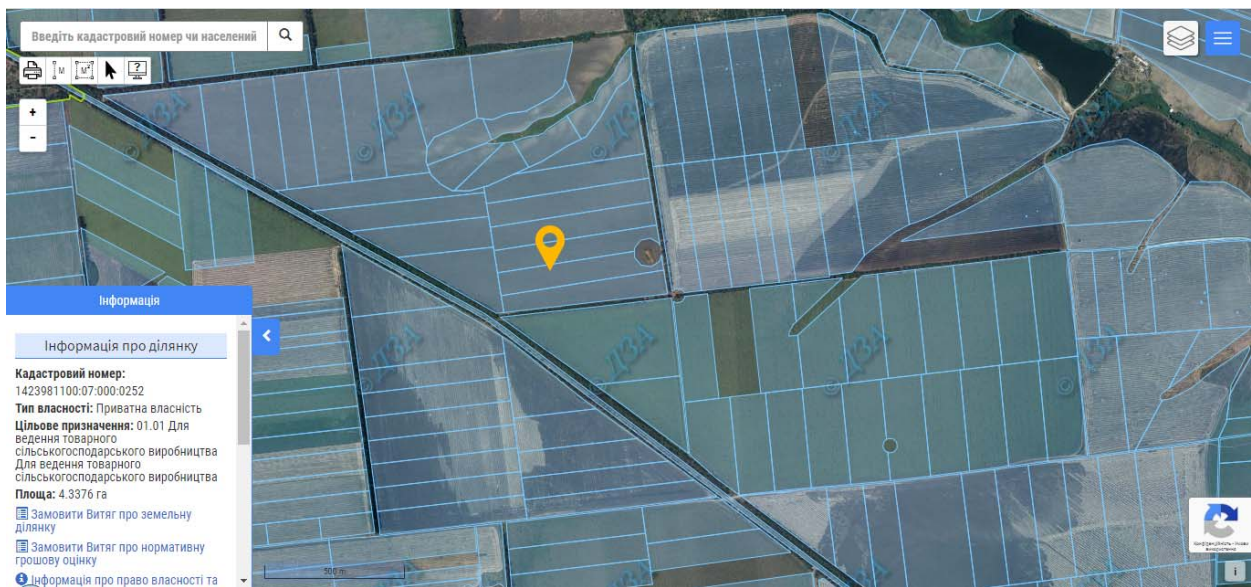

Рис. 140. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2703009 – 2703010 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 141. Курганна група з 2 курганів 2703009 – 2703010 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 142. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2703009 – 2703010). Курган 1 (2703009). Вид із заходу

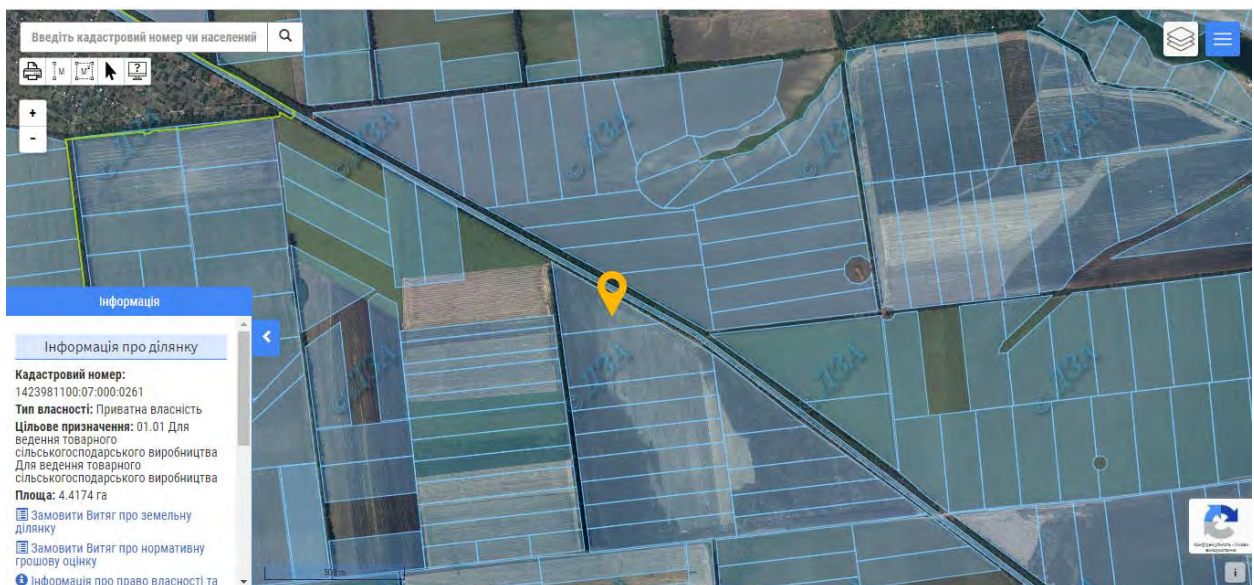

Рис. 143. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2703009 – 2703010). Курган 2 (2703010). Вид зі сходу

Рис. 144. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703011 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 145. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703011 за Публічною кадастровою картою України

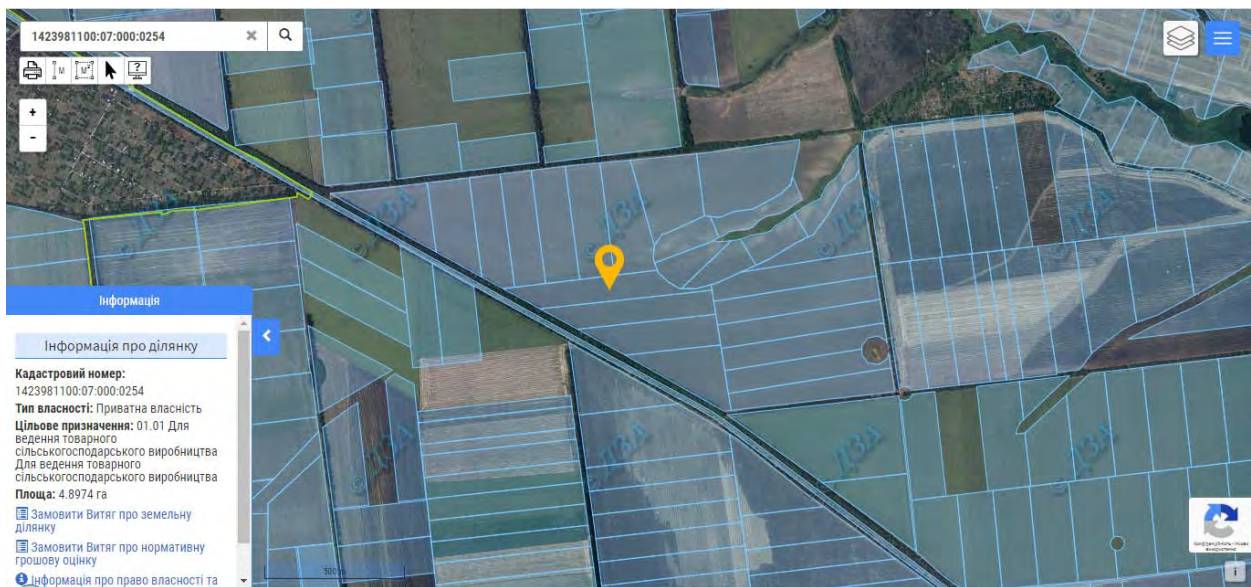

Рис. 146. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курган (2703011). Вид з північного сходу

Рис. 147. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема орієнтовного розташування кургану 2703012 за супутниковою картою Google Maps

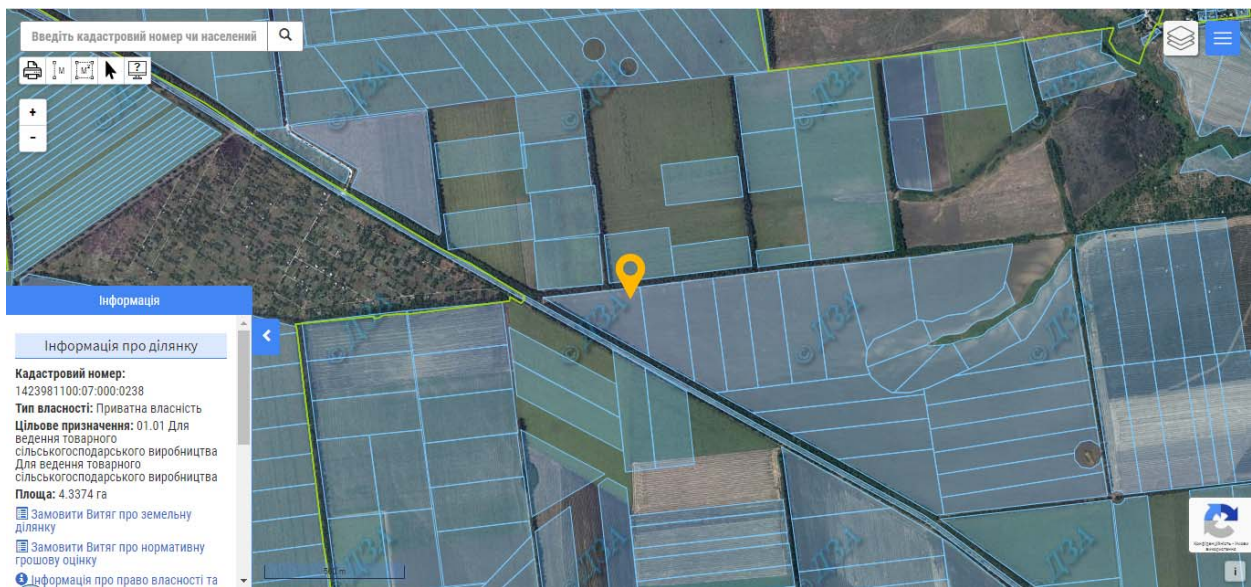

Рис. 148. Схема орієнтовного розташування археологічного об'єкту – кургану 2703012 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 149. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703013 за супутниковою картою Google Maps

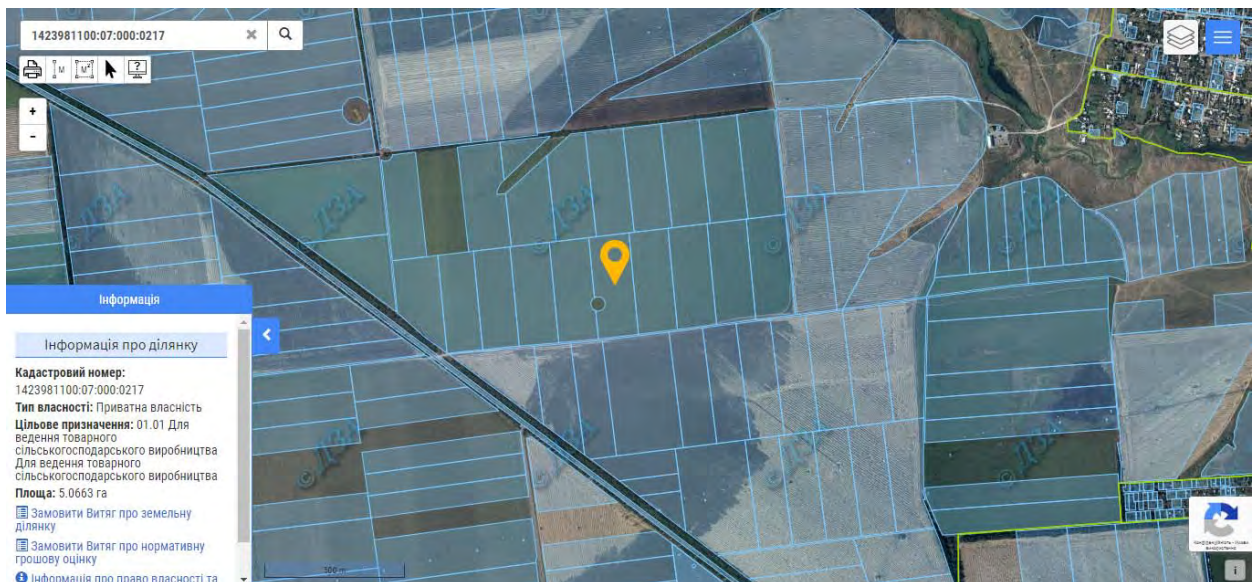
Рис. 150. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703013 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 151. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курган (2703013). Вид з півночі

Рис. 152. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703014 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 153. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703014 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 154. Курган 2703014 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

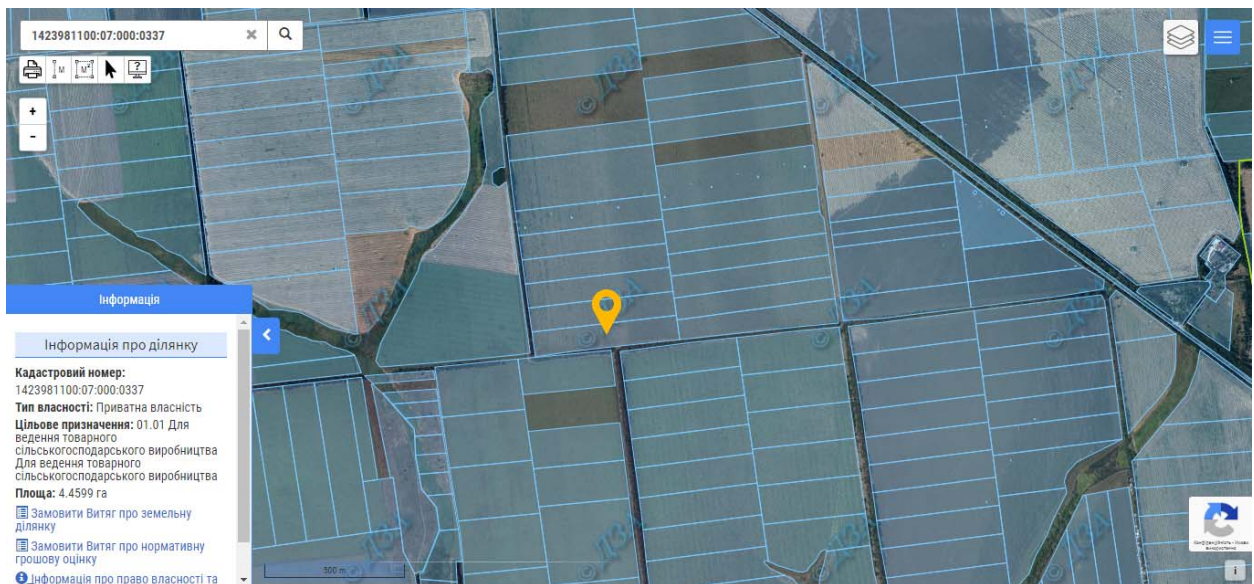

Рис. 155. Мангуиський район. Бердянська сільська рада. Курган (2703014). Вид зі сходу

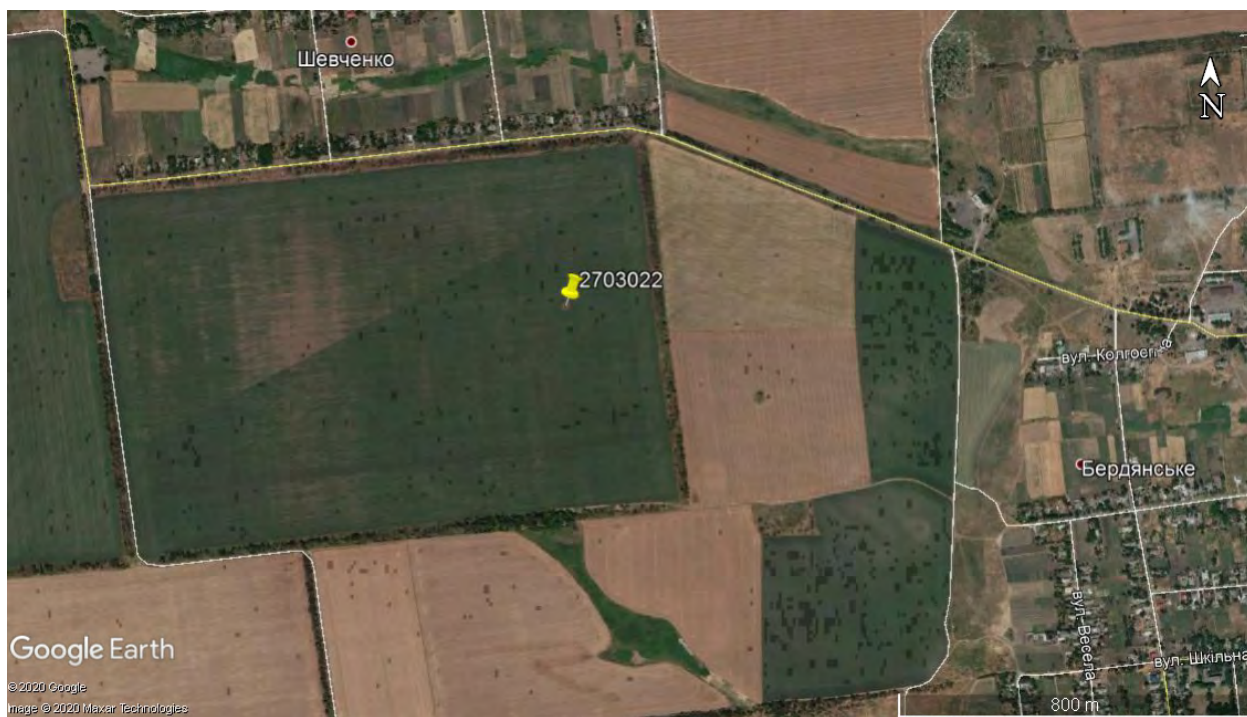

Рис. 156. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703019 за супутниковою картою Google Maps

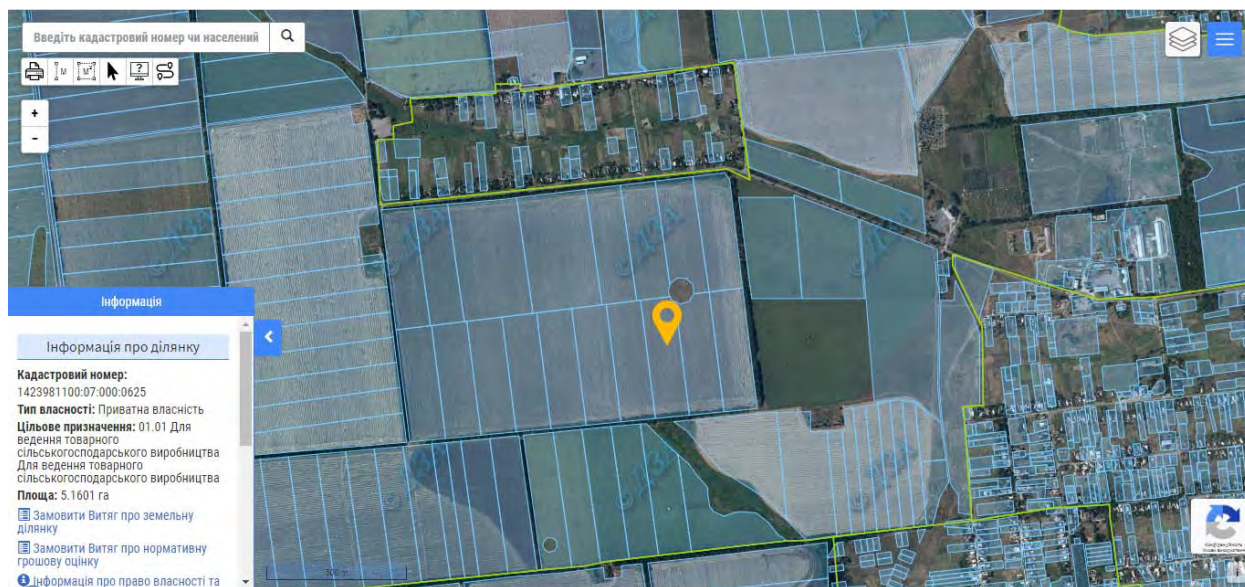

Рис. 157. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703019 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 158. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703022 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 159. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703022 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 160. Курган 2703022 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

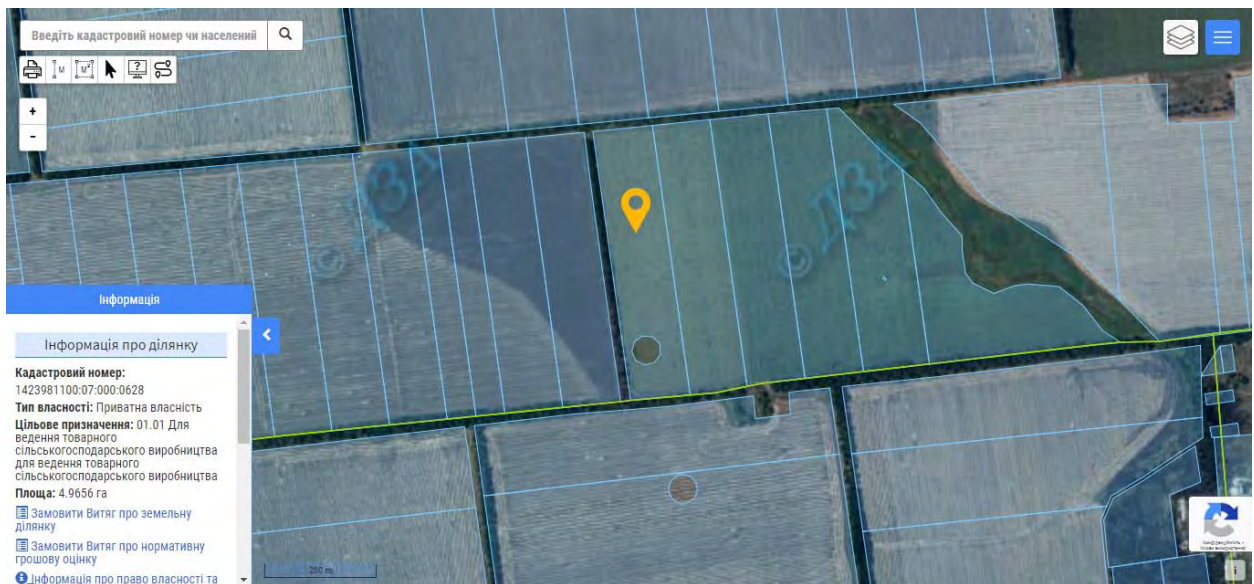

Рис. 161. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курган (2703022). Вид із заходу

Рис. 162. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703023 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 163. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703023 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 164. Курган 2703023 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

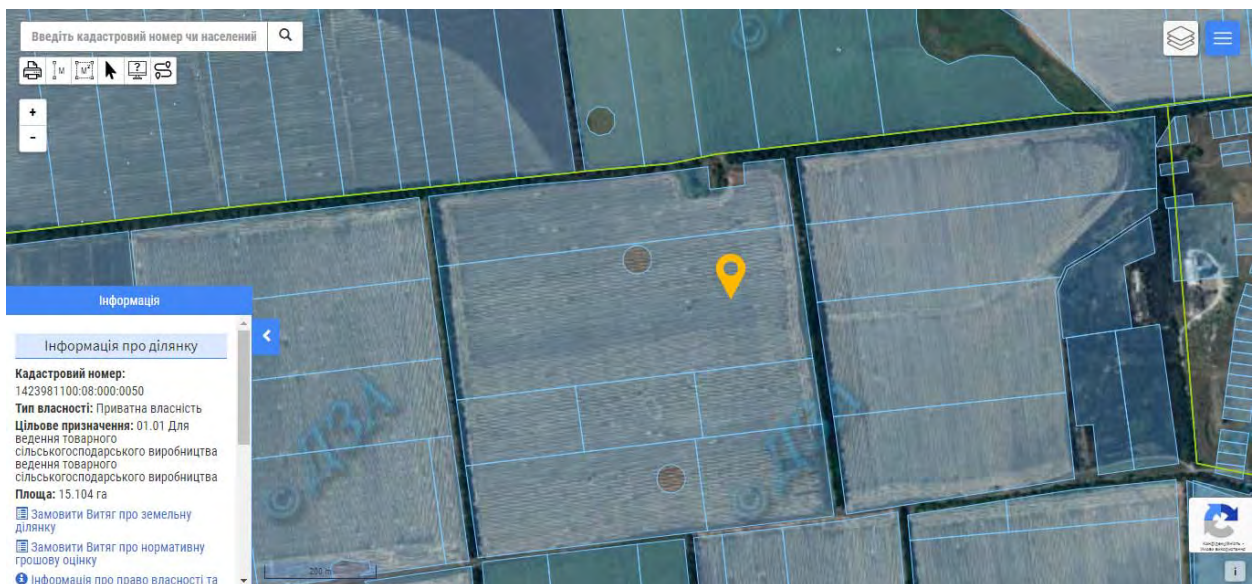

Рис. 165. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курган (2703023). Вид з півдня

Рис. 166. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703024 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 167. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703024 за Публічною кадастровою картою України

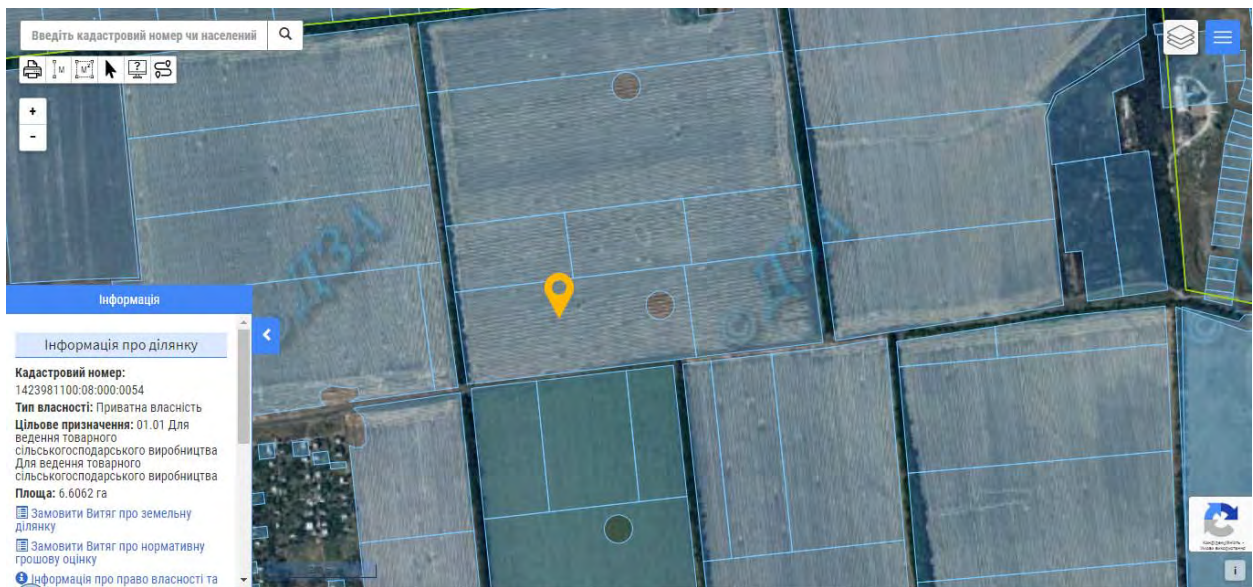

Рис. 168. Курган 2703024 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 169. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема орієнтовного розташування кургану 2703025 за супутниковою картою Google Maps

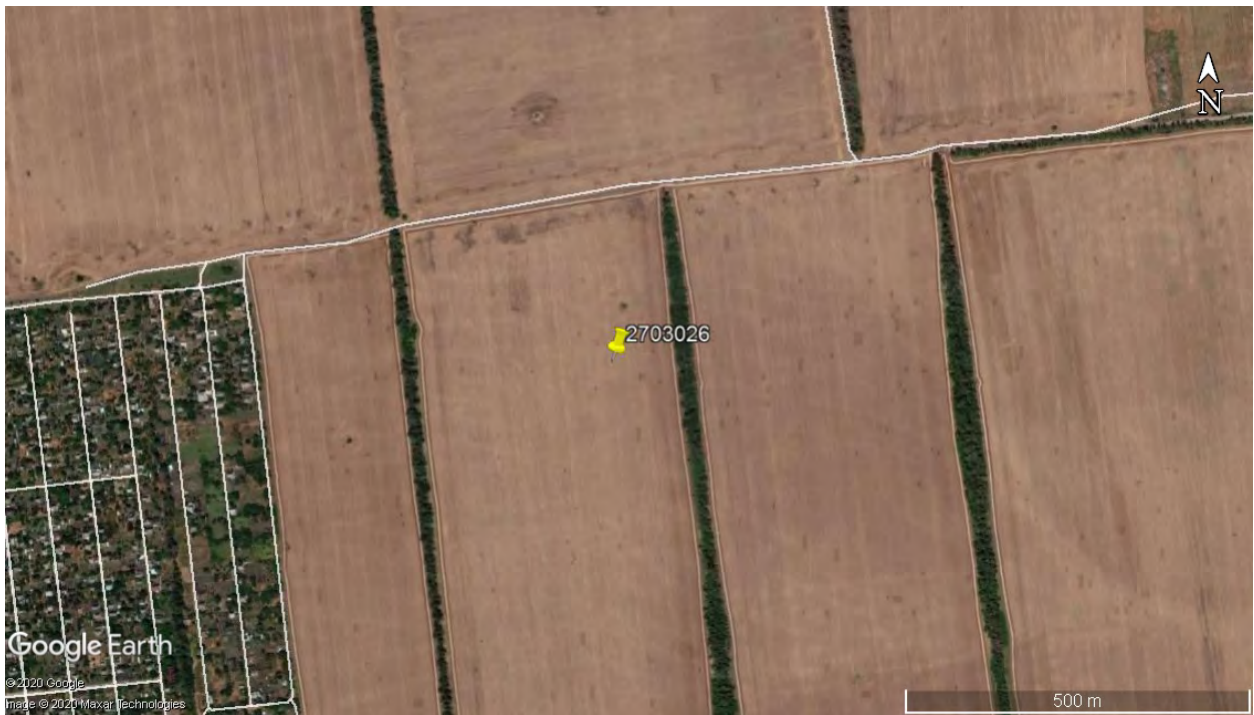

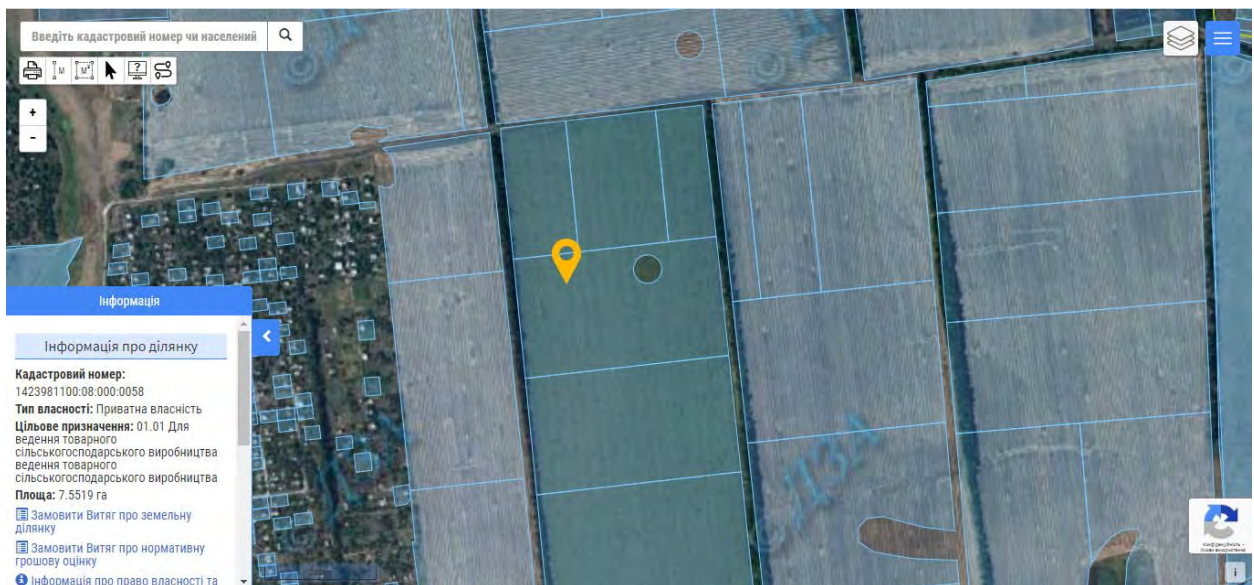
Рис. 170. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703025 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 171. Курган 2703025 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 172. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703026 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 173. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703026 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 174. Курган 2703026 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 175. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема орієнтовного розташування кургану 2703027 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 176. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703027 за Публічною кадастровою картою України

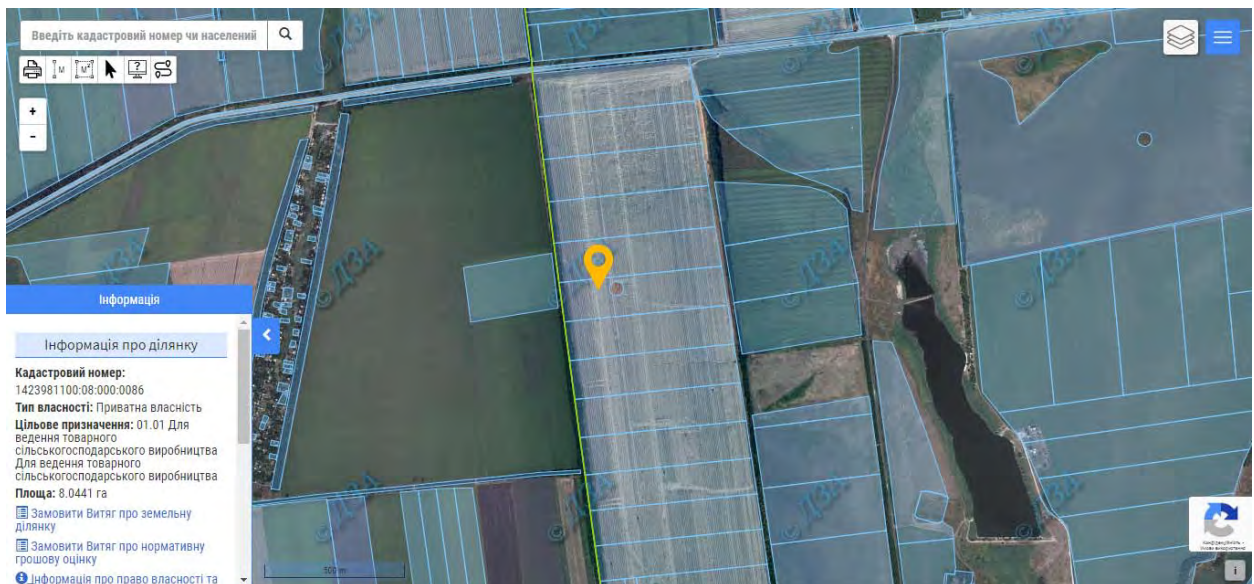

Рис. 177. Курган 2703027 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

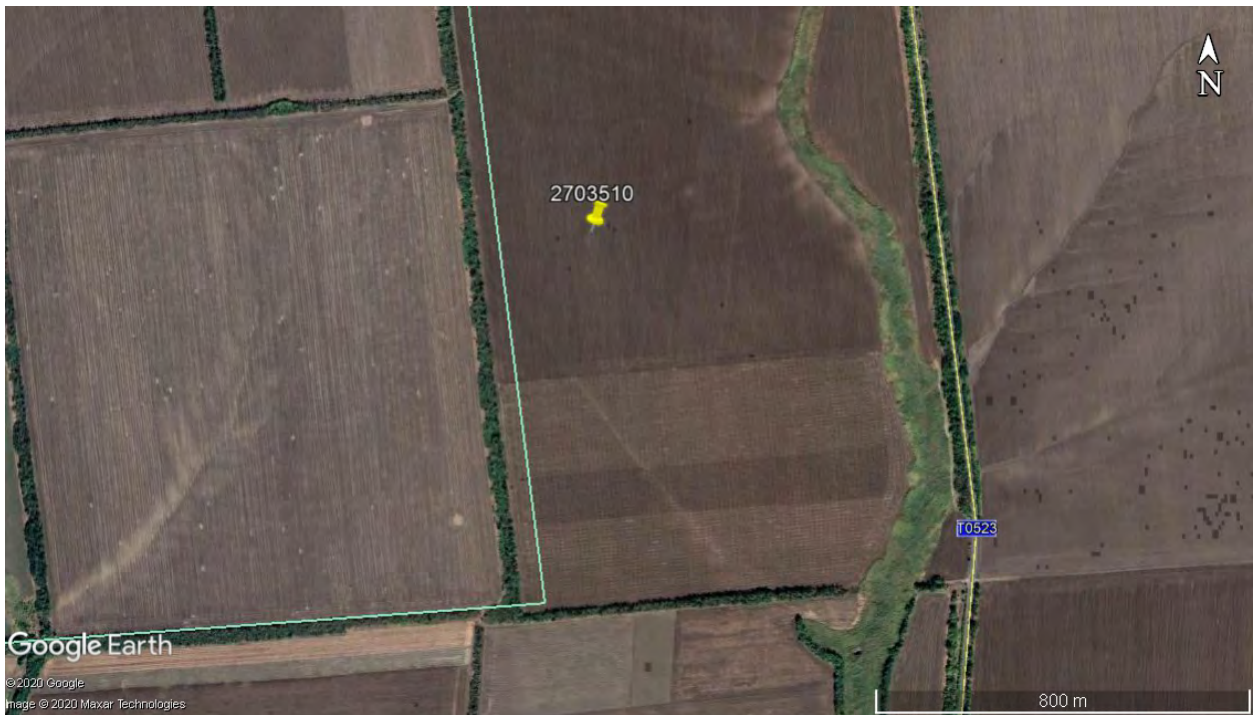

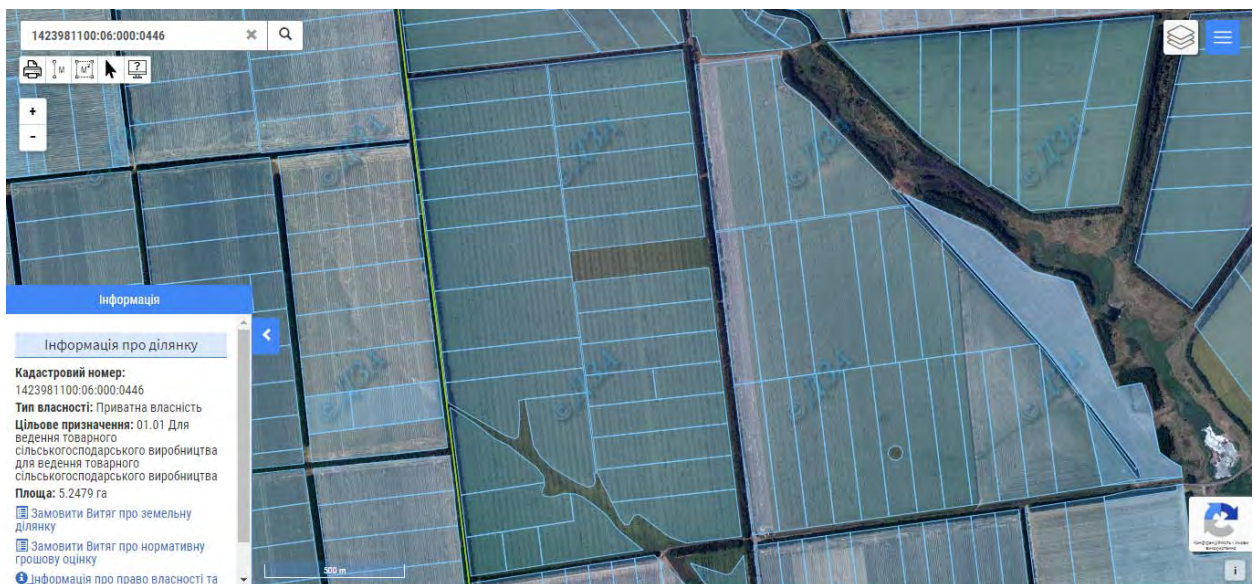
Рис. 178. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703028 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 179. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703028 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 180. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Схема розташування кургану 2703510 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 181. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2703510 за Публічною кадастровою картою України

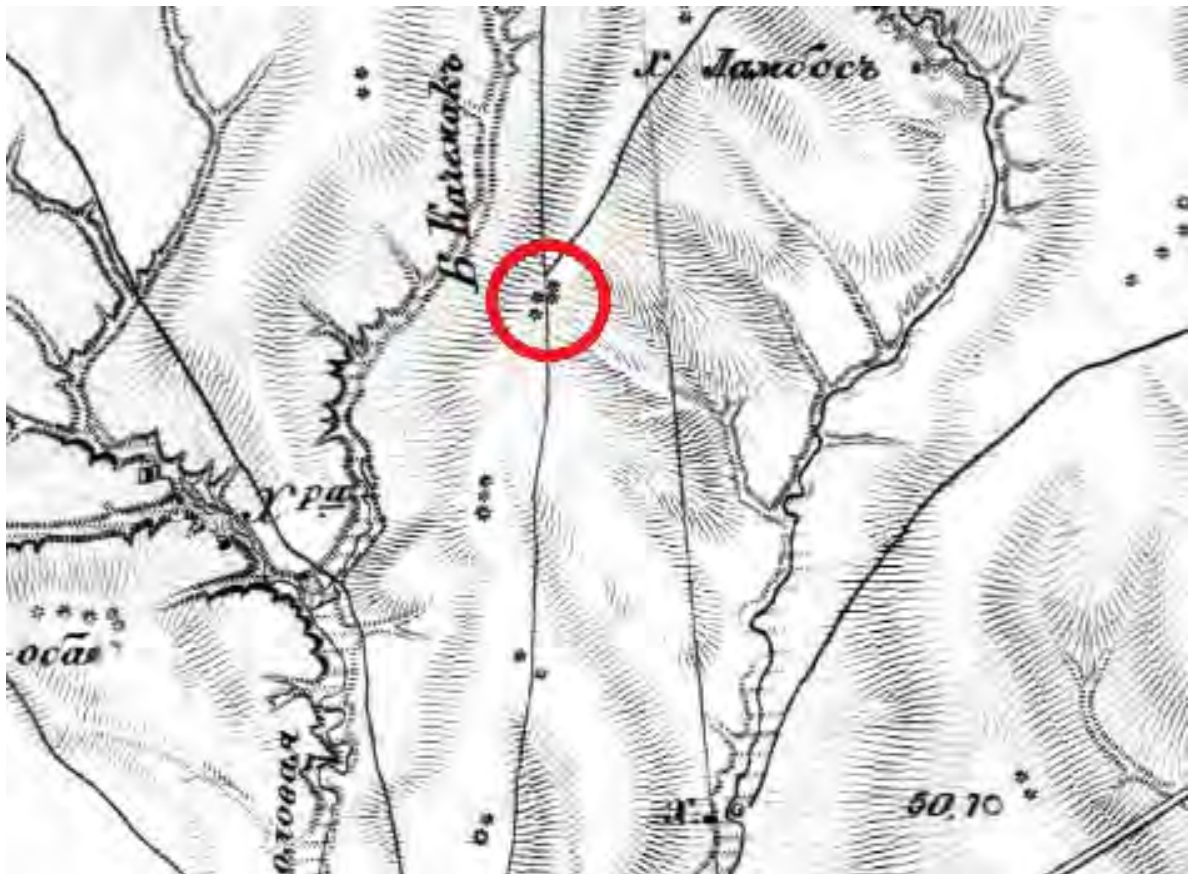

Рис. 182. Курган 2703510 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 183. Мангушський район. Бердянська сільська рада. Курган (2703510). Вид з півдня

МАНГУШСЬКИЙ РАЙОН ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ,
КОМИШУВАТСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА

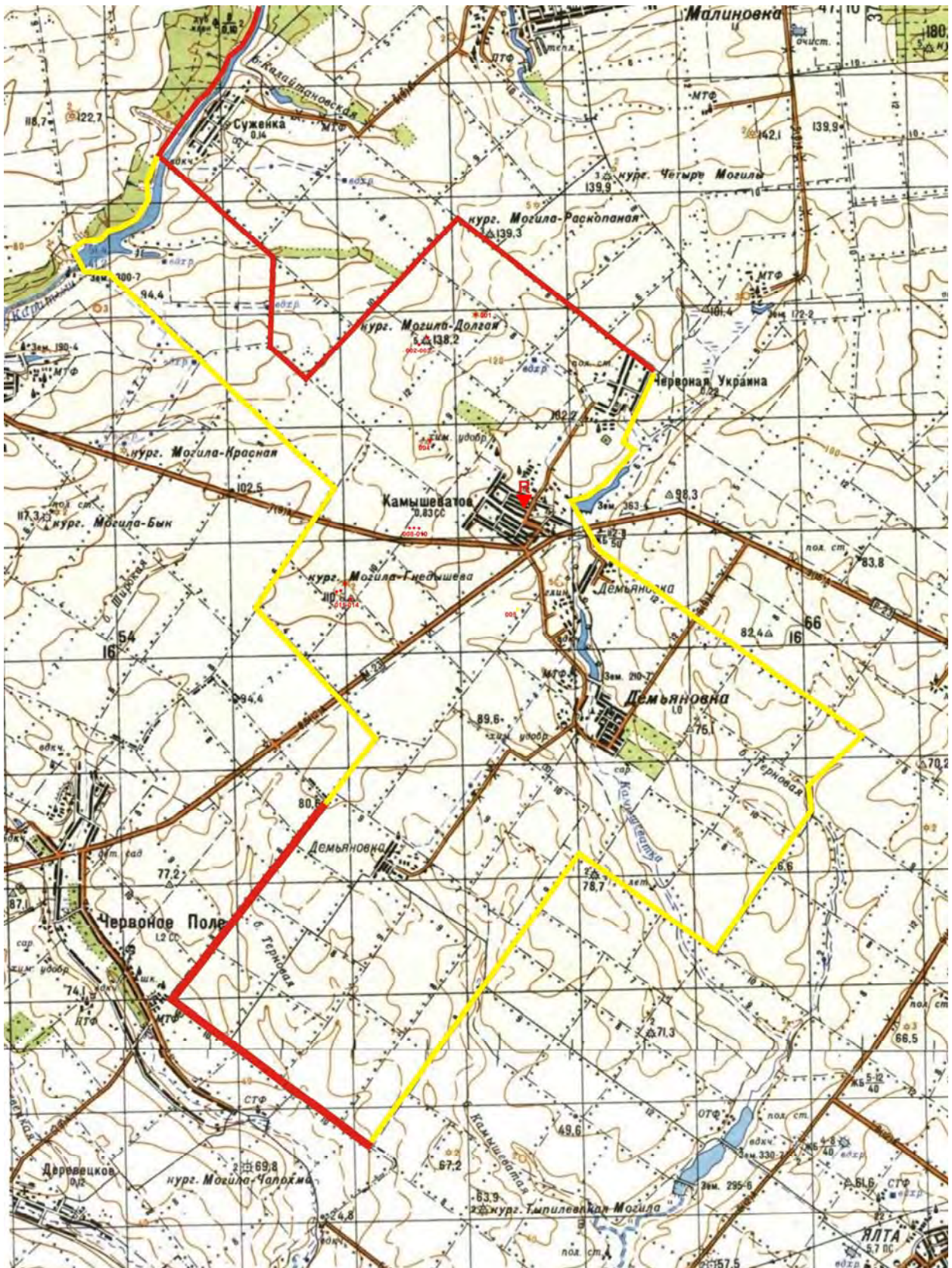
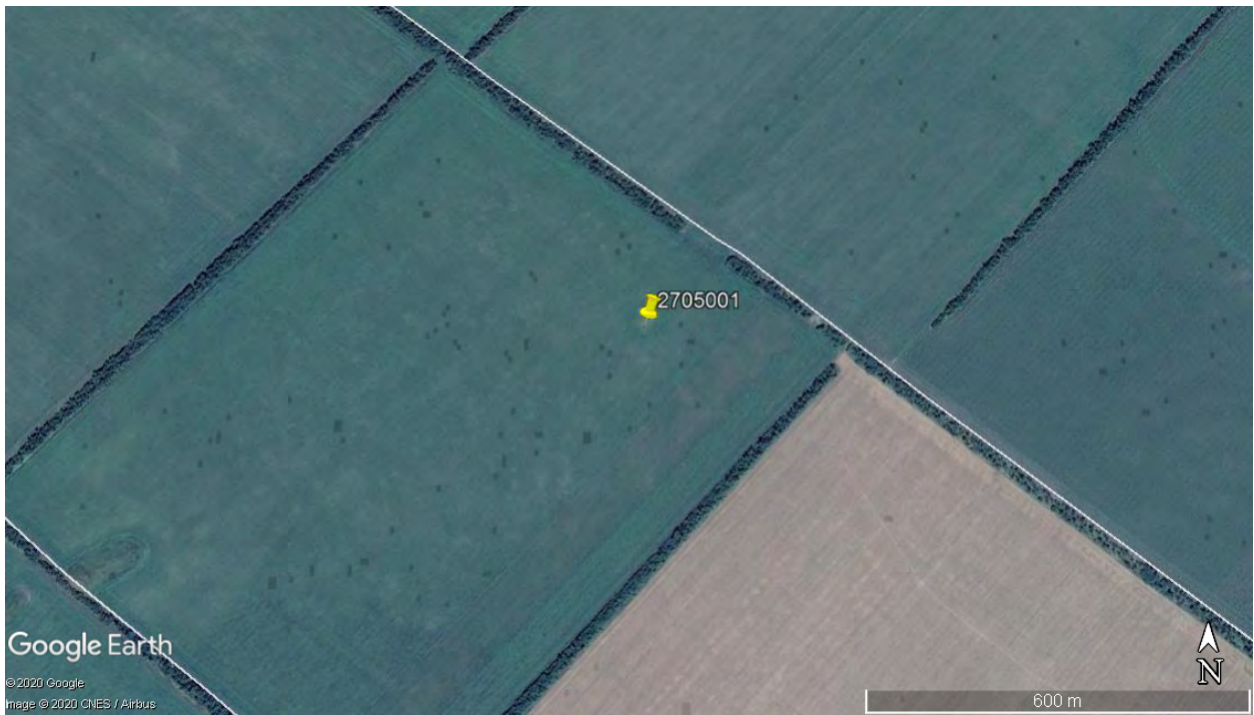
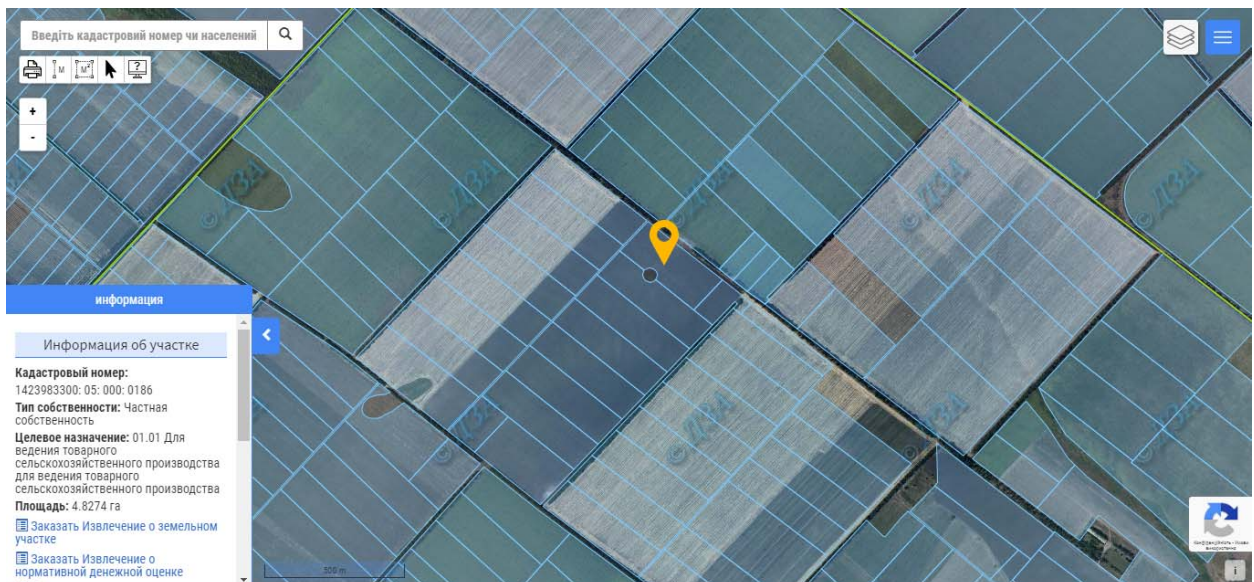

Рис. 184. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Мангушський район,
Комишуватська сільська рада

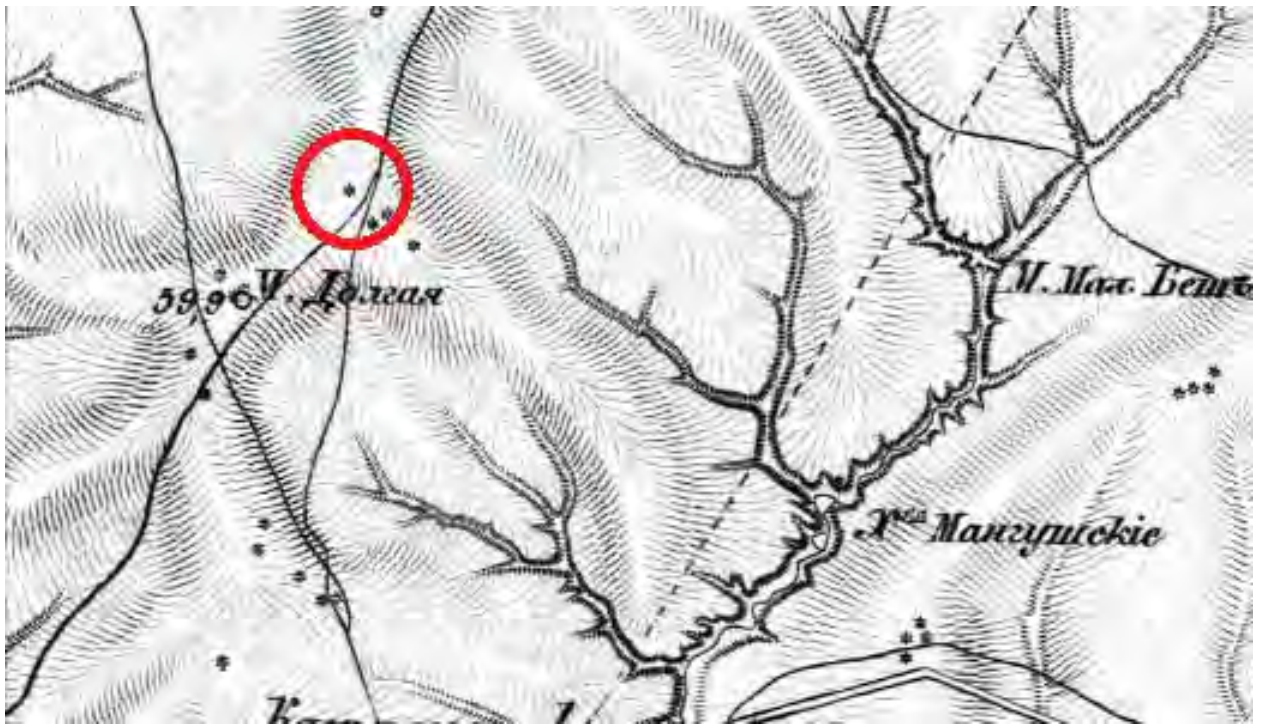

Рис. 185. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Схема розташування кургану 2705001 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 186. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2705001 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 187. Курган 2705001 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

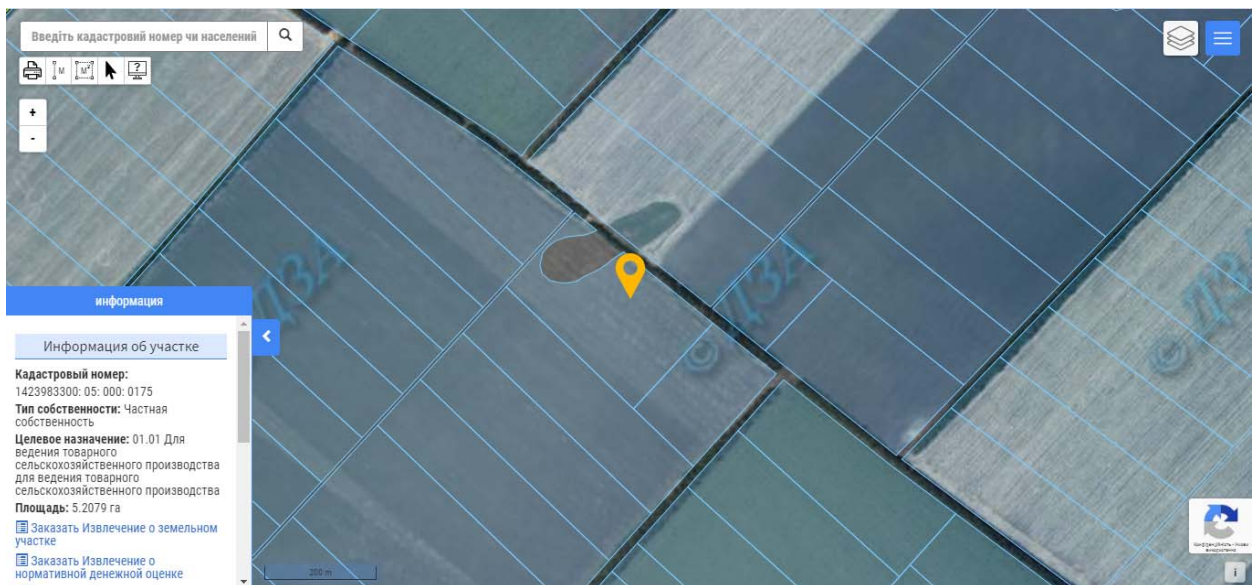

Рис. 188. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курган (2705001). Вид з північного сходу

Рис. 189. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів «Могила Довга» 2705002 – 2705003 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 190. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів «Могила Довга» 2705002 – 2705003 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 191. Курганна група з 2 курганів «Могила Довга» 2705002 – 2705003 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 192. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 2 курганів «Могила Довга» (2705002 – 2705003). Курган 1 (2705002). Вид із заходу

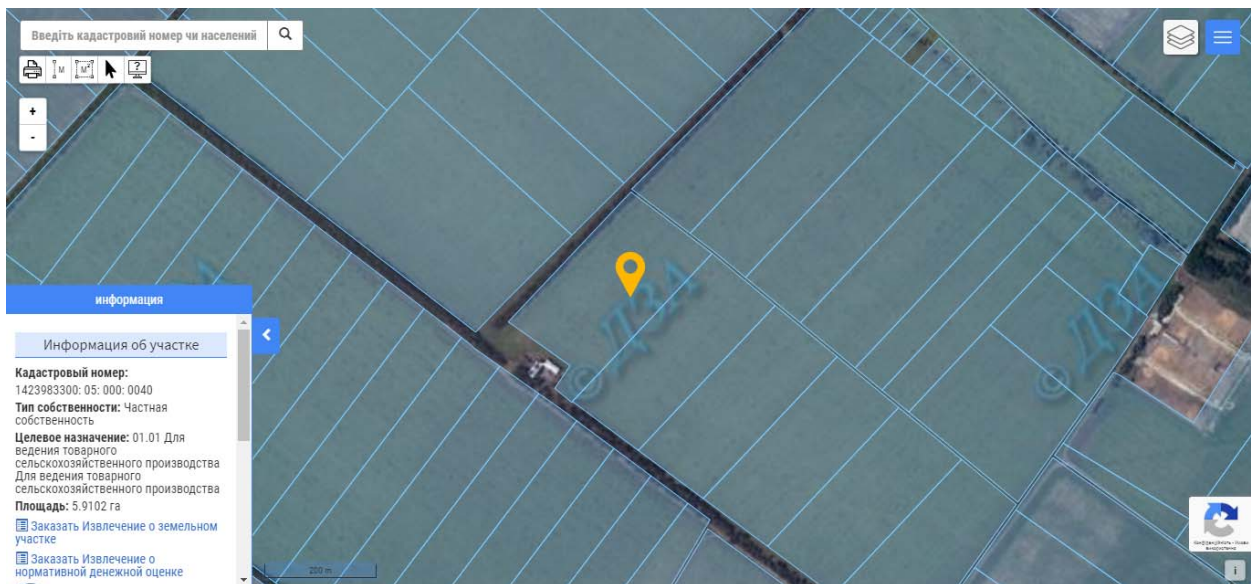

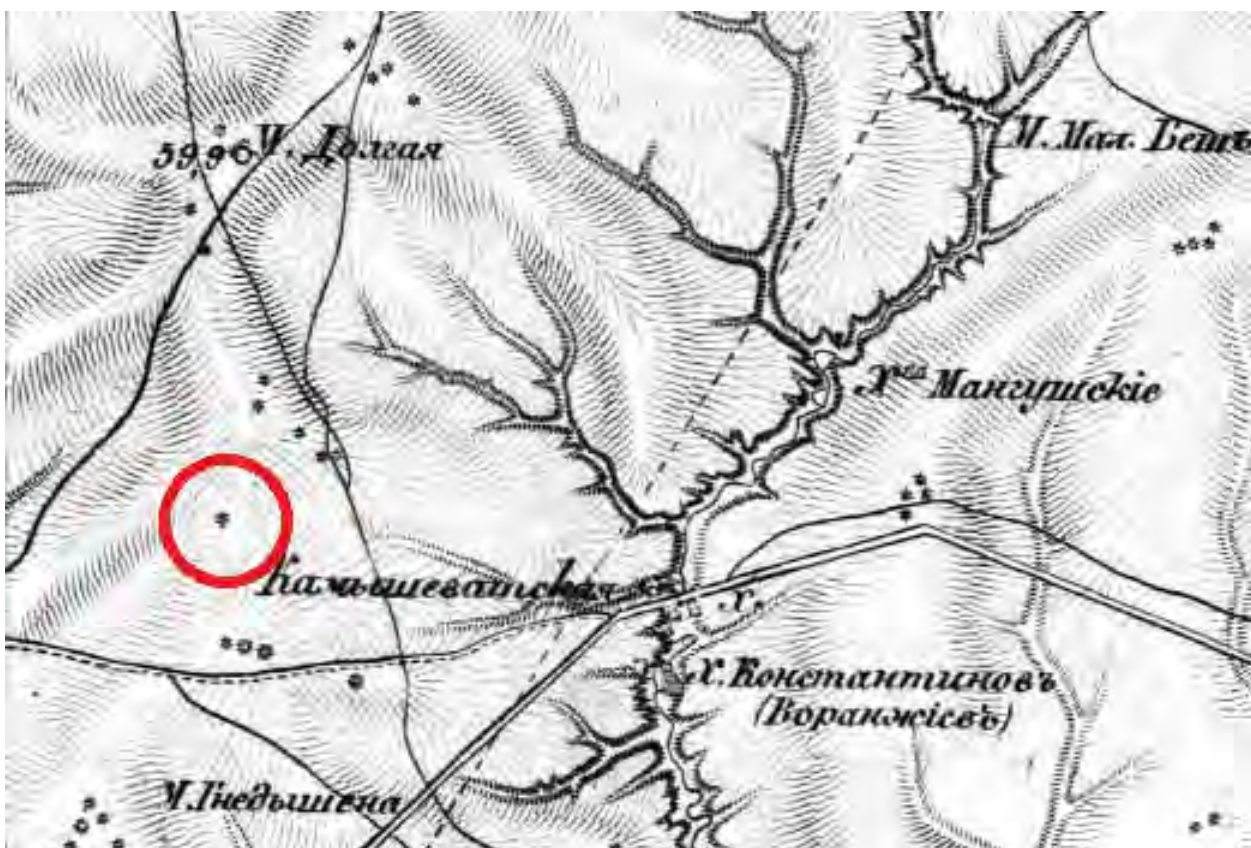
Рис. 193. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 2 курганів «Могила Довга» (2705002 – 2705003). Курган 2 (2705003). Вид із заходу

Рис. 194. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Схема розташування кургану 2705004 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 195. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2705004 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 196. Курган 2705004 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

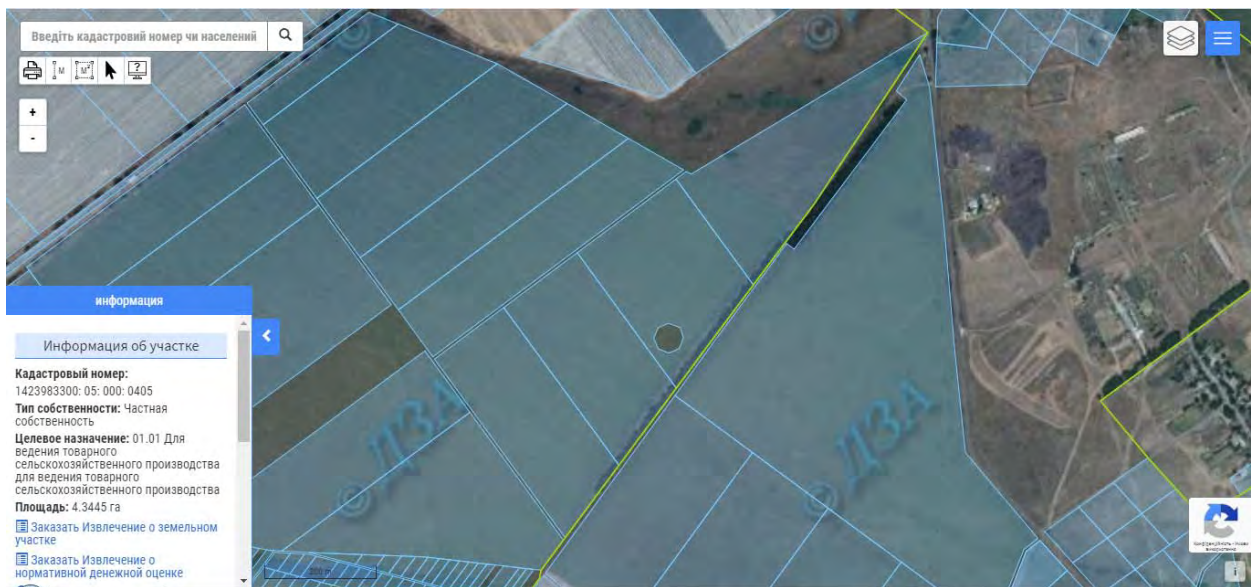

Рис. 197. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курган (2705004). Вид з півдня

Рис. 198. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Схема розташування кургану 2705005 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 199. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2705005 за Публічною кадастровою картою України

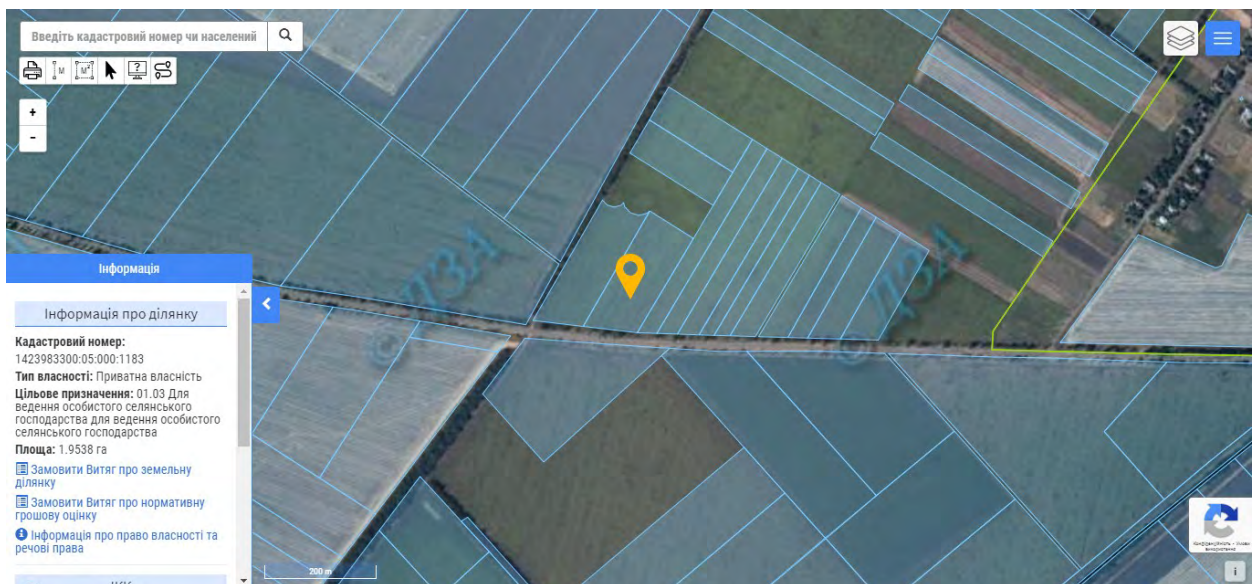

Рис. 200. Курган 2705005 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 201. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів 2705008 – 2705010 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 202. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів 2705008 – 2705010 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 203. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 3 курганів (2705008 – 2705010). Вид з півдня

Рис. 204. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 3 курганів (2705008 – 2705010). Курган 1 (2705008). Вид з півночі

Рис. 205. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 3 курганів (2705008 – 2705010). Курган 2 (2705009). Вид з півночі

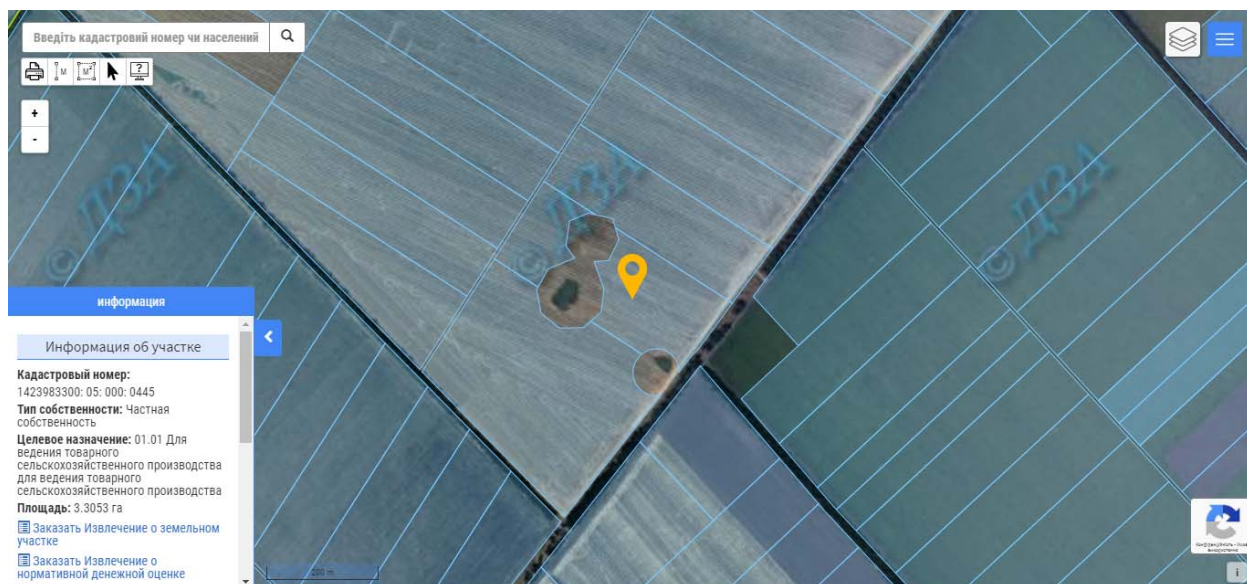

Рис. 206. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 3 курганів (2705008 – 2705010). Курган 3 (2705010). Вид з півночі

Рис. 207. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 4 курганів «Могила Гнедишева» 2705011 – 2705014 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 208. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 4 курганів «Могила Гнедишева» 2705011 – 2705014 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 209. Курганна група з 4 курганів «Могила Гнедишева» 2705011 – 2705014 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 210. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 4 курганів «Могила Гнедишева» (2705011 – 2705014). Курган 1 (2705011). Вид з півночі

Рис. 211. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 4 курганів «Могила Гнедишева» (2705011 – 2705014). Курган 2 (2705012). Вид з півночі

Рис. 212. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 4 курганів «Могила Гнедишева» (2705011 – 2705014). Кургани 2-3 (2705012-013). Вид з півночі

Рис. 213. Мангушський район. Комишуватська сільська рада. Курганна група з 4 курганів «Могила Гнедишева» (2705011 – 2705014). Курган 4 (2705014). Вид з півдня

МАНГУШСЬКИЙ РАЙОН ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ,
СТАРОДУБІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА

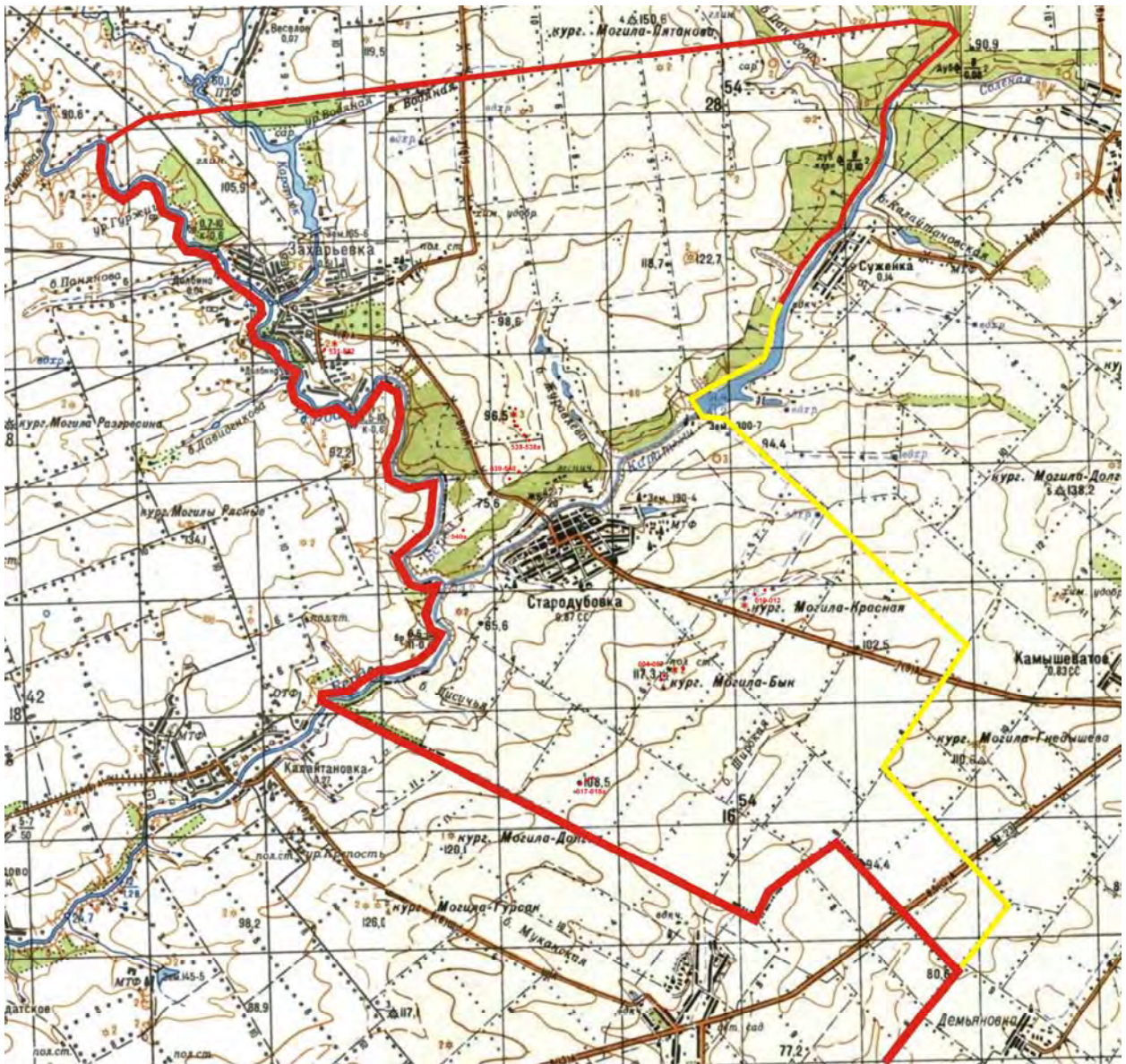
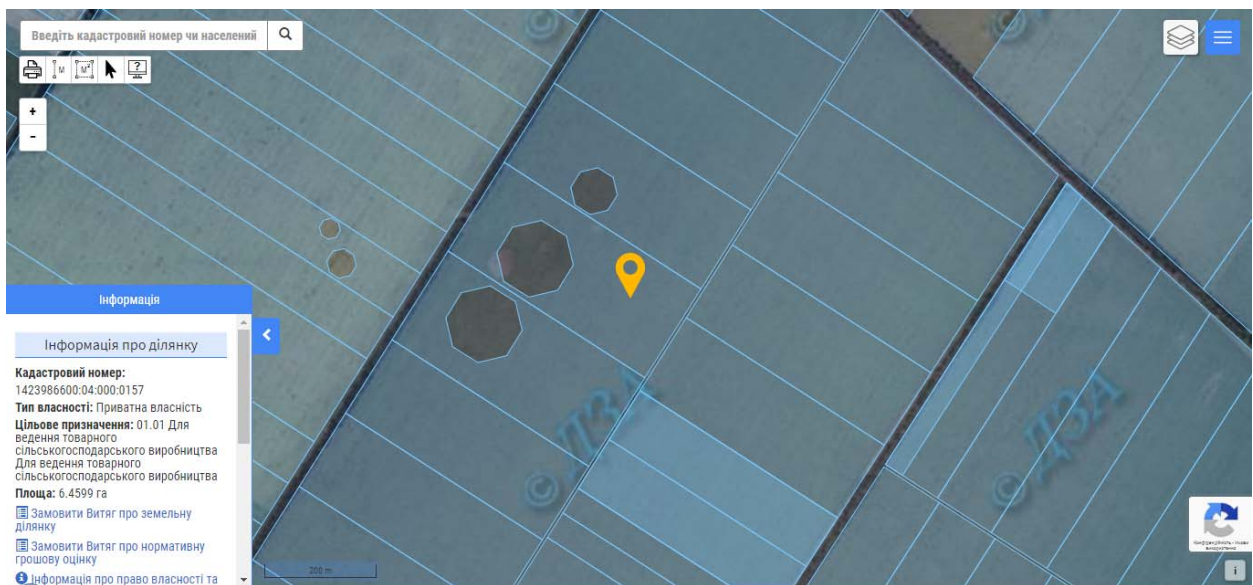

Рис. 214. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Мангушський район, Стародубівська сільська рада.

Рис. 215. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 4 курганів «Могила Бик» 2707004 – 2707007 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 216. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 4 курганів «Могила Бик» 2707004 – 2707007 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 219. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 4 курганів «Могила Бик» (2707004 – 2707007). Курган 1 (2707004). Вид з півдня

Рис. 220. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 4 курганів «Могила Бик» (2707004 – 2707007). Курган 2 (2707005). Вид з півночі

Рис. 221. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 4 курганів «Могила Бик» (2707004 – 2707007). Кургани 3-4 (2707006-007). Вид із заходу

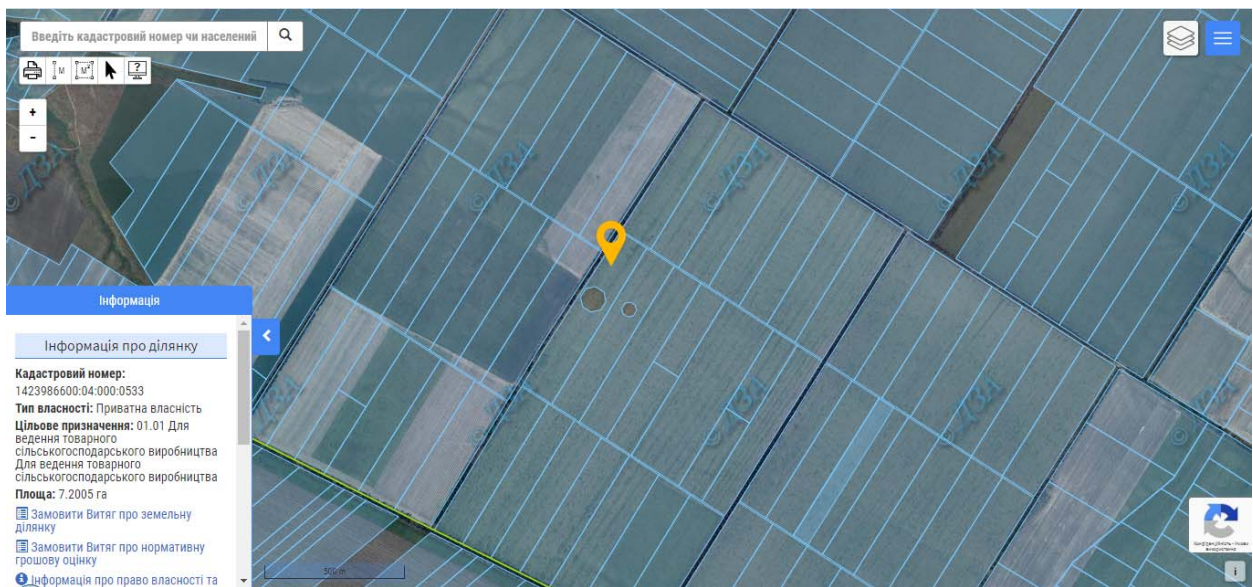

Рис. 222. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 4 курганів «Могила Бик» (2707004 – 2707007). Курган 4 (2707007). Вид із заходу

Рис. 223. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів 2707017 – 2707018а за супутниковою картою Google Maps

Рис. 224. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів 2707017 – 2707018а за Публічною кадастровою картою України

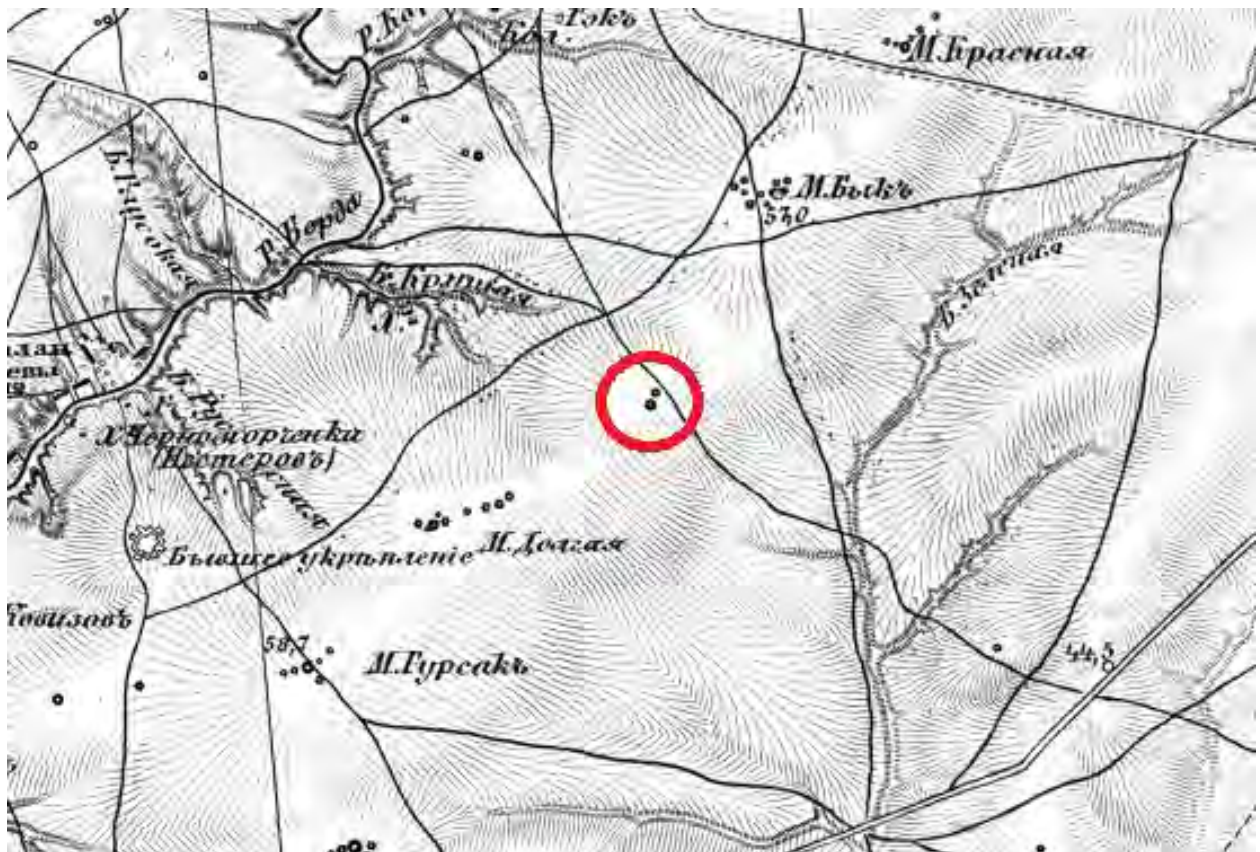

Рис. 225. Курганна група з 3 курганів 2707017 – 2707018а за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-15)

Рис. 226. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 3 курганів

(2707017 – 2707018a). Кургани 1 – 3. Вид із заходу

Рис. 227. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 3 курганів (2707017 – 2707018a). Курган 1 (2707017). Вид зі сходу

Рис. 228. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 3 курганів

(2707017 – 2707018a). Курган 2 (2707018). Вид із заходу

Рис. 229. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 3 курганів (2707017 – 2707018a). Курган 3 (2707018a). Вид із заходу

Рис. 230. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2707531 – 2707532 за супутниковою

Рис. 233. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2707531 – 2707532). Курган 1 (2707531). Вид з півдня

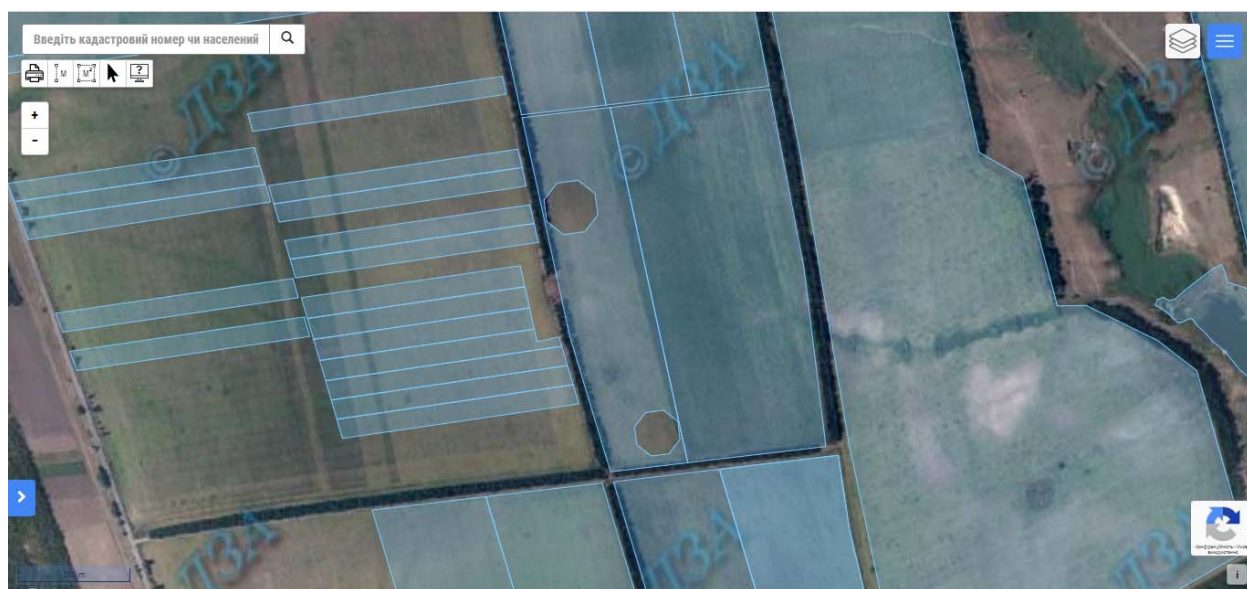

Рис. 234. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2707531 – 2707532). Курган 2 (2707532). Вид з півдня

Рис. 235. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 7 курганів 2707533 – 2707538а за супутниковою картою Google Maps

Рис. 236. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 7 курганів 2707533 – 2707538а за Публічною кадастровою картою України

Рис. 237. Курганна група з 7 курганів 2707533 – 2707538а за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-15)

Рис. 238. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 7 курганів (2707533 – 2707538а). Курган 1 (2707533). Вид зі сходу

Рис. 239. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 7 курганів (2707533 – 2707538а). Кургани 1-2 (2707533-534). Вид зі сходу

Рис. 240. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 7 курганів (2707533 – 2707538а). Курган 2 (2707534). Вид з північного сходу

Рис. 241. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 7 курганів (2707533 – 2707538а). Курган 3 (2707535). Вид зі сходу

Рис. 242. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 7 курганів (2707533 – 2707538а). Курган 4 (2707536). Вид із заходу

Рис. 243. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 7 курганів (2707533 – 2707538а). Курган 5 (2707537). Вид зі сходу

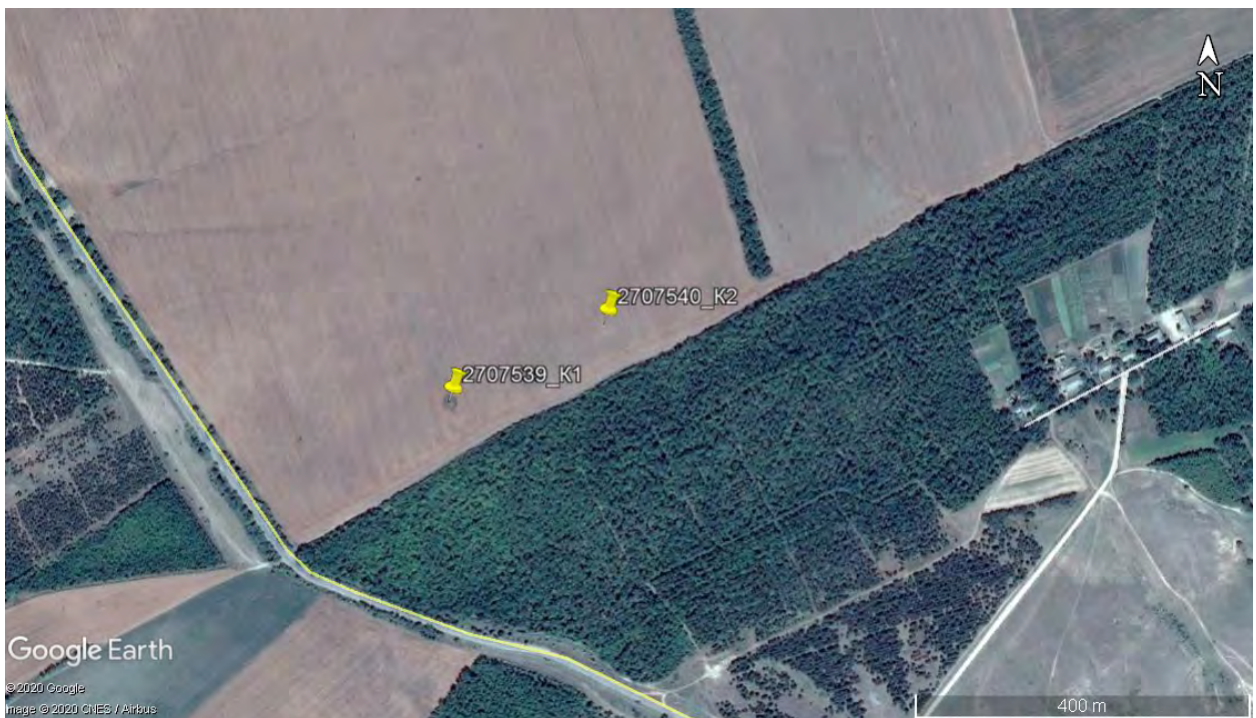

Рис. 244. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 7 курганів (2707533 – 2707538а). Курган 6 (2707538). Вид із заходу

Рис. 245. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 7 курганів (2707533 – 2707538а). Курган 7 (2707538а). Вид з північного сходу

Рис. 246. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2707539 – 2707540 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 247. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2707539 – 2707540 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 248. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2707539 – 2707540). Курган 1 (2707539). Вид з півночі

Рис. 249. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курганна група з 2 курганів (2707539 – 2707540). Курган 2 (2707540). Вид з півдня

Рис. 250. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Схема розташування кургану 2707540а за супутниковою картою Google Maps

Рис. 251. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2707540а за Публічною кадастровою картою України

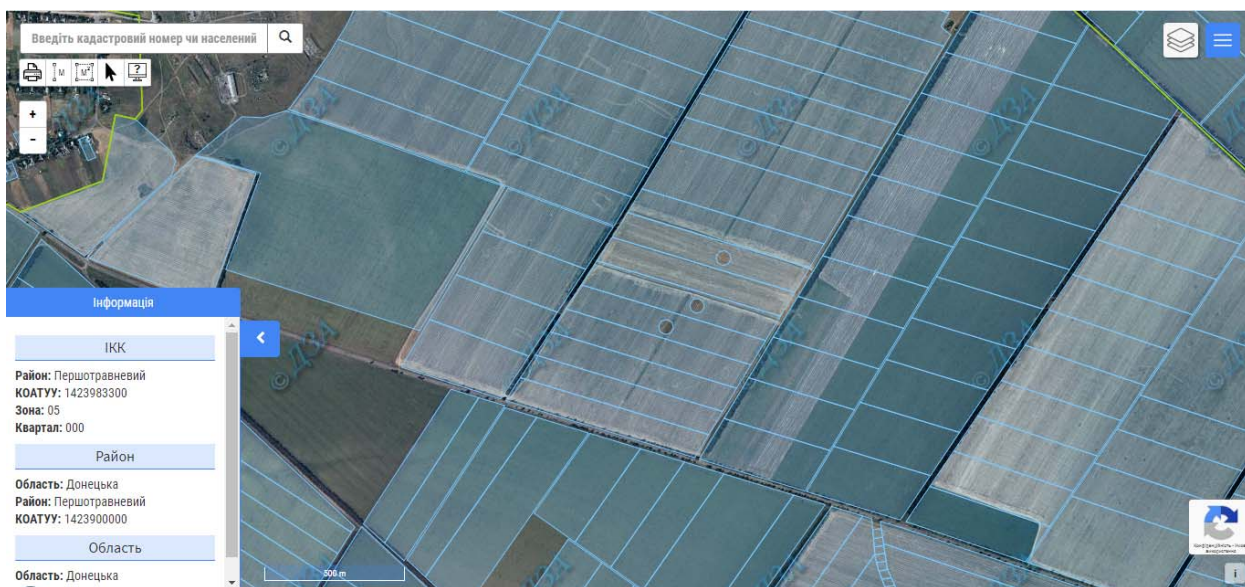

Рис. 252. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Курган (2707540а). Вид з півночі

Рис. 253. Мангушський район. Стародубівська сільська рада. Схема орієнтовного розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів 2707010 – 2707012 за супутниковою картою Google Maps

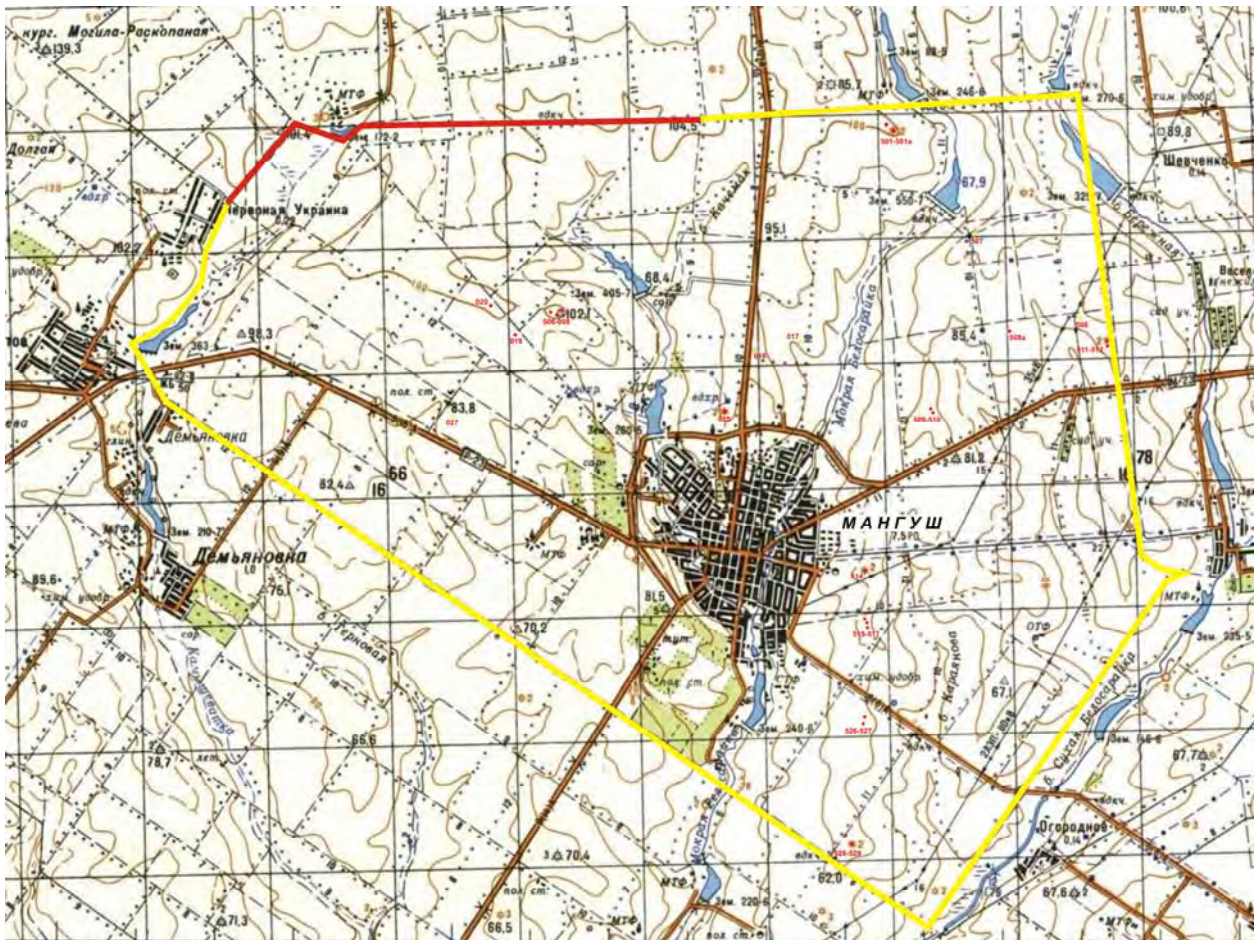
Рис. 254. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів 2707010 – 2707012 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 255. Курганна група з 3 курганів 2707010 – 2707012 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-15)

**МАНГУШСЬКИЙ РАЙОН ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ,
МАНГУШСЬКА СЕЛИЩНА РАДА**

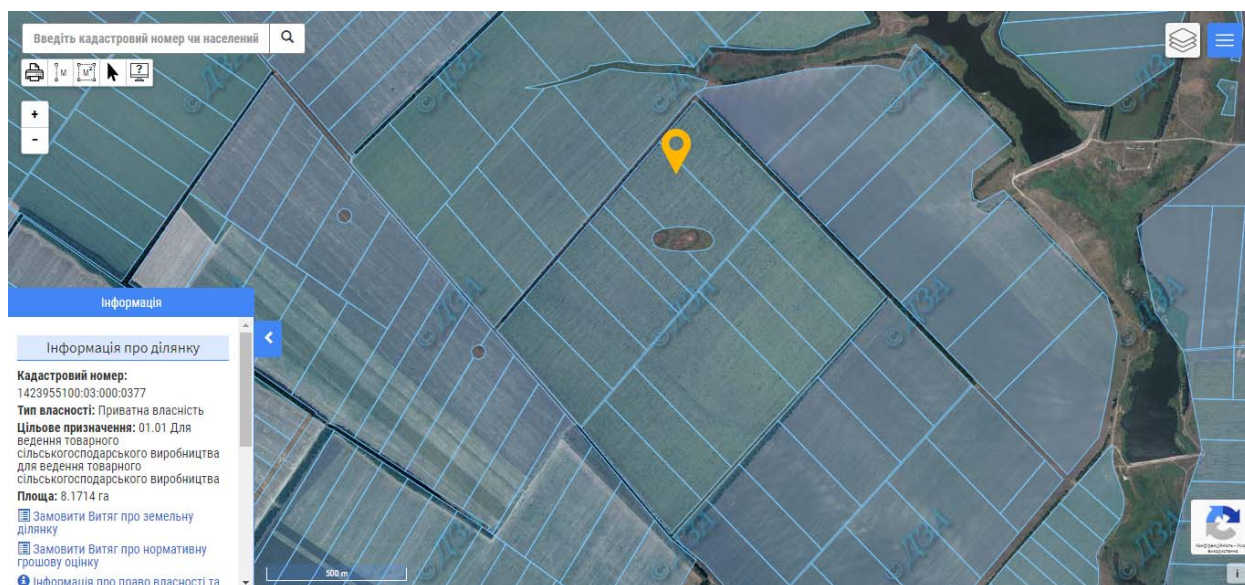

*Рис. 256. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Мангушський район,
Мангушська селищна рада*

Рис. 257. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів «Могила Беш-Оба» 2701006 – 2701008 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 258. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів «Могила Беш-Оба» 2701006 – 2701008 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 259. Курганна група з 4-3 курганів «Могила Беш-Оба» 2701006 – 2701008 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 260. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 3 курганів «Могила Беш-Оба» (2701006 – 2701008). Вид з південного сходу

Рис. 270. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 3 курганів «Могила Беш-Оба» (2701006 – 2701008). Курган 1 (2701006) Вид з півдня

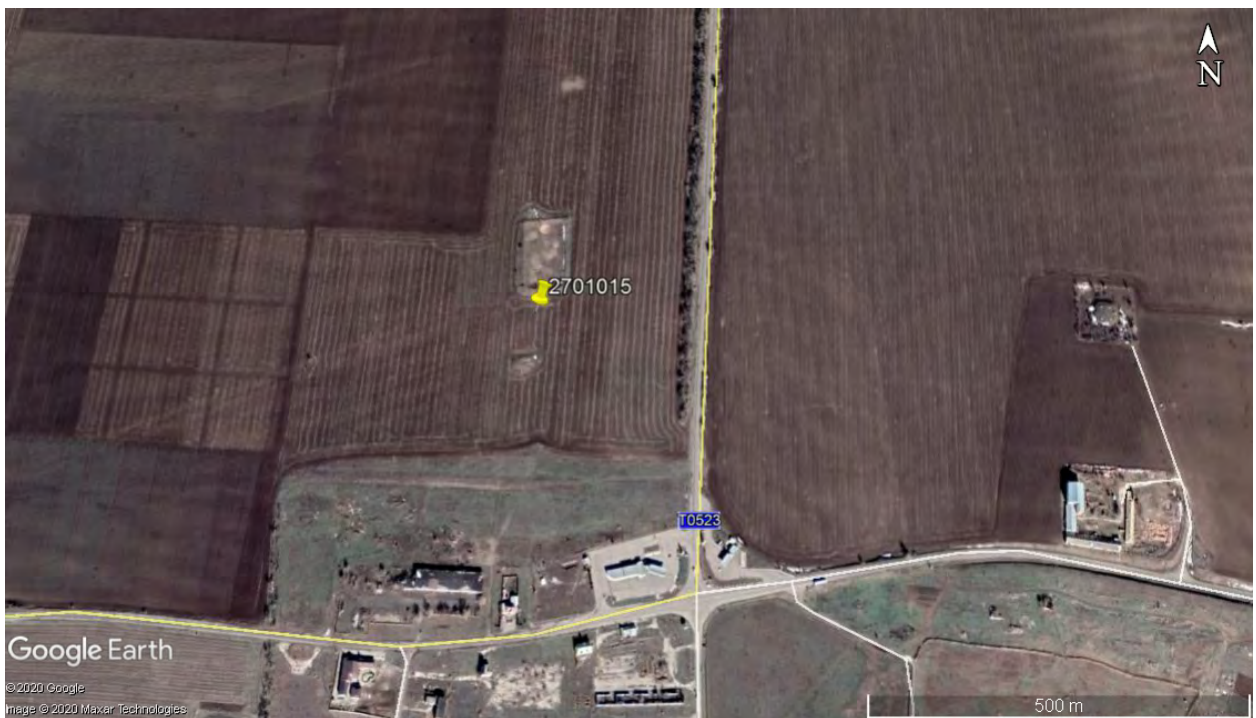

Рис. 271. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 3 курганів «Могила Беш-Оба» (2701006 – 2701008). Курган 2 (2701007) Вид з півдня

Рис. 272. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 3 курганів «Могила Беш-Оба» (2701006 -2701008). Курган 3 (2701008) Вид з півдня

Рис. 273. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701015 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 274. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701015 за Публічною кадастровою картою України

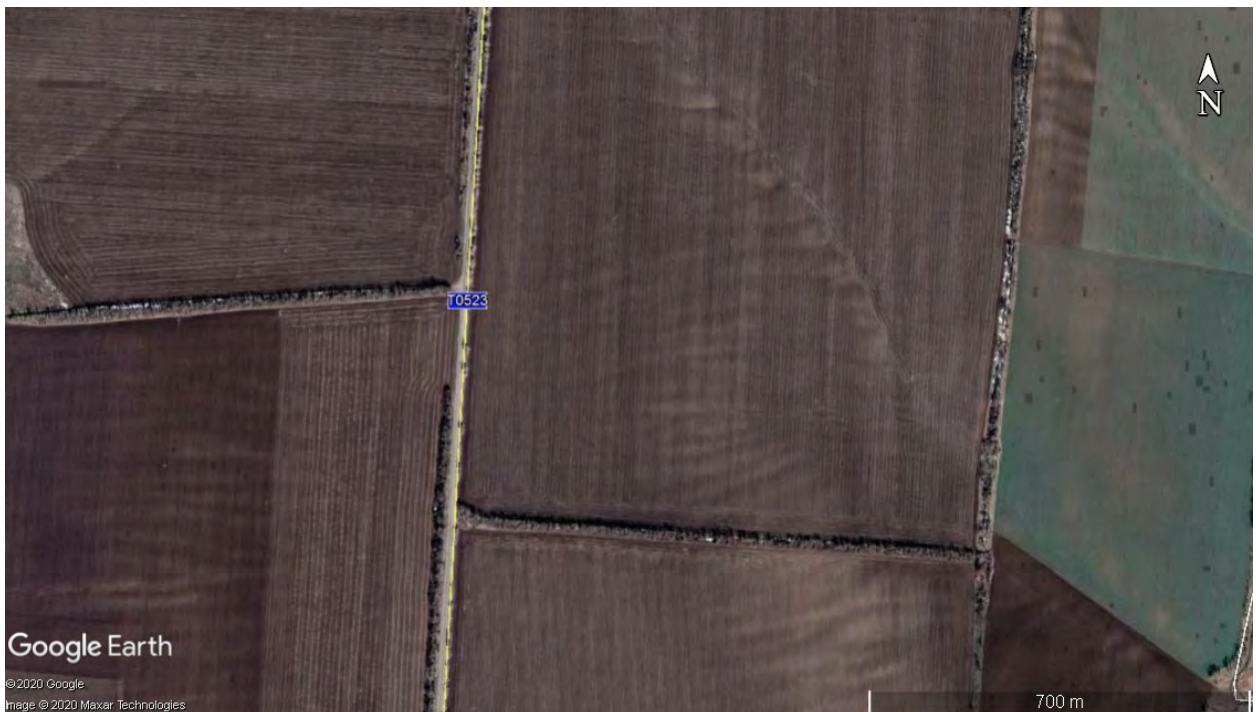

Рис. 275. Курган 2701015 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

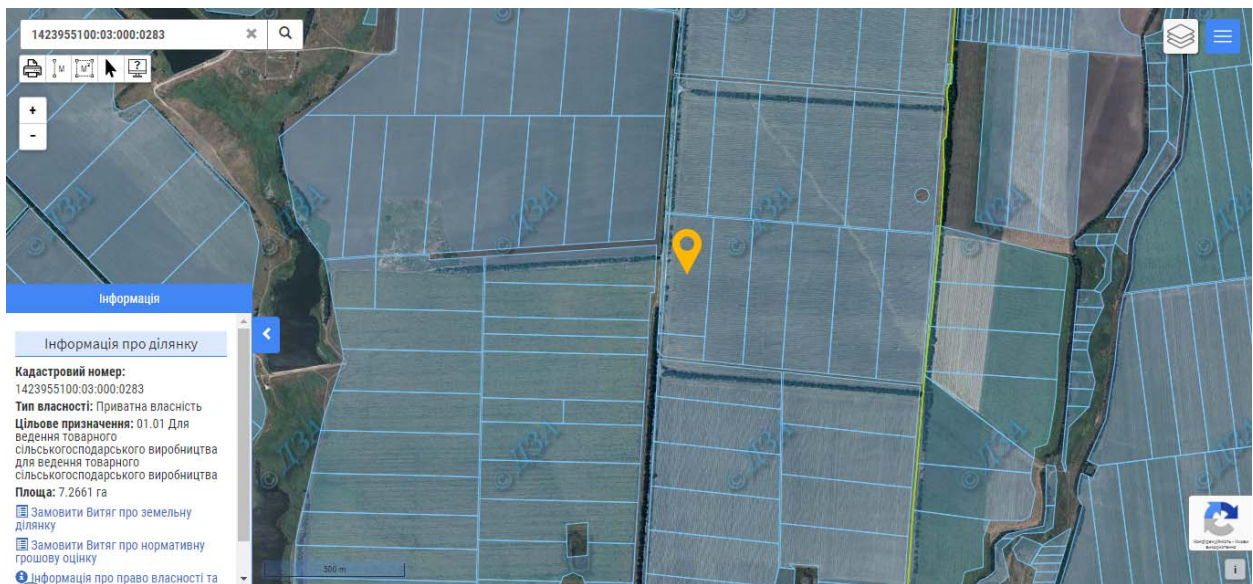

Рис. 276. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курган (2701015). Вид з півдня

Рис. 277. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701016 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 278. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701016 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 279. Курган 2701016 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 280. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701017 за супутниковою картою Google Maps

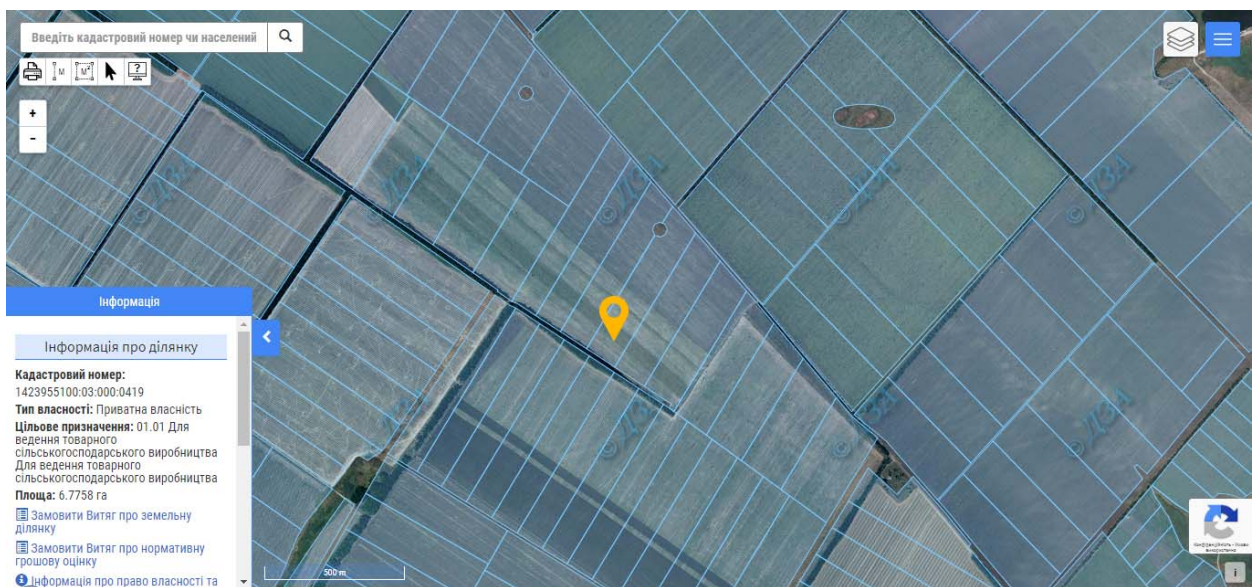

Рис. 281. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701017 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 282. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701019 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 283. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701019 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 284. Курган 2701019 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

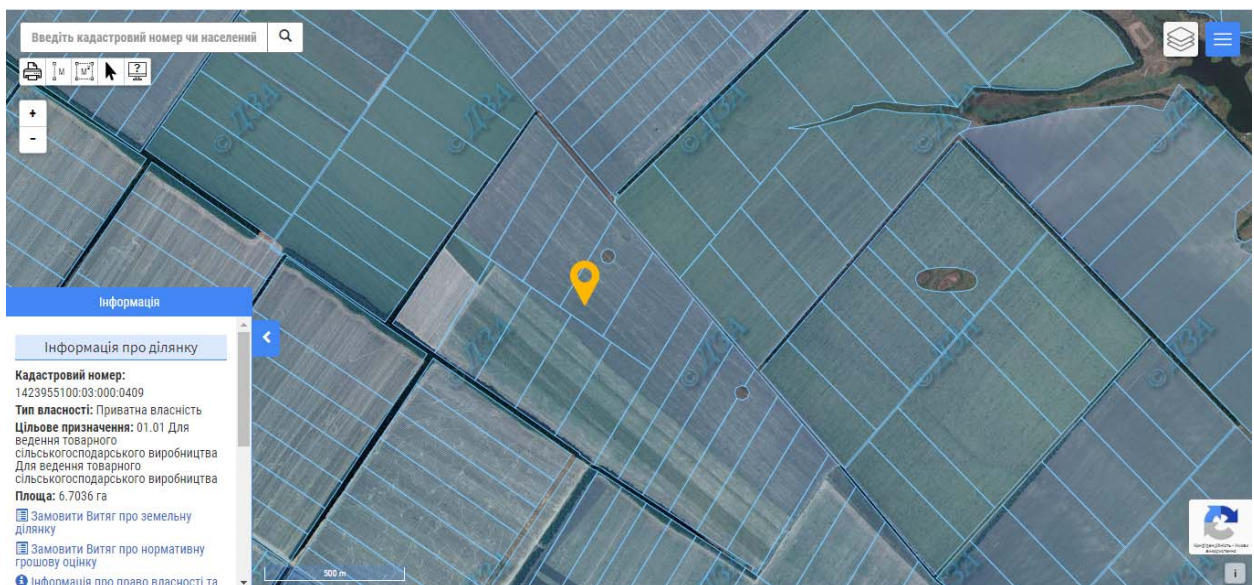

Рис. 285. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курган (2701019). Вид з півночі

Рис. 286. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701020 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 287. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701020 за Публічною кадастровою картою України

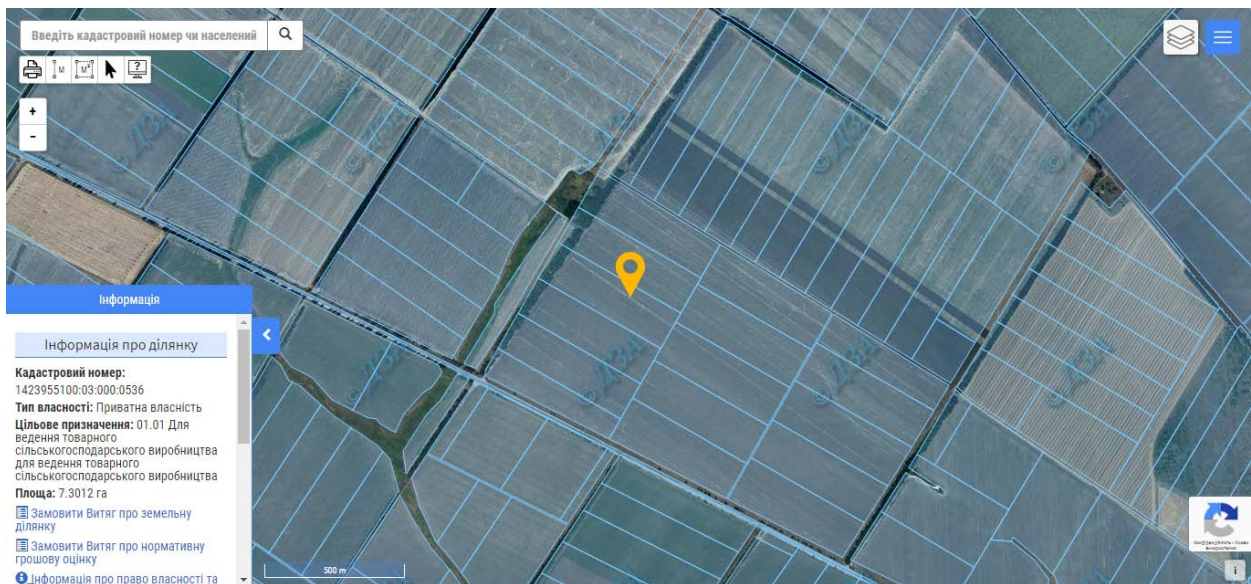

Рис. 288. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курган (2701020). Вид з півночі

Рис. 289. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701027 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 290. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701027 за Публічною кадастровою картою України

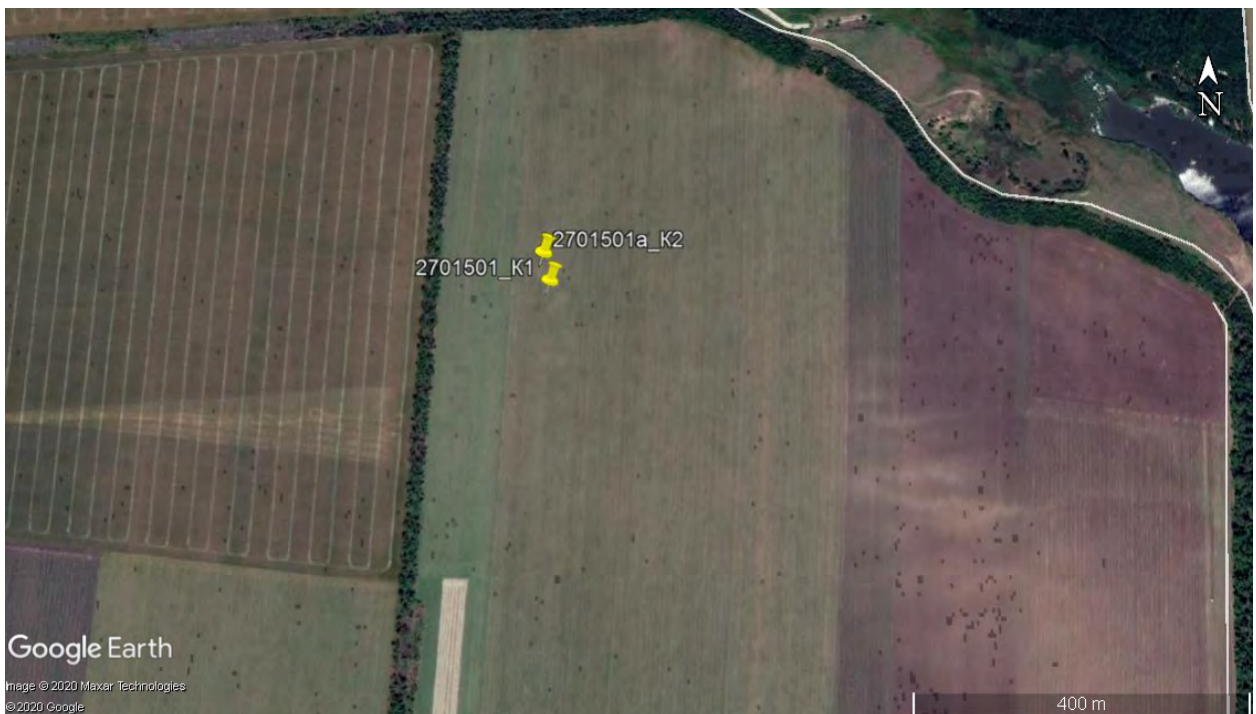

Рис. 291. Курган 2701027 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

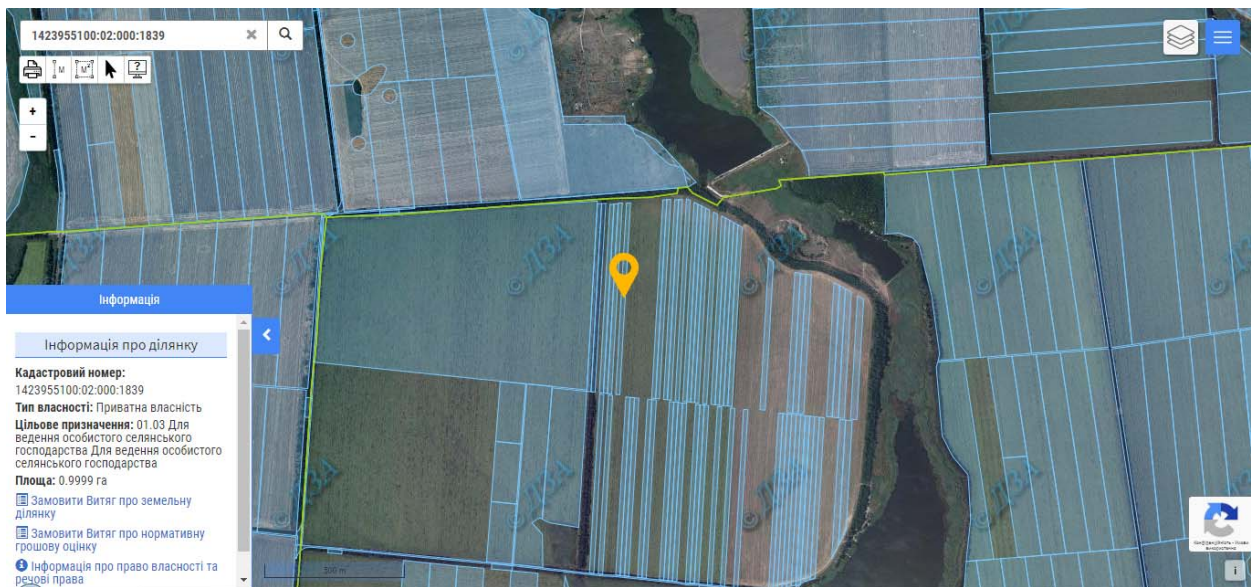

Рис. 292. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курган (2701027). Вид з північного заходу

Рис. 293. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701501 – 2701501а за супутниковою картою Google Maps

Рис. 294. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701501 – 2701501а за Публічною кадастровою картою України

Рис. 295. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2701501 – 2701501а). Вид з півночі

Рис. 296. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2701501 – 2701501а). Курган 1 (2701501). Вид з півночі

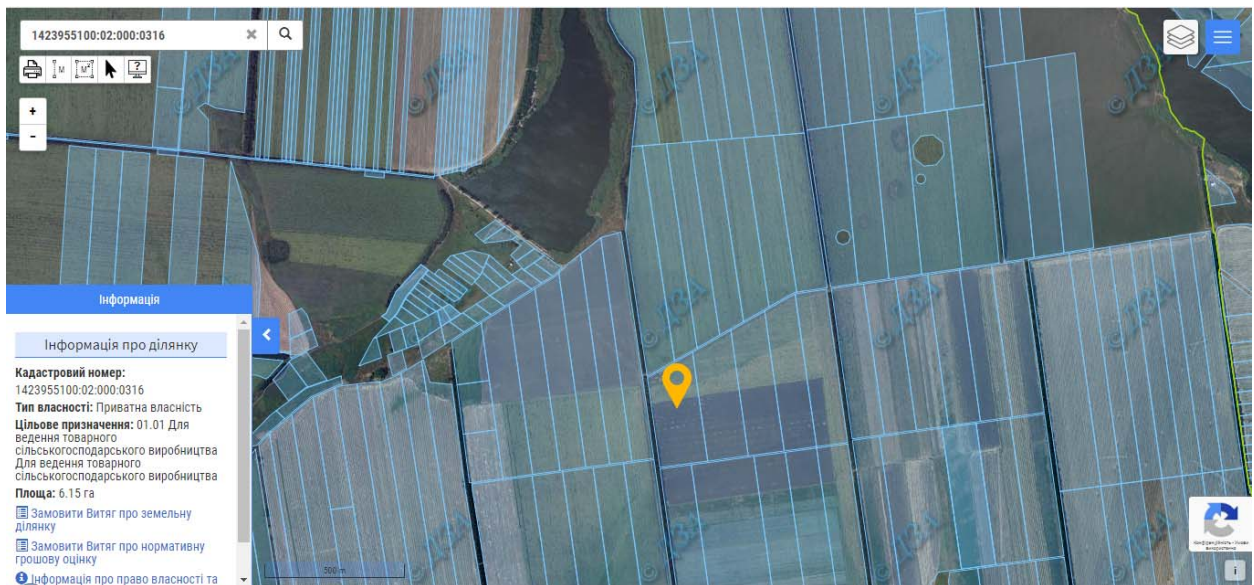

Рис. 297. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2701501 – 2701501а). Курган 2 (2701501а). Вид зі сходу

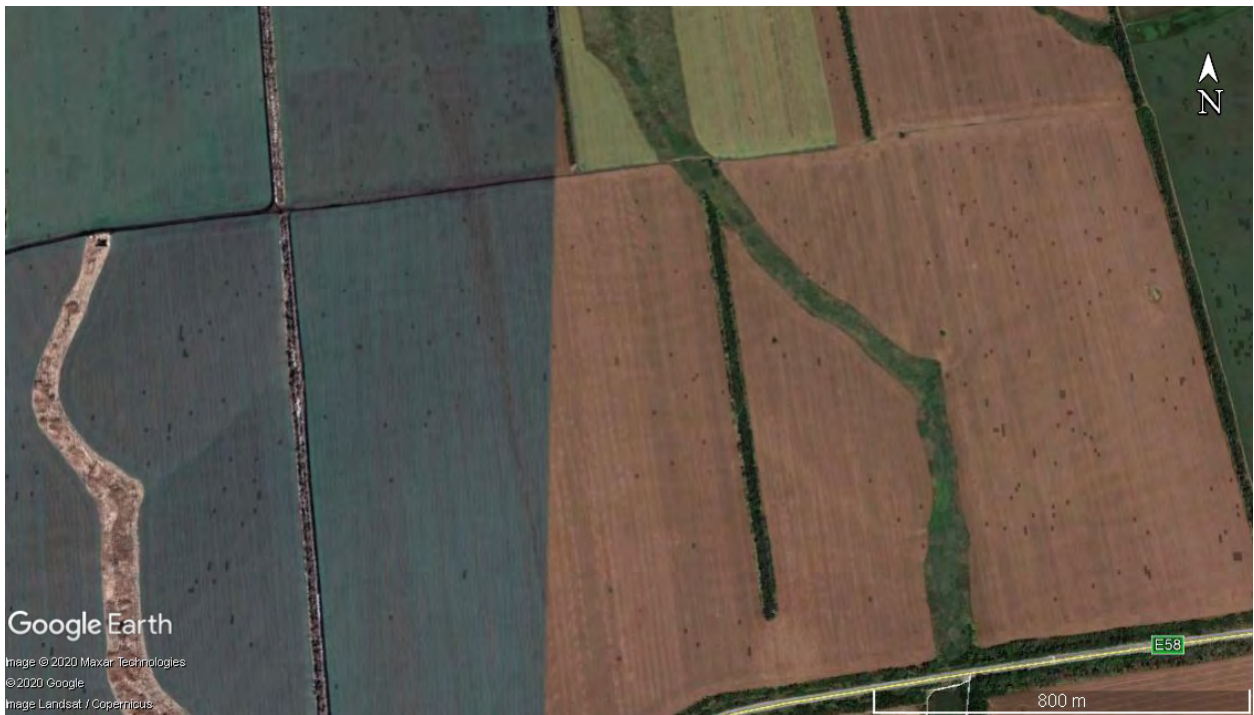

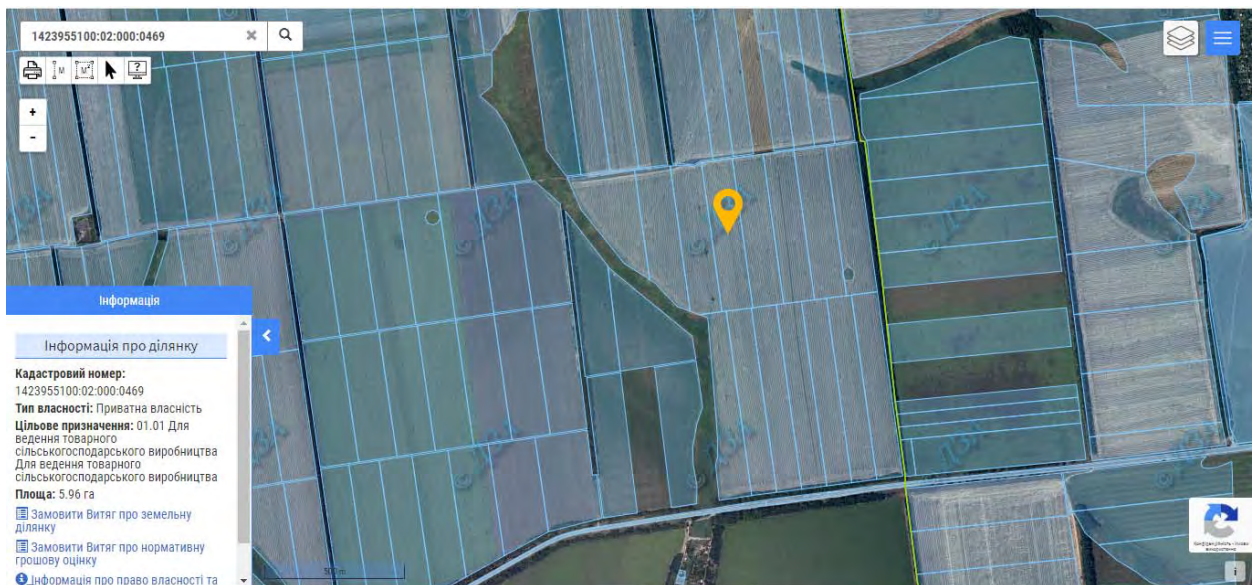
Рис. 298. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701507 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 299. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701507 за Публічною кадастровою картою України

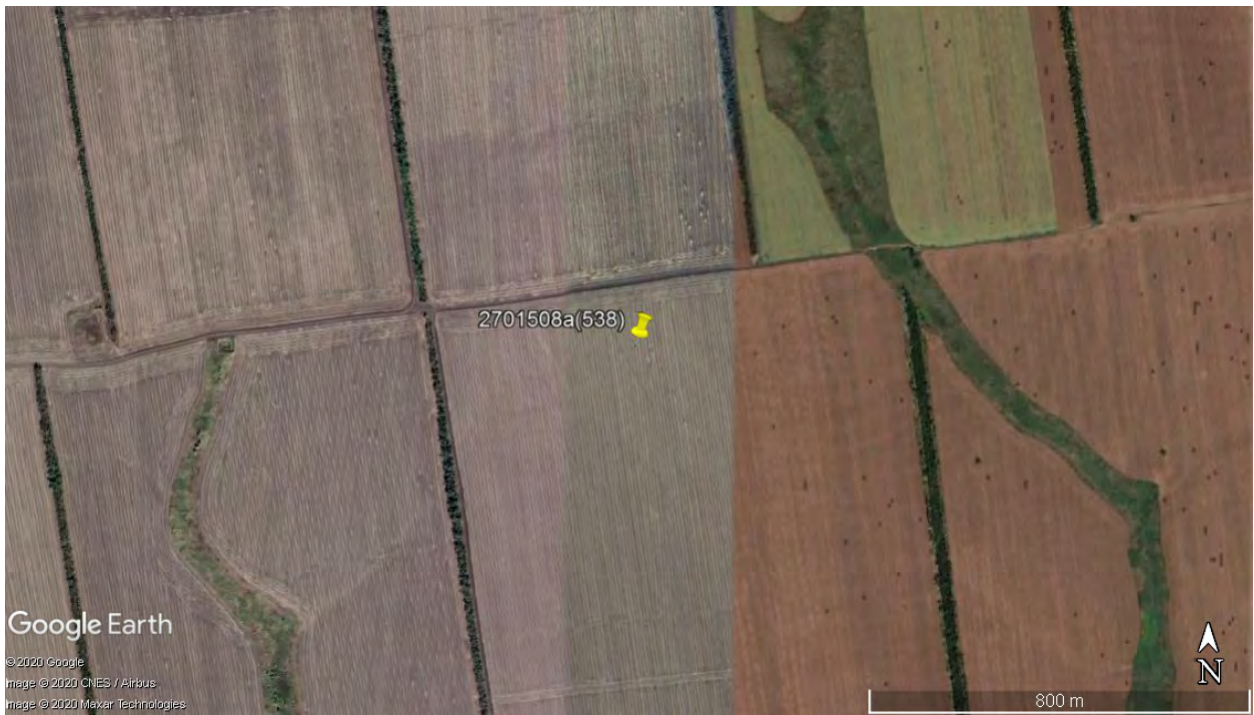

Рис. 300. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701508 за супутниковою картою Google Maps

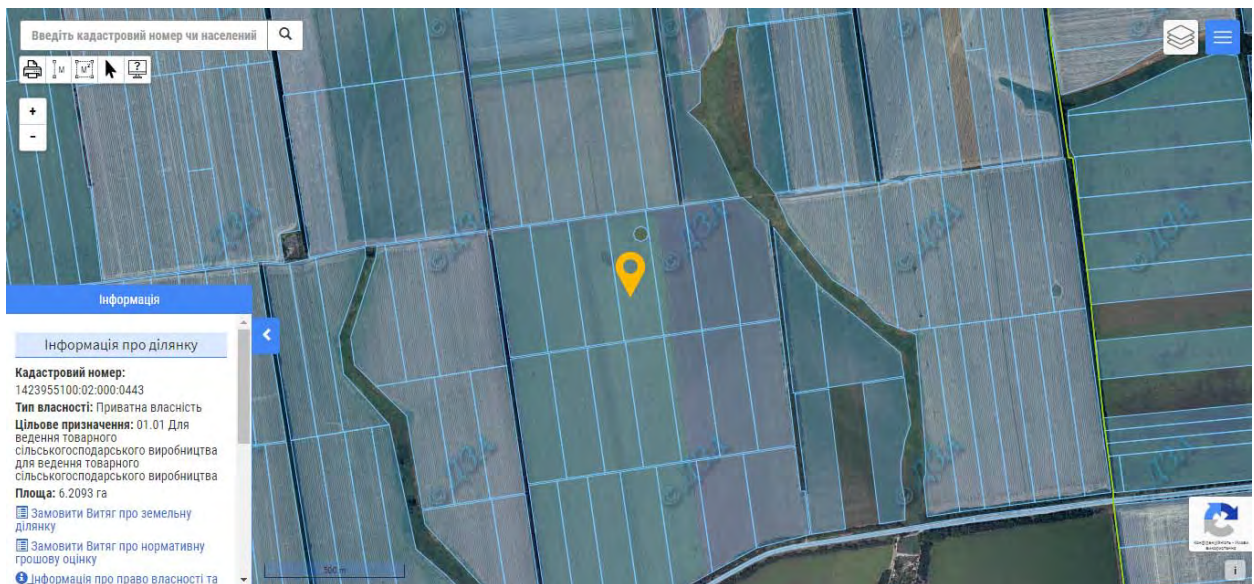

Рис. 301. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701508 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 302. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701508а за супутниковою картою Google Maps

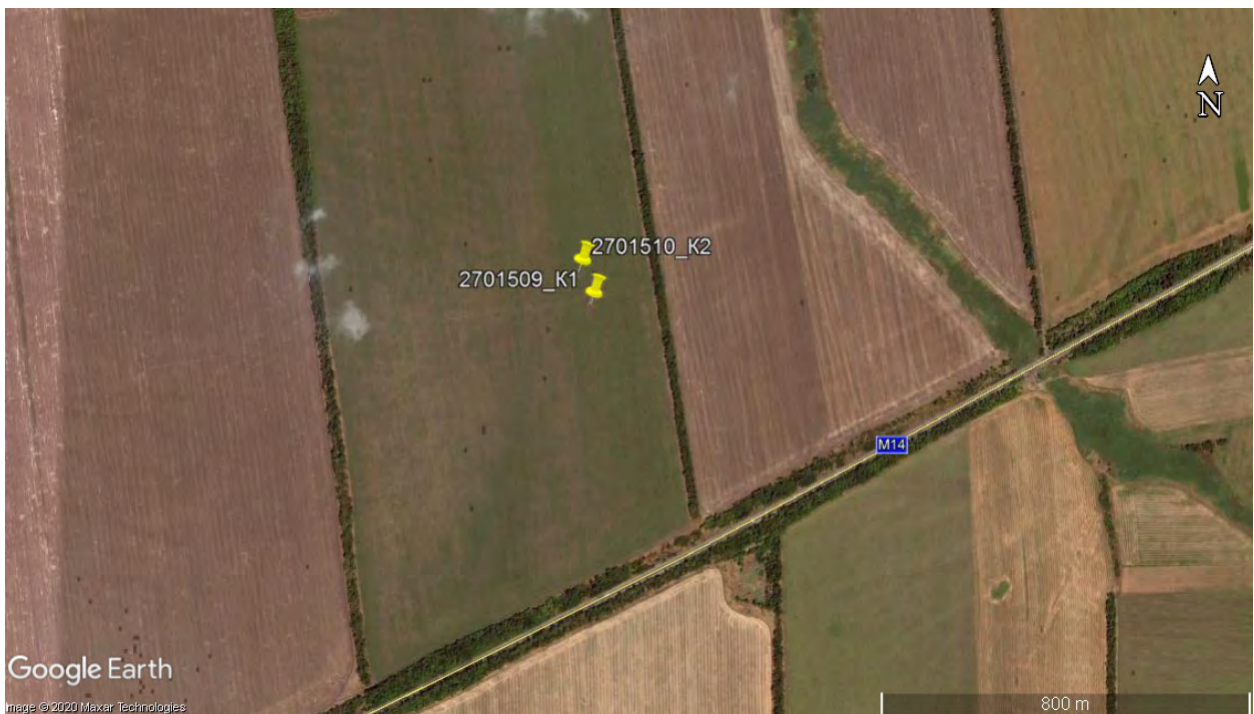

Рис. 303. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701508а за Публічною кадастровою картою України

Рис. 304. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курган (2701508а). Вид з півночі

Рис. 305. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701509 – 2701510 за супутниковою картою Google Maps

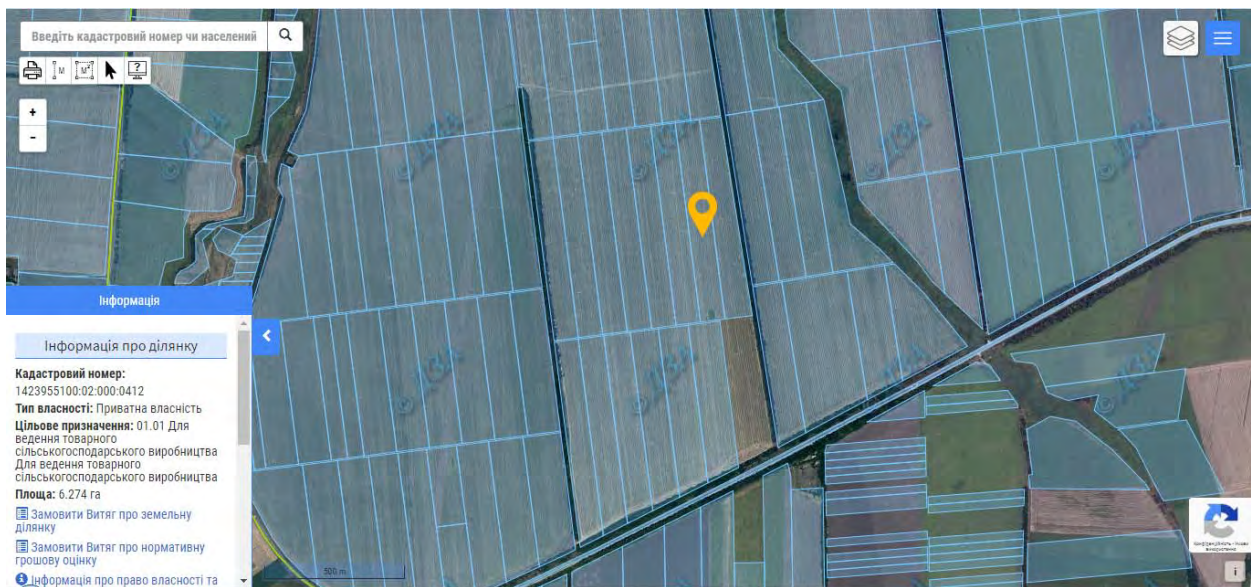

Рис. 306. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701509 – 2701510 за Публічною кадастровою картою України

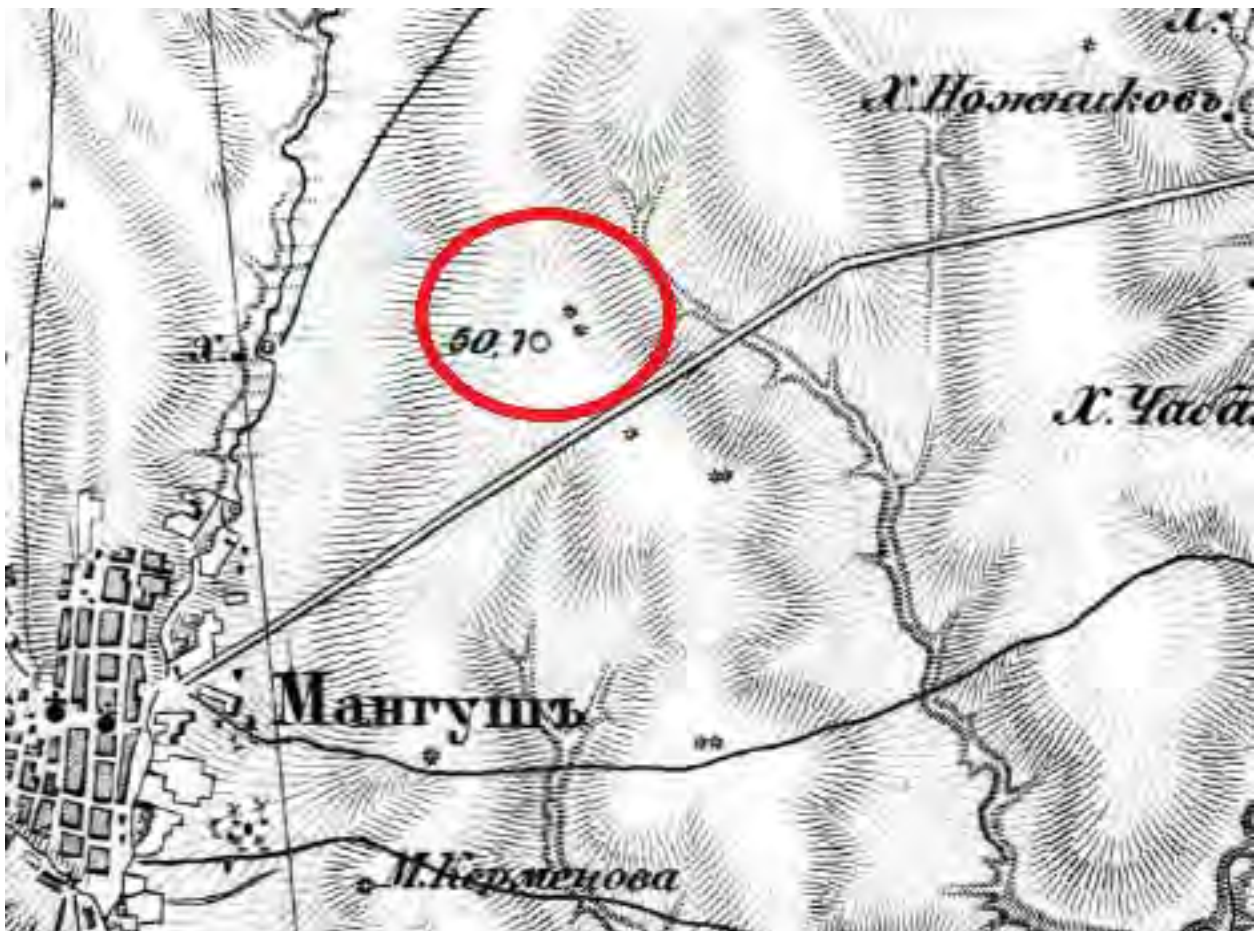
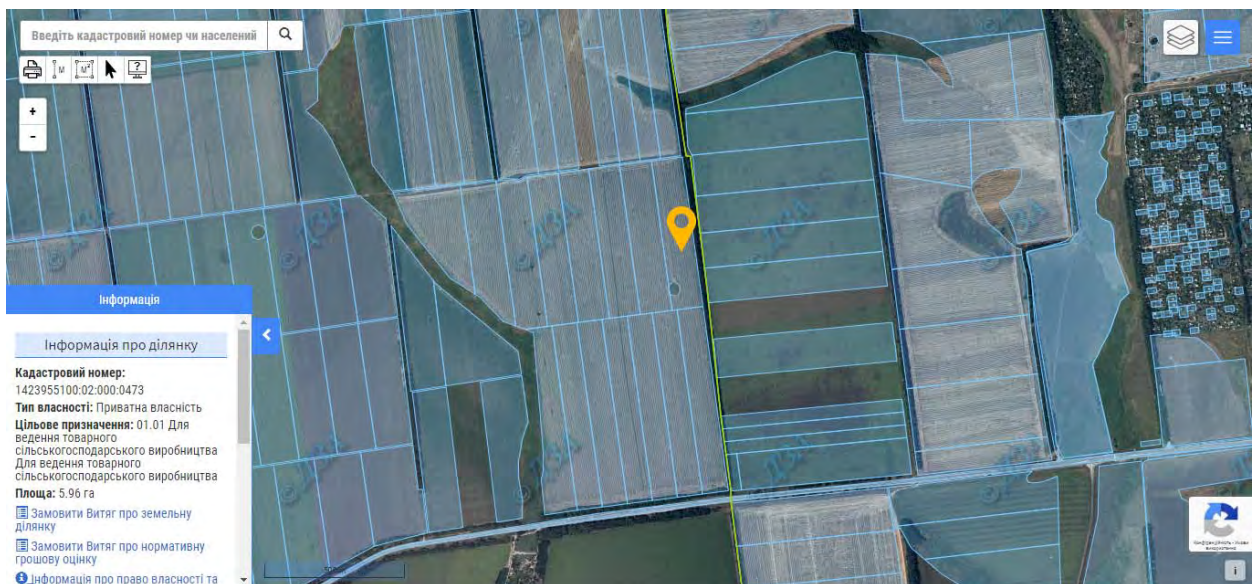

Рис. 307. Курганна група з 2 курганів 2701509 – 2701510 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 308. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701511 – 2701512 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 309. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701511 – 2701512 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 310. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2701511 – 2701512). Курган 1 (2701511). Вид зі сходу

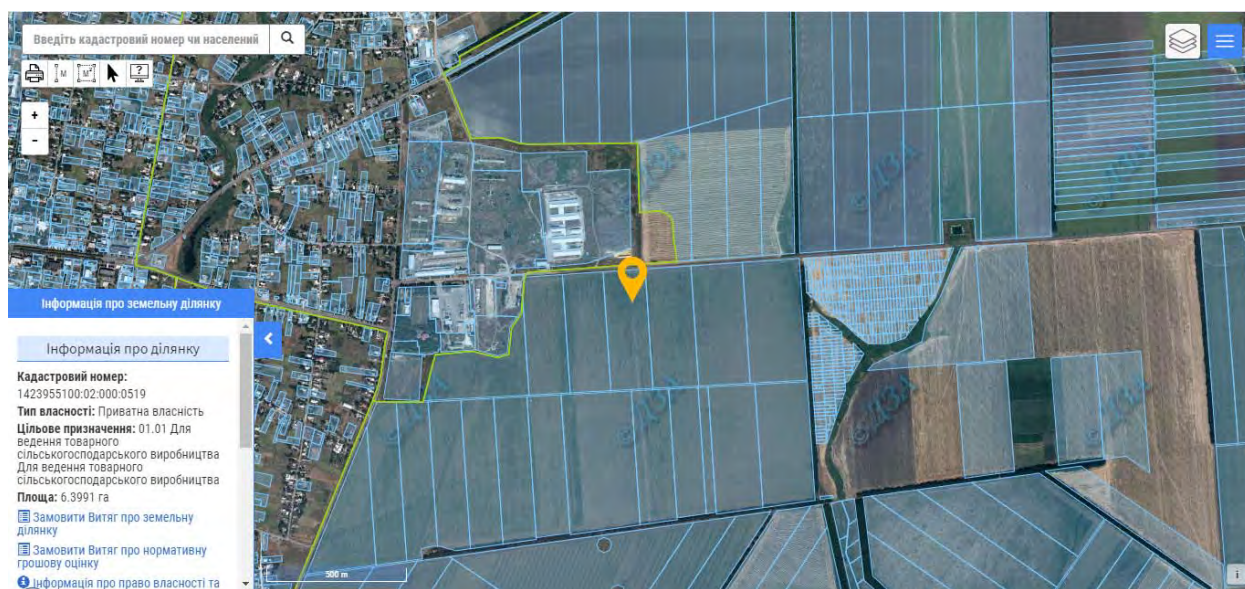

Рис. 311. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2701511 – 2701512). Курган 2 (2701512). Вид з півночі

Рис. 312. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування кургану 2701514 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 313. Схема розташування археологічного об'єкту – кургану 2701514 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 314. Курган 2701514 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

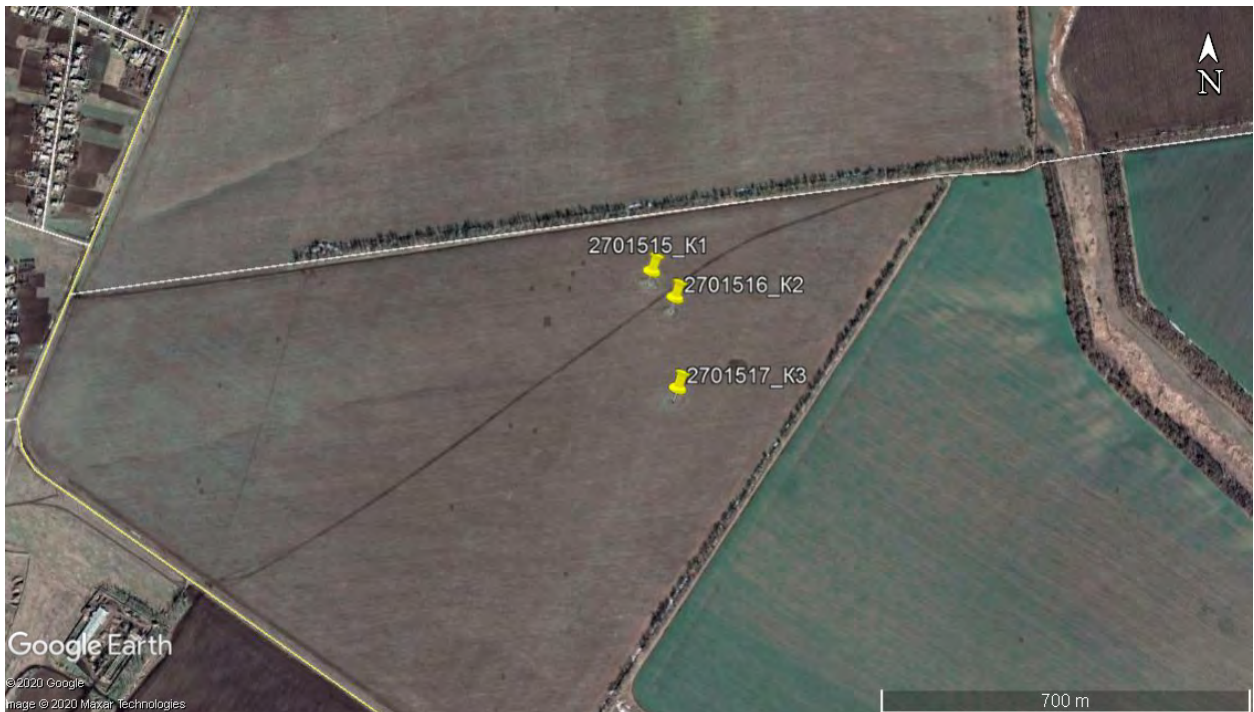

Рис. 315. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курган (2701514). Вид з півночі

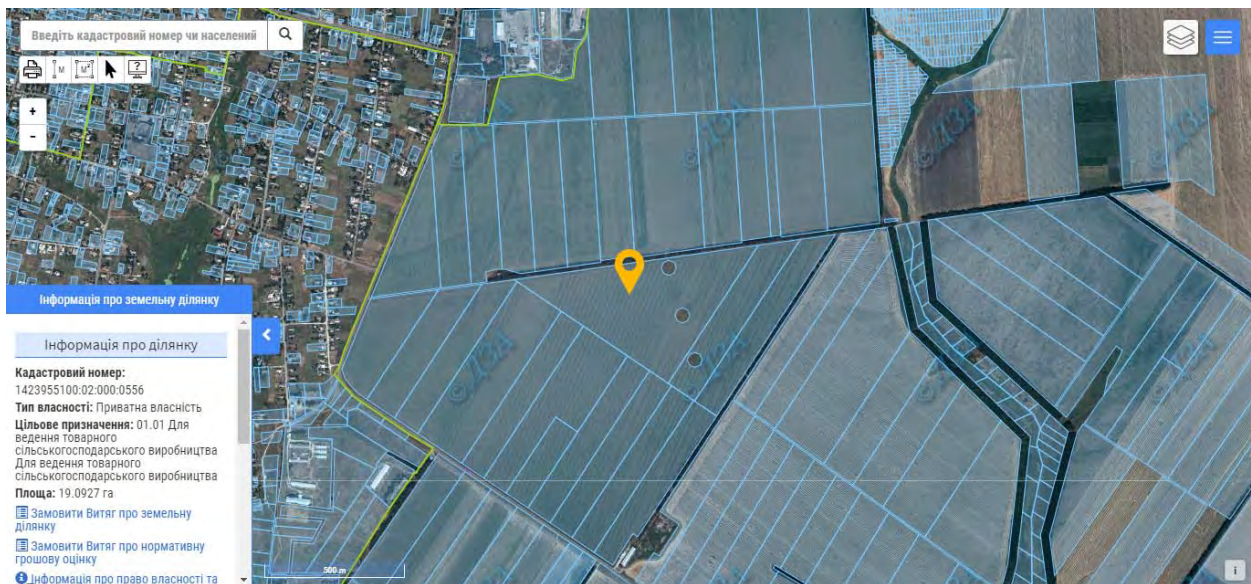

Рис. 316. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курган (2701514). Окоп на вершині кургану. Вид з півночі

Рис. 317. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів «Могила Керменова» 2701515 – 2701517 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 318. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 3 курганів «Могила Керменова» 2701515 – 2701517 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 319. Курганна група з 3 курганів «Могила Керменова» 2701515 – 2701517 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 320. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 3 курганів «Могила Керменова» (2701515 – 2701517). Курган 1 (2701515). Вид з півночі

Рис. 321. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 3 курганів «Могила Керменова» (2701515 – 2701517). Курган 2 (2701516). Вид з півночі

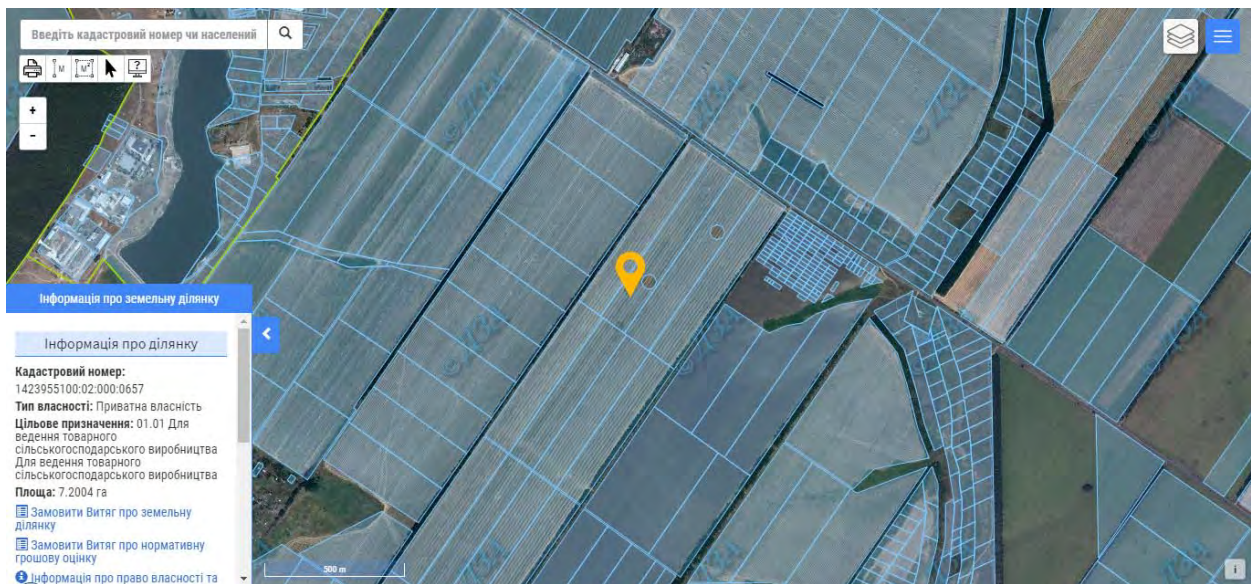

Рис. 322. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 3 курганів «Могила Керменова» (2701515 – 2701517). Курган 3 (2701517). Вид з півночі

Рис. 323. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701526 – 2701527 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 324. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701526 – 2701527 за Публічною кадастровою картою України

Рис. 325. Курганна група з 2 курганів 2701526 – 2701527 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 326. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2701526 – 2701527). Курган 1 (2701526). Вид з півночі

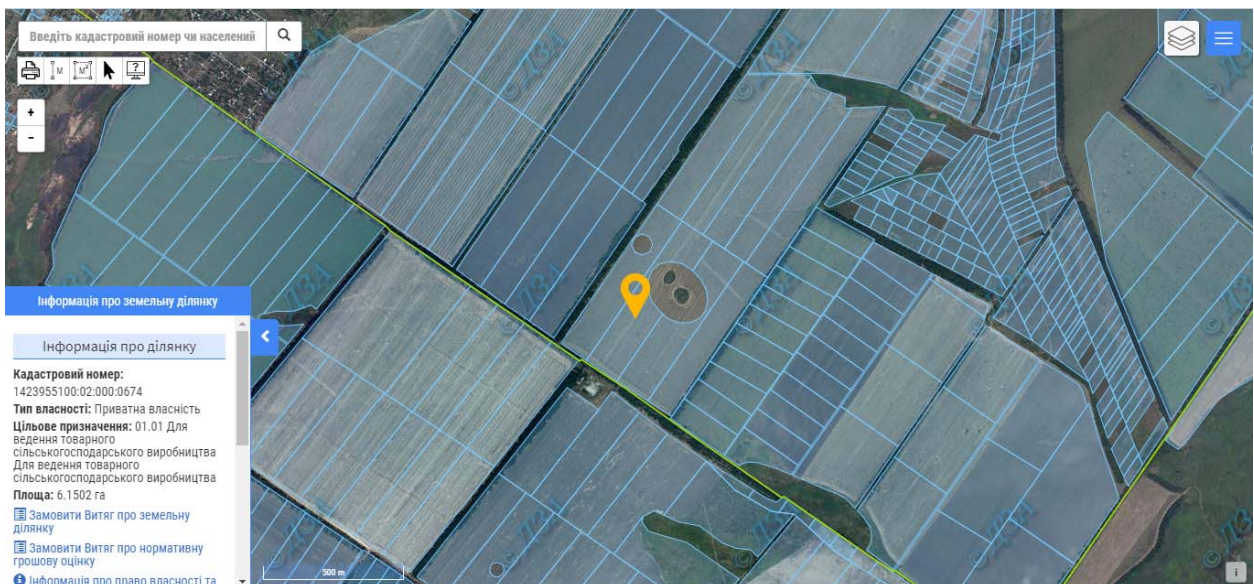

Рис. 327. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2701526 – 2701527). Курган 2 (2701527). Вид з півночі

Рис. 328. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701528 – 2701529 за супутниковою картою Google Maps

Рис. 329. Схема розташування археологічного об'єкту – курганної групи з 2 курганів 2701528 – 2701529 за Публічною кадастровою картою України

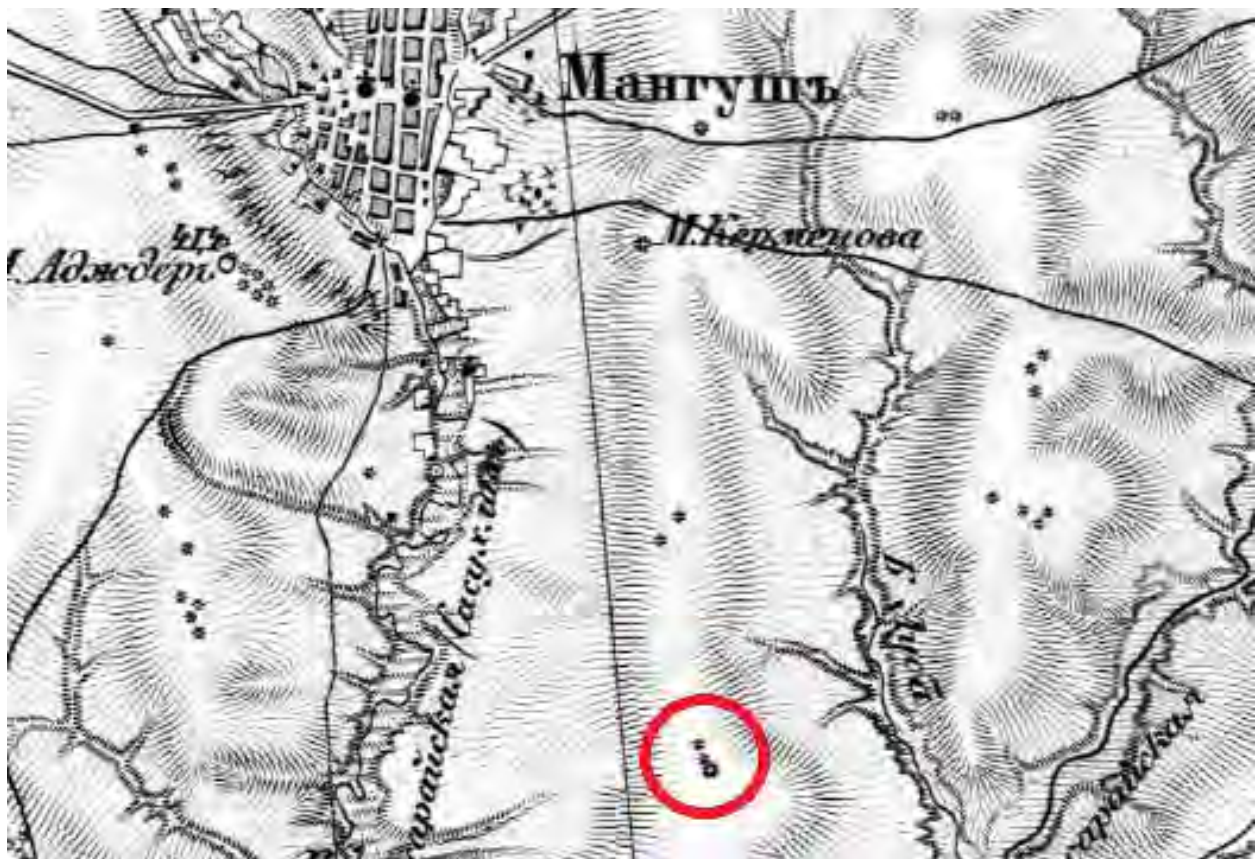

Рис. 330. Курганна група з 2 курганів 2701528 – 2701529 за картою Ф. Ф. Шуберта (лист 29-16)

Рис. 331. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 2 курганів

(2701528 – 2701529). Курган 1 (2701528). Вид з півночі

Рис. 332. Мангушський район. Мангушська селищна рада. Курганна група з 2 курганів (2701528 – 2701529). Курган 2 (2701529). Вид з півдня

**ВЕЛИКОНОВОСІЛКІВСЬКИЙ РАЙОН ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ,
НОВОПЕТРИКІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА**

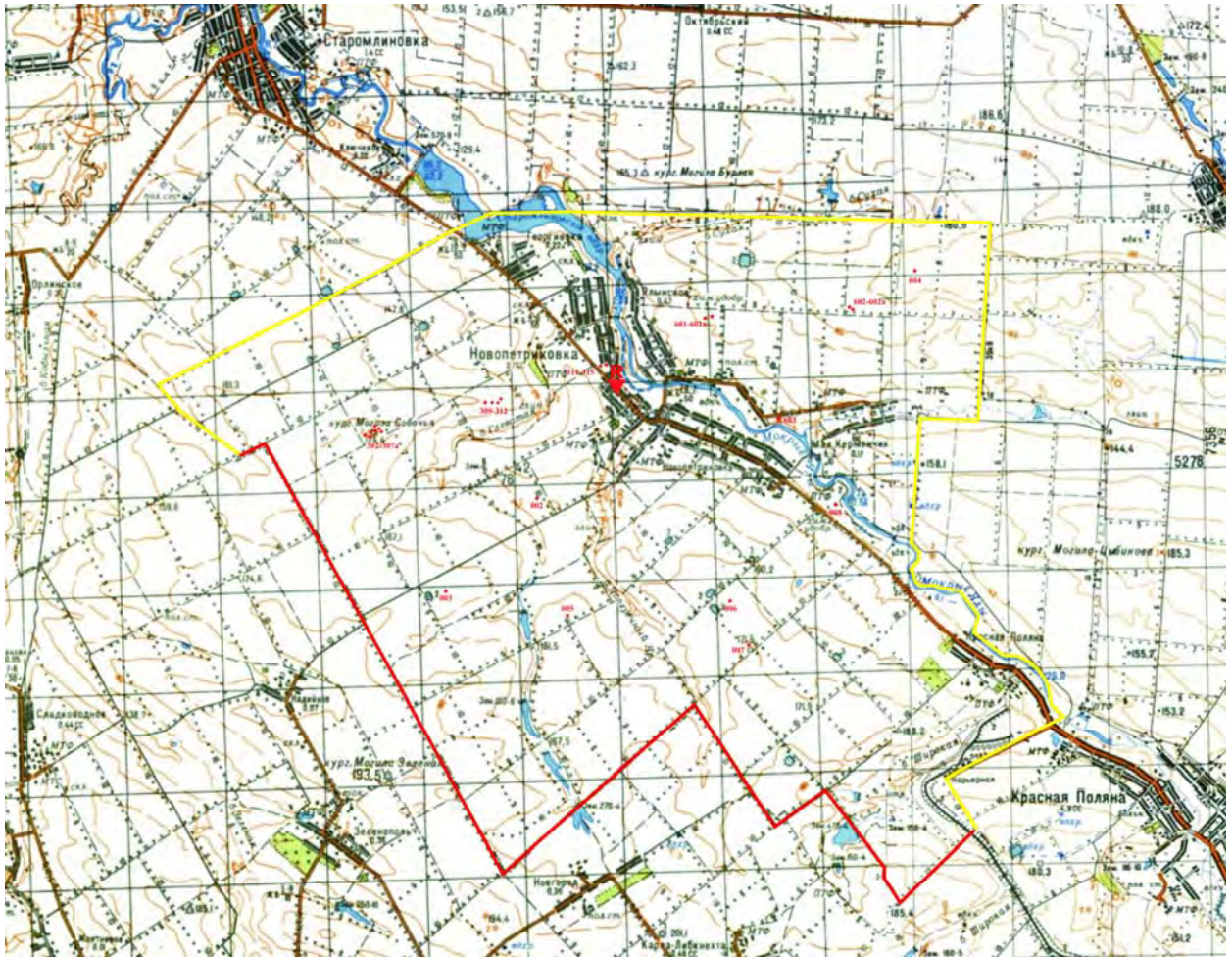

Рис. 333. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Великоновосілівський район, Новопетриківська сільська рада

Рис. 334. Курган 0410002 на Google Maps

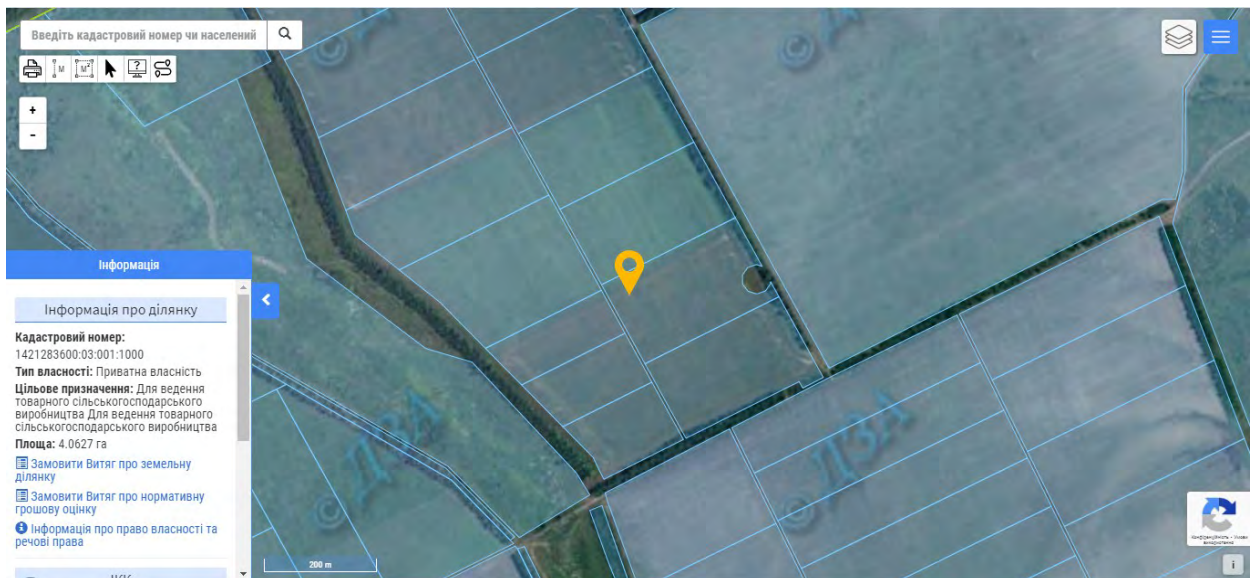

Рис. 335. Курган 0410002 на публічній кадастровій карті України

Рис. 336. Курган 0410002 на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15)

Рис. 337. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курган 0410002. Вид з північного сходу

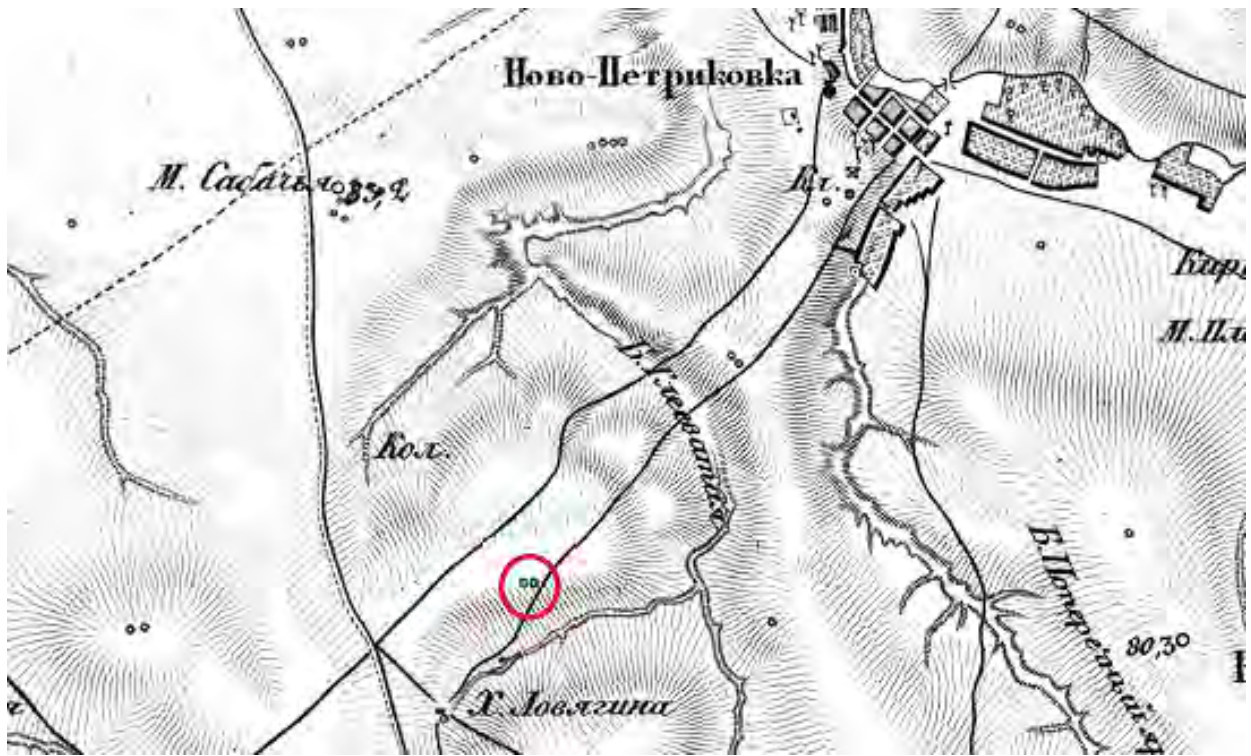

Рис. 338. Курган 0410003 на Google Maps

Рис. 339. Курган 0410003 на публічній кадастровій карті України

Рис. 340. Курган 0410003 на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15)

Рис. 341. Великоновосілівський район. Новопетриківська сільська рада. Курган 0410003. Вид з південного заходу

Рис. 342. Курган 0410005 на Google Maps

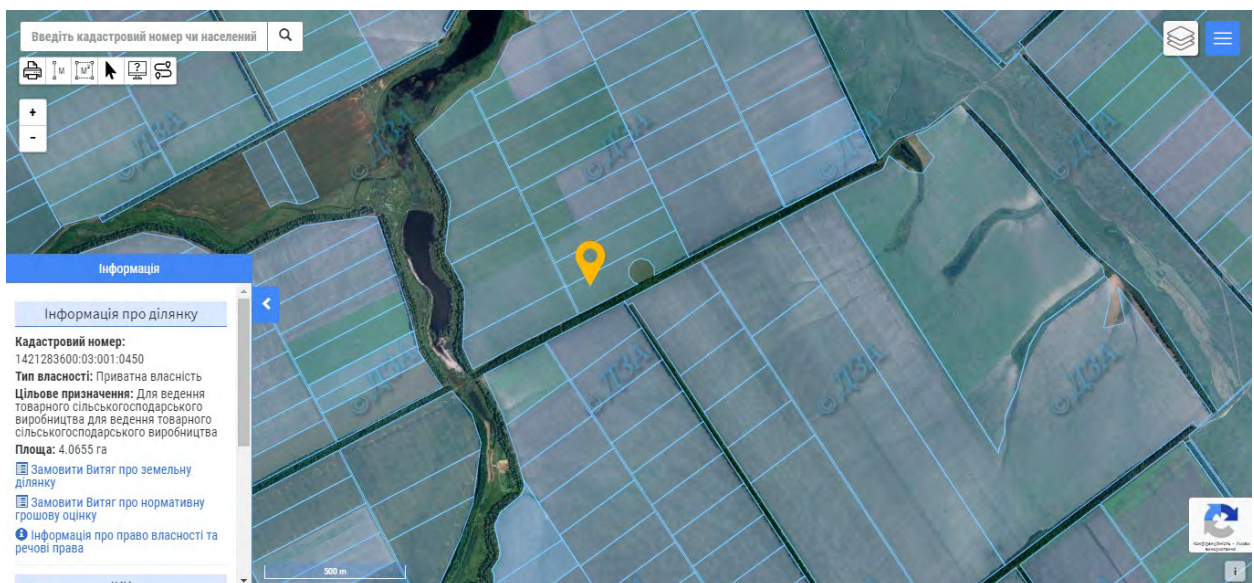

Рис. 343. Курган 0410005 на публічній кадастровій карті України

Рис. 344. Курган 0410005 на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15)

Рис. 345. Великоновосілівський район. Новопетриківська сільська рада. Курган 0410005. Вид з південного заходу

Рис. 346. Курган 0410006 на Google Maps

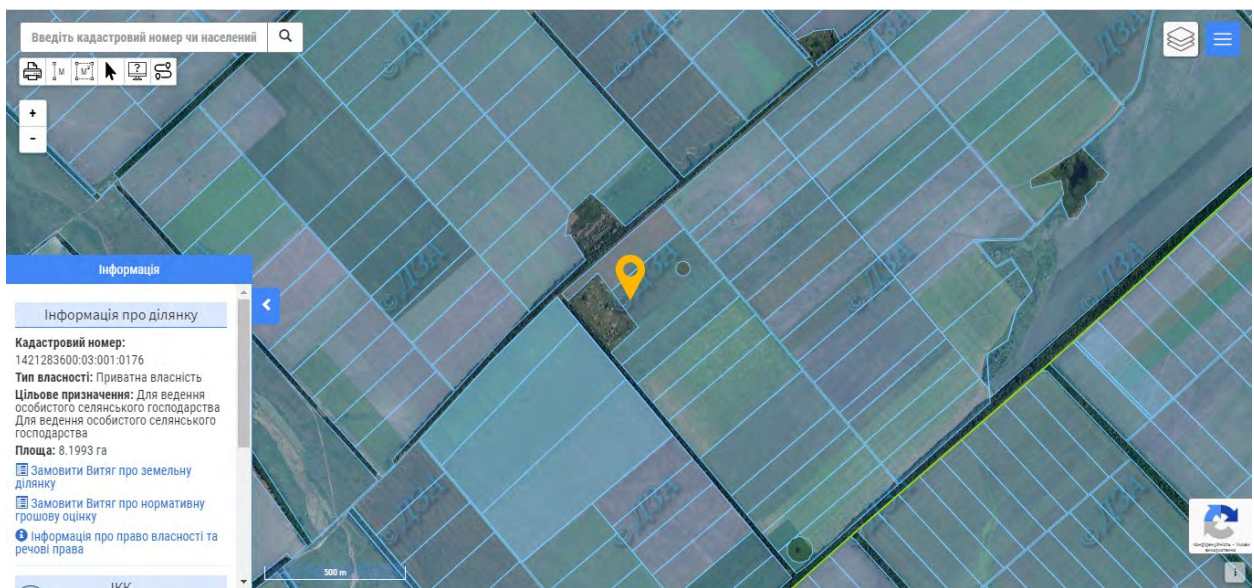

Рис. 347. Курган 0410006 на публічній кадастровій карті України

Рис. 348. Курган **0410006** на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15)

Рис. 349. Великоновосілівський район. Новопетриківська сільська рада. Курган **0410006**. Вид з півночі

Рис. 350. Курган 0410007 на Google Maps

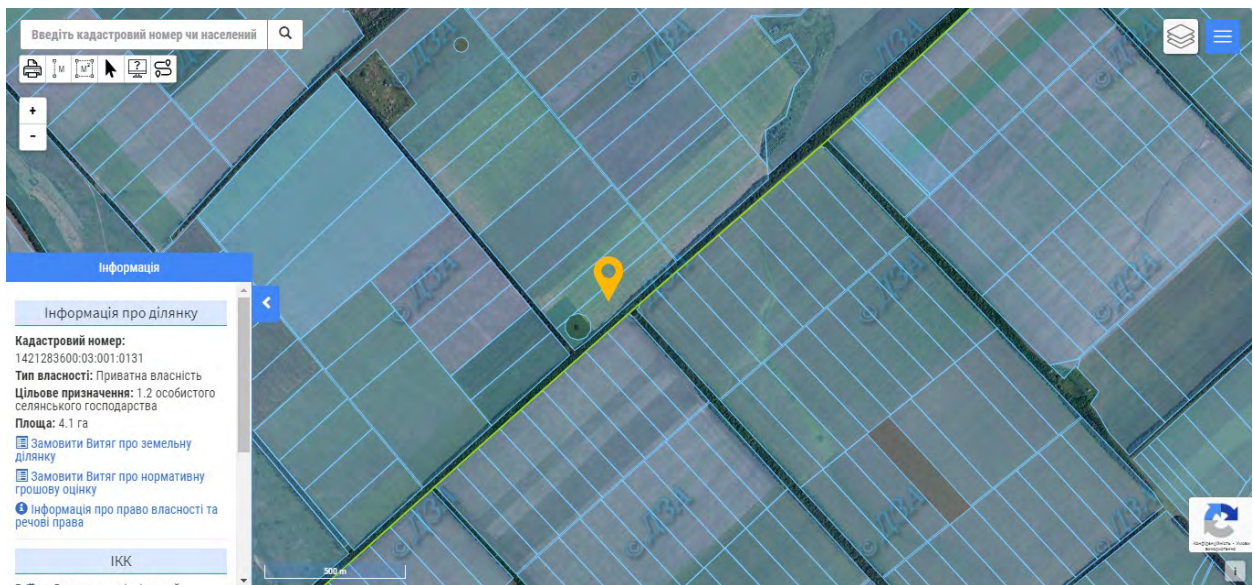

Рис. 351. Курган 0410007 на публічній кадастровій карті України

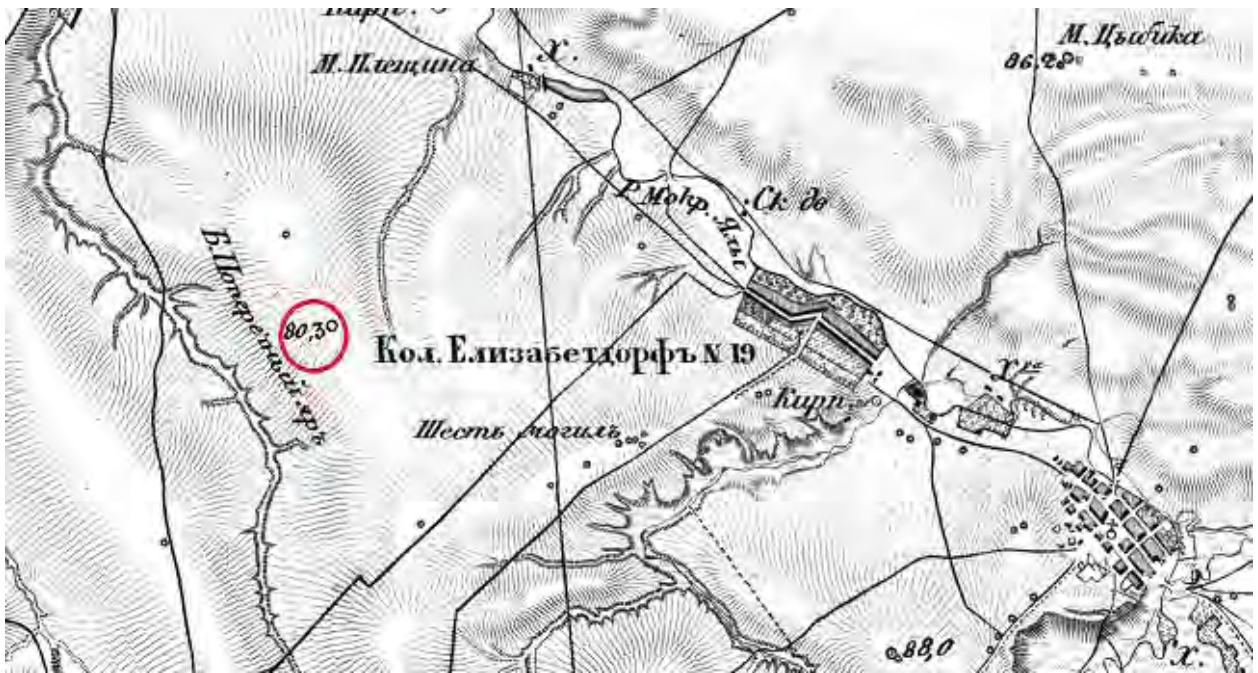

Рис. 352. Курган 0410007 на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15)

Рис. 353. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курган 0410007. Вид із заходу

Рис. 354. Курган 0410008 на Google Maps

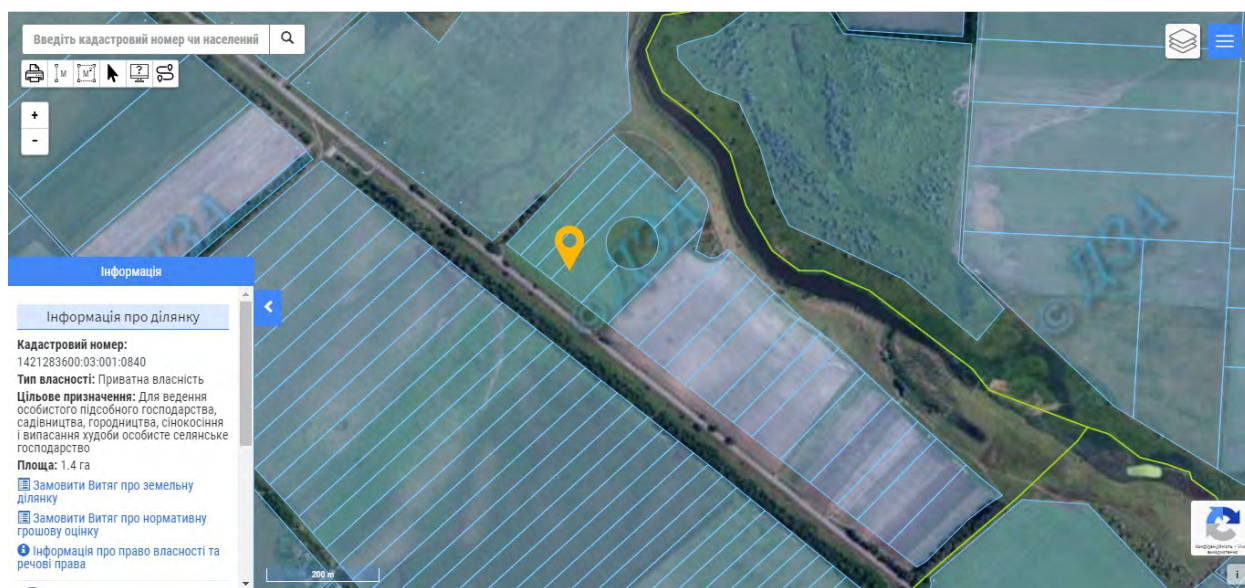

Рис. 355. Курган 0410008 на публічній кадастровій карті України

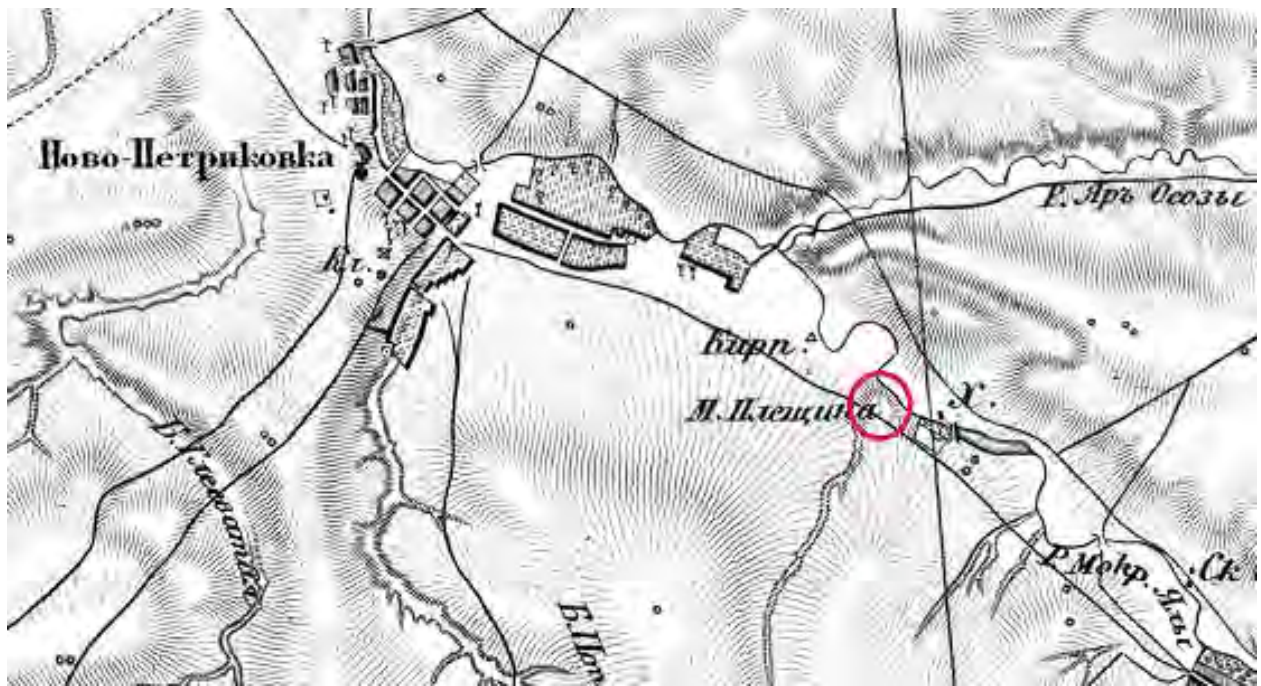

Рис. 356. Курган 0410008 на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15)

Рис. 357. Великоновосілівський район. Новопетриківська сільська рада. Курган 0410008. Вид зі сходу

Рис. 358. Курганна група 0410302 – 0410307а «Собача могила»

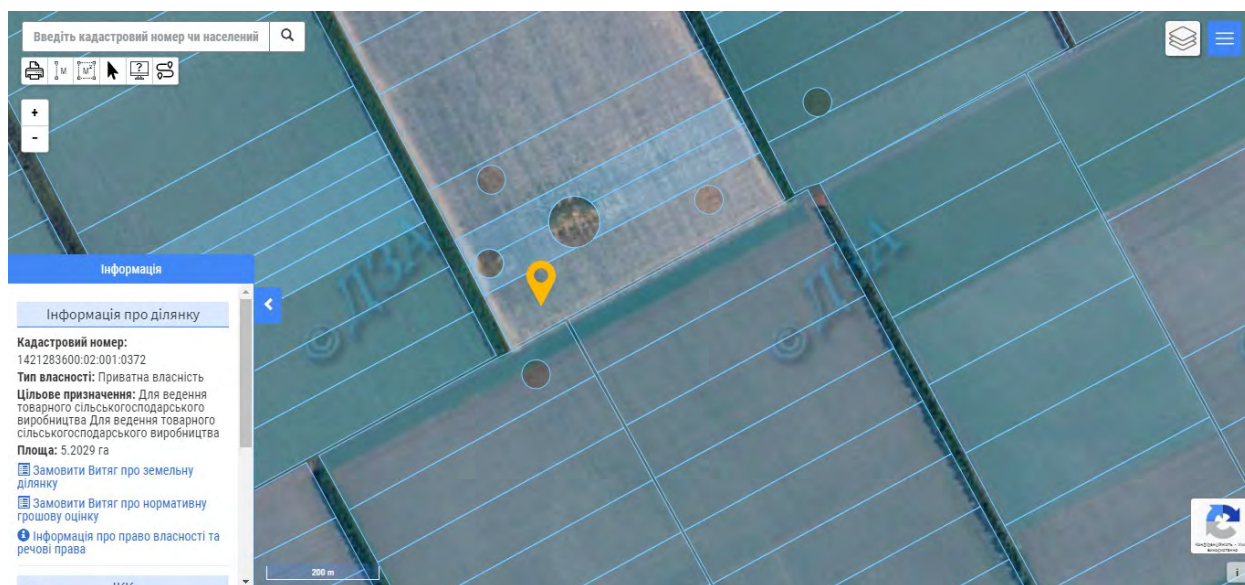

Рис. 359. Курганна група 0410302 – 0410307а «Собача могила» на публічній кадастровій карті України

Рис. 360. Курганна група 0410302 – 0410307а «Собача могила» на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15)

Рис. 361. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 7 курганів «Собача Могила». Курган 1 (0410302). Вид з півдня

*Рис. 362. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада.
Курганна група з 7 курганів «Собача Могила». Курган 2 (0410303). Вид з півдня*

Рис. 363. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада.

Курганна група з 7 курганів «Собача Могила». Курган 3 (0410304). Вид зі сходу

*Рис. 364. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада.
Курганна група з 7 курганів «Собача Могила». Курган 4 (0410305). Вид з північного заходу*

Рис. 365. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада.

Курганна група з 7 курганів «Собача Могила». Курган 5 (0410306). Вид з південного сходу

*Рис. 366. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада.
Курганна група з 7 курганів «Собача Могила». Курган 6 (0410307). Вид з північного заходу*

*Рис. 367. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада.
Курганна група з 7 курганів «Собача Могила». Курган 7 (0410307а). Вид з півдня*

Рис. 368. Курганна група **0410309 – 0410312** на Google Maps

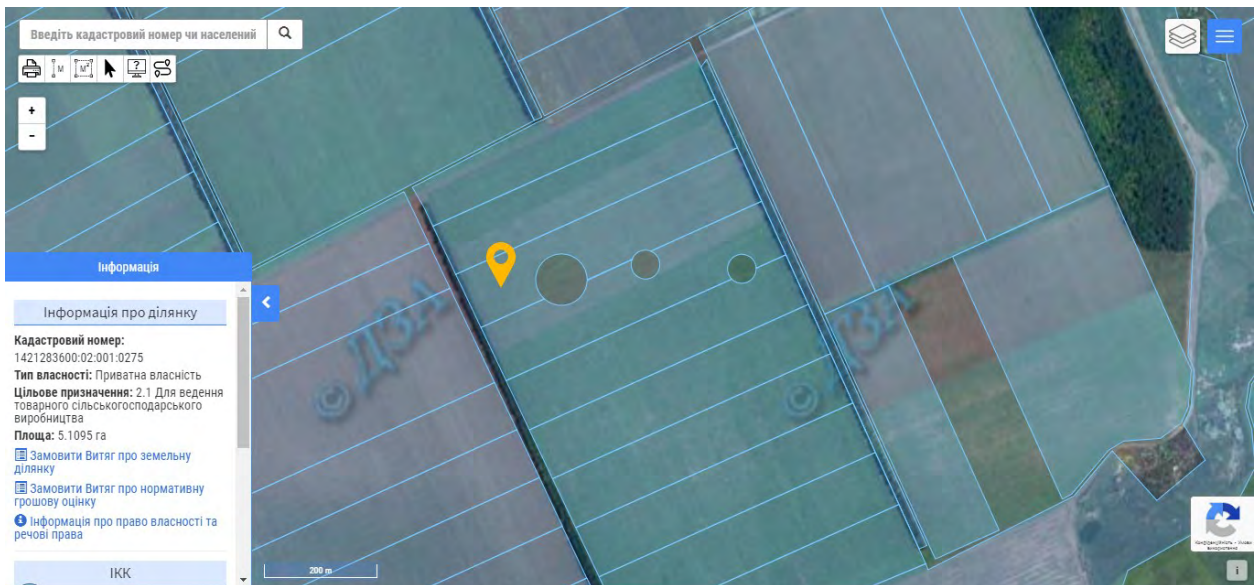

Рис. 369. Курганна група **0410309 – 0410312** на публічній кадастровій карті України

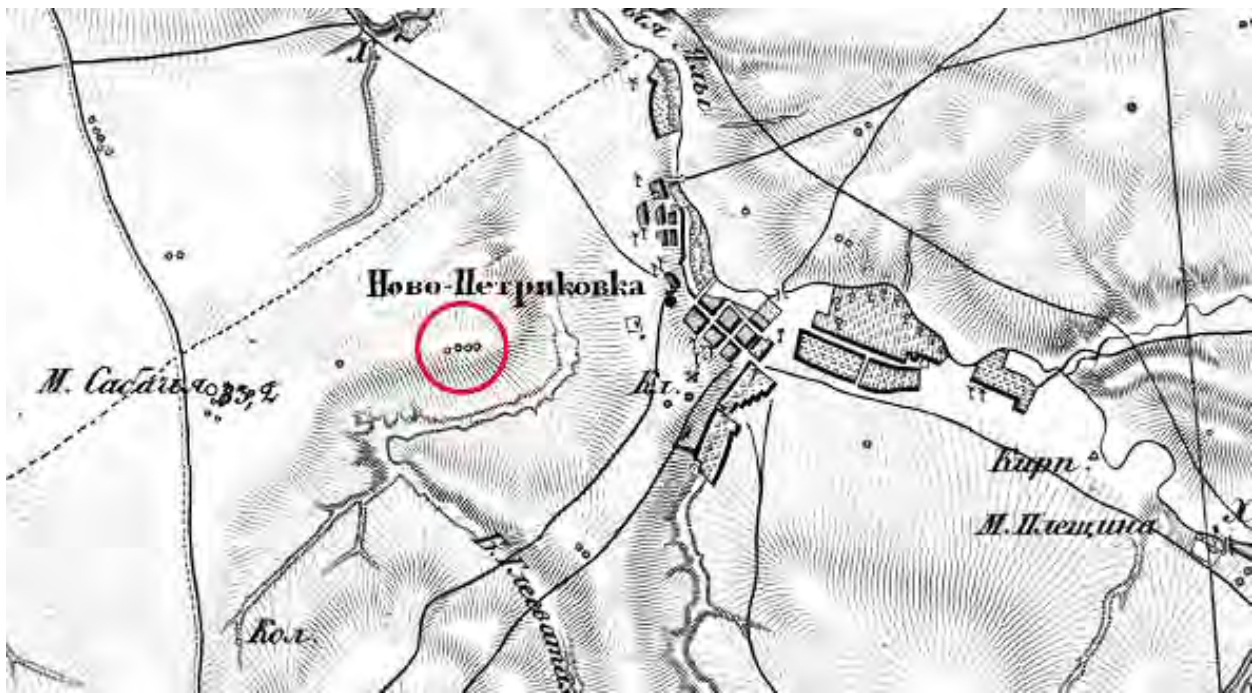

Рис. 370. Курганна група **0410309 – 0410312** на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15)

Рис. 371. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 4 курганів. Курган 1 (**0410309**). Вид з північного заходу

*Рис. 372. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада.
Курганна група з 4 курганів. Курган 2 (0410310). Вид з північного заходу*

*Рис. 373. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада.
Курганна група з 4 курганів. Курган 3 (0410311). Вид з північного заходу*

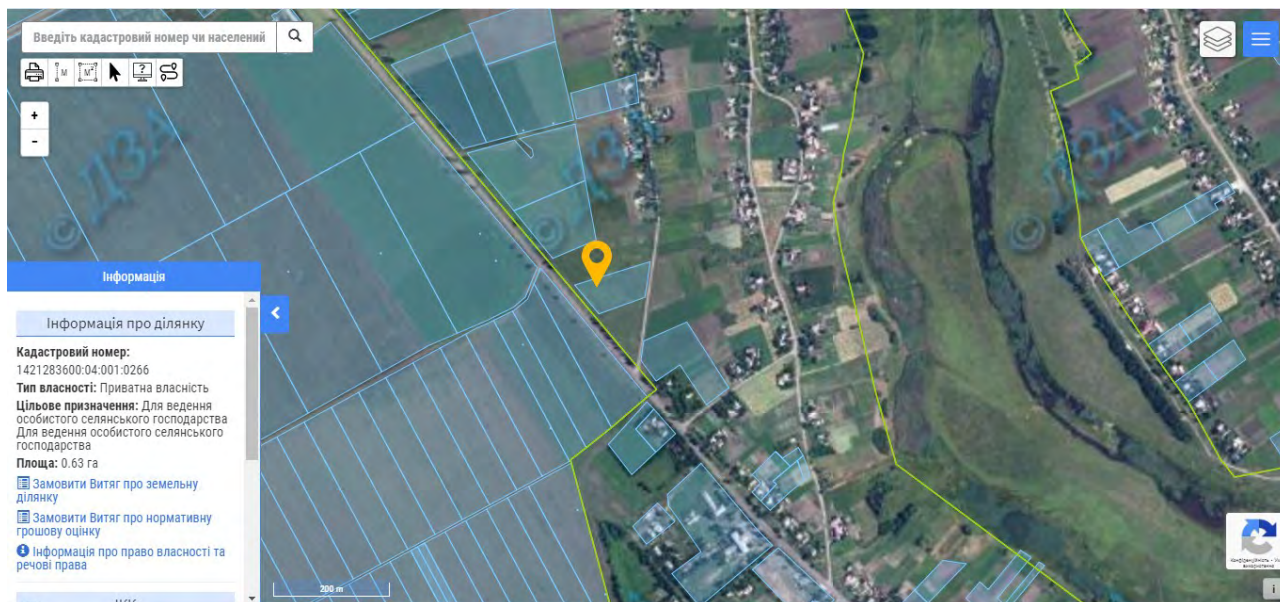

*Рис. 374. Великоновосілівський район. Новопетриківська сільська рада.
Курганна група з 4 курганів. Курган 4 (0410312). Вид з північного заходу*

Рис. 375. Курганна група 0410314 – 0410315 на Google Maps

Рис. 376. Курганна група 0410314 – 0410315 на публічній кадастровій карті України

*Рис. 377. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада.
Курганна група з 2 курганів. Курган 1 (0410314). Вид зі сходу*

*Рис. 378. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада.
Курганна група з 2 курганів. Курган 2 (0410315). Вид із заходу*

Рис. 379. Курганна група 0410601 – 0410601a на Google Maps

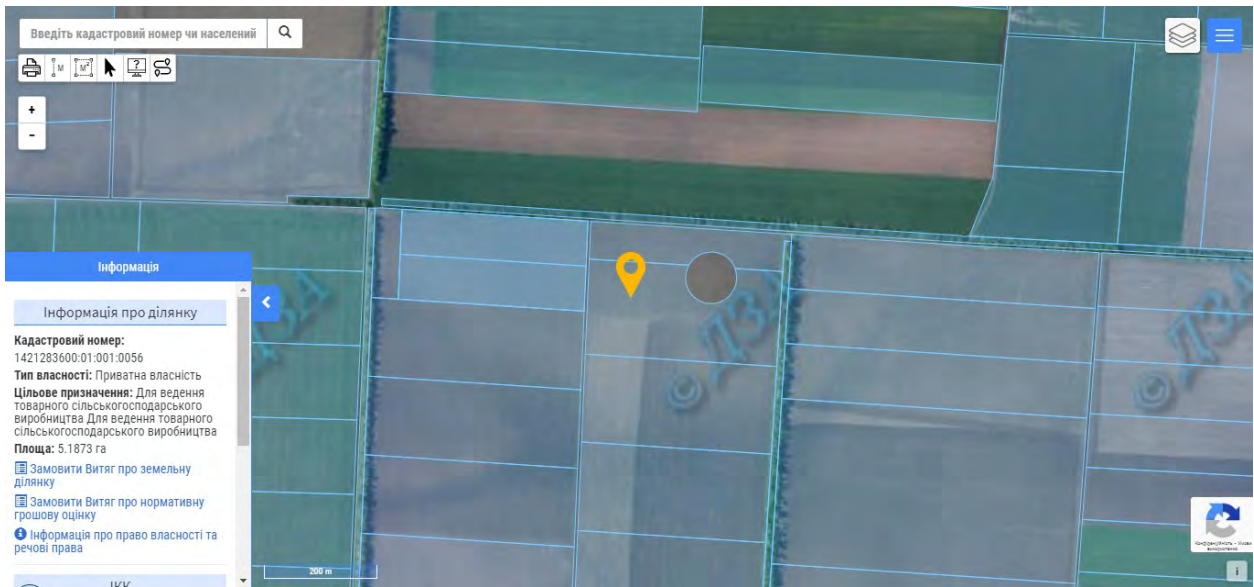

Рис. 380. Курганна група **0410601 – 0410601a** на публічній кадастровій карті України

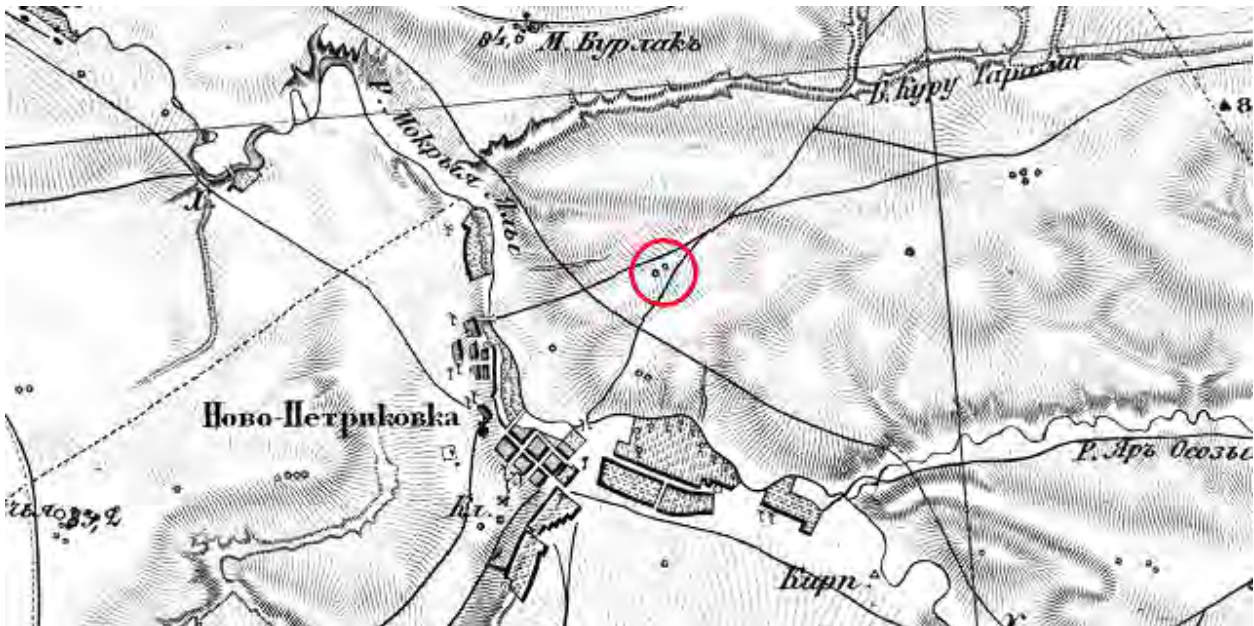

Рис. 381. Курганна група **0410601 – 0410601a** на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15)

*Рис. 382. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада.
Курганна група з 2 курганів. Курган 1 (0410601). Вид з північного заходу*

*Рис. 383. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада.
Курганна група з 2 курганів. Курган 2 (0410601а). Вид з південного заходу*

Рис. 384. Курганна група **0410602** – **0410602a** на Google Maps

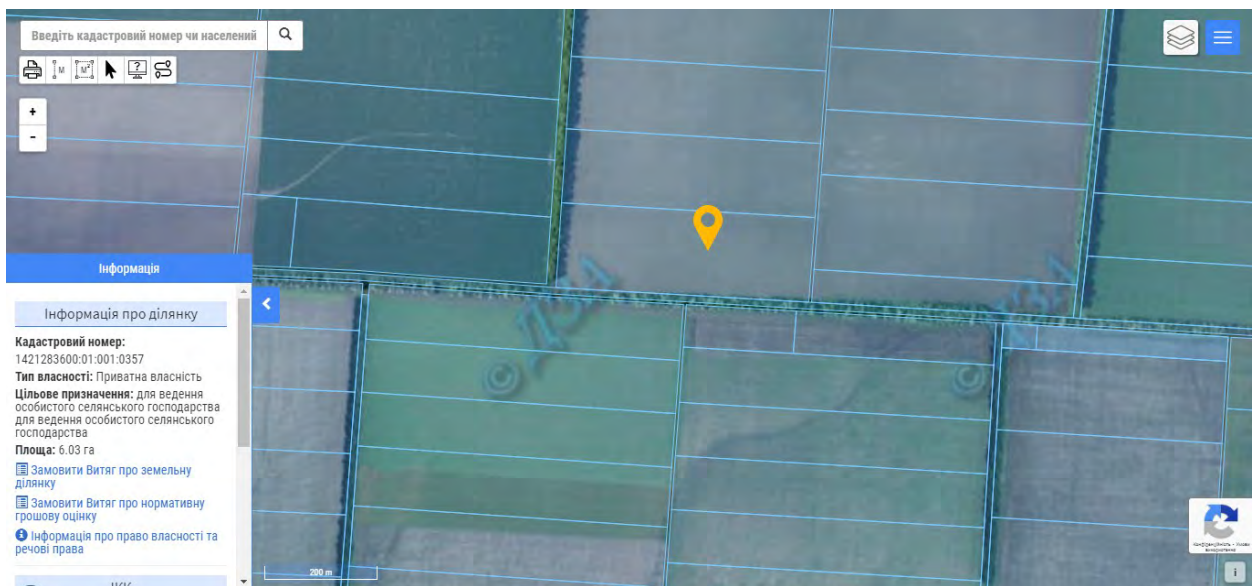

Рис. 385. Курганна група **0410602** – **0410602a** на публічній кадастровій карті України

Рис. 386. Курганна група 0410602 – 0410602а на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15)

Рис. 387. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 1 (0410602). Вид з північного сходу

*Рис. 388. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада.
Курганна група з 2 курганів. Курган 2 (0410602а). Вид з південного заходу*

Рис. 399. Курган 0410603 на Google Maps

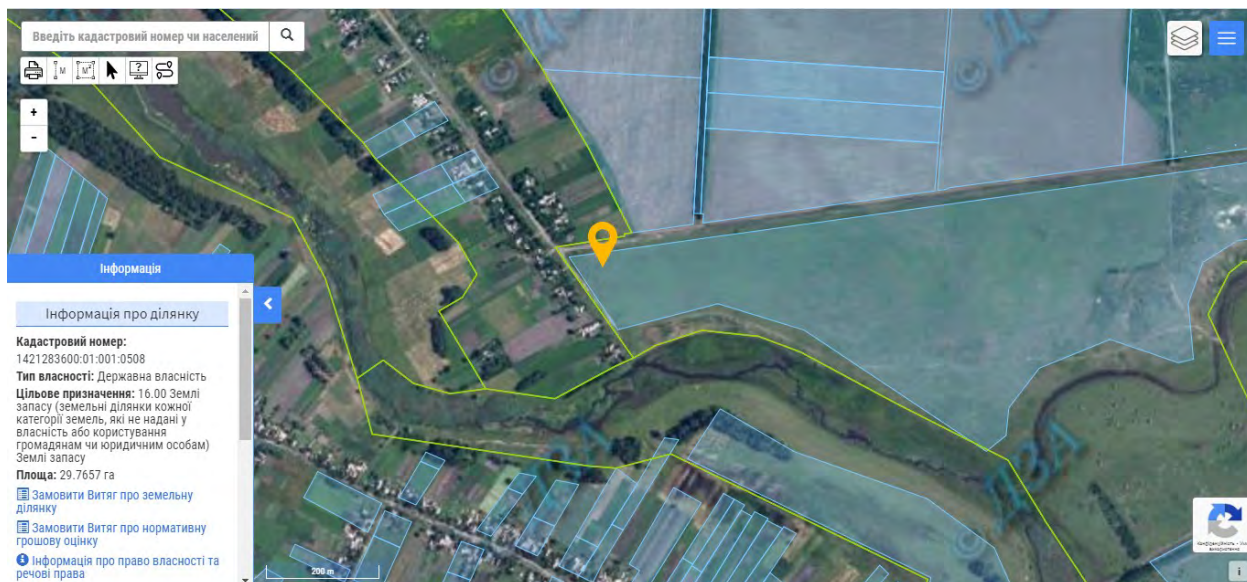

Рис. 400. Курган **0410603** на публічній кадастровій карті України

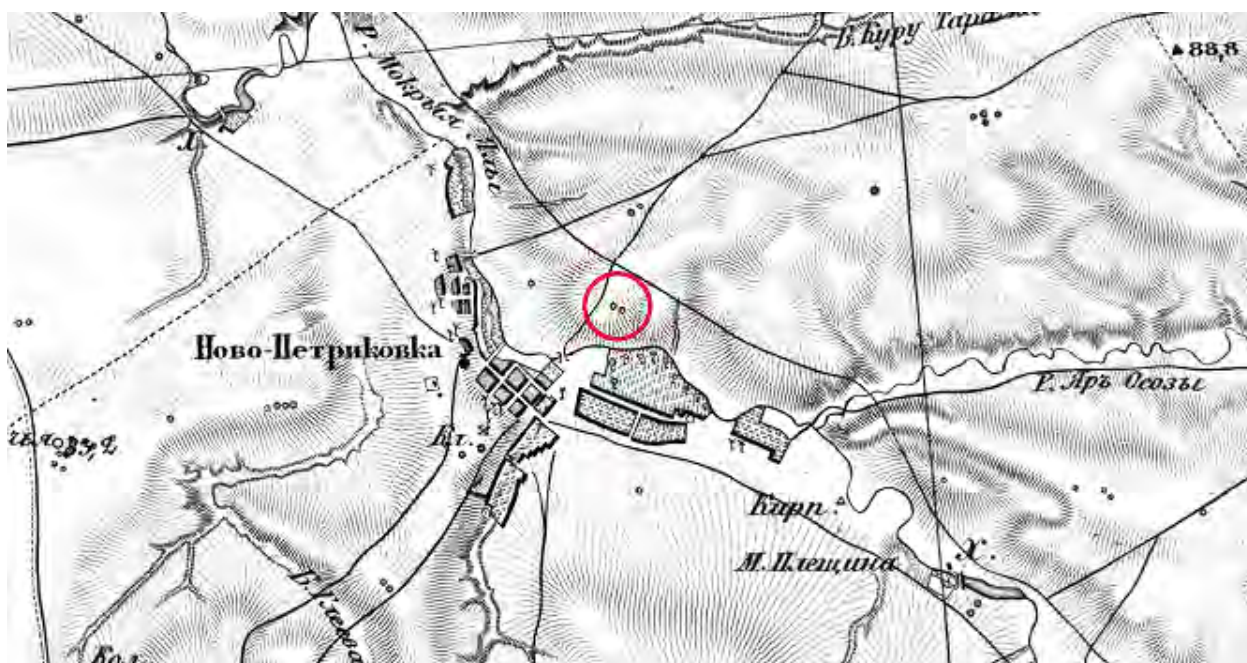

Рис. 401. Курган **0410603** на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15)

*Рис. 402. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада.
Курган (0410603). Вид з півночі*

Рис. 403. Курган 0410604 на Google Maps

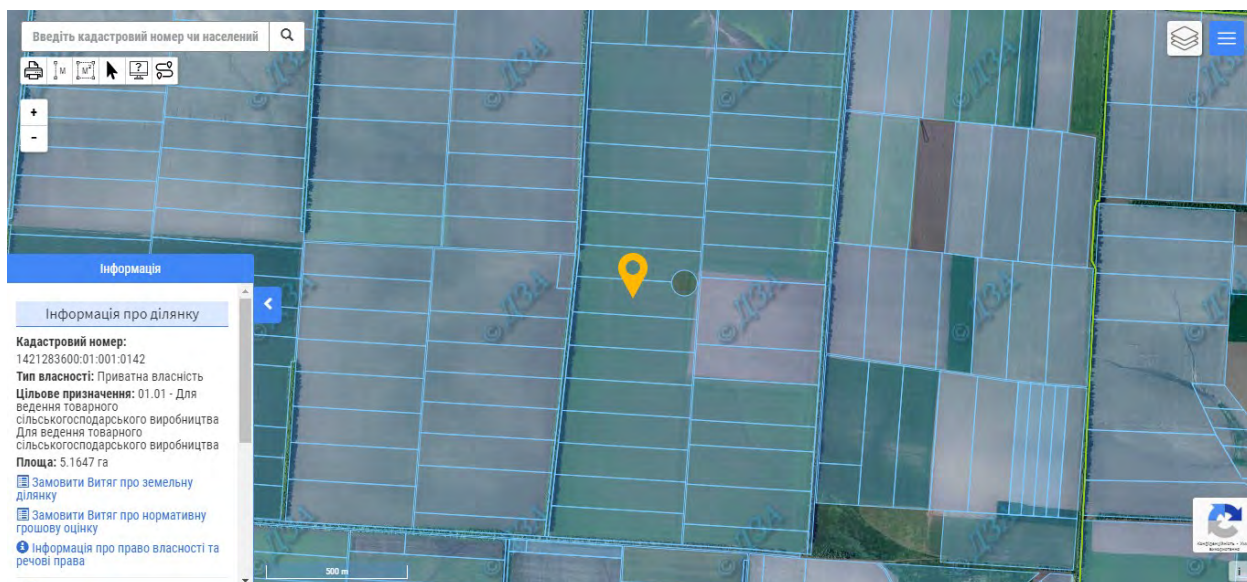

Рис. 404. Курган **0410604** на публічній кадастровій карті України

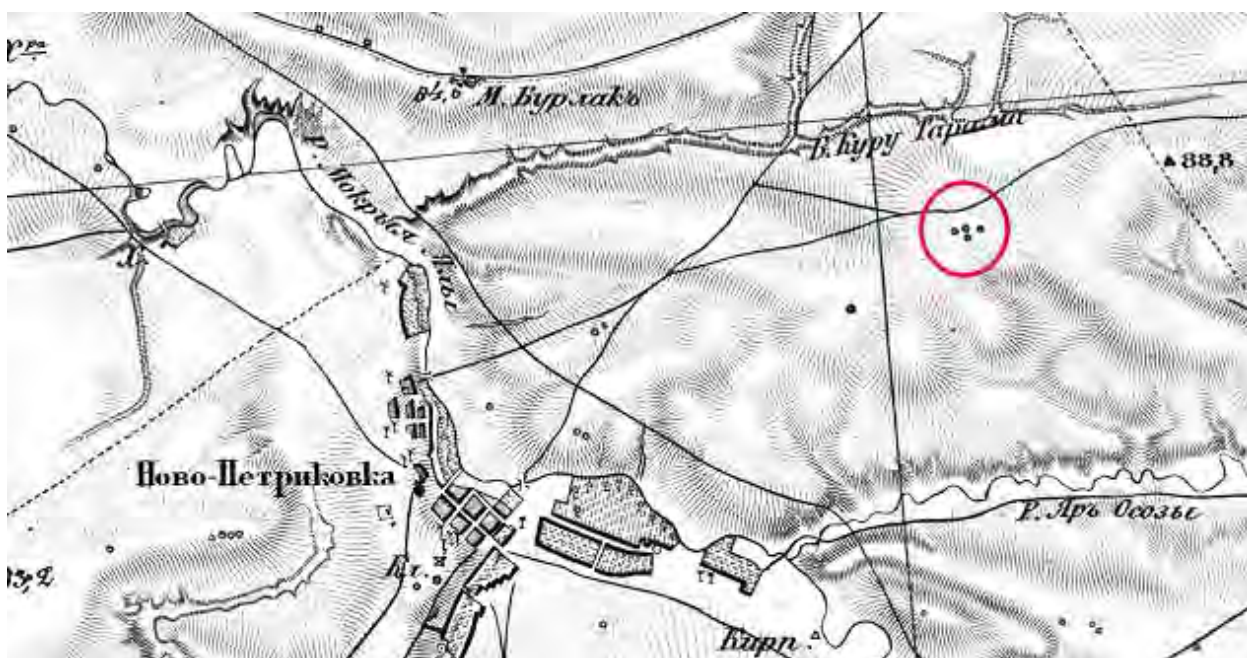

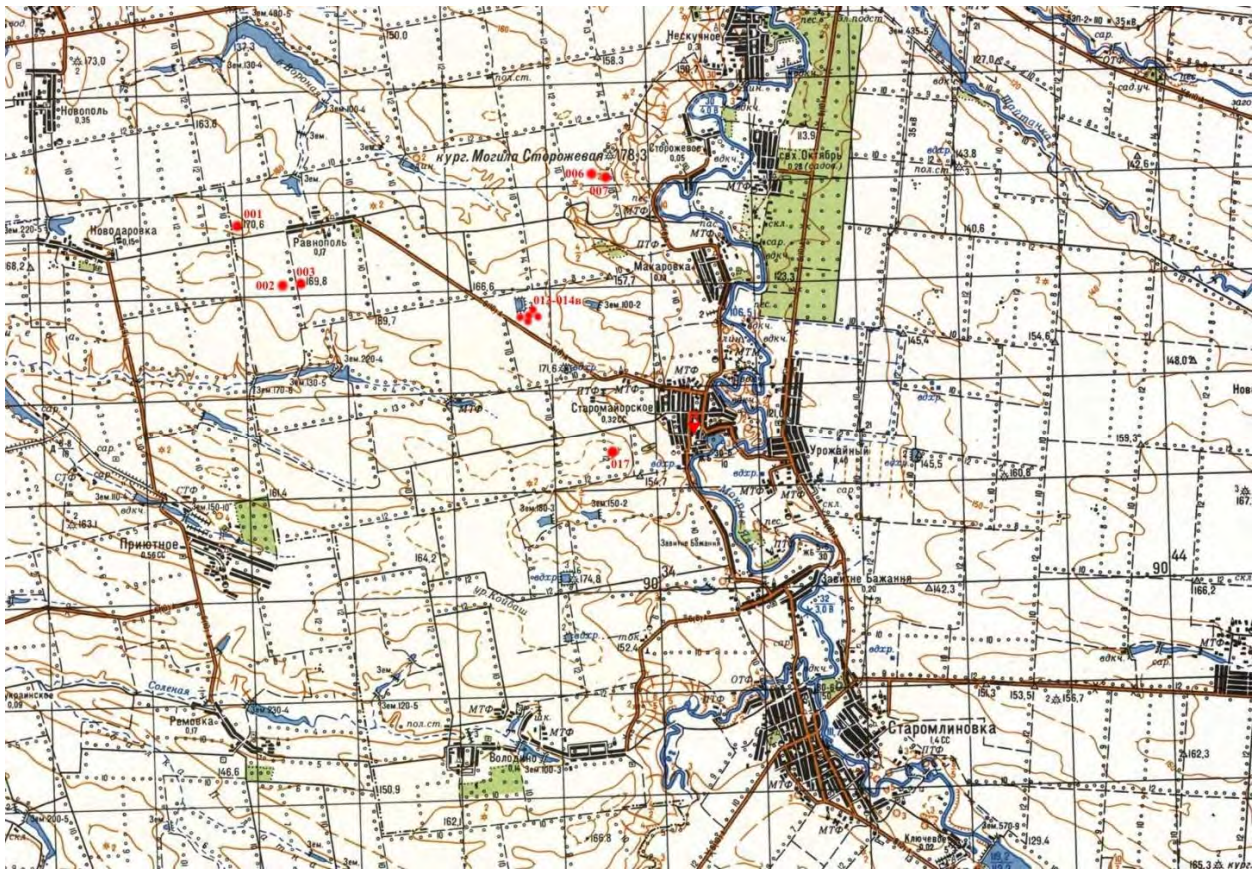
Рис. 405. Курган **0410604** на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 28-15)

*Рис. 406. Великоновосілківський район. Новопетриківська сільська рада.
Курган (0410604). Вид з півночі*

**ВЕЛИКОНОВОСІЛКІВСЬКИЙ РАЙОН ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ,
СТАРОМАЙОРСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА**

Рис. 407. Схема розташування пам'яток археології (М:1:100 000). Великоновосілівський район, Старомайорська сільська рада

Рис. 408. Курган 0414001 на Google Maps

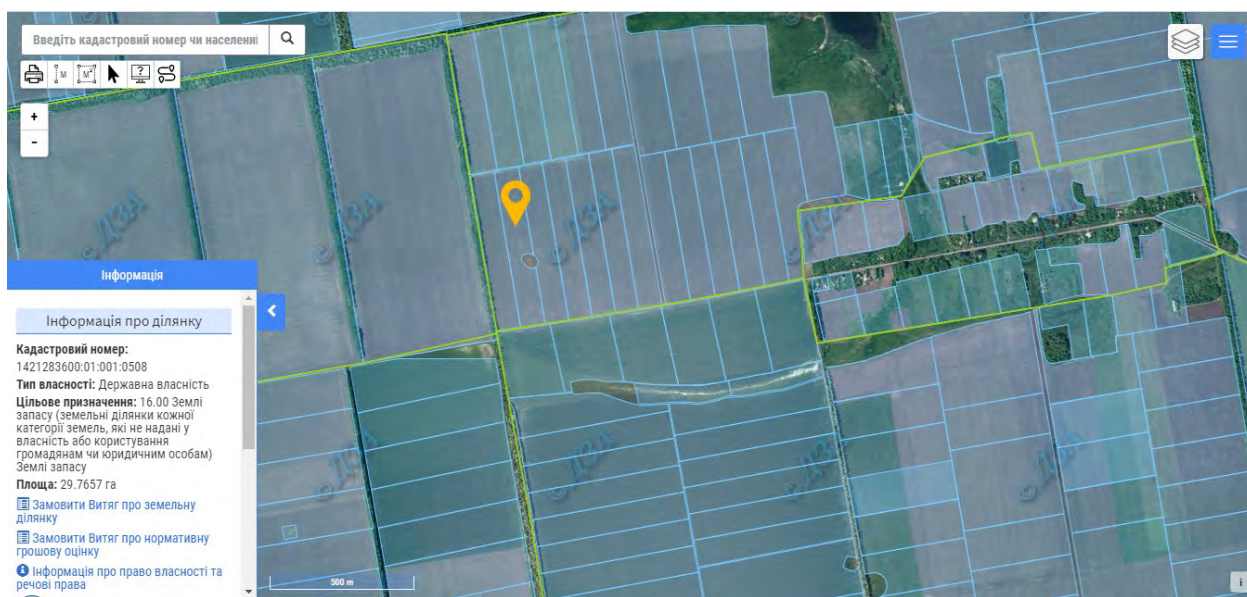

Рис. 409. Курган 0414001 на публічній кадастровій карті України

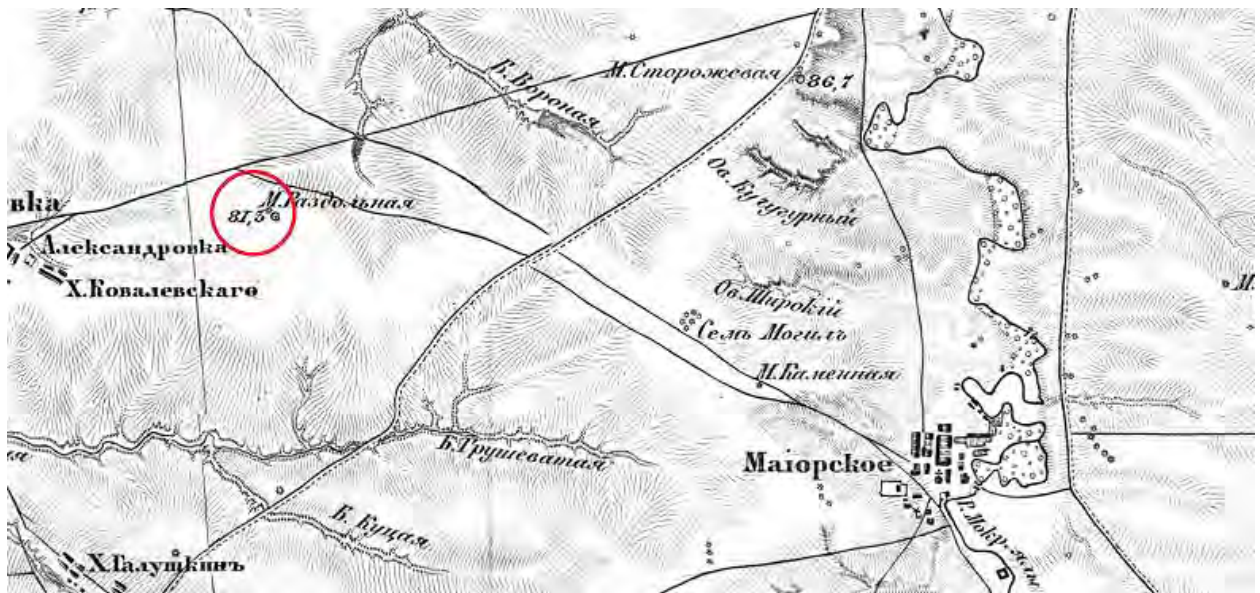

Рис. 410. Курган 0414001 на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 27-15)

Рис. 411. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада. Курган «Могила Роздольна» (0414001). Вид з півдня

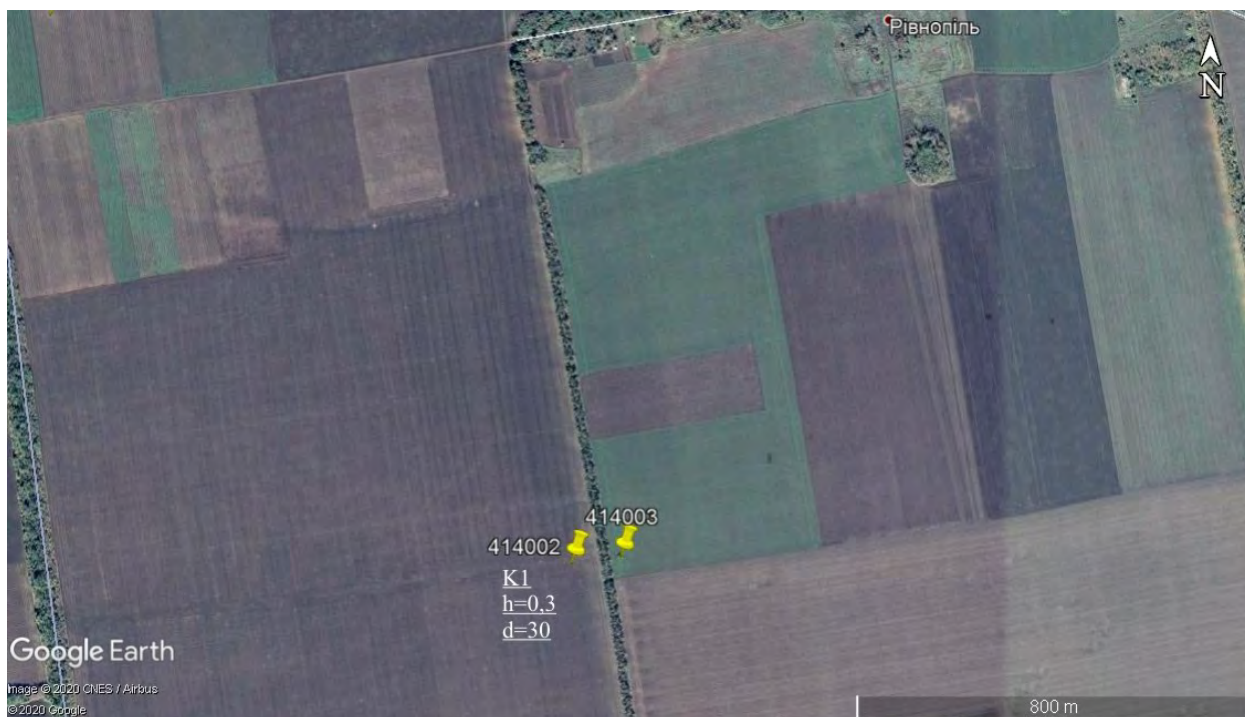

Рис. 412. Курганна група 0414002 – 0414003 на Google Maps

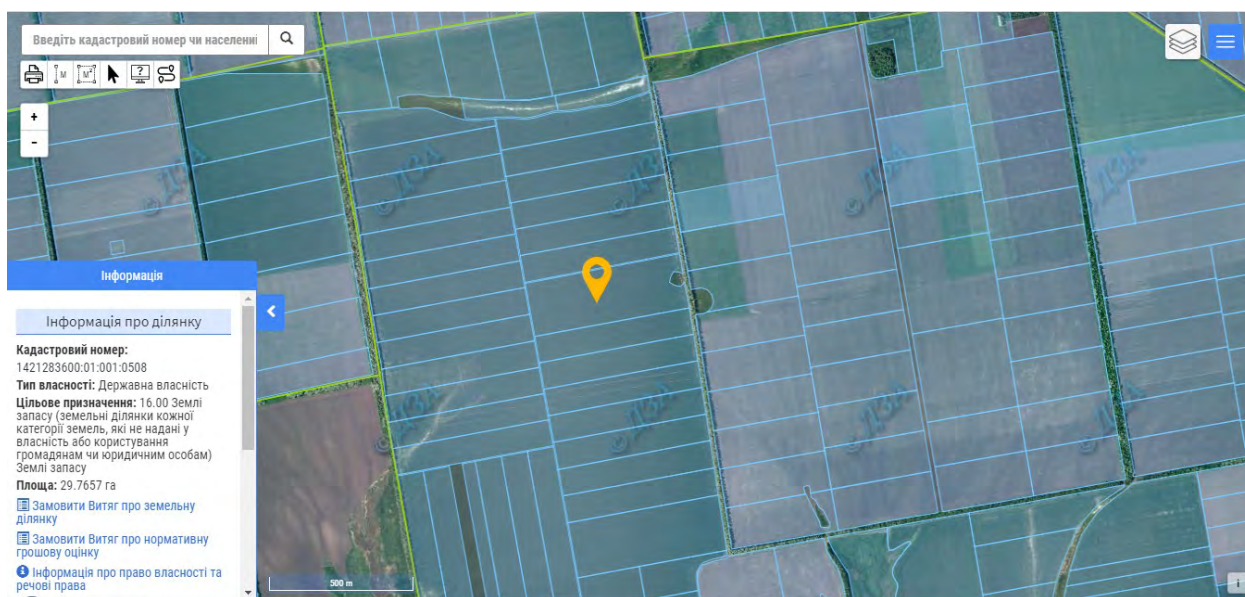

Рис. 413. Курганна група 0414002 – 0414003 на публічній кадастровій карті України

*Рис. 414. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада.
Курганна група з 2 курганів. Курган 1 (0414002). Вид зі сходу*

*Рис. 415. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада.
Курганна група з 2 курганів. Курган 2 (0414003). Вид зі сходу*

Рис. 416. Курганна група 0414006 – 0414007 на Google Maps

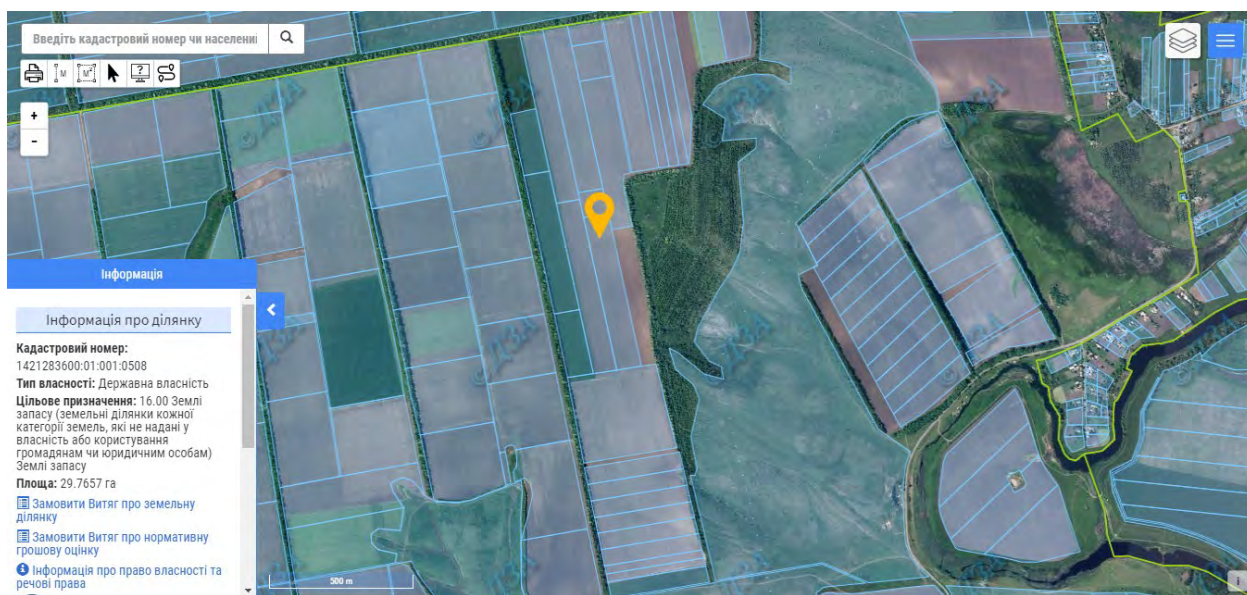

Рис. 417. Курганна група 0414006 – 0414007 на публічній кадастровій карті України

Рис. 418. Великоновосілівський район. Старомайорська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 1 (0414006). Вид з південного сходу

Рис. 419. Великоновосілівський район. Старомайорська сільська рада. Курганна група з 2 курганів. Курган 2 (0414007). Вид з північного заходу

Рис. 420. Курганна група 0414013 – 0414014в «Сім могил» на Google Maps

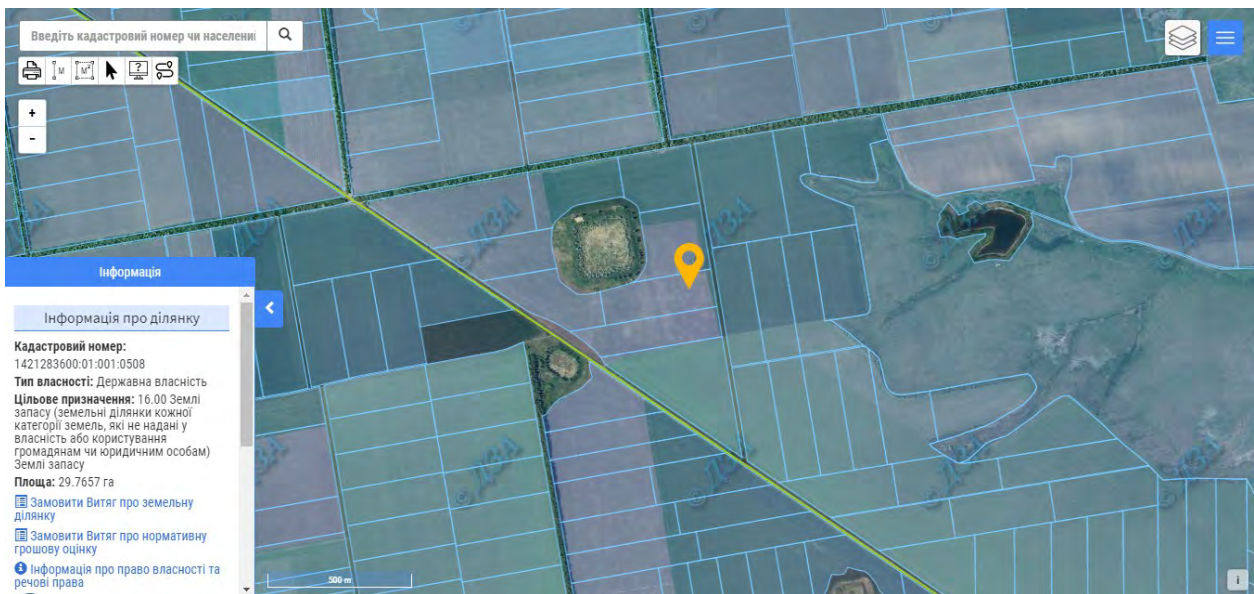

Рис. 421. Курганна група 0414013 – 0414014в «Сім могил» на публічній кадастровій карті України

Рис. 422. Курганна група 0414013 – 0414014в «Сім могил» на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 27-15)

Рис. 423. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада.
Курганна група «Сім Могило» з 5 курганів. Курган 1 (0414013). Вид з південного сходу

*Рис. 424. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада.
Курганна група «Сім Могил» з 5 курганів. Курган 2 (0414014). Вид з півдня*

*Рис. 425. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада.
Курганна група «Сім Могил» з 5 курганів. Курган 3 (0414014а). Вид з півдня*

*Рис. 426. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада.
Курганна група «Сім Могил» з 5 курганів. Курган 4 (0414014б). Вид з півдня*

*Рис. 427. Великоновосілківський район. Старомайорська сільська рада.
Курганна група «Сім Могил» з 5 курганів. Курган 5 (0414014в). Вид з півдня*

Рис. 428. Курган 0414017 на Google Maps

Рис. 429. Курган 0414017 на публічній кадастровій карті України

Рис. 430. Курган 0414017 на військово-топографічній карті Російської імперії під ред. Ф. Ф. Шуберта (лист 27-15)

Рис. 431. Великоновосілівський район. Старомайорська сільська рада. Курган 0414017. Вид із заходу